

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Kielce, dnia 30 czerwca 2008r.

Nr 130

TREŚĆ:

Poz.:

UCHWAŁY:

- 1810** — Nr XVIII/104/2008 Rady Miejskiej w Stąporkowie z dnia 23 kwietnia 2008r. w sprawie udzielenia Burmistrzowi Stąporkowa absolutorium z wykonania budżetu za 2007 rok..... 5945
- 1811** — Nr XVIII/107/2008 Rady Miejskiej w Stąporkowie z dnia 23 kwietnia 2008r. w sprawie zmian w budżecie Gminy Stąporków na 2008r..... 5978
- 1812** — Nr XXIV/147/08 Rady Miejskiej we Włoszczowie z dnia 25 kwietnia 2008r. w sprawie zmian w budżecie Gminy na 2008 rok..... 5979
- 1813** — Nr XXIV/150/08 Rady Miejskiej we Włoszczowie z dnia 25 kwietnia 2008r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie zasad wydzierżawiania lub wynajmowania nieruchomości na okres dłuższy niż trzy lata oraz ustalenia stawek minimalnych czynszu dzierżawnego..... 5982
- 1814** — Nr 72/XI/08 Rady Gminy w Smykowie z dnia 10 kwietnia 2008r. w sprawie zmian w budżecie gminy na 2008 rok..... 5982
- 1815** — Nr 74/XI/08 Rady Gminy w Smykowie z dnia 10 kwietnia 2008r. w sprawie zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Gminy Smyków..... 5986
- 1816** — Nr 77/XI/08 Rady Gminy w Smykowie z dnia 10 kwietnia 2008r. w sprawie przyjęcia wieloletniego programu współpracy gminy Smyków z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego..... 5986
- 1817** — Nr 81/XI/08 Rady Gminy w Smykowie z dnia 10 kwietnia 2008r. w sprawie zmian w statucie Gminnej Biblioteki Publicznej w Smykowie z siedzibą w Miedzierzy..... 5988
- 1818** — Nr XX/106/2008 Rady Gminy w Sobkowie z dnia 21 kwietnia 2008r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Sobków na lata 2008-2013..... 5989

1810

UCHWAŁA Nr XVIII/104/2008 RADY MIEJSKIEJ W STĄPORKOWIE

z dnia 23 kwietnia 2008r.

w sprawie udzielenia Burmistrzowi Stąporkowa absolutorium z wykonania budżetu za 2007 rok

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 4, art. 28 a ust. 2 i art. 61 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) oraz art. 199 ust. 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2005r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.) po zapoznaniu się ze sprawozdaniem z wy-

konania budżetu za 2007 rok oraz z wnioskiem Komisji Rewizyjnej o udzielenie absolutorium i opinią Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach uchwala się, co następuje:

§ 1.1. Udziela się Burmistrzowi Stąporkowa absolutorium z wykonania budżetu za 2007 rok.

2. Sprawozdanie z wykonania budżetu za 2007 rok stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej: S. Pietras

Załącznik do uchwały Nr XVIII/104/2008
Rady Miejskiej w Stąporkowie
z dnia 23 kwietnia 2008r.

Sprawozdanie z przebiegu wykonania budżetu Gminy Miejskiej w Stąporkowie za 2007r.

Na 2007 rok uchwalono plan dochodów budżetowych w kwocie 33.000.000 zł oraz plan wydatków budżetowych w kwocie 35.089.725 zł.

Wprowadzone w ciągu 2007r. zmiany zwiększyły stronę dochodową o kwotę 83.770 zł; plan dochodów budżetowych po zmianach wprowadzonych uchwałami Rady Miejskiej i Zarządzeniami Burmistrza Stąporkowa wyniósł kwotę 33.083.770 zł.

Natomiast wprowadzone w 2007r. zmiany zwiększyły stronę wydatkową o kwotę 83.770 zł; plan wydatków budżetowych po zmianach wprowadzonych uchwałami Rady Miejskiej i Zarządzeniami Burmistrza wyniósł kwotę 35.173.495 zł.

W okresie od 01 stycznia do 31 grudnia 2007r. dokonano zwiększenia (Zarządzeniami Burmistrza i uchwałami Rady Miejskiej w Stąporkowie) planu dochodów budżetowych w tym: w dziale 010 - Rolnictwo i łowiectwo, rozdział 01095 - Pozostała działalność planu dotacji celowych otrzymanych z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami o kwotę 13.644 zł. W tym samym dziale, rozdział 01010 - Infrastruktura wodociągowa i sanitacyjna wsi zwiększono plan środków na dofinansowanie własnych inwestycji gmin, pozyskanych z innych źródeł o kwotę 859.497 zł oraz zwiększono plan dotacji celowych otrzymanych z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych o kwotę 98.774 zł.

W dziale 700 - Gospodarka mieszkaniowa, rozdział 70005 - Gospodarka gruntami i nieruchomościami zwiększono plan pozostałych odsetek o kwotę 550 zł.

W dziale 750 - Administracja publiczna, rozdział 75011 - Urzędy wojewódzkie zwiększono plan dotacji celowych otrzymanych z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami o kwotę 4.760 zł oraz dokonano zwiększenia planu dochodów j.s.t. związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami o kwotę 2.000 zł, rozdział 75023 - Urzędy gmin - zwiększono planu wpływów z różnych dochodów o kwotę 200 zł oraz zwiększono plan wpływów z różnych opłat o kwotę 66.000 zł, a w rozdziale 75075 - Promocja jednostek samorządu terytorialnego dokonano zwiększenia planu wpływów z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań bieżących o kwotę 5.000 zł.

W dziale 751 - Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa, rozdział 75108 - Wyboru do Sejmu i Senatu dokonano zwiększenia planu dotacji celowych otrzymanych z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami o kwotę 38.162 zł.

W dziale 756 - Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nie posiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem, rozdział 75615 - Wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od czynności cywilnoprawnych, podatków i opłat lokalnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych zwiększono plan podatku leśnego o kwotę 15.000 zł, rozdział 75616 - Wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od spadków i darowizn, podatku od czynności cywilnoprawnych oraz podatków i opłat lokalnych od osób fizycznych zwiększono plan dochodów z tytułu podatku rolnego o kwotę 10.000 zł, zwiększono plan dochodów z tytułu podatku leśnego o kwotę 43.418 zł, zwiększono plan dochodów z tytułu opłaty targowej o kwotę 41.000 zł oraz zwiększono plan odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat o kwotę 2.000 zł, rozdział 75618 - Wpływy z innych opłat stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego na podstawie ustaw zwiększono plan wpływów z tytułu opłaty skarbowej o kwotę 16.000 zł oraz dokonano zwiększenia planu wpły-

wów z innych opłat lokalnych pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw o kwotę 2.660 zł, rozdział 75647 - Pobór podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych dokonano zwiększenia planu wpływów z różnych opłat o kwotę 420 zł.

W dziale 758 - Różne rozliczenia, rozdział 75801 - Część oświatowa subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego dokonano zwiększenia planu subwencji ogólnej z budżetu państwa o kwotę 14.985 zł, rozdział 75802 - Uzupełnienie subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego - zwiększono plan środków na uzupełnienie dochodów gmin o kwotę 63.046 zł,

W 2007 roku w dziale 801 - Oświata i wychowanie, rozdział 80101 - Szkoły podstawowe zwiększono plan dotacji celowych otrzymanych z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin o kwotę 47.472 zł, plan środków na dofinansowanie własnych zadań bieżących gmin pozyskanych z innych źródeł o kwotę 39.346 zł oraz dokonano zwiększenia planu wpływów z usług o kwotę 502 zł. Natomiast w rozdziale 80195 - Pozostała działalność dokonano zwiększenia planu dotacji celowych otrzymanych z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin o kwotę 56.439 zł.

W dziale 852 - Pomoc społeczna, rozdział 85202 - Domy pomocy społecznej dokonano zwiększenia planu wpływów z usług o kwotę 1.000 zł, rozdział 85212 - Świadczenia rodzinne, zaliczka alimentacyjna oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego zwiększono plan dotacji celowych otrzymanych z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami o kwotę 68.000 zł oraz zwiększono plan dochodów j.s.t. związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami o kwotę 3.400 zł, rozdział 85214 - Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe zwiększono plan dotacji celowych otrzymanych z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami o kwotę 127.320 zł oraz dokonano zwiększenia planu dotacji celowych otrzymanych z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin o kwotę 20.600 zł.

W tym samym dziale, rozdział 85219 - Ośrodki pomocy społecznej zwiększono plan dotacji celowych otrzymanych z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin o kwotę 27.000 zł, rozdział 85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze - zwiększono plan wpływów z usług o kwotę 30.000 zł. Natomiast w rozdziale 85295 - Pozostała działalność zwiększono plan dotacji celowych otrzymanych z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin o kwotę 278.820 zł.

W dziale 854 - Edukacyjna opieka wychowawcza, rozdział 85415 - Pomoc materialna dla uczniów zwiększono plan dotacji celowych otrzymanych z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin o kwotę 248.882 zł.

W dziale 010 - Rolnictwo i łowiectwo, rozdział 01010 - Infrastruktura wodociągowa i sanitacyjna wsi zmniejszono plan środków na dofinansowanie własnych inwestycji gmin, pozyskanych z innych źródeł o kwotę 117.000 zł.

W dziale 700 - Gospodarka mieszkaniowa, rozdział 70005 - Gospodarka gruntami i nieruchomościami zmniejszono plan wpływów ze sprzedaży składników majątkowych o kwotę 147.150 zł.

Natomiast w dziale 758 - Różne rozliczenia, rozdział 75831 - Część równoważąca subwencji ogólnej dla gmin zmniejszono plan subwencji ogólnej z budżetu państwa o kwotę 17.263 zł.

W dziale 801 - Oświata i wychowanie, rozdział 80101 - Szkoły podstawowe dokonano zmniejszenia planu środków na dofinansowanie własnych zadań bieżących gmin pozyskanych z innych źródeł o kwotę 11.000 zł.

W dziale 852 - Pomoc społeczna, rozdział 85212 - Świadczenia rodzinne, zaliczka alimentacyjna oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego zmniejszono plan dotacji celowych otrzymanych z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami o kwotę 1.846.754 zł rozdział 85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej dokonano zmniejszenia planu dotacji celowych otrzymanych z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami o kwotę 13.960 zł, rozdział 85219 - Ośrodki pomocy społecznej zmniejszono plan dotacji celowych otrzymanych z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin o kwotę 9.000 zł.

W dziale 010 - Rolnictwo i łowiectwo, rozdział 01010 - Infrastruktura wodociągowa i sanitacyjna wsi plan środków na dofinansowanie własnych inwestycji gmin, pozyskanych z innych źródeł oraz plan dotacji celowych otrzymanych z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych (wpłaty mieszkańców, środki EFRR oraz dotacja celowa z budżetu państwa w budowie sieci wodociągowej - etap II) został wykonany w 75,43 %. W tym samym dziale, rozdział 01095 - Pozostała działalność plan dochodów z tytułu realizacji dotacji celowej otrzymanej z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami został wykonany w 99,99 %.

W dziale 020 - Leśnictwo, rozdział 02001 - Gospodarka leśna plan dochodów z najmu i dzierżawy składników majątkowych został wykonany do końca 2007r. w 76,22 %.

W dziale 700 - Gospodarka mieszkaniowa, rozdział 70005 - Gospodarka gruntami i nieruchomościami plan dochodów budżetowych został wykonany w 77,76 %.

Dokonano sprzedaży niżej wymienionego mienia gminnego na kwotę 298.247,28 zł:

w tym:

- sprzedano 12 lokali mieszkalnych z zasobów mieszkaniowych gminy na rzecz najemców w Stąporkowie oraz 3 lokali w przetargu,
- sprzedano nieruchomość zabudowaną położoną w Stąporkowie oznaczoną nr 3313 o pow. 0,1702 ha, położoną w Stąporkowie przy ul. Odlewniczej,
- sprzedano nieruchomość położoną w Gosaniu oznaczoną nr 866/05 o pow. 0,0132 ha,
- sprzedano nieruchomość położoną w Nadziejowie oznaczoną nr 294/3 o pow. 0,1390 ha,
- dokonano wpłaty czterech rat kwartalnych należnych z tytułu sprzedaży nieruchomości zabudowanej położonej w Wielkiej Wsi (po szkole),
- dokonano wpłaty należnych rat z tytułu nabycia lokali mieszkalnych z zasobów mieszkaniowych gminy.

Do dnia 31.12.2007r. wniesiono do budżetu gminy opłaty w kwocie 24.198,69 zł z tytułu: użytkowania wieczystego gruntów (rozdział 70005, § 0470), które wykonano w 92,72 %. Opłaty wnoszone są przez osoby fizyczne i prawne.

Z tytułu najmu nieruchomości i dzierżawy gruntów (rozdział 70005, § 0750) uzyskano wpływy w wysokości 78.611,80 zł, co stanowi 78,62 % realizacji planu rocznego.

Natomiast wpływy z różnych opłat (dział 750, rozdział 75023) wykonano w kwocie 147.470,47 zł, co stanowi 108,44 % realizacji planu rocznego. Wpływy dotyczyły zwrotów z PUP za prace interwencyjne, za energię elektryczną, wodę itp.

W dziale 750, rozdział 75011 - Urzędy wojewódzkie plan dotacji celowych otrzymanych z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami został wykonany w 98,73 %, a plan dochodów j.s.t. związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych (§ 2360) wykonano w 100,86 %.

W dziale 750 - Administracja publiczna dochody budżetowe wykonano w kwocie 268.045,60 zł na plan w kwocie 257.916 zł, co stanowi 103,93 % realizacji planu rocznego.

W rozdziale 75023 - Urzędy gmin dochody zostały wykonane w kwocie 147.648,09 zł na dochody planowane w kwocie 136.200 zł, co stanowi 108,41 % realizacji planu rocznego. Natomiast w rozdziale 75075 - Promocja jednostek samorządu terytorialnego dochody zostały wykonane w kwocie 5.000 zł, co stanowi 100 % wydatków zaplanowanych w tym rozdziale.

W dziale 751 - Urzędy naczelnich organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa, rozdział 75101 - Urzędy naczelnich organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa - plan dotacji celowych otrzymanych z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami został wykonany w 100 %, rozdział 75108 - Wybory do Sejmu i Senatu - plan dotacji celowych otrzymanych z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami został wykonany w 98,59 %.

W dziale 756 - Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nie posiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem plan dochodów budżetowych został wykonany do dnia 30.06.2007r. w 103,51 %. W rozdziale 75615 - plan wpływów z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od czynności cywilnoprawnych, podatków i opłat lokalnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych został wykonany w 96,31 %. W rozdziale 75616 - plan wpływów z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od spadków i darowizn, podatku od czynności cywilnoprawnych oraz

podatków i opłat lokalnych od osób fizycznych został wykonany w 96,38 %. Natomiast w rozdziale 75621 - plan udziałów w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa został wykonany w 112,23 %.

W dziale 758 - Różne rozliczenia plan dochodów budżetowych w 2007r. został wykonany w 100 %. Natomiast wykonanie planu pozostałych odsetek w kwocie 30.000 zł w rozdziale 75814 - Różne rozliczenia finansowe wyniosło 96,53 % realizacji planu rocznego.

W dziale 852 - Pomoc społeczna wykonanie planu dochodów 2007r. wyniosło 99,50 %. Wielkość dochodów w tym dziale w większości stanowią dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami, dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin, a także wpływy z usług i wpływy z różnych opłat.

W dziale 854 - Edukacyjna opieka wychowawcza wykonanie planu dochodów budżetowych do dnia 31.12.2007r. wyniosło 94,61 %. Na wielkość tego wskaźnika wpłynęła dotacja celowa przekazana z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin w kwocie 231.890,94 zł (na plan w kwocie 248.882 zł).

W 2007r. poniżej założeń planowanych zrealizowane zostały dochody w niżej wymienionych podziałkach klasyfikacji budżetowej:

- dział 700 - Gospodarka mieszkaniowa, rozdział 70005 - Gospodarka gruntami i nieruchomościami plan dochodów z tytułu najmu i dzierżawy składników majątkowych został wykonany w 78,62 %, a plan wpływów ze sprzedaży składników majątkowych wykonano w 76,33 %,
- dział 756 - Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nie posiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem,
- rozdział 75601 - Wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych plan dochodów z tytułu podatku od działalności gospodarczej osób fizycznych opłacany w formie karty podatkowej wykonano w 67,59 %, a plan dochodów z tytułu odsetek od nieterminowych wpłat podatków i opłat zrealizowano w 52,20 %.
- rozdział 75615 - wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od czynności cywilnoprawnych, podatków i opłat lokalnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych dochody z tytułu podatku od środków transportowych wykonano w kwocie 10.618,60 zł na plan w kwocie 20.712 zł, co stanowi 51,27 % realizacji planu rocznego, Natomiast plan dochodów z tytułu odsetek od nieterminowych wpłat podatków i opłat został wykonany w kwocie 2.386,70 zł na plan 7.000 zł, co stanowi 34,10 % realizacji planu rocznego,
- rozdział 75616 - wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od spadków i darowizn, podatku od czynności cywilnoprawnych oraz podatków i opłat lokalnych od osób fizycznych plan dochodów z tytułu podatku od posiadania psów został zrealizowany w kwocie 917 zł (na plan 5.000 zł), co stanowi 18,34 % realizacji planu rocznego.
- dział 801 - Oświata i wychowanie, rozdział 80110 - Gimnazja plan wpływów z różnych opłat został wykonany w kwocie 4.743,41 zł (na plan 13.500 zł), co stanowi 35,14 % realizacji planu rocznego.

Ostatecznie plan dochodów budżetowych na dzień 31 grudnia 2007r. wyniósł kwotę 33.083.770 zł, a wykonanie dochodów budżetowych wyniosło 32.878.669,27 zł, co stanowi 99,38 % wykonania planu rocznego.

Zestawienie planowanych i zrealizowanych dochodów budżetowych za 2007r. według działów, rozdziałów i paragrafów klasyfikacji budżetowej stanowi załącznik Nr 1 do sprawozdania.

Planowane wydatki budżetowe po zmianach na dzień 31 grudnia 2007r. wyniosły kwotę 35.173.495 zł, wydatki zrealizowane na ten sam dzień wyniosły kwotę 31.981.794,16 zł, co stanowi 90,93 % realizacji planu rocznego.

Zestawienie planowanych i wykonanych wydatków budżetowych za 2007r. według działów i rozdziałów klasyfikacji budżetowej stanowi załącznik Nr 2 do sprawozdania.

W 2007r. w dziale 010 - Rolnictwo i łowiectwo plan wydatków budżetowych został wykonany w kwocie 1.556.015,42 zł, co stanowi 93,11 % realizacji planu rocznego.

Natomiast w dziale 600 - Transport i łączność plan wydatków wykonano w kwocie 750.514,76 zł, co stanowi 81,43 % realizacji planu rocznego.

W dziale 700 - Gospodarka mieszkaniowa plan wydatków wykonano w kwocie 428.436,75 zł, co stanowi 88,34 % realizacji planu rocznego. W rozdziale 70001 - Zakłady gospodarki mieszkaniowej plan wydatków budżetowych po zmianach dokonanych w ciągu roku wyniósł 287.005 zł. Dla ZGKiM przekazano w ciągu

roku dotację przedmiotową z budżetu gmin w kwocie 287.005,00 zł, co stanowi 100 % realizacji planu rocznego.

Sprawozdanie z działalności Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Stąporkowie za 2007r. stanowi załącznik Nr 3 do niniejszego sprawozdania.

W dziale 700 - Gospodarka mieszkaniowa, rozdział 70005 - Gospodarka gruntami i nieruchomościami wydatki planowane po zmianach wprowadzonych w 2007r. wyniosły kwotę 185.995 zł i zostały zrealizowane w kwocie 141.431,75 zł, co stanowi 76,04 % wydatków zaplanowanych w tym rozdziale.

Najwyższą pozycję wydatków stanowi zakup usług pozostałych (§ 4300) zrealizowany w kwocie 55.346,16 zł, na którą składają się niżej wymienione pozycje:

- wycena nieruchomości i lokali mieszkalnych,
- wykonanie wyrysów i wypisów z ewidencji gruntów, podziałów nieruchomości oraz pomiary kontrolne działek i podziałów,
- opłaty za ogłoszenia prasowe o przetargach i za wykazy w sprawie sprzedaży nieruchomości,
- koszty poniesione za sprawowanie zarządu nieruchomościami gminnymi przez Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Stąporkowie.

Ponadto w dziale 700, rozdział 70005 w 2007r. poniesiono wydatki na:

- wynagrodzenia bezosobowe w kwocie	2.440,00 zł,
- zakup materiałów i wyposażenia w kwocie	115,45 zł,
- zakup energii w kwocie	22.507,65 zł,
- zakup usług remontowych	21.397,93 zł,
- zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii	607,56 zł,
- różne opłaty i składki w kwocie	1.773,00 zł,
- kary i odszkodowania wypłacane na rzecz osób fizycznych (wydatki dotyczą odszkodowań za grunty prywatne) w kwocie	15.345,00 zł,
- wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych (nabycie działek pod drogę gminną w Stąporkowie, nabycie działek po bocznicę kolejowej w Stąporkowie, działek zabudowanych obiektem rozdzielni trafo oraz działki po Odlewni Żeliwa w Stąporkowie	21.899,00 zł.

Sprawozdanie z realizacji zadań inwestycyjnych Gminy Stąporków za 2007r. przedstawiono w załączniku Nr 4 do niniejszego sprawozdania.

Wydatki zaplanowane w dziale 710 - Działalność usługowa, rozdział 71035 - Cmentarze wyniosły kwotę 17.000 zł i zostały wykonane w kwocie 14.453,98 zł, co stanowi 85,03 % wydatków zaplanowanych.

W dziale 750 - Administracja publiczna wydatki planowane po zmianach dokonanych w 2007 roku wyniosły kwotę 3.723.713 zł; wydatki wykonano w kwocie 3.435.588,69 zł, co stanowi 92,27 % wydatków planowanych.

Najwyższą pozycję wydatków w dziale 750 stanowią wydatki zakwalifikowane do rozdziału 75023 - Urzędy gmin. Wydatki planowane po zmianach wprowadzonych w do dnia 31.12.2007r. w tym rozdziale wyniosły kwotę 3.365.013 zł, natomiast wydatki zrealizowane - kwotę 3.086.731,12 zł. Plan wydatków w rozdziale 75023 został wykonany w 91,73 %.

Najwyższe pozycje wydatków w dziale 750, rozdział 75023 stanowią m.in.:

- wynagrodzenia osobowe i bezosobowe oraz pochodne od wynagrodzeń,
- opłaty za energię elektryczną i energię ciepłą, opłaty za wodę, ścieki i wywóz nieczystości,
- opłaty pocztowe i telefoniczne, wydatki za nadzór ZETO, usługi serwisowe, prowizje i opłaty bankowe, szkolenia pracownicze, opłaty z tytułu monitorowania Urzędu, prowadzenie strony Biuletynu Informacji Publicznej, naprawa i konserwacja kserokopiarki i drukarek, urządzeń wielofunkcyjnych, przegląd i naprawa samochodu służbowego oraz wszelkie naprawy wykonywane na rzecz urzędu,
- zakupy materiałów biurowych i druków akcydensowych, środków czystości, atramentów i tonerów do drukarek laserowych, zakupy paliwa do samochodu służbowego, zakup oprogramowania do Urzędu,
- zakupy prenumeraty prasy codziennej i wydawnictw fachowych,
- prowadzenie i utrzymanie sekretariatu,
- ubezpieczenie sprzętu komputerowego, budynku administracyjnego, samochodu służbowego i miniciągnika,
- odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych,
- koszty utrzymania stałego łącza internetowego,
- zakupy zestawów komputerowych, drukarki igłowej, drukarki laserowej oraz serwera,
- zakup programów i licencji,

- zakupy foteli obrotowych do stanowisk komputerowych (do pok. 1, 3, 6, 21, 26, 27 i do pokoju Sekretarza),
- zakup zestawu nagłaśniającego na salę konferencyjną,
- zakup mebli i krzeseł do pokoju sekretarza, całkowite wyposażenie do dwóch nowo urządzonych pokoi tj. pełnomocnika ds. ochrony informacji niejawnych oraz ds. promocji gminy.

Wydatki zaplanowane po zmianach dokonanych w ciągu roku w rozdziale 75075 - Promocja jednostek samorządu terytorialnego wyniosły 76.270 zł, a wydatki zrealizowane w tym rozdziale zamknęły się kwotą 71.975,20 zł, co stanowi 94,37 % realizacji planu rocznego.

Wśród zadań zrealizowanych w 2007 roku znajdują się m.in.:

- reklama gminy w albumie „Perły Województwa Świętokrzyskiego” - 2.318,00 zł,
- aktualizacja i wydruk planów Miasta Stąporkowa - 3.156,50 zł,
- dofinansowanie wydruku publikacji „Nasza szkoła - kronika 60-lecia” - 3.000,00 zł,
- zakup znaczków odblaskowych - 2.452,20 zł,
- zakup porcelanowych pater okolicznościowych - 5.038,60 zł,
- wydruk toreb reklamowych - 4.160,20 zł,
- wakacyjne imperium - TVP 3 - 4.270,00 zł,
- obsługa gastronomiczna podczas jubileuszu 40-lecia - 5.000,00 zł,
- wydruk miesięcznika „Echo Stąporkowa” - 25.132 zł,
- wykonanie zdjęć lotniczych Gminy Stąporków - 3.900,00 zł i inne.

W dziale 754 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa planowane wydatki budżetowe po zmianach dokonanych w 2007r. wynosiły 289.000 zł, a wydatki zrealizowane - 275.230,73 zł, co stanowi 95,24 % realizacji planu rocznego. Najwyższe wydatki zostały poniesione w rozdziale 75412 - Ochotnicze straże pożarne. Planowane wydatki po zmianach wprowadzonych w ciągu roku wynosiły w tym rozdziale 267.540 zł, a wydatki zrealizowane wyniosły kwotę 253.823,25 zł, co stanowi 94,88 % realizacji planu rocznego.

W ramach wykorzystanych środków zrealizowano następujące zadania:

- opłacono OC od samochodów pożarniczych,
- zakupiono nagrody książkowe dla zwycięzców Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej „Młodzież Zapobiega Pożarom” oraz VIII edycji Ogólnopolskiego Konkursu Plastycznego pod hasłem „Zapobiegam pożarom i ostrzegam przed nimi”.
- zakupiono nagrody rzeczowe dla trzech najlepszych jednostek OSP z terenu naszej gminy, biorących udział w Gminnych Zawodach Sportowo-Pożarniczych, które odbyły się w dniu 11.06.2007r.
- opłacono ubezpieczenie NW strażaków, ubezpieczenie obowiązkowe imienne strażaków, ubezpieczenie Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych, którzy uczestniczą w zawodach sportowo-pożarniczych,
- zakupiono paliwo i zapłacono za konserwację sprzętu,
- opłacono energię elektryczną, wynagrodzenia kierowców oraz składki ZUS,
- został wypłacony ekwiwalent pieniężny dla członków Ochotniczych Straży Pożarnych za szkolenia pożarnicze i za udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych,
- pokryto koszty związane z wykonaniem badań lekarskich przez Medycynę Pracy oraz badania psychologiczne kierowców,
- dokonano naprawy silnika przy samochodzie pożarniczym marki Star 244 w OSP Niekłań,
- dokonano przeglądu i legalizacji sprzętu hydraulicznego „HOLMATRO” oraz 2 szt. Aparatów oddechowych z maskami,
- zakupiono n/w sprzęt pożarniczy, przyznany z dofinansowania przez Zarząd Oddziału Wojewódzkiego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych:
- mundury koszarowe 30 kpl,
- mundury wyjściowe 6 kpl,
- rozdzielacz kulowy 2 szt,
- węże tłoczne 7 szt,
- kominiarka 1 szt,
- deska ortopedyczna 1 szt,
- lampa zespolona z podzespołami 1 kpl,
- pilarka do drewna 1 szt,
- hełm strażacki 20 szt,
- wkłady ocieplane do butów OFICER 40 par,
- kurtka strażacka 9 szt,
- reduktor 1 szt,
- butla 1 szt.

Ponadto wyremontowano pomieszczenia w budynku remizy OSP Odrowąż za kwotę 29.978,00 zł oraz wykonano remont garażu w budynku remizy OSP Gosań za kwotę 11.739,99 zł.

Plan na realizację zadań z zakresu Obrony Cywilnej (rozdział 75414) wyniósł 13.100 zł, jego wykorzystanie wyniosło 13.060,41 zł. W ramach wykorzystanych środków finansowych zakupiono:

- filtropochłaniacz 10 szt,
- kaptur ucieczkowy 10 szt,
- maska gazowa MT 213/2 10 szt,
- plandeka 8 m x 15 m 2 szt.

W dziale 756 - Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nie posiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem, rozdział 75647 - Pobór podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych zaplanowano wydatki z tytułu wynagrodzeń agencyjno - prowizyjnych w kwocie 116.000 zł, które wykonano w kwocie 106.798,83 zł, co stanowi 92,07 % wydatków zaplanowanych na 2007 roku.

Do końca grudnia 2007r. w dziale 757 - Obsługa długu publicznego, rozdział 75702 - Obsługa papierów wartościowych, kredytów i pożyczek jednostek samorządu terytorialnego, wydatki związane z obsługą długu publicznego zostały wykonane w kwocie 93.193,91 zł, co stanowi 93,2 % realizacji planu rocznego.

W dziale 801 - Oświata i wychowanie wydatki planowane po zmianach wprowadzonych w 2007r. wyniosły kwotę 13.190.354 zł, a wydatki zrealizowane w tym dziale wynosiły 11.981.915,65 zł, co stanowi 90,84 %.

W 2007r. w działach: 801 - Oświata i wychowanie i 854 - Edukacyjna opieka wychowawcza - (poza inwestycjami) przekazano dofinansowanie z budżetu gminy w kwocie 3.199.363,36 zł, kwota w wysokości 7.178.346,99 zł pochodziła z subwencji oświatowej, a kwota - 335.801,50 zł - z dotacji celowych otrzymanych na realizację własnych zadań bieżących. Dotacja przedmiotowa przekazana dla Publicznego przedszkola w Stąporkowie wyniosła 655.000 zł. Środki na dofinansowanie własnych zadań bieżących gmin pozyskane z innych źródeł wynosiły 28.346 zł. Natomiast dotacja z funduszy celowych na dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji wyniosła 434.080,80 zł.

Sprawozdanie z wykonania budżetu za 2007r. w obszarze oświaty i wychowania oraz edukacyjnej opieki wychowawczej stanowi załącznik Nr 5 do niniejszego sprawozdania.

W dziale 851 - Ochrona zdrowia wydatki budżetowe zostały wykonane w kwocie 302.295,40 zł na plan w kwocie 340.000 zł, co stanowi 88,91 % realizacji planu rocznego. W rozdziale 85121 - Lecznictwo ambulatoryjne wydatki planowane wyniosły kwotę 100.000 zł, a wydatki wykonane wyniosły kwotę 72.928,01 zł, co stanowi 72,93 % realizacji planu wydatków.

Powyższe środki przekazano na dokończenie modernizacji I piętra budynku SPZOZ w Stąporkowie.

Sprawozdanie o przychodach i kosztach Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Stąporkowie za 2007r. przedstawiono w załączniku Nr 6 do niniejszego sprawozdania.

W rozdziale 85153 - Zwalczanie narkomanii wydatki planowane wyniosły kwotę 5.000 zł, a wydatki wykonane w tym rozdziale wyniosły kwotę 4.000,00 zł, co stanowi 80,00 % planu wydatków. Natomiast w rozdziale 85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi wydatki planowane wyniosły kwotę 235.000 zł, a wydatki wykonane w tym rozdziale wyniosły kwotę 225.367,39 zł, co stanowi 95,91 % planu wydatków. W rozdziałach: 85153 i 85154 zadania realizowano zgodnie z Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Do dnia 31.12.2007r. z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych wpłynęła kwota 229.281,05 zł.

Lp.	Realizator	Zadania	Kwota w zł
1	Świętokrzyskie Centrum Psychiatrii w Morawicy	Kierowanie na leczenie odwykowe na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w Końskich	1.048
2	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Szkolenie w zakresie prowadzenia konsultacji i zdrowienia rodzin z problemem uzależnień	1.980
3	Komisariat Policji w Stąporkowie	Realizacja programu Niebieska Linia/zakupiono komputer drukarkę i latarki/	6.069
4	Wydział Edukacji, Zdrowia Kultury i Sportu	Udział uczniów okolicznych szkół w programie Zdrowo i bezpiecznie przez życie/nauka pływania na pływalni w Czarnieckiej Górze/	29.960
5	Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze	Obóz szkoleniowo-wypoczynkowy w Solinie - Jawor dla 15 członków Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych	10.500
6	Kluby 4H działające w 4 szkołach	Zakupy artykułów dekoracyjnych, papierniczych do organizacji zajęć pozalekcyjnych	1.718
7	Zespół taneczny EJSTOP	Udział 31 uczestników w Harcerskim Festiwalu Kultury Młodzieży Szkolnej w Kielcach	3.000
8	Szkoły Podstawowe i Gimnazja	Zakup materiałów do organizacji ogólnopolskiej akcji Zachowaj Trzeźwy Umysł	2.497

9	Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży	Udział w turnieju sportowym bilety do kina i teatru, artykuły spożywcze na ognisko Mikołajki	2.015
10	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Organizacja wypoczynku letniego dla 56 dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i zagrożonych uzależnieniem w Sielpi	19.992
11	Wydział Edukacji, Zdrowia Kultury i Sportu	Zakup programów i spektakli profilaktycznych oraz prewencyjnych dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjów, zakup literatury z dziedziny profilaktyki uzależnień	5.138
12	Miejski Klub Honorowych Dawców Krwi	Usługa transportowa, zakup upominków, organizacja Dni Honorowego Krwiodawstwa organizacja lokalnej zbiórki krwi	2.979
13	Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury	Organizacja cyklu imprez integracyjnych dla dzieci młodzieży i dorosłych mieszkańców gminy pod hasłem Trzeźwe Lato /dotacja-konkurs ofert/	20.000
14	Miejski Klub Sportowy	Organizacja pozaszkolnych zajęć sportowych dla młodzieży - trampkarsze i juniorzy popularyzowanie piłki nożnej / dotacja - konkurs ofert /	35.000
15	Świątlice: „Pomocna Dłoń” w Czarnej, Zapiecek” w Hucisku, „Arka” przy Stowarzyszeniu „Nowe Życie” w Stąporkowie	Organizacja różnych form pracy z dziećmi i młodzieżą w grupach integracyjnych Zakup artykułów spożywczych, papierniczych chemicznych sprzętu AGD, opału usługi transportowe, umowy-zlecenia	17.035
16	Stowarzyszenie Krzewienia Abstynencji i Trzeźwości Nowe Życie	Organizacja imprez trzeźwościowych dla rodzin i sympatyków abstynencji działalność w zakresie terapii grupowej, szkolenia w zakresie uzależnienia i współuzależnienia cykliczna współpraca ze szkołami w profilaktyce uzależnień, zabezpieczenie czasu wolnego dzieci i młodzieży współudział w organizacji lokalnych imprez dla mieszkańców gminy współpraca z ogólnopolskimi organizacjami /dotacja - konkurs ofert/	40.000
17	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Wynagrodzenia na podstawie umowy - zlecenia za prace komisji	20.907
18	Wydział Edukacji, Zdrowia, Kultury i Sportu GKRPA	Szkolenia w zakresie alkoholizmu, narkomanii i przemocy w rodzinie dla osób realizujących zadania GPPIRPA, PN i PwR	4.680
19	Wydział Edukacji, Zdrowia, Kultury i Sportu GKRPA	Zakup materiałów biurowych informacyjnych, ogłoszenia prasowe, zakup energii, zakup słodczy	4.849
		Razem	229 367 zł

Planowane wydatki budżetowe po zmianach dokonanych w 2007r. w dziale 852 - Pomoc społeczna wyniosły 9.647.907 zł i do dnia 31 grudnia 2007r. zostały wykonane w kwocie 9.467.685,53 zł, co stanowi 98,14 % planu rocznego; w tym realizacja dodatków mieszkaniowych (rozdział 85215) wyniosła 402.100,56 zł, co stanowi 89,76 % realizacji planu rocznego.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stąporkowie jest jednostką budżetową, która wykonuje zadania zlecone oraz własne z zakresu pomocy społecznej zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. (Dz. U. z 2004r. Nr 64 poz. 593 z późn. zm.).

Za 2007 rok realizacja zadań i wykorzystanie środków przedstawiały się następująco:

Zadania zlecone:

- zasiłki stałe - 215 osób na kwotę	637.859,33 zł
- składki na ubezpieczenia zdrowotne 169 osób na kwotę	58.625,06 zł
- realizacja rządowego programu „Posiłek” dla potrzebujących , w tym 2001 osób na kwotę	622.367,35 zł
- dożywianie dzieci i dorosłych 580 osoby na kwotę	221.192,00 zł
- świadczenia rodzinne wraz z dodatkami i składkami emerytalno-rentowymi 1780 osób na kwotę	5.791.015,90 zł

Zadania własne:

- zasiłki celowe i pomoc w naturze 1224 osoby na kwotę	141.848,37 zł
- zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej 8 osób na kwotę	82.257,97 zł
- usługi opiekuńcze 97 osób na kwotę	874.848,98 zł
- zasiłki okresowe 246 osób na kwotę	100.550,00 zł
- organizowanie pogrzebów 3 osoby na kwotę	4.044,90 zł
- utrzymanie ośrodka na kwotę	577.707,23 zł
w tym środki własne gminy na kwotę	309.331,23 zł

Planowane wydatki budżetowe w 2007r. wyniosły ogółem 9.198.707 zł i zostały wykonane w 98,55 % tj. w kwocie 9.065.584,97 zł. Różnymi formami pomocy objętych zostało 2.053 rodziny. Pięć samotnych, starych i schorowanych osób przebywa w Domu Pomocy Społecznej w Końskich, trzy osoby przebywają w Ośrodku Opiekuńczym „Barbara” w Wielkiej Wsi; do ich utrzymania dopłaca gmina. Dla 97 osób ośrodek pomocy społecznej świadczy usługi opiekuńcze.

Na koniec 2007r. w środowiskach pracowało 47 opiekunek domowych, w tym 11 zostało zatrudnionych na czas nieokreślony, pozostałe na czas określony.

Na realizację zadań zleconych i własnych Ośrodek wykorzystał w 2007 roku środki finansowe następująco:

Domy pomocy społecznej

Dział	Rozdział	Paragraf	Plan na dzień 31.12.2007r.	Wykonanie na dzień 31.12.2007r.	% wykonanie planu
852	85202	4330	82 279	82 257,97	99,97

Świadczenia rodzinne oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego

Dział	Rozdział	Paragraf	Plan na dzień 31.12.2007r.	Wykonanie na dzień 31.12.2007r.	% wykonania planu
852	85212	3110	5 694 964	5 694 650,14	99,99
852	85212	4010	109 980	103 108,84	93,75
852	85212	4110	96 366	96 365,76	100,00
852	85212	4040	7 240	7 224,42	99,78
852	85212	4120	2 955	2 763,34	93,51
852	85212	4170	4 000	3 298,80	82,47
852	85212	4210	9 633	6 877,02	71,39
852	85212	4260	3 250	3 245,37	99,86
852	85212	4270	100	97,60	97,60
852	85212	4280	350	38,00	10,86
852	85212	4300	20 035	19 441,26	97,04
852	85212	4370	4 545	4 544,15	99,98
852	85212	4410	227	156,80	69,07
852	85212	4430	500	107,20	21,44
852	85212	4440	3 887	3 886,22	99,98
852	85212	4110	20 030	19 350,16	96,61
	Razem:		5 978 062	5 965 155,08	99,78

Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacone za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej

Dział	Rozdział	Paragraf	Plan na dzień 31.12.2007r.	Wykonanie na dzień 31.12.2007r.	% wykonanie planu
852	85213	4130	69 772	58 625,06	84,02

Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki ubezpieczenia emerytalne i rentowe - własne

Dział	Rozdział	Paragraf	Plan na dzień 31.12.2007r.	Wykonanie na dzień 31.12.2007r.	% wykonanie planu
852	(celowe) 85214	3110	139 560	139 556,48	100,00
852	85214	4300	2 300	2 291,89	99,65
852	(okres.) 85214	3110	100 550	100 550,00	100,00
Razem:			242 410	242 398,37	100,00

Zasiłki w naturze i składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe - zlecone

Dział	Rozdział	Paragraf	Plan na dzień 31.12.2007r.	Wykonanie na dzień 31.12.2007r.	% wykonanie planu
852	85214	(stałe) 3110	661 750	637 859,33	96,39

Ośrodki pomocy społecznej - zadania zlecone

Dział	Rozdział	Paragraf	Plan na dzień 31.12.2007r.	Wykonanie na dzień 31.12.2007r.	% wykonania planu
852	85219	4010	268 376	268 376,00	100,00

Ośrodki pomocy społecznej i składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe - środki własne

Dział	Rozdział	Paragraf	Plan na dzień 31.12.2007r.	Wykonanie na dzień 31.12.2007r.	% wykonania planu
852	85219	4010	132 144	132 144,00	100,00
852	85219	4040	26 700	26 700,00	100,00
852	85219	4110	71 572	71 572,00	100,00
852	85219	4120	9 891	9 891,00	100,00
852	85219	4170	100	75,00	75,00
852	85219	4210	25 115	23 346,71	92,96
852	85219	4260	9 485	9 484,89	100,00
852	85219	4270	-	-	-
852	85219	4280	400	298,00	74,50
852	85219	4300	19 500	19 256,94	98,75
852	85219	4370	4 500	4 409,17	97,98
852	85219	4410	1 710	1 563,84	91,45
852	85219	4430	500	500,00	100,00
852	85219	4440	10 090	10 089,68	100,00
	Razem:		311 707	309 331,23	99,24

Jednostki specjalistycznego poradnictwa mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej

Dział	Rozdział	Paragraf	Plan na dzień 31.12.2007r.	Wykonanie na dzień 31.12.2007r.	% wykonanie planu
852	85220	4010	10 000	-	-
852	85220	4110	2 553	-	-
852	85220	4120	353	-	-
852	85220	4210	3 000	320,70	10,69
852	85220	4260	-	-	-
852	85220	4270	1 400	-	-
852	85220	4300	1 500	-	-
852	85220	4410	300	-	-
852	85220	4430	100	-	-
852	85220	4440	770	-	-
	Razem:		19 976	320,70	1,61

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Dział	Rozdział	Paragraf	Plan na dzień 31.12.2007r.	Wykonanie na dzień 31.12.2007r.	% wykonania planu
852	85228	3020	3 000	2 835,00	94,50
852	85228	4010	666 986	638 054,83	95,66
852	85228	4040	41 610	41 561,22	99,88
852	85228	4110	122 516	118 455,18	96,69
852	85228	4120	16 930	16 930,00	100,00
852	85228	4210	8 100	7 645,42	94,39
852	85228	4280	3 500	3 474,00	99,26
852	85228	4300	2 000	1 555,79	77,79
852	85228	4410	6 950	6 054,67	87,12
852	85228	4440	38 283	38 282,87	100,00
	Razem:		909 875	874 848,98	96,15

Pozostała działalność - „Pomoc państwa w dożywianiu” (zadania zlecone)

Dział	Rozdział	Paragraf	Plan na dzień 31.12.2007r.	Wykonanie na dzień 31.12.2007r.	% wykonania planu
852	85295	3110 (zlec.)	417 500	417 500,00	100,00

Pozostała działalność (dożywianie) - środki własne

Dział	Rozdział	Paragraf	Plan na dzień 31.12.2007r.	Wykonanie na dzień 31.12.2007r.	% wykonania planu
852	85295	(dożyw.) 3110	230 000	204 867,35	89,07
852	85295	(spr. pogr.) 3110	7 000	4 044,90	57,78
	Razem:		237 000	208 912,25	88,15

Planowane wydatki budżetowe po zmianach wprowadzonych w 2007 roku w dziale 854 - Edukacyjna opieka wychowawcza wyniosły kwotę 1.577.690 zł, a wydatki zrealizowane - 1.319.179,02 zł, co stanowi 83,62 % realizacji planu wydatków. Wydatki w rozdziale 85401 zostały poniesione w wysokości 1.074.088,08 zł (na utrzymanie i bieżące funkcjonowanie świetlic szkolnych), co stanowi 82,52 % realizacji planu rocznego. Natomiast w rozdziale 85415 - Pomoc materialna dla uczniów poniesiono wydatki, które sfinansowano ze środków budżetu państwa w kwocie 231.890,94 zł na stypendia szkolne.

W dziale 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska planowane wydatki budżetowe po zmianach dokonanych w 2007 roku wynosiły 1.960.600 zł, a wydatki wykonane - 1.230.206,81 zł, co stanowi 62,75 % realizacji rocznego planu wydatków. Najwyższe wydatki poza inwestycyjnymi zostały poniesione w rozdziale 90015 - Oświetlenie ulic, placów i dróg w kwocie 556.277,18 zł na plan w kwocie 722.102 zł, co stanowi 77,04 % realizacji planu wydatków w tym rozdziale.

Natomiast wynagrodzenia osobowe pracowników interwencyjnych wraz z pochodnymi w rozdziale 90095 - Pozostała działalność wyniosły kwotę 124.254,01 zł; plan w tym zakresie wykonano w 92,53 %.

W dziale 921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, rozdział 92109 - Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby planowane wydatki budżetowe po zmianach dokonanych do końca grudnia 2007r. wyniosły kwotę 778.000 zł i zostały zrealizowane w 2007r. w 94,19 %. Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Stąporkowie otrzymał z budżetu gminy dotację w kwocie 554.000 zł, którą wykorzystał w 100 %.

W rozdziale 92116 - Biblioteki zostały poniesione wydatki w kwocie 127.000 zł na plan w tej samej kwocie i stanowią 100 % realizacji planu rocznego. Środki pochodzące z dotacji przeznaczone zostały na zakup nowości wydawniczych dla biblioteki, a tym samym na upowszechnienie czytelnictwa.

W rozdziale 92109 plan wydatków budżetowych po zmianach dokonanych do końca 2007r. - Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby planowane wydatki budżetowe na świetlice wiejskie wyniosły kwotę 97.000 zł i zostały zrealizowane w 2007r. w 53,41 %.

**Sprawozdanie
z realizacji zadań w świetlicach za 2007r.**

Lp.	Realizator	Nazwa zadania
1.	Świetlice wiejskie: Błotnica, Błaszaków, Wielka Wieś	Remont świetlic i malowanie oraz zakup piłek
2.	Świetlica w Hucisku „Zapiecek”	Zakup słodczy z okazji „Dnia Kobiet” remont budowlany, wywóz nieczystości.
3.	Świetlica w Mokrej	Zakup sprzętu sportowego, zakup materiałów budowlanych, malowanie oraz zakup słodczy z okazji „Pożegnania Wakacji”
4.	Świetlica w Gustawowie	Budowa kominka grzewczego oraz remont i zakup sprzętu sportowego
5.	Świetlica Środowiskowa na Placu Wolności w Stąporkowie	Remont i malowanie
6.	Świetlica w Smarkowie	Oплата za wodę, opłaty abonamentowe - zakup siatki do gry i piłek
7.	Świetlice wiejskie: Kozia Wola, Odrowąż, Grzybów, Wółka Plebańska	Zakup węgla oraz nagród z okazji „Imprezy Mikołajkowej” i zakup sprzętu sportowego
8.	Świetlica w Czarnej „Pomocna Dłoń” oraz sołectwo w Czarnej	Zakup mikrofonu bezprzewodowego - oraz usługa transportowa przewóz dzieci z Czarnej do Krakowa, zakup sprzętu sportowego
9.	Świetlica na Placu Wolności „Nowe Życie”	Zakup stołu tenisowego i krzesełek oraz sprzętu sportowego
10.	Międzynarodowy „Dzień Dziecka” Festyny w szkołach w Domu Kultury i w świetlicach wiejskich	Zakup słodczy i nagród
11.	Świetlice wiejskie „Imprezy Mikołajkowe”	Zakup sprzętu sportowego, strojów sportowych i słodczy
12.	Świetlice wiejskie: Pardołów Błaszaków, Grzybów	Zakup słodczy z okazji „Imprezy Mikołajkowej”
13.	Szkoły Podstawowe i Gimnazja	Spotkanie dzieci i władz Gminy z okazji „Jasełek” zakup słodczy
14.	Sołectwo w Wąglowie	Wycieczka w Góry Świętokrzyskie
15.	Sołectwo w Gosaniu, w Świerczowie i w Komorowie	Zakup sprzętu sportowego
16.	Sołectwo we Włochowie	Zakup strojów sportowych i piłek
17.	Plac Zabaw - Osiedle Sienkiewicza w Stąporkowie	Zakup piłek
18.	Sołectwo w Modrzewinie	Zakup piłek
19.	Sołectwo w Hucisku	Zakup strojów piłkarskich

Sprawozdanie MGOK w Stąporkowie wykonania planu finansowego na dzień 31.12.2007r. stanowi załącznik Nr 7 do niniejszego sprawozdania.

W dziale 926 - Kultura fizyczna i sport zaplanowano wydatki budżetowe w kwocie 284.000 zł, które zrealizowano w kwocie 246.720,17 zł, co stanowi 86,88 % wydatków zaplanowanych na 2007r. W rozdziale 92604 - Instytucje kultury fizycznej plan wydatków budżetowych został wykonany w kwocie 126.000 zł, co stanowi 100 % realizacji planu rocznego. Miejski Klub Sportowy w Stąporkowie wykorzystał środki pochodzące z dotacji budżetu gminy w kwocie 120.000,00 zł na plan w tej samej kwocie.

Do dnia 31.12.2007r. w rozdziale 92605 wydatkowano środki na zadania w zakresie kultury fizycznej i sportu w kwocie 67.549,48 zł (na plan w kwocie 68.860 zł), co stanowi 98,10 % realizacji rocznego planu wydatków w tym rozdziale.

Stan zobowiązań wynikających ze sprawozdania o stanie zobowiązań Rb - Z na dzień 31.12.2007r. wynosił 2.653.252,64 zł i dotyczył:

- zobowiązań niewymagalnych z tytułu zaciągniętych kredytów na rynku krajowym - 2.598.400 zł,
- zobowiązań wymagalnych z tytułu dostaw towarów i usług - 54.852,64 zł.

Natomiast należności wg sprawozdania Rb - N sporządzonego na dzień 31.12.2007r. wynosił 3.991.019,22 zł. Wśród tych należności kwota w wysokości 1.882.519,30 zł dotyczy należności podatkowych od osób prawnych, z tego 10 firm znajduje się w sytuacji, gdzie postępowanie upadłościowe i likwidacyjne jest w toku, a kwota należna gminie od tych osób prawnych wynosi 1.740.518,34 zł. W stosunku do pozostałych osób prawnych do dnia 31.12.2007r. gmina wystawiła 18 upomnień i 1 tytuł wykonawczy. Na dzień 31 grudnia 2007r. kwota należności podatkowych od osób fizycznych wyniosła 1.636.311,55 zł. W stosunku do podatników (podatków pobieranych w formie łącznego zobowiązania pieniężnego) zamieszkujących miasto Stąporków do końca 2007r. wystawiono 221 upomnień na łączną kwotę 224.459,76 zł oraz 7 tytułów wykonawczych na kwotę 25.174,80 zł. Natomiast w stosunku do podatników zamieszkujących sołectwa do dnia 31.12.2007r. wystawiono 641 upomnień, a w m-cach: styczeń i luty 2008r. na podatki pobierane w formie łącznego zobowiązania pieniężnego wystawiono 111 tytułów wykonawczych na łączną kwotę 31.457,60 zł.

Na łączną kwotę należności składają się również wpływy z opłat za użytkowanie wieczyste nieruchomości, dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych, wpływy ze sprzedaży składników majątkowych, wpływy z różnych opłat oraz odsetki od zaległości podatkowych. Na kwotę zaległości z tytułu sprzedaży lokali mieszkalnych ma duży wpływ tzw. sprzedaż ratalna. Raty za mieszkania regulowane są zgodnie z postanowieniami umownymi. W stosunku do zaległości czynszowych prowadzona jest przez gminę windykacja.

Kwota należności około 500.000 zł nie jest możliwa do ściągnięcia, gdyż w ewidencji gruntów figuruje część działek stanowiących najczęściej współposiadanie osób zmarłych. Ustalenie ich następców prawnych m.in. w Centralnym Biurze Adresowym nie przyniosło żadnych rezultatów. Nieustalenie spadkobierców wynika również z błędnych zapisów w ewidencji gruntów dotyczących danych osobowych posiadaczy nieruchomości i posiadaczy gruntów.

Załączniki do sprawozdania

Załącznik Nr 1

Zestawienie z planowanych i wykonanych dochodów budżetowych za 2007 rok

Dział	Rozdział	§	Nazwa	Plan		Wykonanie	% wykonania w stosunku do planu
				na dzień 01.01.2007r.	po zmianach na dzień 31.12.2007r.		
1	2	3	4	5	6	7	8
010			Rolnictwo i łowiectwo	117.000	971.915	736.455,09	75,78
	01010	6290	Infrastruktura wodociągowa i sanitacyjna wsi	117.000	958.271	722.812,91	75,43
		6298	Środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin, pozyskane z innych źródeł	117.000	14.534	13.081,14	90,01
		6299	Środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin, pozyskane z innych źródeł	0	727.963	546.845,18	75,12
		6339	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych	0	117.000	88.68,79	75,81
	01095		Pozostała działalność	0	98.774	74.198,80	75,12
	2010		Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami	0	13.644	13.642,18	99,99
020			Leśnictwo	3.000	3.000	2.286,40	76,22
	02001	0750	Gospodarka leśna	3.000	3.000	2.286,40	76,22
			Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	3.000	3.000	2.286,40	76,22
700			Gospodarka mieszkaniowa	664.284	517.684	402.523,79	77,76
	70005		Gospodarka gruntami i nieruchomościami	664.284	517.684	402.523,79	77,76
		0470	Wpływy z opłat za zarząd, użytkowanie i użytkowanie wieczyste nieruchomości	26.100	26.100	24.198,69	92,72
		0750	Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	100.000	100.000	78.611,80	78,62
		0870	Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	537.884	390.734	298.247,28	76,33
		0920	Pozostałe odsetki	300	850	1.466,02	172,48

1	2	3	4	5	6	7	8
750			Administracja publiczna	179.956	257.916	268.045,60	103,93
	75011		Urzędy wojewódzkie	109.956	116.716	115.397,51	98,87
		2010	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami	104.170	108.930	107.544,68	98,73
		2360	Dochody j.s.t. związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami	5.786	7.786	7.852,83	100,86
	75023		Urzędy gmin	70.000	136.200	147.648,09	108,41
		0690	Wpływy z różnych opłat	70.000	136.000	147.470,47	108,44
		0970	Wpływy z różnych dochodów	0	200	177,62	88,81
	75075		Promocja jednostek samorządu terytorialnego	0	5.000	5.000	100,00
		2710	Wpływy z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań bieżących	0	5.000	5.000	100,00
751			Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	3.134	41.296	40.754,73	98,69
	75101		Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa	3.134	3.134	3.134,00	100,00
		2010	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami	3.134	3.134	3.134,00	100,00
	75108		Wybory do Sejmu i Senatu	0	38.162	37.620,73	98,59
		2010	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami	0	38.162	37.620,73	98,59
756			Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nie posiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	8.021.163	8.151.661	8.437.559,72	103,51
	75601		Wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych	10.600	10.600	7.072,10	66,72
		0350	Podatek od działalności gospodarczej osób fizycznych opłacany w formie karty podatkowej	10.000	10.000	6.758,90	67,59
		0910	Odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat	600	600	313,20	52,20
	75615		Wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od czynności cywilnoprawnych, podatków i opłat lokalnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	2.031.712	2.046.712	1.971.028,61	96,31
		0310	Podatek od nieruchomości	1.853.000	1.853.000	1.788.525,73	96,52
		0320	Podatek rolny	6.000	6.000	5.690,58	94,85
		0330	Podatek leśny	145.000	160.000	163.807,00	102,38
		0340	Podatek od środków transportowych	20.712	20.712	10.618,60	51,27
		0910	Odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat	7.000	7.000	2.386,70	34,10
	75616		Wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od spadków i darowizn, podatku od czynności cywilnoprawnych oraz podatków i opłat lokalnych od osób fizycznych	1.880.704	1.977.122	1.905.558,38	96,38
		0310	Podatek od nieruchomości	1.270.000	1.270.000	1.090.345,52	85,86
		0320	Podatek rolny	70.000	80.000	76.772,41	95,97
		0330	Podatek leśny	32.000	75.418	93.958,91	124,59
		0340	Podatek od środków transportowych	110.000	110.000	104.578,02	95,07
		0360	Podatek od spadków i darowizn	10.000	10.000	21.565,80	215,66
		0370	Podatek od posiadania psów	5.000	5.000	917,00	18,34
		0430	Wpływy z opłaty targowej	90.000	131.000	133.128,00	101,63
		0490	Wpływy z innych opłat lokalnych pobieranych przez j. s. t. na podstawie odrębnych ustaw	15.000	15.000	15.060,00	100,4
		0500	Podatek od czynności cywilnoprawnych	100.000	100.000	188.200,87	188,2
		0910	Odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat	7.000	9.000	9.327,85	103,65
	2440		Dotacje otrzymane z funduszy celowych na realizację zadań bieżących jednostek sektora finansów publicznych	171.704	171.704	171.704	100,0
	75618		Wpływy z innych opłat stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego na podstawie ustaw	289.756	308.416	279.450,38	90,61
		0410	Wpływy z opłaty skarbowej	30.000	46.000	45.329,00	98,55
		0480	Wpływy z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu	257.756	257.756	229.281,05	88,96
		0490	Wpływy z innych opłat lokalnych pobieranych przez j.s.t. na podstawie odrębnych ustaw	2.000	4.660	4.807,21	103,16
		0920	Pozostałe odsetki	0	0	33,12	x
	75621		Udziały gmin w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa	3.808.291	3.808.291	4.273.770,25	112,23
		0010	Podatek dochodowy od osób fizycznych	3.708.291	3.708.291	4.009.339,00	108,12
		0020	Podatek dochodowy od osób prawnych	100.000	100.000	264.431,25	264,44
	75647		Pobór podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych	100	520	680,00	130,77
		0690	Wpływy z różnych opłat	100	520	680,00	130,77
758			Różne rozliczenia	14.236.579	14.297.347	14.296.303,48	100,0
	75801		Część oświatowa subwencji ogólnej dla j. s. t.	7.163.362	7.178.347	7.178.347,00	100,0
		2920	Subwencje ogólne z budżetu państwa	7.163.362	7.178.347	7.178.347,00	100,0
	75802		Uzupełnienie subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego	0	63.046	63.046,00	100,0
		2750	Środki na uzupełnienie dochodów gmin	0	63.046	63.046,00	100,0
	75807		Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla gmin	6.490.341	6.490.341	6.490.341,00	100,0
		2920	Subwencje ogólne z budżetu państwa	6.490.341	6.490.341	6.490.341,00	100,0
	75814		Różne rozliczenia finansowe	30.000	30.000	28.956,48	96,53
		0920	Pozostałe odsetki	30.000	30.000	28.956,48	96,53
	75831		Część równoważąca subwencji ogólnej dla gmin	552.876	535.613	535.613,00	100,0
		2920	Subwencje ogólne z budżetu państwa	552.876	535.613	535.613,00	100,0
801			Oświata i wychowanie	525.500	658.259	572.083,97	86,91
	80101		Szkoły podstawowe	512.000	588.320	510.902,00	86,84
		0690	Wpływy z różnych opłat	12.000	12.000	0,00	x
		0830	Wpływy z usług	0	502	1.003,20	199,84
		2030	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin	0	47.472	47.472,00	100,0
		2708	Środki na dofinansowanie własnych zadań bieżących gmin pozyskane z innych źródeł	0	21.258	21.258,00	100,0
		2709	Środki na dofinansowanie własnych zadań bieżących gmin pozyskane z innych źródeł	0	7.088	7.088,00	100,0

1	2	3	4	5	6	7	8
		6260	Dotacje otrzymane z funduszy celowych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek sektora finansów publicznych	500.000	500.000	434.080,80	86,82
	80110		Gimnazja	13.500	13.500	4.743,41	35,14
		0690	Wpływy z różnych opłat	13.500	13.500	4.743,41	35,14
	80195		Pozostała działalność	0	56.439	56.438,56	100,0
		2030	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin	0	56.439	56.438,56	100,0
852			Pomoc społeczna	9.069.884	7.756.310	7.717.370,35	99,50
	85202		Domy pomocy społecznej	900	1.900	1.920,00	101,06
		0830	Wpływy z usług	900	1.900	1.920,00	101,06
	85212		Świadczenia rodzinne, zaliczka alimentacyjna oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	7.757.816	5.982.462	5.969.718,24	99,79
		2010	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami	7.756.816	5.978.062	5.965.155,08	99,79
		2360	Dochody j.s.t. związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami	1.000	4.400	4.563,16	103,71
	85213		Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	83.732	69.772	58.625,06	84,03
		2010	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami	83.732	69.772	58.625,06	84,03
	85214		Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	614.380	762.300	738.409,33	96,87
		2010	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami	534.430	661.750	637.859,33	96,39
		2030	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin	79.950	100.550	100.550,00	100,0
	85219		Ośrodki pomocy społecznej	250.376	268.376	268.376,00	100,0
		2030	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin	250.376	268.376	268.376,00	100,0
	85228		Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	224.000	254.000	262.821,72	103,48
		0690	Wpływy z różnych opłat	140.000	140.000	147.636,65	105,46
		0830	Wpływy z usług	84.000	114.000	115.185,07	101,04
	85295		Pozostała działalność	138.680	417.500	417.500,00	100,0
		2030	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin	138.680	417.500	417.500,00	100,0
854			Edukacyjna opieka wychowawcza	179.500	428.382	405.286,14	94,61
	85401		Świetlice szkolne	179.500	179.500	173.395,20	96,60
		0830	Wpływy z usług	179.500	179.500	173.395,20	96,60
	85415		Pomoc materialna dla uczniów	0	248.882	231.890,94	93,18
		2030	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin	0	248.882	231.890,94	93,18
Razem dochody :				33.000.000	33.083.770	32.878.669,27	99,38

Załącznik Nr 2

Zestawienie z planowanych i zrealizowanych wydatków budżetowych za 2007 rok

Dział	Rozdział	Nazwa	Plan		Wykonanie	% wykonania w stosunku do planu
			na dzień 01.01.2007 roku	po zmianach na dzień 31.12.2007r.		
1	2	3	4	5	6	7
010		Rolnictwo i łowiectwo	830.520	1.671.260	1.556.015,42	93,11
	01010	Infrastruktura wodociągowa i sanitacyjna wsi	792.000	1.619.096	1.507.001,57	93,08
	01030	Izby rolnicze	1.520	1.780	1.577,98	88,65
	01095	Pozostała działalność	37.000	50.384	47.435,87	94,15
600		Transport i łączność	1.025.000	921.675	750.514,76	81,43
	60014	Drogi publiczne powiatowe	200.000	190.175	188.233,57	98,98
	60016	Drogi publiczne gminne	825.000	731.500	562.281,19	76,87
700		Gospodarka mieszkaniowa	433.000	485.000	428.436,75	88,34
	70001	Zakłady gospodarki mieszkaniowej	210.000	287.005	287.005,00	100,00
	70005	Gospodarka gruntami i nieruchomościami	221.000	185.995	141.431,75	76,04
	70095	Pozostała działalność	2.000	12.000	0,00	x
710		Działalność usługowa	7.000	17.000	14.453,98	85,03
	71035	Cmentarze	7.000	17.000	14.453,98	85,03
750		Administracja publiczna	3.652.970	3.723.713	3.435.588,69	92,27
	75011	Urzędy wojewódzkie	104.170	108.930	107.544,68	98,73
	75022	Rady gmin (miast i miast na prawach powiatu)	121.000	121.000	118.181,74	97,67
	75023	Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)	3.322.800	3.365.013	3.086.731,12	91,73
	75075	Promocja jednostek samorządu terytorialnego	60.000	76.270	71.975,20	94,37
	75095	Pozostała działalność	45.000	52.500	51.155,95	97,44
751		Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	3.134	41.296	40.754,74	98,69
	75101	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa	3.134	3.134	3.134,00	100,00
	75108	Wybory do Sejmu i Senatu	0	38.162	37.620,74	98,59
754		Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	227.000	289.000	275.230,73	95,24
	75411	Komendy powiatowe Państwowej Straży Pożarnej	0	5.000	5.000	100,00
	75412	Ochotnicze straże pożarne	217.000	267.540	253.823,25	94,88
	75414	Obrona cywilna	10.000	13.100	13.060,41	99,70
	75495	Pozostała działalność	0	3.360	3.347,07	99,62

1	2	3	4	5	6	7
756		Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nie posiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	110.000	116.000	106.798,83	92,07
	75647	Pobór podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych	110.000	116.000	106.798,83	92,07
757		Obsługa długu publicznego	100.000	100.000	93.193,91	93,20
	75702	Obsługa papierów wartościowych, kredytów i pożyczek jednostek samorządu terytorialnego	100.000	100.000	93.193,91	93,20
758		Różne rozliczenia	30.000	30.000	0,00	x
	75818	Rezerwy ogólne i celowe	30.000	30.000	0,00	x
801		Oświata i wychowanie	13.024.652	13.190.354	11.981.915,65	90,84
	80101	Szkoły podstawowe	7.894.227	7.997.073	7.353.229,97	91,95
	80103	Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	305.255	305.028	257.758,73	84,51
	80104	Przedszkola	696.038	696.038	684.826,98	98,39
	80110	Gimnazja	3.117.327	3.114.815	2.803.914,29	90,02
	80113	Dowożenie uczniów do szkół	507.200	513.200	476.644,73	92,88
	80114	Zespoły obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół	295.890	298.866	266.342,39	89,12
	80146	Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	51.025	51.025	1.940,00	3,81
	80195	Pozostała działalność	157.690	214.309	137.258,56	64,05
851		Ochrona zdrowia	340.000	340.000	302.295,40	88,91
	85121	Lecznictwo ambulatoryjne	100.000	100.000	72.928,01	72,93
	85153	Zwalczanie narkomanii	10.000	5.000	4.000	80,00
	85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	230.000	235.000	225.367,39	95,91
852		Pomoc społeczna	11.047.881	9.647.907	9.467.685,53	98,14
	85202	Domy pomocy społecznej	145.200	82.279	82.257,97	99,98
	85212	Świadczenia rodzinne, zaliczka alimentacyjna oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	7.756.816	5.978.062	5.965.155,08	99,79
	85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	83.732	69.772	58.625,06	84,03
	85214	Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	786.380	904.160	880.257,70	97,36
	85215	Dodatki mieszkaniowe	500.000	448.000	402.100,56	89,76
	85219	Ośrodki pomocy społecznej	533.183	580.083	577.707,23	99,59
	85220	Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	26.376	19.976	320,70	1,61
	85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	926.314	909.875	874.848,98	96,15
	85295	Pozostała działalność	289.880	655.700	626.412,25	95,54
854		Edukacyjna opieka wychowawcza	1.327.268	1.577.690	1.319.179,02	83,62
	85401	Świetlice szkolne	1.300.151	1.301.691	1.074.088,08	82,52
	85415	Pomoc materialna dla uczniów	10.000	258.882	231.890,94	89,58
	85446	Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	3.917	3.917	0,00	x
	85495	Pozostała działalność	13.200	13.200	13.200	100,00
900		Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1.901.300	1.960.600	1.230.206,81	62,75
	90001	Gospodarka ściekowa i ochrona wód	121.000	177.500	153.127,57	86,27
	90002	Gospodarka odpadami	10.000	10.000	5.343,60	53,44
	90003	Oczyszczanie miast i wsi	27.500	24.000	24.000,00	100,00
	90015	Oświetlenie ulic, placów i dróg	710.000	722.102	556.277,18	77,04
	90095	Pozostała działalność	1.032.800	1.026.998	491.458,46	47,86
921		Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	730.000	778.000	732.803,77	94,19
	92109	Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby	603.000	651.000	605.803,77	93,06
	92116	Biblioteki	127.000	127.000	127.000,00	100,00
926		Kultura fizyczna i sport	300.000	284.000	246.720,17	86,88
	92604	Instytucje kultury fizycznej	126.000	126.000	126.000,00	100,00
	92605	Zadania w zakresie kultury fizycznej i sportu	70.000	68.860	67.549,48	98,10
	92695	Pozostała działalność	104.000	89.140	53.170,69	59,65
		Ogółem wydatki :	35.089.725	35.173.495	31.981.794,16	90,93

Załącznik Nr 3

Sprawozdanie z działalności Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszaniowej w Stąporkowie za 2007 rok.

Przedmiotem działalności Zakładu budżetowego jest świadczenie usług komunalnych w celu zaspokojenia codziennych potrzeb jej mieszkańców oraz wykonywanie ważnych zadań o charakterze użyteczności publicznej na rzecz gminy i jednostek organizacyjnych.

W roku sprawozdawczym w głównym zakresie rozwiązane były zagadnienia techniczno-eksploatacyjne, które w sposób bezpieczny i ciągły zabezpieczały ciągłość świadczonych usług określonych planem finansowym oraz wykonaniem niezbędnych prac zgodnie z harmonogramem remontów i konserwacji, który sporządzony jest corocznie w oparciu o przeglądy techniczne.

Przyjęty harmonogram limitowany jest stanem środków finansowych przeznaczonych na zabezpieczenie prawidłowego stanu technicznego obiektów oraz infrastruktury technicznej.

W strukturze zakładu wyodrębnione są dwa oddziały:

- 1/. I Oddział Wodociągów i Kanalizacji
- 2/. II Oddział Gospodarki Mieszaniowej i Oczyszczania Miasta

W okresie sprawozdawczym przeciętna liczba zatrudnionych stałych pracowników do obsługi w/w oddziałów nie zmieniła się w stosunku do poprzedniego roku i wynosi 45 ¼ etatu. Wskutek systematycznej rozbudowy systemu wodociągowego oraz obiektów towarzyszących stan zatrudnienia do obsługi tej

infrastruktury nie uległ zmianie lecz został wygospodarowany wewnątrz istniejącej struktury organizacyjnej w celu obsługi i monitorowania systemu wodociągowego.

Szczegółowe wykonanie kosztów w układzie rodzajowym według działów i paragrafów przedstawia załącznik do sprawozdania.

Do najważniejszych zadań gospodarczych, które zostały wykonane w 2007r. poza bieżącą eksploatacją należy zaliczyć:

Oddział Wodociągów i Kanalizacji

- wykonano dodatkowy odcinek Ø 90 sieci wodociągowej w Nieklaniu Wielkim wraz z przyłączem odłącznym do wspólnoty przy ul. Szkolnej 6;
- przebudowano i zmodernizowano sieć wodociągowo-kanalizacyjną na byłej Odlewni w celu umożliwienia podmiotom gospodarczym korzystanie z usług;
- wymieniono 16 kpl. hydrantów p.poż. zgodnie z decyzją Państwowej Straży Pożarnej;
- przeprowadzono ocenę techniczną studni głębinowej nr 1 w Odrowążu celem wykonania prac renowacyjnych;
- zamonitrowano przepływomierz na początku głównej sieci magistralnej ujęcia wody SUW - Błotnica 1 „c” w celu dokonywania systematycznej kontroli wtłoczonej wody do sieci przesyłowej,
- dokonano remontu kapitalnego napowietrzacza reaktora biologicznego na Oczyszczalni ścieków wraz z czyszczeniem zbiornika - reaktora biologicznego,
- docieplenie styropianem budynku prasy Oczyszczalni Ścieków;
- wykonano konstrukcji boks na składowanie osadu;
- wymieniono wodomierze oraz wyeksploatowane urządzenia potrzebne do zapewnienia ciągłości usług zgodnych ze standardami usług i innych przepisów wykonawczych,
- wykonano przyłącza wodociągowe na rzecz osób zamawiających.

Ogólna wartość wykonanych prac w roku sprawozdawczym wyniosła kwotę 128.980 zł.

Oddział Wodociągów na koniec roku sprawozdawczego wg zarejestrowanych odbiorców obsługiwał 4.047 gospodarstw o długości sieci czynnej przesyłowej wodociągowej wynoszący 157,5 km bez przyłączy, w tym miasta 21,2 km.

Natomiast sprzedaż wody ogółem wynosiła 282,6 tys m³, w tym miasto 164,1 tys m³. Długość sieci kanalizacyjnej bez przyłączy wynosi 11,7 km (teren miasta), a ilość odebranych ścieków do kanalizacji wyniosła 135,9 tys m³, natomiast przywiezionych beczkami asenizacyjnymi wyniosła 22 tys m³.

Z analizy porównawczej sprzedaży w/w usług wynika, że w stosunku do roku poprzedniego sprzedaż wody i odbioru ścieków nie zwiększyła się, a wręcz zmniejszyła pomimo systematycznej rozbudowy sieci przesyłowej wodociągowej, co przekłada się również na dochody zakładu. Aby poprawić efektywność i jakość usług niezbędne będzie zakupienie samochodu asenizacyjnego.

Oddział Gospodarki Mieszkaniowej i Oczyszczania Miasta

Zadaniem głównym tego oddziału jest utrzymanie istniejących budynków mieszkalnych w stanie przynajmniej nie pogorszonego co wynika z przepisów prawa budowlanego i w miarę możliwości finansowych przeprowadzenie niezbędnych remontów w celu poprawy standardu technicznego i eksploatacji obiektu budowlanego oraz utrzymanie czystości i zwalczanie gołędoz terenów przyległych będących własnością gminy. Na dzień 31.12.2007r. w naszym Zarządzie jest 36 budynków wielorodzinnych zlokalizowanych w mieście i gminie o powierzchni 28937 m², w tym 25 wspólnot mieszkaniowych, gdzie przeciętny udział gminy stanowi około 50 % ogólnego udziału.

Z dniem 1.01.2008r. Wspólnota Smarków 2 (Stara Góra) została przekazana do Starostwa, zamierza się z dniem 1.07.2008r. przekazać Zarządowi Wspólnoty budynek przy ul. Słowackiego 5 gdzie udział mieszkańców jest 100 %.

Dokładną analizę z wykonania planu budżetu gospodarczego po stronie kosztów i dochodów przedstawiają sprawozdania finansowe dla poszczególnych wspólnot, dla których udziałowcem jest gmina, gdzie wszyscy właściciele niezależnie od udziału otrzymują roczne sprawozdania, które są omawiane na zebraniach wspólnot.

Ogólna kwota jaka została przeznaczona na wykonanie prac remontowych oprócz bieżącej eksploatacji wyniosła 113.179 zł. Kwota jaka mogła być przeznaczona na remont budynków jest nieporównywalnie mała w stosunku do potrzeb z uwagi na niski odpis na fundusz remontowy.

Największym problemem tego oddziału jest występujące zadłużenie mieszkańców głównie w opłatach czynszowych najemców, gdzie zaległość (ponad 3 m-ce) na koniec roku 2007r. wyniosła ogółem 185.794 zł, w tym najemców Wspólnot, których udziałowcem jest Gmina wynosi kwotę 142.404 zł. Wobec

powyższego nie wszystkie zadania zaplanowane mogły być wykonane. Brak skuteczności w egzekwowaniu należnych opłat wynika z dwóch powodów. Po pierwsze brak lokali zastępczych socjalnych oraz mała skuteczność windykacyjna przez Komornika z lokali z zasobu Gminy. Liczba najemców, która zalega z opłatami za mieszkania dla których jest prowadzone postępowanie eksmisyjno-egzekucyjne wynosi 37 na ogółem 336 lokali, tj. ok 10 % średnio zamieszkujących w zasobach gminy. Aby sytuacja mogła ulec zmianie konieczne jest pozyskanie nowych lokali socjalnych, bez zabezpieczenia tych lokali ujemny wpływ ma również utrzymanie stanu technicznego budynków.

Ze względu na katastrofalny stan techniczny budynku przy ul. 1-go Maja 16, gdzie przeprowadzenie remontu kapitalnego jest nieopłacalne należy wykwaterować 3 rodziny i budynek rozebrać. W minionym roku przekształcenie z lokalu lokatorskiego w odrębną własność nastąpiło w 16-stu lokalach co świadczy o znikomym zainteresowaniu dotychczasowych najemców, a spowodowane było najprawdopodobniej uchwaloną przez Sejm ustawą o przekształceniach w Spółdzielniach Mieszkaniowych za minimalną kwotę.

Do najważniejszych zadań gospodarczych, które wykonano na przestrzeni roku 2007 należy zaliczyć:

- wymianę 103 kpl. stolarki okiennej;
- wymianę 9 kpl. stolarki drzwiowej;
- wyremontowanie i udrożnienie przewodów kominowych zgodnie z zaleceniem służb kominiarskich;
- wykonanie kilkunastu pionów wodno-kanalizacyjnych;
- malowanie klatek schodowych;
- wymianę kilkunastu metrów rur deszczowych poziomych i pionowych;
- zakup i wymianę skrzynek na listy dla 72 rodzin oraz inne niezbędne prace dla właściwego i w miarę możliwego estetycznego utrzymania budynku w celu zapewnienia prawidłowej realizacji usług komunalnych w zakresie takich jak dostawy ciepła, wody, odprowadzenia ścieków i energii elektrycznej itp.

W roku sprawozdawczym przekazano do Sądu pięć spraw w tym jedną eksmisję.

Natomiast sprawy z lat ubiegłych pozostają w gestii Sądu i są sukcesywnie rozpatrywane. Przeprowadzono jedną eksmisję. Zgodnie z zaleceniem Państwowej Inspekcji Pracy jest przystosowywany (z przedłużonym terminem realizacji do maja br.) obiekt na Placu Wolności nr 14 dla potrzeb pracowników Góspodarki Mieszkaniowej i Oczyszczania Miasta oraz przyszłościowo obsługi Kotłowni.

Dodatkowo wykonano zadania zlecone przez:

ZOS - remont klatek schodowych wraz z malowaniem i wymianą stolarki drzwiowej w Przedszkolu Nr 1, Gmina - wykonanie remontu remizy strażackiej w Odrowążu i Mokrej oraz wykonanie ogrodzenia placu targowego przy ul. 1-go Maja.

Reasumując, w okresie sprawozdawczym nie odnotowano większych ujemnych zdarzeń gospodarczych, które miałyby ujemny wpływ na jakość świadczonych usług. Ogólna wartość wykonanych prac wyniosła 177.077 zł.

Załącznik Nr 4

Sprawozdanie z realizacji zadań z wydziału inwestycji, budownictwa i współpracy regionalnej za 2007 rok

I. Infrastruktura wodociągowa i kanalizacja sanitarna i deszczowa.

1. Budowa sieci wodociągowej - Gmina Stąporków - etap II.

W dniu 30.11.2007r. zostały zakończone roboty budowlane związane z realizacją inwestycji. Wykonawcą robót była firma EKOPLAST Dąbrowska, Wydrych, Spółka Jawna w Jędrzejowie ul., Szansa 2, 28-300 Jędrzejów. Łączna wartość nakładów inwestycyjnych wyniosła 1.450.475,17 zł, w tym wydatki roku 2007 - 560.763,86 zł.

Wykonanie rzeczowe w latach 2006-2007:

- Sieć z rur PVC Ø 225 mm L = 2157 m
- Sieć z rur PE Ø 225 mm L = 250 m
- Sieć z rur PVC Ø 160 mm L = 5322 m
- Sieć z rur PVC Ø 110 mm L = 7105 m
- Sieć z rur PVC Ø 90 mm L = 623 m
- Sieć z rur PE Ø 50 mm L = 863 m
- Sieć z rur PE Ø 40 mm L = 1756 m
- przyłącza domowe do budynków: szt 262 PE Ø 32 mm L = 3988 m
- pompownia wody wraz z kontenerem P 6
- pompownia wody wraz z kontenerem P 7
- pompownia wody wraz z kontenerem P 9.

2. Budowa dodatkowych odcinków sieci wodociągowej wraz z przyłączami w miejscowościach Niekłań Mały i Niekłań Wielki.

Firma „EKOPLAST” z Jędrzejowa wykonała odcinek wodociągu i przyłączy zbiorowych z rur PE, Ø 40 mm i 18 szt. przyłączy wodociągowych.

Szczegółowy zakres wykonanych robót obejmował:

- budowę sieci wodociągowej z rur PE Ø 40 mm, o łącznej długości L = 1252,0 mb,
- wykonanie przyłączy typu domowego, z rur PE-HD, Ø 32 mm, w ilości 18 szt., o łącznej długości L = 210 mb. Wartość wykonanych robót w roku 2007 wyniosła 39.239,00 zł, gdzie udział mieszkańców wynosił 13.081,14 zł.

3. Budowa sieci wodociągowej we wsi Czarniecka Góra - Poręba.

Firma „EKOPLAST” z Jędrzejowa wykonała odcinek wodociągu z rur i kształtek PVC-U, Ø 110 mm na terenie miejscowości Czarniecka Góra - Poręba.

Szczegółowy zakres wykonanych robót obejmował:

- budowę sieci wodociągowej z rur PVC-U, Ø 110 mm, typu 125, PN 10, SDR 26 o łącznej długości L = 525,0 mb,
- wykonanie przyłącza typu domowego, z rur PE-HD, Ø 40 mm, typu 80, PN 12,5 SDR 11 w ilości 1 szt., o łącznej długości L = 15,0 mb do budynku nr 40 działka nr 49,
- montaż opasek nawiertnych z gwintowaną kształtką połączeniową - 10 kpl.
- montaż zasuw odcinających Ø 40 mm, (DN 1 ¼") dla przyłączy domowych w ilości 10 kpl.
- montaż zasuw odcinających Ø 110 / DN 100 mm w ilości 5 kpl.
- hydranty nadziemne, przeciwpożarowych HP DN 80 mm, wzdłuż trasy wodociągu, wraz z zasuwami odcinającymi Ø 90 / DN 80 mm - 5 kpl.

Końcowy odbiór wykonanych robót i przekazanie wybudowanej sieci do eksploatacji nastąpiło w dniu 19.07.2007r. Całkowity koszt realizacji inwestycji z nadzorem wyniósł 37.892,24 zł.

4. Budowa sieci wodociągowej - Gmina Stąporków.

W wyniku przetargu nieograniczonego na wykonawcę robót zostało wybrane Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „INWOD” ul. Nowodworska 5, 21-100 Lubartów. Zakres rzeczowy obejmuje:

- budowę sieci wodociągowej w miejscowości Furmanów L = 4 877m pompownia P1, pompownia P 3,
- budowę sieci wodociągowej w miejscowości Wielka Wieś L= 15 050 m
- pompownia P 4, pompownia P 5,
- budowę sieci wodociągowej w miejscowości Wólka Zychowa L= 6 642 m
- pompownia wody wraz z kontenerem P 2,
- budowę sieci wodociągowej w miejscowości Lelitków L=1 832 m
- budowę sieci wodociągowej w miejscowości Boków L= 2 986 m
- budowę sieci wodociągowej w miejscowości Wąglów L= 2 970 m

Wartość robót netto 2.552.149,53 zł plus z podatek VAT. 7 % 178. 650,47 zł, co stanowi kwotę brutto 2.730.800 zł.

Wydatki poniesione w roku 2007 na w/wym. zadanie wyniosły kwotę 869.196,53 zł.

5. Budowa sieci wodociągowej we wsi Janów.

Została opracowana dokumentacja i uzyskano pozwolenie na budowę - Decyzja Nr BP. MW. 7351 - 447/07 sieci wodociągowej wraz z przyłączami, pompownią wody i uzbrojeniem dla miejscowości Janów Gmina Stąporków” na długości 4,5 km. Wartość umowna - 40.260,00 zł. Wykonawca: Zakład Usługowo-Projektowy Paweł Kuszta Czarniecka Góra, 26-220 Stąporków.

6. Opracowanie dokumentacji i modernizacja ujęcia wody w Odrowążu.

W dniu 29.06.2007r. Gmina podpisała umowę z Firmą: Usługi Geologiczne inż. Stefan Śmiech z Kielc, ul. Hilarego Mali 33 na wykonanie prac na ujęciu wody w Odrowążu polegających na:

- kamerowaniu studni nr 1,
- przygotowaniu oceny technicznej kamerowanej studni wraz z wnioskami końcowymi dotyczącymi jej rekonstrukcji bądź zamknięcia lub odwiertu nowej studni.

W przygotowanej ocenie technicznej przez Usługi Geologiczne określono zakres rzeczowy robót - rekonstrukcji, zamknięcia lub odwiertu nowej studni wraz z wartością szacunkową nakładów jakie należy ponieść z tego tytułu.

Koszt oceny technicznej wyniósł 3.050,00 zł.

7. Budowa kanalizacji sanitarnej w ul.1-go Maja w Stąporkowie.

Firma „BAKAMA BUDOWNICTWO” Spółka z o.o, 25-672 Kielce ul. Zakładowa 4. wykonała budowę kanalizacji sanitarnej za kwotę 16 050,83 zł.

Zakres rzeczowy obejmował:

1. Kanały z rur PVC łączonych na wcisk o śr. zewn. 200 mm	L= 14 m
2. przewiert: rura ochronna śr. 406 x 9,5 mm	L= 12 m
3. Studnie rewizyjne z kręgów betonowych S1 Ø1200 mm.	stud. 1
4. Kanały z rur PP łączonych na wcisk o śr. zewn. 200 mm	L= 40 m
5. Studnie rewizyjne z kręgów betonowych o śr. 1200 mm	stud. 2
6. Kanały z rur PVC łączonych na wcisk o śr. zewn. 315 mm	L= 6,1 m.

8. Budowa kanalizacji deszczowej na osiedlu dr. Anki w Stąporkowie.

1. W wyniku przeprowadzonego postępowania przetargowego, w trybie przetargu nieograniczonego na wykonawcę robót budowlanych została wybrana: „BAKAMA BUDOWNICTWO” Spółka z o.o, 25-672 Kielce ul. Zakładowa 4. Przedmiotem zamówienia było wybudowanie kanalizacji deszczowej w Stąporkowie na osiedlu Dr Anki, o następującym zakresie robót:

- rozebranie ręczne nawierzchni asfaltowej grubości 8 cm	284,32 m ²
- rozebranie ręczne podbudowy z kruszywa grubości 15 cm	284,32 m ²
- wykop w gruncie kat. II suchym pod kanały i studzienki (80 % mech. 20 % ręczny)	567,70m ³
- umocnienie ścian wykopu w gruncie kat. II	459,97 m ²
- wykonanie podłoża z mieszanki żwirowo-piaskowej grub. 20 cm	.47,10 m ²
- montaż rur kanalizacyjnych kl. S z PVC-U o śr.400mm - 76,0 m o śr. 200 mm	159,5 m
- montaż studzienek kanalizacyjnych żelbetowych Ø 1200 mm z włazem żeliwnym typ ciężki	7 szt.
- montaż studzienek ściekowych Ø 500 mm bez osadnika i syfonu	5 szt.
- odtworzenie podbudowy z tłucznia grub. 15 cm	284,32 m ²
- odtworzenie nawierzchni asfaltowej grub. 8 cm	284,32 m ²
- odwóz rozebranego asfaltu i tłucznia na odległość do 5 km	54,58 m ³

Wartość robót budowlanych wraz z nadzorem wyniosła 99.224,08 zł

9. Rekultywacja składowiska odpadów komunalnych w Stąporkowie.

1. W dniu 15.06.2007r. Gmina podpisała Aneks nr 1/8/2007 do umowy Nr 43/06/Wn-13/OZ-SK/U zawartej w dniu 19.11.2006r. z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie, ul. Konstruktorska 3 A w sprawie przeznaczenia środków finansowych w kwocie 109.428,00 zł. na „Rekultywację składowiska odpadów komunalnych w m. Stąporków”, a pochodzących z kredytu udzielonego przez NFOŚiGW na budowę oczyszczalni ścieków w Stąporkowie.

Zadanie pn: Rekultywacja składowiska odpadów komunalnych w m. Stąporków” będzie realizowane od lipca 2008r do 30.09.2009 r. W chwili obecnej Gmina przygotowuje dokumenty do ogłoszenia przetargu nieograniczonego na wykonanie rekultywacji składowiska odpadów.

2. W dniu 09.10.2007r. Gmina podpisała stosowną umowę z „ENVIPOL” Zarządzanie Projektami Ochrony Środowiska Hanna Łoboda zam. 25-409 Kielce, ul. Gałczyńskiego 3/55 na opracowanie kosztorysu inwestorskiego i studium wykonalności na rekultywację składowiska odpadów.

Powyższe zostało opracowane do dnia 28.12.2007r. za kwotę 5.344,00 zł.

10. Opracowanie koncepcji, dokumentacji kanalizacji sanitarnej i uzbrojenia technicznego ulic dla części miasta Stąporkowa.

W dniu 18.09.2007r. Gmina zawarła stosowną umowę z Zakładem Obsługi Inwestycji EKO-INWEST Krystyna Wiorek, 25-375 Kielce, ul. Wojska Polskiego 51, lok. 427 A na aktualizację opracowanej w 2000r. „Koncepcji programowej kanalizacji sanitarnej m. Stąporkowa i przyległych wsi: Czarna, Czarniecka Góra, Grzybów, Hucisko - Mostki polegającej na zaktualizowaniu ilości ścieków, które będą włączone do istniejącej oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w Stąporkowie przy ul. Odlewniczej - z terenu miasta Stąporkowa.

kowa i msc. Hucisko z uwzględnieniem dodatkowych terenów miasta z części północno-zachodniej obejmujące ulice: ul.1-ego Maja, ul. Górniczą, ul. Konecką, ul. Górną, ul. Polną, ul. Kościuszki,, ul. B. Prusa, ul. Wspólną, ul. Spacerową, ul. Lipową, ul. Gutów i msc. Grzybów (dla których w pierwotnej „Koncepcji” włączenie ścieków planowano do zlewni w Czarnieckiej Górze) wraz z orientacyjnymi kosztami budowy kanalizacji sanitarnej i ich średnicami.

Koncepcja została opracowana za kwotę 12.322,00 zł.

II. Drogownictwo

1. Drogi powiatowe.

W dniu 14 września 2007r dokonano odbioru „Remontu drogi powiatowej nr 0449 T Odrowąż - Pardołów - Włochów - Gosań, na odcinku 5 + 300 do 6 + 800. Długość odcinka drogi 1 500 m. Remont polegał na położeniu nowej nawierzchni asfaltowej i wykonaniu robót porządkowych tj. poboczy i zjazdów. Wartość inwestycji wyniosła 305.265,96 zł gdzie udział gminy stanowi kwotę 152.632,98 zł

Gmina Stąporków sfinansowała remont zatoki postojowej w ul. Odlewniczej na wysokości hali sportowej na kwotę 35.600,59 zł.

2. Drogi gminne.

1/. W ramach przetargu nieograniczonego przeprowadzonego w dniu 18.07.2007r wyłoniono wykonawcę remontu chodników i ulic - Przedsiębiorstwo Robót Drogowych DROMO Końskie za kwotę 151.952,04 zł. Remont chodników wykonano w ulicy Chopina, Konopnickiej i Żeromskiego oraz remont nawierzchni w ul. Żeromskiego i Konopnickiej.

Remont chodników polegał na ułożeniu kostki brukowej i ustawieniu nowych krawężników. Na odcinku ul. Żeromskiego i Konopnickiej ułożono nową nawierzchnię asfaltową.

2/. Przy drodze gminnej Włochów - Włochów Nowy wykonano rów przydrożny na długości 238 m za kwotę 3.927,59 zł.

3. Zakup znaków drogowych i kruszywa.

Zakupiono 1150 t. kruszywa do remontu dróg w Kieleckich Kopalniach Surowców Mineralnych S.A. 25-033 Kielce, ul. Ściegiennego 5, za kwotę 30.507,47 zł.

Na drogi w Smarkowie, Piasku, Wielkiej Wsi, Nadziejowie, Jelitkowie, Niekłaniu, Wąglowie, Wólce Plebańskiej, Błaszkuwie, Grzybowie, Gosaniu, Lutej, Kamiennej Woli, Czarnej, Czarnieckiej Górze, Stąporkowie.

Dowóz materiałów kamiennych - Usługi Transportowe Leszek Kaczmarczyk z Małachowa 48, za kwotę 20.482,72 zł.

Zakupiono znaki drogowe z Zakładu Produkcji Znaków Drogowych „WIMED” z Tuchowa za kwotę 3.278,14 zł.

4. Remonty częściowe dróg.

Wykonano remont częściowy dróg gminnych bitumicznych w msc. Stąporków, Smarków, Luta, Bień, Hucisko, Błaszkuw, Odrowąż.

Wykonawca Przedsiębiorstwo Drogowe D i M Serwis J. Maciejczyk A. Kaczmarek ul. Buczka 3, 27-200 Starachowice, za kwotę 46.448,43 zł.

5. Przebudowa drogi gminnej ul. Olszyna i ul. Sitowa w Wielkiej Wsi.

W wyniku przetargu nieograniczonego przeprowadzonego w dniu 18.05.2006r. na wykonawcę wybrano: „CEZET” Przedsiębiorstwo Robót Drogowo Mostowych 27-200 Starachowice, ul. 17 Stycznia 32, z terminem realizacji do 30.06.2007r.

W dniu 4.05.2007r. dokonano odbioru końcowego zadania. Ogólny koszt inwestycji wyniósł 532.547,50 zł, w tym wydatek w 2007r. stanowi kwotę 65.199,03 zł.

6. Przebudowa drogi gminnej Krasna (za szkołą) - dokumentacja.

W dniu 21.02.2007r. w wyniku przetargu nieograniczonego dokonano wyboru autora projektu , jest nim: „FARDUB” CONSILTING Sp. z o.o. z Kielc, ul. Łódzka 247 D. Wykonawca opracował dokumentację w terminie do 14.12.2007r. za kwotę 21.960,00 zł.

7. Opracowanie dokumentacji:

- Opracowano dokumentację na „Przebudowę drogi gminnej Smarków - Bieduszy” za kwotę 7930,00 zł.
Dokumentację opracowało Przedsiębiorstwo Projektowo-Usługowe MZ Aqua-Prim z Kielc. Wykonawcę wyłoniono w „zapytaniu ofertowym”. Dokumentację oddano w dniu 11.12.2007r.
- Opracowano dokumentację projektową na „Przebudowę drogi gminnej Wielka Wieś - Smarków za kwotę 14.640,00 zł. Dokumentację opracowało Przedsiębiorstwo Projektowo-Usługowe MZ Aqua-Prim z Kielc. Wykonawcę wyłoniono w „zapytaniu ofertowym”. Dokumentację oddano w dniu 20.12.2007r.
- Opracowano dokumentację na przebudowy dróg:
 - „Przebudowa drogi gminnej „Grzybów stary przez wieś” za kwotę 42.700,00 zł.
 - „Przebudowa drogi gminnej Wólka Plebańska - Murawki” za kwotę 16.470,00 zł.Łączna wartość zamówienia wyniosła 59.170,00 zł. Dokumentację opracowało Przedsiębiorstwo Projektowo - Usługowe MZ Aqua - Prim z Kielc. Wykonawcę wyłoniono w „zapytaniu ofertowym”. Dokumentację oddano w dniu 20.12.2007r.
- Opracowano dokumentację na „Rozbudowę drogi Gustawów - Kucębów” za kwotę 18.300,00 zł. Projekt wykonał „Butech” Sp. z o.o. z Kielc. Wykonawcę wyłoniono w „zapytaniu ofertowym”. Dokumentację oddano w dniu 10.12.2007r.
- Opracowano dokumentację na „Rozbudowę ul. Spacerowej w Stąporkowie” za kwotę 6.100,00 zł. Dokumentację opracowało Przedsiębiorstwo Projektowo-Usługowe MZ Aqua-Prim z Kielc. Dokumentację oddano w dniu 27.12.2007r.
- Opracowano dokumentację na „Rozbudowę ul. Staszica w Stąporkowie” za kwotę 18.300,00 zł. Dokumentację opracowało Przedsiębiorstwo Projektowo-Usługowe MZ Aqua-Prim z Kielc. Wykonawcę wyłoniono w „zapytaniu ofertowym”. Dokumentację oddano w dniu 27.12.2007r.
- Opracowano dokumentację na „Rozbudowę dróg w Czarnieckiej Górze” za kwotę 24.400,00 zł. Dokumentację opracowało Przedsiębiorstwo Projektowo-Usługowe MZ Aqua-Prim z Kielc. Wykonawcę wyłoniono w „zapytaniu ofertowym”. Dokumentację oddano w dniu 27.12.2007r.

8. Wykoszenie poboczy

Wykoszono pobocza przy drogach gminnych - usługę wykonał: Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Stąporkowie za kwotę 3.666,00 zł.

9. Ustawienie barier

Ustawiono bariery sprężyste przy drogach gminnych w miejscowościach Kozia Wola i Nieklań Wielki za kwoty 5.758,40 zł i 3.904,00 zł. Łącznie 9.662,40 zł. Ustawiono 76 mb barier. Usługę wykonało Przedsiębiorstwo Drogowe DiM Serwis ze Starachowic.

10. Ścinka poboczy:

Na długości 1 km przy drodze asfaltowej w Błazzkowie dokonano ścinki poboczy za kwotę 3 500 zł.

III. Pozostałe

1. Utwardzenie działki pod plac targowy i wykonanie ogrodzenia na istniejącej targowicy.

Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Stąporkowie zgodnie z otrzymanym zleceniem wykonał dalsze roboty związane z modernizacją placów targowych. Roboty obejmowały karczowanie pni, mechaniczne plantowania terenu działki, wyrównanie podłoża żużlem paleniskowym, pomalowanie farbami mineralnymi ogrodzenia z prefabrykatów betonowych ażurowych, utwardzenie placu targowego przy pomocy kruszywa łamanego sortowanego, demontaż starego oraz zakup i montaż nowego ogrodzenia panelowego z drutu stalowego o wysokości 1,5 m na „starym” placu targowym, montaż dwóch nowych bram wjazdowych.

Koszt wykonanych robót - 89.994,12 zł.

Całkowity łączny koszt modernizacji placów targowych wyniósł 202.802,65 zł.

2. Opracowanie dokumentacji i budowa kompleksu boisk - tereny rekreacyjno-sportowe, trybuny na stadionie MKS, wykonanie muszli koncertowej.

Opracowano dokumentację projektowo - kosztorysową na wykonanie n/wym. zadań (za kwotę 24.034 zł) o następującym zakresie rzeczowym:

Zadanie nr 1 - Kompleks boisk sportowych przy Zespole Szkół Publicznych w Nieklaniu Wielkim.

- bieżnia lekkoatletyczna czterotorowa (bieg na dystansie 100 m) - nawierzchnia poliuretanowa,
- rozbieżnia lekkoatletyczna do skoku w dal oraz trójskoku - nawierzchnia poliuretanowa,
- boisko wielofunkcyjne (boisko do gry w koszykówkę o wym. 28 x 15 m, boisko do gry w piłkę siatkową o wym. 18x9 m, boisko do gry w tenisa o wym. (10,97 x 23,78 m) - nawierzchnia poliuretanowa,
- boisko wielofunkcyjne (boisko do gry w piłkę ręczną o wym. 40 x 20 m, 2 boiska do gry w koszykówkę o wym. 28 x 15 m) - nawierzchnia poliuretanowa,
- boisko do gry w piłkę nożną (pole gry o wym. 60 x 35 m) - nawierzchnia z trawy syntetycznej,
- droga dojazdowa oraz ciągi komunikacji pieszej (modernizacja) - nawierzchnia z kostki brukowej,
- parking wewnętrzny - 10 stanowisk (w tym dla niepełnosprawnych) - nawierzchnia z kostki brukowej,
- parking wewnętrzny - 6 stanowisk (w tym dla niepełnosprawnych) - nawierzchnia z kostki brukowej.

Zadanie nr 2 - Kompleks boisk portowych przy Zespole Szkół Publicznych w Stąporkowie.

- bieżnia lekkoatletyczna czterotorowa (bieg na dystansie 100 m) - nawierzchnia poliuretanowa,
- boisko wielofunkcyjne (boisko do gry w piłkę ręczną o wym. 40 x 20 m, dwa boiska do gry w koszykówkę o wym. 28 x 15 m) - nawierzchnia poliuretanowa,
- boisko do gry w piłkę nożną (pole gry o wym. 50 x 35 m) - nawierzchnia z trawy syntetycznej,
- boisko wielofunkcyjne (boisko do gry w koszykówkę o wym. 28 x 15 m, boisko do gry w piłkę siatkową o wym. 18 x 9 m, boisko do gry w tenisa o wym. 23,78 x 10,97 m) - nawierzchnia poliuretanowa,
- rozbieżnia lekkoatletyczna do skoku w dal (dwutorowa) - nawierzchnia poliuretanowa.

Zadanie nr 3 - Trybuny na stadionie Miejskiego Klubu Sportowego w Stąporkowie.

Nowoprojektowane trybuny na 848 miejsc siedzących o konstrukcji żelbetowej wykonane w miejscu istniejących trybun. Całkowita długość projektowanych trybun wynosi 84,60 m.

3. Opracowanie dokumentacji i budowa - zagospodarowanie rynku w Odrowążu.

Firma projektowa „BIPROKOM” z Krakowa opracowała koncepcję programowo-przestrzenną na wykonanie parkingów oraz zagospodarowanie rynku w miejscowości Odrowąż. Powyższe opracowanie jest pierwszym etapem projektowym niezbędnym do wydania decyzji o warunkach zabudowy. Zagospodarowanie rynku zwiększy jego walory funkcjonalno-użytkowe i wizualne oraz przystosuje teren dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Koncepcja będzie służyć jako materiał przygotowawczy do opracowania projektów budowlanych i wykonawczych.

Wartość wykonanych prac projektowych - 39.040,00 zł.

4. Budowa hali sportowej oraz kotłowni gazowej przy ZSzP w Stąporkowie ul. Odlewnicza.

W dniu 31.08.2008 roku zakończono rozpoczęta w kwietniu 2006 roku budowę hali sportowo-widowiskowej z salą sportową (22 x 36 m), salą gimnastyczną (95,91 m²), sceną, zapleczem oraz widownią dla 272 widzów na trybunach wraz z urządzeniami towarzyszącymi takimi jak przyłącze kanalizacji sanitarnej, przyłącze wodociągowe, zalicznikowym kablowym przyłączem energetycznym, wyposażeniem w sprzęt sportowy, dojściami, dojazdami oraz miejscami postojowymi oraz przebudową części budynku dydaktycznego wraz ze zmianą jej sposobu użytkowania z wymiennikowni ciepła na kotłownię gazową. Wykonawcą robót było Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe „RO.S.A.-BUD” z Radomia.

Koszt całkowity oraz źródła finansowania inwestycji - 3.986.634,59 zł

w tym:

- środki budżetowe Gminy Stąporków	2.801.553,79 zł	70,27 %
- środki z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej	1.185.080,80 zł	29,73 %

Łączne nakłady poniesione na w/wym. zadanie w roku 2007 wyniosły 1.857.964,21 zł.

5. Remont boiska w Stąporkowie obok płyty głównej MKS.

W wyniku przeprowadzonego zapytania ofertowego na realizację zadania został wybrany Zakład Usług Wodno Melioracyjnych Zbroszczyk Stanisław ul. Kolonia 96 26-080 Mniów

Zakres rzeczowy:

1. Mechaniczne ścinanie drzew z karczowaniem pni o średnicy 26-35 cm szt. 8
2. Wywożenia gałęzi na odległość do 2 km mp 6
3. Mechanicznego ścinania drzew z karczowaniem pni o średnicy 36-45 cm szt. 3
4. Karczowania pni o śr. 36-45 cm koparką szt. 27
5. Wykopy wyk. na odkład koparkami o poj. łyżki 0.25 - 0.60 m³ 337.5 m³
6. Przemieszczania spycharkami mas ziemnych kat. I-III m³ - 1100
7. Przemieszczania spycharkami mas ziemnych kat. I-III uprzednio odspojonych - za każde rozp. 10 m przem. w zakresie pow. 10 do 30 m³ - 1100.
8. Robót ziemnych wykonanych ładowarkami kołowymi o poj. łyżki 1,25 m³ z transportem urobku samochodami samowyładowczymi na odl. do 1 km z ziemi zmagazynowanej w hałdach; grunt kat. I-II m³ 180
9. Przemieszczania spycharkami mas ziemnych kat. I-III uprzednio odspojonych - za każde rozp. 10 m przem. w zakresie pow 60 m m³ - 180
10. Mechanicznego plantowania powierzchni gruntu rodzimego równiarką; m² 5820
11. Mechanicznego plantowania powierzchni gruntu rodzimego równiarką; m² 5820
12. Plantowania skarp i dna wykopów wykonywanych ręcznie m² 337.500
13. Plantowania (obrobienie na czysto) skarp i dna wykopów wykonywanych ręcznie w gruntach kat. I-III m² 50*11 m² 550.000
14. Mechanicznego wykonania trawników parkowych siewem bez nawożenia m² 5820
15. Mechanicznego wykonania trawników parkowych siewem bez nawożenia 680 m²
16. Mechanicznego wykonania trawników parkowych siewem bez nawożenia m² 280
17. Mechanicznego wykonania trawników parkowych siewem bez nawożenia m² 500
18. Mechanicznego wykonania trawników parkowych siewem bez nawożenia m² 112.5
19. Mechanicznego wykonania trawników parkowych siewem bez nawożenia m² 253
20. Pierwsze koszenie trawy na całej powierzchni.

Wartość robót w roku 2007 wyniosła 10.492 zł.

V. Z zakresu ciepłownictwa

1. Przedsiębiorstwo Budowlane „Armabud” z Kielc ul. Poprzeczna 12 wyłonione w drodze przetargu nieograniczonego w dniu 27.07.2006r. opracowało dokumentację budowlano-kosztorysową na budowę trzech kotłowni w m. Stąporków oraz uzyskało decyzje o pozwoleniu na ich budowę w terminie do dnia 30.04.2007r.
Koszt opracowania dokumentacji wyniósł 109.800,00 zł.
2. W dniu 01.08.2007r. odbył się przetarg nieograniczony na budowę kotłowni wodnej opalanej paliwem węglowym - ekogroszek na osiedlu Plac Wolności w Stąporkowie, z terminem realizacji do dnia 31.08.2008r. Wpłynęła 1 oferta. Przetarg unieważniono z uwagi na brak ważnej oferty.
3. W dniu 10.10.2007r. dokonano otwarcia ofert na „Budowę kotłowni dla miasta Stąporkowa”:
Kotłownia nr 1 - zadanie nr 1
„Budowa kotłowni wodnej niskoparametrowej opalanej węglem w budynku byłego Przedszkola nr 2 w Stąporkowie przy I. Plac Wolności 14 (działka nr ewid. 3344/3) wraz z infrastrukturą oraz budowa sieci ciepłych preizolowanych do zasilania w ciepło budynku Przedszkola i budynków mieszkalnych wielorodzinnych osiedla Plac Wolności w Stąporkowie z lokalizacją na działkach nr ewid. 3344/3; 3344/15; 3344/43; 3344/79; 3344/93; 3346/1; 3346/2”.
Spośród 5 ofert na wykonawcę zadania wybrano Konsorcjum Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowe „PROREM” Sp. z o.o. 43-100 Tychy, ul. Harcerska 152 - Lider konsorcjum „ELEKTROTERMEX” Sp z o.o. ul. Bohaterów Westerplatte 507-410 Ostrołęka (konsorcjant) za cenę netto 1.048.165,91 zł. + VAT z terminem realizacji do dnia 31.08.2008r. W 2007r. poniesiono na to zadanie wydatki w kwocie 25.584,84 zł.
Kotłownia nr 2 - zadanie nr 2
„Budowa wysokoparametrowej kotłowni wodnej opalanej paliwem gazowym GZ-50 zlokalizowanej w budynku przy ul. Słowackiego 3 A i budowa sieci ciepłych preizolowanych na terenie osiedla „Żeromskiego” w Stąporkowie”.
Spośród 7 ofert na wykonawcę zadania wybrano „ENERGY INVESTORS” z Warszawy, ul. Wiejska 12 za kwotę netto 1.398.268,56 zł + VAT z terminem realizacji do dnia 31.08.2008r.

Kotłownia nr 3 - zadanie nr 3

„Budowa kotłowni wodnej niskoparametrowej opalanej paliwem gazowym zlokalizowanej w budynku Urzędu Miejskiego w Stąporkowie”.

Spośród 10 ofert na wykonawcę zadania wybrano;

Zakład Budowlany Stanisław Andrysiewicz z Tarnobrzegu, ul. Kopernika 32 za kwotę netto 174.678,82 + VAT z terminem realizacji do dnia 31.08.2008r.

4. W drodze zapytania ofertowego wybrano ofertę na pełnienie nadzoru inwestorskiego nad „Budową kotłowni dla miasta Stąporkowa” obejmującą:

- Kotłownię nr 1 - zadanie nr 1, Kotłownię nr 2 - zadanie nr 2,
- Kotłownię nr 3 - zadanie nr 3.

Do pełnienia nadzoru inwestorskiego wybrano ofertę Zakładu Obsługi Inwestycji EKO - INWEST K rystyna Wiolek, 25-375 Kielce, ul. Wojska Polskiego 51, lok. 427 A za kwotę:

- Kotłownia nr 1 - zadanie nr 1 za cenę brutto 12.200,00 zł.
- Kotłownia nr 2 - zadanie nr 2 za cenę brutto 14.640,00 zł,
- Kotłownia nr 3 - zadanie nr 3 za cenę brutto 7.320,00 zł.

Załącznik Nr 5

**Sprawozdanie z wykonania budżetu za 2007 rok w obszarze Oświaty i Wychowania
oraz Edukacyjnej Opieki Wychowawczej**

**Wykonanie budżetu za 2007r
Zestawienie zbiorcze**

Rozdział	Plan po zmianach	Wykonanie na dzień 31.12.2007r.	% wykon. planu
80101	5 901 058	5 264 668,13	89
80101	10 346	10 346,00	100
Matematyka UE			
80101	18 000	18 000,00	100
Teatr UE			
80103	305 028	257 758,73	85
80110	3 113 315	2 802 853,79	90
80113	497 800	464 053,63	93
80114	298 866	266 342,39	89
80146	51 025	1 940,00	4
80195	214 309	137 258,56	64
85401	1 301 691	1 074 088,08	90
85495	13 200	13 200,00	100
85415	258 882	231 890,94	90
85446	3 917	-	0
Razem:	11 987 437	10 542 400,25	88

Otrzymane środki:

Subwencja oświatowa

- 6 997 252,75 zł

Środki Urzędu Miejskiego

- 3 181 000,00 zł

Dotacje celowe

- 335 801,50 zł

Środki unijne

- 28 346,00 zł

Razem:

10 542 400,25 zł

**Wykonanie budżetu za 2007.
Szkoły podstawowe - rozdział 80101**

§	Nazwa	Plan po zmianach	Wykonanie na dzień 31.12.2007r.	% wyk. planu
3020	Nagrody i wydatki nie zaliczone do wynagrodzeń	142 210	111 269,43	78
3260	Inne formy pomocy dla uczniów	1 000	0	0
4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	3 770 757	3 530 177,70	94
4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	298 162	250 655,51	84
4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	771 595	585 631,81	76
4120	Składki na Fundusz Pracy	94 752	87 449,18	92
4170	Wynagrodzenia bezosobowe	2 500	1 549,05	62

4210	Zakup materiałów i wyposażenia	250 000	201 784,44	81
4240	Zakup pomocy naukowych, dydaktycznych, książek	11 000	5 037,19	46
4260	Zakup energii	216 000	183 742,21	85
4270	Zakup usług remontowych	24 000	8 396,97	35
4280	Zakup usług zdrowotnych	800	593,00	74
4300	Zakup usług pozostałych	54 200	48 963,33	90
4350	Zakup usług dostępu do sieci Internet	8 000	4 429,29	55
4370	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych telefonii stacjonarnej	18 000	16 906,53	94
4410	Podróże służbowe krajowe	2 500	834,74	33
4430	Różne opłaty i składki	7 500	6 635,00	88
4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	218 082	218 081,14	100
4740	Zakup materiałów papierniczych do sprzętu drukarskiego i urządzeń kserograficznych	5 000	1 790,30	36
4750	Zakup akcesoriów komputerowych w tym programów i licencji	5 000	741,31	15
	Razem:	5 901 058	5 264 668,13	89

§ 3020

- odzież ochronna - 346,25
- mydło, herbata - 7 584,20
- dodatek wiejski i mieszkaniowy - 103 338,98

§ 4210

- olej opałowy - 170 119,40
- w tym PSP Niekłań - 139 548,64
- PSP Krasna - 30 570,76
- środki czystości - 5 974,36
- art.. malarskie i remontowe - 2 125,50
- dzienniki, świadectwa - 2 822,18
- niszczarka PSP Nr 1 - 289,13
- drzwi ZSP Niekłań - 515,30
- blacha ZSP Niekłań - 402,89
- radiomagnetofon PSP Nr 2 - 480,00
- art. biurowe, dyplomy - 5.326,48
- art. gosp., gaz - 3 383,81
- płyty meblowe - 1 684,20
- zestaw monitorujący - 2 787,20
- węgiel - 735,00
- kreda - 500,00
- fax - 1 004,00
- art. elektryczne - 1 480,47
- sprzęt gaśniczy - 2 154,52

§ 4240

- prasa - 4 633,99
- tablice, plansze PSP Krasna - 253,20
- mapy - 150,00

§ 4260

- gaz - 112 663,00
- energia elektryczna - 1 568,17
- woda - 10 560,03
- energia cieplna PSP Odrowąż - 28 951,01

§ 4270

- montaż wkładu kominowego PSP2 - 2 074,00
- naprawa kserokopiarek - 1 666,77
- konserwacja kotłów c.o. PSP Nr 1 - 2 195,08
- naprawa komputera PSP Nr 1 - 366,00
- doraźna naprawy - 2 095,12

§ 4300

- wywóz nieczystości	- 2 780,44
- usługi transportowe	- 11 093,59
- dozór techniczny	- 1 897,00
- monitoring	- 4 721,40
- prowizje i opłaty bankowe	- 12 195,24
- opłaty różne (RTV, imprezy sportowe, kurs)	- 1 797,59
- konserwacja sprzętu p.poż.	- 1 655,66
- usługi kominiarskie	- 3 924,41
- basen	- 6 580,00
- pomiary kontrolne	- 2 318,00

§ 4430

- ubezpieczenia budynków i sprzętu	- 6 635,00
------------------------------------	------------

**Wykonanie budżetu za 2007r.
Oddziały Przedszkolne w szkołach - rozdział 80103**

§	Nazwa	Plan po zmianach	Wykonanie na dzień 31.12.2007r.	% wykonania planu
3020	Nagrody i wydatki nie zaliczane do wynagrodzeń	14 000,00	9 566,70	68
4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	211 131	192 102,06	91
4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	17 625,00	10 700,74	61
4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	40 470,00	27 590,03	68
4120	Składki na Fundusz Pracy	5 520	4 317,22	78
4210	Zakup materiałów i wyposażenia	500,00	0	0
4240	Zakup pomocy naukowych	500,00	0	0
4260	Zakup energii	500,00	0	0
4300	Zakup usług pozostałych	800,00	0	0
4440	Odpis na ZFSS	13 482	13 481,98	100
4740	Zakup materiałów papierniczych do sprzętu drukarskiego i urządzeń kserograficznych	500,00	0	0
	Razem	305 028	257 758,73	85

**Wykonanie budżetu za 2007r
Gimnazja - rozdział 80110**

§	Nazwa	Plan po zmianach	Wykonanie na dzień 31.12.2007r.	%
3020	Nagrody i wydatki nie zaliczone do wynagrodzeń	56 280	38 593,36	69
4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	2 082 002	1 913 305,39	92
4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	155 728	142 725,72	92
4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	403 540	346 669,96	86
4120	Składki na Fundusz Pracy	54 242	48 805,06	90
4170	Wynagrodzenia bezosobowe	1 320	0	0
4210	Zakup materiałów i wyposażenia	53 000	36 435,63	69
4240	Zakup pomocy naukowych i książek	10 000	1 917,71	19
4260	Zakup energii	117 000	109 765,61	94
4270	Zakup usług remontowych	3 500	3 276,88	94
4280	Zakup usług zdrowotnych	500	216,00	43
4300	Zakup usług pozostałych	37 300	31 842,26	85
4350	Zakup usług dostępu do sieci Internet	5 000	2 306,08	46
4370	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych telefonii stacjonarnej	5 000	4 282,71	86
4410	Podróże służbowe krajowe	2 500	1 397,34	56
4430	Różne opłaty i składki	4 000	3 409,00	85
4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	116 403	116 402,17	100
4740	Zakup materiałów papierniczych do sprzętu drukarskiego i urządzeń kserograficznych	4 000	1 012,91	25
4750	Zakup akcesoriów komputerowych w tym programów i licencji	2 000	490,00	25
	Razem:	3 113 315	2 802 853,79	90

§ 3020

- mydło, herbata	- 3 410,95
- odzież ochronna	- 1 143,14
- dodatek wiejski i mieszkaniowy	- 34 039,27

§ 4210

- środki czystości	- 5 891,16
- art. gospodarcze	- 6 466,53
- art. malarskie, remontowe	- 1 747,41
- dzienniki, świadectwa	- 1 939,05
- art. biurowe, toner, dyplomy	- 1 536,29
- stoliki komputerowe	- 2 985,34
- siatki ochronne (hala sportowa)	- 8 302,65
- olej opalowy (PG Niekłań)	- 5 000,00
- zestaw monitorujący	- 2 567,20

§ 4240

- prenumerata prasy	- 1 917,71
---------------------	------------

§ 4260

- gaz	- 85 628,13
- energia elektryczna	- 18 828,10
- woda	- 5 309,38

§ 4270

- naprawa kserokopiarki, kosiarki	- 1 676,99
- naprawa systemu alarmowego	- 1 037,00
- naprawa inst. wodnej	- 562,89

§ 4300

- usługa transportowa	- 9 048,74
- usługi kominiarskie	- 874,50
- basen	- 7 280,00
- przegląd kotłowni	- 915,00
- monitoring	- 1 317,60
- wywóz nieczystości	- 1 373,76
- opłata startowa	- 400,00
- dozór techniczny	- 688,42
- opłaty, prowizje, konserwacje	- 6 409,17
- montaż siatek na hali	- 2 851,87
- przegląd sprzętu p.poż.	- 683,20

Dowożenie uczniów do szkół - rozdział 80113

§	Nazwa	Plan po zmianach	Wyk. na dzień 31.12.2007	% wyk. planu
4300	Zakup usług pozostałych	497 800	464 053,63	93

Wykonanie budżetu za 2007r.

Zespoły ekonomiczno-administracyjne szkół - rozdział 80114

§	Nazwa	Plan po zmianach	Wykonanie na dzień 31.12.2007r.	% wyk. pl.
4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	186 840	173 457,75	93
4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	13 790	13 704,18	99
4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	36 450	32 539,91	89
4120	Składki na Fundusz Pracy	4 960	4 502,33	91
4170	Wynagrodzenia bezosobowe	1 000	885,00	89
4210	Zakup materiałów i wyposażenia	17 784	11 885,82	67

4260	Zakup energii	8 200	8 133,58	99
4300	Zakup usług pozostałych	4 000	3 482,96	87
4350	Zakup usług dostępu do sieci Internet	1 600	903,49	56
4370	Oplaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych telefonii stacjonarnej	7 000	3 989,73	57
4410	Podróże służbowe krajowe	550	116,10	21
4430	Różne opłaty i składki	500	165,00	33
4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	4 192	4 191,97	100
4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	1 500	1 037,20	69
4740	Zakup materiałów papierniczych do sprzętu drukarskiego i urzędzeń	1 000	267,79	27
4750	Zakup akcesoriów komputerowych w tym programów licencji	4 900	3 359,80	69
6060	Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	4 600	3 719,78	81
Razem		298 866	266 342,39	89

§ 4210

-	prasa, poradniki	- 5 595,39
-	druki	- 1 796,88
-	art. biurowe, środki czystości, inne	- 4 493,55

§ 4300

-	noty za sprzątanie	- 2 508,02
-	opłaty bankowe, RTV, znaczki pocztowe	- 974,94

Rozdział - 80195 - pozostała działalność

§	Nazwa	Plan po zmianach	Wykon. na dzień 31.12.2007	% wyk. planu
4170	Wynagrodzenia bezosobowe	300	300,00	100
4210	Zakup materiałów i wyposażenia	24 560	24 560,00	100
4240	Zakup pomocy naukowych i książek	1700	1 700,00	100
4300	Zakup usług pozostałych	107 889	30 838,56	29
4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	79 860	79 860,00	100
Razem:		214 309	137 258,56	64

**Wykonanie budżetu za 2007r.
Świetlice szkolne - rozdział 85401**

§	Nazwa	Plan po zmianach	Wykonanie na dzień 31.12.2007	% wyk. planu
3020	Nagrody wydatki osobowe nie zaliczane do wynagrodzeń	15 125	13 051,90	86
4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	798 354	652 184,47	82
4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	57 427	49 048,34	85
4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	151 577	115 816,77	76
4120	Składki na Fundusz Pracy	20 075	16 528,88	82
4210	Zakup materiałów i wyposażenia	15 000	11 764,28	78
4220	Zakup żywności	179 500	171 694,50	96
4240	Zakup pomocy i książek	1 000	586,50	59
4260	Zakup energii	19 103	2 425,71	13
4280	Zakup usług zdrowotnych	500	-	0
4300	Zakup usług pozostałych	2 500	1 905,28	76
4370	Oplaty z tytułu usług telekomunik. telefonii stacjonarnej stacjonarnej	1 500	0	0
4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	39 030	39 029,02	100
4740	Zakup materiałów papierniczych do sprzętu drukarskiego drukarskiego i urzędzeń kserograficznych	1 000	52,43	5
Razem:		1 301 691	1 074 088,08	83

**Wykonanie budżetu za 2007r.
Rozdział - 85495 - pozostała działalność**

§	Nazwa	Plan po zmianach	Wykonanie na dzień 31.12.2007	% wyk. planu
4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	13 200	13 200,00	100

**Wykonanie budżetu za 2007r.
Dokształcanie i doskonalenie zawodowe nauczycieli - rozdział 80146**

§	Nazwa	Plan po zmianach	Wykonanie na dzień 31.12.2007r.	% wyk. planu
4300	Zakup usług pozostałych	46 025	0	0
4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	5 000	1 940,00	39

**Wykonanie budżetu za 2007r.
Pomoc materialna dla uczniów - rozdział 85415**

§	Nazwa	Plan po zmianach	Wykonanie na dzień 31.12.2007r.	%
3240	Stypendia dla uczniów	210 732	193 467,94	92
3260	Inne formy pomocy dla uczniów	48 150	38 423,00	80

**Przedszkola - rozdział 80104
Koszty**

§	Nazwa	Plan po zmianach	Wykonanie na dzień 31.12.2007r.	%
3020	Nagrody i wydatki nie zaliczone do wynagrodzeń	2 000,00 ,00	1 999,75	100
4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	423 621,00	422 996,36	100
4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	36 026,00	35 830,93	99
4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	82 730,00	82630,15	100
4120	Składki na Fundusz Pracy	11 300,00	11 225,14	99
4170	Wynagrodzenia bezosobowe	495,00	416,00	84
4210	Zakup materiałów i wyposażenia	27 600,00	27 566,52	100
4220	Zakup środków żywności	58 950,00	58 225,56	99
4240	Zakup pomocy naukowych, dydaktycznych książek	550,00	537,60	98
4260	Zakup energii	65 800,00	65 734,99	100
4270	Zakup usług remontowych	700,00	618,40	88
4280	Zakup usług zdrowotnych	100,00	75,00	75
4300	Zakup usług pozostałych	10 500,00	10 339,44	98
4350	Zakup usług dostępu do sieci Internet	650,00	613,42	94
4370	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych telefonii	2 260,00	2 251,70	100
4430	Różne opłaty i składki	504,00	503,00	100
4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	30 252,00	30 251,94	100
4740	Zakup materiałów papierniczych do sprzętu drukarskiego i urzędzeń	100,00	33,49	33
4750	Zakup akcesoriów komputerowych, w tym programów i licencji	100,00	61,30	61
	Razem	754 238,00	751 910,69	99

Dotacje wg. planu - 666 038,00 zł
Dochody wg planu - 88 200,00 zł
Środki pieniężne na początku roku - 8 843,74 zł
Dotacje przekazane - 655 000,00 zł
Dochody wykonane - 97 407,26 zł
Środki pieniężne na koniec roku - 1 381,87 zł
Wykonane wydatki w roku 2007w przedszkolu - 759 869,13 zł
Zobowiązania niewymagalne w jednostkach budżetowych na dzień 31.12.2007r. wynoszą 1 104 232,19 zł,
w tym z tytułu wynagrodzeń (ZFN za 2007r, ZUS, podatek) -1 027 387,60 zł,
Z tytułu dostaw towarów i usług - 76 844,59 zł w tym; olej opałowy 35 931,44 zł,
gaz 15 039,85 zł, dowóz uczniów do szkół 14 898,57, energia elektryczna 2 517,52 zł, woda 1 145,58 zł,
energia cieplna Odrowąż 2 631,91 zł, pozostałe (czasopisma, monitoring, wywóz nieczystości) 4 679,72 zł.
Należności na dzień 31.12.2007r. są zerowe.
Zobowiązania niewymagalne w przedszkolu wynoszą na dzień 31.12.2007r. wyniosły 76 127,04 zł w tym z
tytułu wynagrodzeń (ZFN za 2007r, ZUS, podatek) 66 099,41 zł, dostaw ciepła 8744,49 zł,
wody 384,98zł, energii elektrycznej 601,63 zł, monitoringu 109,80 zł, faktura żywnościowa 186,73 zł.
Należności na dzień 31.12.2007r. są zerowe.

Załącznik Nr 6

**Sprawozdanie samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej w Stąporkowie
z wykonania planu finansowego za 2007 rok**

	Plan	Wykonanie
Przychody:	1.795.000	1.938077,12
- Umowa ze Świętokrzyskim Oddziałem Wojewódzkim NFZ	1.730.000	1.864.933,46
w tym:		
- POZ	1.400.000	1.525.308,64
- Stomatologia	240.000	237.409,38
- Specjalistyka	90.000	102.215,44
- sprzedaż usług medycznych /badania diagnostyczne, rtg/	15.000	21.516,43
- pozostałe przychody /czynsze, najem nieruchomości, telefony, refundacje, odsetki bankowe/	50.000 51	51.627,23
Koszty	1.795.000	1.959.052,58
- amortyzacja	70.000	80.638,42
- materiały /stomatologiczne, odczynniki, środki dezynfekcyjne, rtg/	100.000	97.845,02
- energia /ciepła, elektryczna, woda/	160.000	158.037,83
- usługi obce badania laboratoryjne, rtg zębów, usg, protetyka	110.000	128.754,37
- ubezpieczenia oc	4.000	4.049,00
razem koszty rzeczowe:	444.000	469.324,64
- wynagrodzenia	1.020.000	1.142.393,02
- umowy zlecenia	84.000	97.438,87
- ZUS pracodawcy	200.000	202.468,33
- odpis na ZFŚS	32.000	32.184,00
- ryczałty samochodowe i podróże służbowe	15.000	15.243,72
Razem koszty osobowe:	1.351.000	1.489.727,94

Na dzień 31.12.2007r. należności wynosiły 172.270,76 zł; są to należności niewymagalne, głównie za świadczenia medyczne dla NFZ.

Natomiast zobowiązania wyniosły kwotę 139.344,04 zł, w tym wymagalne zobowiązania - 50.321,57 zł. Są to zobowiązania za energię, materiały i usługi medyczne.

Dokonując porównania wykonania w stosunku do planu finansowego należy stwierdzić, że:

przychody zostały zrealizowane w 108,00 %. Na taki stan miał wpływ głównie wzrost przychodów za świadczenia w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, ponieważ od dnia 01.04.2007r. Świętokrzyski Oddział Wojewódzki NFZ podwyższył stawkę kapitałową oraz otrzymano zapłatę za nadwykonanie usług specjalistycznych w Poradniach: Okulistycznej i Otolaryngologicznej.

Koszty w odniesieniu do planu wykonano w 109,14 %, w tym koszty rzeczowe w 105,70 %, a koszty osobowe wykonano w 110,27 %. Przyczyną takiej sytuacji był fakt uruchomienia od dnia 01.01.2007r. Poradni Okulistycznej i Poradni Otolaryngologicznej, a w związku z tym wzrost kosztów wynagrodzeń z powodu zatrudnienia dwóch lekarzy specjalistów. Zgodnie z art. 59a ustawy o Zakładach Opieki Zdrowotnej zaistniała konieczność przeznaczenia 40 % kwoty uzyskanej z NFZ na wzrost wynagrodzeń oraz większego zapotrzebowania na badania diagnostyczne.

W 2007r. Uchwałą Rady Miejskiej w Stąporkowie zaplanowano dla Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Stąporkowie dotację w wysokości 100.000 zł na zadanie pn. „Dokończenie modernizacji I piętra w budynku SP ZOZ oraz wykonanie parapetów zewnętrznych budynku”. Z przyznanej dotacji wykorzystano kwotę 72.928,01 zł, co stanowi 72,90 %, pozostała kwota w wysokości 27.071,99 zł nie została wykorzystana.

Załącznik Nr 7

Sprawozdanie MGOK w Stąporkowie z wykonania planu finansowego na dzień 31 grudnia 2007r.

Lp.	Koszty		Plan na 2007r.	Wykonanie 31.12.2007r.	Wyk. w %
	Konto	Treść			
1	401 amortyzacja	- kosiarka - sprzęt muzyczny z nagłośnieniem - monitor - odkurzacz - drabina - meble biurowe - aparat telefoniczny - laptop	660 3.600 800 400 1.400 2.880 70 2.300	654,92 3.618,00 813,74 393,44 1.339,34 2.880,01 65,00 2.299,00	
	Razem 401		12.110	12.063,45	99,62

2	402 zużycie materiałów	- materiały biurowe - materiały dekoracyjne i plastyczne - środki czystości - artykuły gospodarcze - prenumeraty - węgiel (filia w Czarnej) - osprzęt do nagłośnienia - żaluzje pionowe - ramy aluminiowe - foldery - lex	8.000 6.500 2.450 5.300 1.300 450 1.400 1.000 1.400 4.100 1.700	7.726,37 6.464,08 2.295,15 5.254,72 1.317,90 430,00 1.398,22 953,24 1.354,20 4.074,80 1.668,96	
	Razem 402		33.600	32.937,64	98,03
3	403 zużycie energii	- ciepła - woda - elektryczna	45.200 2.000 9.700	44.906,56 1.786,80 8.921,19	
	Razem 403		56.900	55.614,55	97,74
4	404 usługi remontowe	- remont podpiwniczenia (korytarz) - remont stolarki okiennej i drzwiowej - remont sekretariatu	7.000 30.000 1.200	6.956,28 29.811,86 1.195,60	
	Razem 404		38.200	37.963,74	99,39
5	405 usługi telekom.	- usługi telekomunikacyjne, internet	10.000	9.306,66	
	Razem 405		10.000	9.306,66	93,07
6	406 usługi obce	- usługi komunalne - obsługa rachunku bankowego - monitoring obiektu - konserwacja ksero - usługi transportowe - wynajem filmów - usługi fotograficzne - dozór techniczny - inne usługi, naprawy - usługi informatyczne (serwis saturn) - usługi kominarskie - usługi pocztowe, kurierskie - strojenie fortepianów - usługi p.poż. - wynajem sceny, nagłośnienie - przedstawienie teatralne - widowisko plenerowe - druk książek - usługi stolarskie (rekwizyty) - kurs teatralny - usługi elektryczne - usługi gastronomiczne, noclegi (rajdy) - abonament RTV - jazda konna - pokaz sztucznych ogni - występy zespołów - przeniesienie centrali telefonicznej	4.200 600 1.500 900 2.200 4.000 500 100 1.000 900 200 500 200 400 15.000 2.200 2.500 300 900 800 1.100 4.700 200 400 3.000 8.000 1.200	4.114,59 549,00 1.440,00 880,00 2.180,55 3.909,07 386,46 109,50 718,50 916,26 170,00 474,31 150,00 334,00 14.100,42 2.200,00 2.500,00 300,00 858,88 800,00 1.073,23 4.628,90 186,70 341,60 3.000,00 8.000,00 1.200,00	
	Razem 406		57.500	55.521,97	96,56
7	407 wynagrodzenia	- osobowe pracowników - jednorazowa premia regulaminowa	259.500 20.600	255.060,55 18.089,76	
	Razem osobowe		280.100	273.150,31	97,52
		Bezosobowe - lektor języków - kinooperator - prace jury - montaż żaluzji - rzeźba plenerowa - wiklina - pokaz wyścigów motokrosowych - spotkanie autorskie - występy zespołów - nadzór inwestorski - wieniec dożynkowy - instruktor plastyk - instruktor choreograf - instruktor muzyk - muzyk-akustyk - wykonanie pamiątek „kolorowe piosenki” - Szkolenie bhp	7.300 350 1.900 500 1.100 300 600 3.000 1.500 500 2.400 2.700 3.000 1.800 700 1.300	7.230,00 330,00 1.880,00 480,00 1.100,00 240,00 600,00 2.960,00 1.500,00 480,00 2.400,00 2.700,00 3.000,00 1.800,00 690,00 1.240,00	
	Razem bezosobowe		28.950	28.630,00	98,90
	Razem 407		309.050	301.780,31	97,65

8	408 świad. na rzecz prac.	- szkolenia, badanie lekarskie	1.000	647,49	
Razem 408			1.000	647,49	64,75
9	409 ubezpieczenia społeczne	- emerytalne, rentowe, wypadkowe - fundusz pracy, fund. gw świadczeń pracowniczych	47.500 7.000	47.496,13 6.956,85	
Razem 409			54.500	54.452,98	99,92
10	410 ZFŚS	- świadczenia urlopowe	7.300	7.241,40	
Razem 410			7.300	7.241,40	99,20
11	411 podatki i opłaty	- podatki, opłaty, podatek VAT od nabytych materiałów nie podlegających rozliczeniu z podatkiem należnym	15.000	14.854,91	
Razem 411			15.000	14.854,91	99,04
12	412 podróże służbowe	- delegacje, ryczałty, używanie samochodu prywatnego do celów służbowych	4.300	4.230,48	
Razem 412			4.300	4.230,48	98,39
13	415 pozostałe koszty rodza- jowe	- koszty organizacji imprez (nagrody rzeczowe, poczę- stunki, itp.)	8.200	8.120,31	
Razem 415			8.200	8.120,31	99,03
Razem koszty			607.660	594.735,89	97,88
14	401 amortyzacja	- amortyzacja wg. stawek - prawo wieczystego użytkowania gruntu	22.800 4.800	22.738,81 4.819,40	
Razem 401 (bez wpływu na wysokość dotacji)			27.600	27.558,21	99,85
Ogółem koszty			635.260	622.294,10	97,96

Przychody

Lp.	Przychody		Plan na 2007r.	Wykonanie 31.12.2008r.	Wyk. w%
	Konto	Treść			
1.	740 dotacje	- dotacja Organizatora	554.000	554.000,00	
Razem 740			554.000	554.000,00	100
2.	700	- przychody należne ze sprzedaży 1. czynsze, najmy 2. energia, woda, telefon 3. języki obce 4. kino 5. usługi ksero 6. inne dochody (Internet) 7. akredytacja „kolorowe piosenki”	19.500 6.800 15.300 7.600 900 700 900	19.474,01 6.760,44 15.295,00 7.608,18 912,80 713,94 878,90	
Razem 700			51.700	51.643,27	99,89
3.	750	- przychody finansowe	200	207,34	
Razem 750			200	207,34	103,67
4..	760	- pozostałe przychody operacyjne - dobrowolne wpłaty - wpłata za złom	1.750 10	1.750,00 9,00	
Razem 760			1.760	1.759,00	99,95
5.	760	1) prawo wieczystego użytkowania gruntu 2) odpisy amortyzacyjne	4.800 22.800	4.819,40 22.738,81	
Razem (bez wpływu na wysokość dotacji)			27.600	27.558,21	99,85
Razem 760			29.360	29.317,21	99,86
Ogółem przychody			635.260	635.167,82	99,99

Sprawozdanie MGOK - biblioteka z wykonania planu finansowego na dzień 31 grudnia 2007r.

Lp.	Koszty		Plan na 2007r.	Wykonanie 31.12.2007r.	Wyk. w %
	Konto	Treść			
1	401 amortyzacja	- księgozbiór - monitor (2szt.)	6.000 1.600	6.042,56 1.597,00	
Razem 401			7.600	7.639,56	100,52
2	402 zużycie materiałów	prasa węgiel	2.500 -	2.421,93 469,20	
Razem 402			2.500	2.891,13	115,65
3	403 zużycie energii	- energia elektryczna	500	508,05	
Razem 403			500	508,05	101,61
4	407 wynagrodzenia	- wynagrodzenia pracowników - jednorazowa premia regulaminowa	87.300 7.400	87.075,28 7.245,95	
Razem 407			94.700	94.321,23	99,60

5	409	- emerytalne, rentowe, wypadkowe ubezpieczenia społeczne - fundusz pracy, fund. gw świadczeń pracowniczych	16.500 2.400	16.340,02 2.389,19	
Razem 409			18.900	18.729,21	99,10
6	410 ZFŚS	- świadczenia urlopowe	2.800	2.816,10	
Razem 410			2.800	2.816,10	100,58
Ogółem koszty			127.000	126.905,28	99,93

Przychody

1	740	Dotacja	127.000	127.000,00	100
---	-----	---------	---------	------------	-----

Informacja uzupełniająca do sprawozdania z wykonania planu finansowego na dzień 31 grudnia 2007r.

Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Stąporkowie otrzymał dotację od Organizatora na prowadzenie działalności kulturalnej i utrzymanie ośrodka w wysokości 554.000 zł. Dotacja ta została wykorzystana w 100 %. Ośrodek dokonywał miesięcznych rozliczeń poszczególnych transz dotacji.

MGOK złożył ofertę do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy Urzędzie Miejskim w Stąporkowie na organizację imprez kulturalno-rozrywkowych na kwotę 20.000 zł. Środki na realizację zadania zostały przekazane, wykorzystane w 100 % i rozliczone. Ogółem wykonanie kosztów do planu wynosi 97,96 %, natomiast wykonanie przychodów ogółem - 99,99 %.

Zobowiązania MGOK na dzień 31.12. 2007r. są niewymagalne i wynoszą 9.428,22 zł z tytułu dostaw i usług-rozliczenie zakupu, ZUS - 24.875,30 zł, Urząd Skarbowy - 6.345zł.

Należności natomiast wynikają z opóźnień w bieżących płatnościach z tytułu dostaw towarów i usług i wynoszą 700,54 zł, pozostałe rozrachunki - 730,69 zł oraz rozliczenia z tytułu podatku VAT - 42.939 zł. Zatrudnienie wyniosło: 10 osób (w tym 1 osoba z grupy interwencyjnej), co stanowi 10 etatów.

Biblioteka otrzymała dotację na upowszechnianie czytelnictwa na 2007r. w wysokości 127.000 zł. Dotacja ta została wykorzystana w 100 %. Dokonano miesięcznych rozliczeń transz dotacji. Biblioteka złożyła wniosek do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego o dofinansowanie nowości wydawniczych na kwotę 11.000 zł. Wnioskowaną kwotę otrzymano, wydatkowano zgodnie z przeznaczeniem i rozliczono. Ogółem wykonanie kosztów w stosunku do planu wynosi 99,93 %.

Zatrudnienie w bibliotece było zgodne z planem i wyniosło: 4 osoby, co stanowi 3,5 etatu.

1811

UCHWAŁA Nr XVIII/107/2008 RADY MIEJSKIEJ W STĄPORKOWIE

z dnia 23 kwietnia 2008r.

w sprawie zmian w budżecie Gminy Stąporków na 2008r.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 4 i art. 61 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), art. 184 ustawy z dnia 30 czerwca 2005r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2005r. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.) oraz art. 13 pkt 10 ustawy z dnia 20 lipca 2000r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2007r. Nr 68, poz. 449), uchwala się, co następuje:

§ 1. Zmniejsza się wydatki budżetowe:
dział 801 - Oświata i wychowanie o kwotę 15.000 zł,
rozdział 80101 - Szkoły podstawowe o kwotę 15.000 zł,
§ 4170 - Wynagrodzenia bezosobowe o kwotę 15.000 zł.

§ 2. Zwiększa się wydatki budżetowe:
dział 754 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa o kwotę 15.000 zł,
rozdział 75405 - Komendy powiatowe Policji o kwotę 15.000 zł,
§ 3000 - Wpłaty jednostek na fundusz celowy o kwotę 15.000 zł.

§ 3. Wykonanie Uchwały powierza się Burmistrzowi Stąporkowa.

§ 4. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej: S. Pietras

1812

UCHWAŁA Nr XXIV/147/08 RADY MIEJSKIEJ WE WŁOSZCZOWIE

z dnia 25 kwietnia 2008r.

w sprawie zmian w budżecie Gminy na 2008 rok

Na podstawie art. 18 ust 2 pkt 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001r. Nr 142 poz. 1591, z 2002r. Nr 23, poz. 220, Nr 62 poz. 558; Nr 113 poz. 984 Nr 153 poz. 1271; Nr 214 poz. 1806; z 2003r. Nr 80 poz. 717; Nr 162 poz. 1568; z 2004r. Nr 102 poz. 1055; Nr 116 poz. 1203; z 2005r. Nr 172 poz. 1441; Nr 175, poz.1457; z 2006r. Nr 17 poz.128, Nr 181 poz. 1337; z 2007r. Nr 48 poz. 327; Nr 138 poz. 974, Nr 173 poz. 1218) oraz art. 165, art. 165a, art. 166, art. 184 ust 1, 2 i 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2005r. Nr 249 poz. 2104 , Nr 169 poz.1420; z 2006r. Nr 45 poz. 319; Nr 104 poz. 708, Nr 170 poz. 1217 i 1218, Nr 187 poz. 1381, Nr 249 poz. 1832; z 2007r. Nr 88 poz. 587; Nr 115 poz. 791; Nr 140 poz. 984) Rada Miejska, uchwala co następuje:

§ 1. Zwiększa się dochody budżetu Gminy o kwotę 16.350 zł w następujących działach:

- 1) Dział 801 - Oświata i wychowanie.
Rozdział 80104 - Przedszkola.
§ 0830 - Wpływy z usług o kwotę 1.350 zł.
- 2) Dział 852 - Pomoc społeczna.
Rozdział 85212 - Świadczenia rodzinne, zaliczka alimentacyjna oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.
§ 0970 - Wpływy z różnych dochodów o kwotę 15.000 zł.

§ 2. Zmniejsza się wydatki budżetu Gminy o kwotę 323.640 zł w następujących działach:

- 1) Dział 010 - Rolnictwo i łowiectwo.
Rozdział 01010 - Infrastruktura wodociągowa i sanitacyjna wsi.
§ 6050 - Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych o kwotę 118.000 zł.
- 2) Dział 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska.
Rozdział 90001 - Gospodarka ściekowa i ochrona wód.
§ 6050 - Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych o kwotę 120.640 zł.
Rozdział 90095 - Pozostała działalność.
§ 6050 - Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych o kwotę 85.000 zł.

§ 3. Zwiększa się wydatki budżetu Gminy o kwotę 339.990 zł w następujących działach:

- 1) Dział 750 - Administracja publiczna.
Rozdział 75023 - Urzędy Gmin (miast i miast na prawach powiatu).
§ 4270 - Zakup usług remontowych o kwotę 90.000 zł.
§ 4430 - Różne opłaty i składki o kwotę 40.000 zł.
- 2) Dział 754 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa.
a) Rozdział 75404 - Komendy wojewódzkie Policji.
§ 6170 - Wpłaty jednostek na fundusz celowy na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych o kwotę 37.000 zł.
b) Rozdział 75412 - Ochotnicze straże pożarne.
§ 4270 - Zakup usług remontowych o kwotę 16.000 zł.
- 3) Dział 801 - Oświata i wychowanie.
a) Rozdział 80101 - Szkoły podstawowe.
§ 4270 - Zakup usług remontowych o kwotę 40.000 zł.
b) Rozdział 80104 - Przedszkola.
§ 4410 - Podróże służbowe krajowe o kwotę 1.350 zł.
- 4) Dział 852 - Pomoc społeczna.
Rozdział 85295 - Pozostała działalność.
§ 3110 - Świadczenia rodzinne o kwotę 15.000 zł.
- 5) Dział 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska.
a) Rozdział 90001 - Gospodarka ściekowa i ochrona wód.
§ 6050 - Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych o kwotę 80.640 zł.
b) Rozdział 90015 - Oświetlenie ulic, placów i dróg.
§ 4260 - Zakup energii o kwotę 11.000 zł.
- 6) Dział 921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego.
Rozdział 92195 - Pozostała działalność.
§ 4260 - Zakup energii o kwotę 4.000 zł.
- 7) Dział 926 - Kultura fizyczna i sport.
Rozdział 92605 - Zadania w zakresie kultury fizycznej i sportu.
§ 4270 - Zakup usług remontowych o kwotę 5.000 zł.

§ 4. Załącznik Nr 1 do uchwały Nr XXII/125/08 Rady Miejskiej we Włoszczowie z dnia 7 marca 2008 roku pn. „Limity wydatków na wieloletnie programy inwestycyjne w latach 2008-2010” otrzymuje brzmienie zgodnie z załącznikiem Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 5. Załącznik Nr 3a do uchwały Nr XVII/107/07 Rady Miejskiej we Włoszczowie z dnia 18 grudnia 2007 roku pn. „Wydatki inwestycyjne roczne

w 2008r.” otrzymuje brzmienie zgodnie z załącznikiem Nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 6. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy Włoszczowa.

§ 7. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego i wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej: S. Nowak

Załączniki do uchwały Nr XXIV/147/08 Rady Miejskiej we Włoszczowie z dnia 25 kwietnia 2008r.

Załącznik Nr 1

Limity wydatków na wieloletnie programy inwestycyjne w latach 2008-2010

w złotych

Lp.	Dział	Rozdz.	Nazwa zadania inwestycyjnego i okres realizacji (w latach)	Łączne nakłady finansowe	wydatki poniesione do 31.12.2007r.	Planowane wydatki								Jednostka org. realizująca zadanie lub koordynująca program
						rok budżetowy 2008 (8+9+10+11)	w tym źródła finansowania				2009r.	2010r.	wydatki do poniesienia po 2010 roku	
							dochody własne jst	kredyty i pożyczki	dotacje i środki pochodzące z innych źr.*	środki wymienione w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 u.f.p.				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1.	010	01010	Wodociągi i kanalizacja sanitarna na wsi (2008-2013)	35 060 150	0	1 309 000	32 277	1 276 723	A. 0 B. 0 C. 0 D. 0	0	8 000 000	8 000 000	17 751 150	Urząd Gminy
1.1.	010	01010	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie aglomeracji Włoszczowa w tym: (2008-2013)	31 060 150	0	893 968	0	893 968	A. 0 B. 0 C. 0 D. 0	0	7 000 000	7 000 000	16 166 182	Urząd Gminy
1.1.1	010	01010	przygotowanie dokumentacji technicznej (2008)	9 000	0	9 000	0	9 000	A. 0 B. 0 C. 0 D. 0	0	0	0	0	Urząd Gminy
1.1.2	010	01010	Kanalizacja sanitarna projekt i budowa dla: (2008-2013)	25 151 150	0	861 040	0	861 040	A. 0 B. 0 C. 0 D. 0	0	6 000 000	6 000 000	12 290 110	Urząd Gminy
a)	010	01010	Wola Wiśniowa - Ludwinów (2008-2013)	16 151 150	0	351 080	0	351 080	A. 0 B. 0 C. 0 D. 0	0	3 000 000	3 000 000	9 800 070	Urząd Gminy
b)	010	01010	Czarnca - Kuzki (2008-2013)	5 000 000	0	270 840	0	270 840	A. 0 B. 0 C. 0 D. 0	0	1 500 000	1 500 000	1 729 160	Urząd Gminy
c)	010	01010	Kurzelów - Danków Duży (2008-2013)	4 000 000	0	239 120	0	239 120	A. 0 B. 0 C. 0 D. 0	0	1 500 000	1 500 000	760 880	Urząd Gminy
1.1.3	010	01010	Projekt i budowa sieci wodociągowej i kanalizacji dla Międzyzlesie - Motyczno (2008-2013)	5 900 000	0	23 928	0	23 928	A. 0 B. 0 C. 0 D. 0	0	1 000 000	1 000 000	3 876 072	Urząd Gminy
1.2	010	01010	Uporządkowanie gospodarki wodnej poza aglomeracją Włoszczowa w sołectwach: Przygradów, Nieznanowice, Rzębiec, Jezowice, Gościęcino, Siłpia Duża (2008-2013)	4 000 000	0	415 032	32 277	382 755	A. 0 B. 0 C. 0 D. 0	0	1 000 000	1 000 000	1 584 968	Urząd Gminy
1.2.1	010	01010	Wykonanie sieci wodociągowej Gościęcino, Siłpia - Jezowice, Przygradów, Nieznanowice i Rzębiec (2008-2013)	4 000 000	0	415 032	32 277	382 755	A. 0 B. 0 C. 0 D. 0	0	1 000 000	1 000 000	1 584 968	Urząd Gminy
2.	600	60016	Infrastruktura drogowa w tym: (2007-2011)	8 064 608	238 960	1 526 858	260 215	846 000	A. 0 B. 0 C. 0 D. 0	420 643	2 964 832	3 093 958	240 000	Urząd Gminy
2.1.	600	60016	Przebudowa dróg gminnych wraz z wybudowaniem infrastruktury towarzyszącej na osiedlu Reja we Włoszczowie (ulice: Norwida, Makuszyńskiego, Tuwima, Orzeszkowej, Dygańskiego, Reja) (2007-2010)	2 927 208	83 970	560 858	140 215	0	A. 0 B. 0 C. 0 D. 0	420 643	1 164 832	1 117 548	0	Urząd Gminy
2.2.	600	60016	Przebudowa dróg gminnych wraz z wybudowaniem infrastruktury towarzyszącej ulice: Góral, Zachodnia, Śliska, Konopnicka, Nowa we Włoszczowie (2008-2010)	3 855 400	0	846 000	0	846 000	A. 0 B. 0 C. 0 D. 0	0	1 300 000	1 709 400	0	Urząd Gminy
2.3.	600	60016	Budowa drogi w Woli Wiśniowej (Zapłocie) wraz z opracowaniem dokumentacji (2008-2011)	800 000	0	60 000	60 000	0	A. 0 B. 0 C. 0 D. 0	0	500 000	0	240 000	Urząd Gminy

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2.4.	600	60016	Przebudowa ulicy ks. Bp. Jaworskiego wraz z opracowaniem dokumentacji i wykupem gruntu (2008-2010)	482 000	154 990	60 000	60 000	0	A. 0 B. 0 C. 0 D. 0	0	0	267 010	0	Urząd Gminy
3.	710	71095	Przebudowa targowiska miejskiego (2008-2011)	1 100 000	0	100 000	100 000	0	A. 0 B. 0 C. 0 D. 0	0	300 000	300 000	400 000	Urząd Gminy
4.	900	90001	Dokończenie budowy kanalizacji sanitarnej w mieście (2008-2011)	7 960 000	0	396 640	0	396 640	A. 0 B. 0 C. 0 D. 0	0	1 500 000	2 000 000	4 063 360	Urząd Gminy
4.1.	900	90001	Budowa brakujących odcinków kanalizacji sanitarnej w mieście (2008-2011)	4 080 640	0	380 640	0	380 640	A. 0 B. 0 C. 0 D. 0	0	1 500 000	1 000 000	1 200 000	Urząd Gminy
4.2.	900	90001	Modernizacja oczyszczalni ścieków (2008-2013)	3 879 360	0	16 000	0	16 000	A. 0 B. 0 C. 0 D. 0	0	0	1 000 000	2 863 360	Urząd Gminy
5.	900	90002	Modernizacja składowiska odpadów „Kępny Ług” we Włoszczowie (2008-2009)	2 500 000	30 000	1 000 000	0	1 000 000	A. 0 B. 0 C. 0 D. 0	0	1 470 000	0	0	Urząd Gminy
6	900	90095	Modernizacja ujęcia wody i sieci wodociągowej (2008-2010)	2 215 000	0	395 000	345 000	50 000	A. 0 B. 0 C. 0 D. 0	0	1 111 000	709 000	0	Urząd Gminy
6.1.	900	90095	Opracowanie dokumentacji dla ujęcia wody SW-3 oraz wykup działki pod ujęcie (2008-2009)	300 000	0	189 000	155 000	34 000	A. 0 B. 0 C. 0 D. 0	0	111 000	0	0	Urząd Gminy
6.2.	900	90095	Modernizacja sieci wodociągowej w mieście (2008-2010)	1 725 000	0	16 000	0	16 000	A. 0 B. 0 C. 0 D. 0	0	1 000 000	709 000	0	Urząd Gminy
6.3.	900	90095	Wymiana sieci wodociągowej w ulicach: Kuśocińskiego, Wschodnia i Wiśniowa (2008)	190 000	0	190 000	190 000	0	A. 0 B. 0 C. 0 D. 0	0	0	0	0	Urząd Gminy
7.	921	92109	Modernizacja kina „Muza” w Domu Kultury we Włoszczowie (2008-2011)	1 600 000	0	200 000	200 000	0	A. 0 B. 0 C. 0 D. 0	0	500 000	500 000	400 000	Urząd Gminy
8.	926	92695	Budowa krytej pływalni we Włoszczowie (2008-2013)	15 000 000	0	435 000	27 000	408 000	A. 0 B. 0 C. 0 D. 0	0	1 000 000	3 865 000	9 700 000	Urząd Gminy
Ogółem				73 499 758	268 960	5 362 498	964 492	3 977 363		420 643	16 845 832	18 467 958	32 554 510	x

* Wybrać odpowiednie oznaczenie źródła finansowania:

A. Dotacje i środki z budżetu państwa (np. od wojewody, MEN, UKFiS, ...)

B. Środki i dotacje otrzymane od innych jst oraz innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych

C. Inne źródła

D. Inne źródła

Załącznik Nr 2

Zadania inwestycyjne roczne w 2008r.

Lp.	Dział	Rozdz.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Planowane wydatki					Jednostka org. realizująca zadanie lub koordynująca program
				rok budżetowy 2008 (7+8+9+10)	w tym źródła finansowania				
					dochody własne jst	kredyty i pożyczki	dotacje i środki pochodzące z innych źr.*	środki wymienione w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 u.f.p.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	600	60013	Współfinansowanie przebudowy drogi wojewódzkiej nr 786	269 000	0	269 000	A. 0 B. 0 C. 0 D. 0	0	Świętokrzyski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Kielcach
2.	600	60016	Budowa parkingu przy ulicy Śliskiej	100 000	0	100 000	A. 0 B. 0 C. 0 D. 0	0	Urząd Gminy Włoszczowa
3.	700	70005	Wykup gruntów zajętych pod drogi	15 000	0	15 000	A. 0 B. 0 C. 0 D. 0	0	Urząd Gminy Włoszczowa
4.	750	75023	Zakup sprzętu komputerowego	30 000	0	30 000	A. 0 B. 0 C. 0 D. 0	0	Urząd Gminy Włoszczowa
5.	754	75404	Dofinansowanie zakupu samochodu dla Policji	37 000	37 000	0	A. 0 B. 0 C. 0 D. 0	0	Komenda Wojewódzka Policji w Kielcach
6.	801	80101	Zakup komputera i sprzętu do siłowni	9 000	0	9 000	A. 0 B. 0 C. 0 D. 0	0	Zespół Obsługi Ekonomiczno-Administracyjnej Szkół i Przedszkoli
7.	801	80104	Zakup wyposażenia na plac zabaw przy Przedszkolu Nr 2 we Włoszczowie	15 000	0	15 000	A. 0 B. 0 C. 0 D. 0	0	Zespół Obsługi Ekonomiczno-Administracyjnej Szkół i Przedszkoli
8.	801	80110	Zakup kserokopiarek do Gimnazjum Nr 1 we Włoszczowie i Koniecznie	8 000	0	8 000	A. 0 B. 0 C. 0 D. 0	0	Zespół Obsługi Ekonomiczno-Administracyjnej Szkół i Przedszkoli
9.	801	80148	Zakup patelni elektrycznej do stołówki w Koniecznie	5 000	0	5 000	A. 0 B. 0 C. 0 D. 0	0	Zespół Obsługi Ekonomiczno-Administracyjnej Szkół i Przedszkoli
10.	852	85203	Adaptacja pomieszczeń filtrowni na potrzeby Klubu Seniora	10 000	0	10 000	A. 0 B. 0 C. 0 D. 0	0	Ośrodek Pomocy Społecznej

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11.	852	85219	Zakup sprzętu komputerowego	13 000	0	13 000	A. 0 B. 0 C. 0 D. 0	0	Ośrodek Pomocy Społecznej
12.	900	90095	Zwrot nakładów prywatnym inwestorom z tytułu wybudowania sieci wodociągowych	20 000	0	20 000	A. 0 B. 0 C. 0 D. 0	0	Urząd Gminy Włoszczowa
Ogółem				531 000	37 000	494 000	0	0	x

* Wybrać odpowiednie oznaczenie źródła finansowania:

- A. Dotacje i środki z budżetu państwa (np. od wojewody, MEN, UKFiS, ...)
- B. Środki i dotacje otrzymane od innych jst oraz innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych
- C. Inne źródła
- D. Inne źródła

1813

UCHWAŁA Nr XXIV/150/08 RADY MIEJSKIEJ WE WŁOSZCZOWIE

z dnia 25 kwietnia 2008r.

w sprawie zmiany uchwały w sprawie zasad wydzierżawiania lub wynajmowania nieruchomości na okres dłuższy niż trzy lata oraz ustalenia stawek minimalnych czynszu dzierżawnego

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. „a”, art. 40 ust. 2 pkt 3, art. 41 ust.1 i art. 42 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591; z 2002r. Nr 23 poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806; z 2003r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568; z 2004r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203, Nr 167, poz. 1759; z 2005r. Nr 172, poz. 1441, Nr 175, poz. 1457; z 2006r. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337; z 2007r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974 i Nr 173, poz. 1218) oraz art. 13 ust. 1, art. 37 ust. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004r. Nr 261, poz. 2603, Nr 281, poz. 2782; z 2005r. Nr 130, poz. 1087, Nr 169, poz. 1420, Nr 175, poz. 1459; z 2006r. Nr 64, poz. 456, Nr 104, poz. 708, Nr 220, poz. 1600 i 1601; z 2007r. Nr 173, poz. 1218) Rada Miejska we Włoszczowie uchwala, co następuje:

§ 1. W załączniku Nr 2 do uchwały Nr XI/82/03 Rady Miejskiej we Włoszczowie z dnia 30 grud-

nia 2003r. w sprawie zasad wydzierżawiania lub wynajmowania nieruchomości na okres dłuższy niż trzy lata oraz ustalenia stawek minimalnych czynszu dzierżawnego ogłoszonej w Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z 2004r. Nr 21, poz. 385, Nr 244, poz. 3453 skreśla się § 1 ust. 1.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy.

§ 3. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego, wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

§ 4. Uchwała podlega podaniu do publicznej wiadomości poprzez rozplakatowanie na tablicach ogłoszeń Urzędu Gminy Włoszczowa a także poprzez zamieszczenie jej treści na stronie internetowej Urzędu Gminy Włoszczowa

Przewodniczący Rady Miejskiej: S. Nowak

1814

UCHWAŁA Nr 72/XI/08 RADY GMINY W SMYKOWIE

z dnia 10 kwietnia 2008r.

w sprawie zmian w budżecie gminy na 2008 rok

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zmianami) i art. 179 i 184 ustawy z dnia 30 czerwca

2005r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zmianami) Rada Gminy w Smykowie uchwala, co następuje:

§ 1. Zwiększa się plan dochodów i wydatków budżetu gminy na 2008 rok przyjęty Uchwałą Nr 64/X/08 Rady Gminy w Smykowie, Zarządzeniem Nr 45/08, Nr 47/08, Nr 49/08 Wójta Gminy w Smykowie w sposób następujący:

1. Zwiększa się plan dochodów o kwotę 131.441 zł

w tym:

Dział 758 Różne rozliczenia 130.941
Rozdział 75801 Część oświatowa subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego 130.941
§ 2920 Subwencje ogólne z budżetu państwa 130.941

Dział 754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa 500
Rozdział 75495 Pozostała działalność 500
§ 6280 Środki otrzymane od pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych 500

2. Zwiększa się plan wydatków o kwotę 131.441 zł w tym:

Dział 801 Oświata i wychowanie 130.941
Rozdział 80101 Szkoły podstawowe 73.237
§ 3020 Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń 4.000
Szkoła Podstawowa w Królewcu - 2.000 zł
Szkoła Podstawowa w Miedzierzy - 2.000 zł
§ 4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników 54.000
Szkoła Podstawowa w Królewcu - 30.000 zł
Szkoła Podstawowa w Miedzierzy - 24.000 zł
§ 4110 Składki na ubezpieczenia społeczne 9.000

Szkoła Podstawowa w Królewcu - 5.000 zł
Szkoła Podstawowa w Miedzierzy - 4.000 zł
§ 4120 Składki na Fundusz Pracy 1.800
Szkoła Podstawowa w Królewcu - 1.000 zł
Szkoła Podstawowa w Miedzierzy - 800 zł
§ 4260 Zakup energii 3.000
Szkoła Podstawowa w Miedzierzy
§ 4300 Zakup usług pozostałych 1.237
Szkoła Podstawowa w Królewcu
§ 4440 Odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych 200

Szkoła Podstawowa w Królewcu
Rozdział 80103 Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych 7.600
§ 3020 Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń 600
Szkoła Podstawowa w Królewcu - 300 zł
Szkoła Podstawowa w Miedzierzy - 300 zł
§ 4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników 5.800
Szkoła Podstawowa w Królewcu - 3.000 zł
Szkoła Podstawowa w Miedzierzy - 2.800 zł

§ 4110 Składki na ubezpieczenia społeczne 1.000

Szkoła Podstawowa w Królewcu - 500 zł
Szkoła Podstawowa w Miedzierzy - 500 zł

§ 4120 Składki na Fundusz Pracy 200

Szkoła Podstawowa w Królewcu - 100 zł

Szkoła Podstawowa w Miedzierzy - 100 zł

Rozdział 80110 Gimnazja 36.800

§ 3020 Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń 2.000

§ 4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników 28.000

§ 4110 Składki na ubezpieczenia społeczne 5.000

§ 4120 Składki na Fundusz Pracy 800

§ 4440 Odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych 1.000

Rozdział 80113 Dowożenie uczniów do szkół 10.000

§ 4210 Zakup materiałów i wyposażenia 5.000

Gimnazjum w Miedzierzy

§ 4270 Zakup usług remontowych 5.000

Gimnazjum w Miedzierzy

Rozdział 80148 Stołówki szkolne 3.304

§ 4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników 2.600

Szkoła Podstawowa w Królewcu - 1.300 zł

Szkoła Podstawowa w Miedzierzy - 1.300 zł

§ 4110 Składki na ubezpieczenia społeczne 400

Szkoła Podstawowa w Królewcu - 200 zł

Szkoła Podstawowa w Miedzierzy - 200 zł

§ 4120 Składki na Fundusz Pracy 100

Szkoła Podstawowa w Królewcu - 50 zł

Szkoła Podstawowa w Miedzierzy - 50 zł

§ 4440 Odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych 204

Szkoła Podstawowa w Królewcu - 102 zł

Szkoła Podstawowa w Miedzierzy - 102 zł

Dział 754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa 500

Rozdział 75495 Pozostała działalność 500

§ 6050 Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych 500

Budowa pomieszczeń dla OSP Miedzierza

§ 2. Dokonuje się zmiany w planie wydatków budżetu gminy na 2008 rok przyjęty Uchwałą Nr 64/X/08 Rady Gminy w Smykowie, Zarządzeniem Nr 45/08, Nr 47/08, Nr 49/08 Wójta Gminy w Smykowie w sposób następujący:

1. Zwiększa się plan wydatków o kwotę 5.000 zł w tym:

Dział 600 Transport i łączność 2.000

Rozdział 60011 Drogi publiczne krajowe 2.000

§ 6050 Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych 2.000

- Montaż słupa fotoradaru przy drodze krajowej Nr K-74 w m-ści Smyków
Dział 853 Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej 3.000
Rozdział 85395 Pozostała działalność 3.000
§ 2820 Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom 3.000
2. Zmniejsza się plan wydatków o kwotę 5.000 zł w tym:
- Dział 754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa 2.000
Rozdział 75404 Komendy wojewódzkie Policji 2.000
§ 6170 Wpłaty jednostek na fundusz celowy na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych 2.000
Montaż słupa fotoradaru przy drodze krajowej Nr K-74 w m-ści Smyków
Dział 900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska 3.000
Rozdział 90003 Oczyszczanie miast i wsi 3.000
§ 2900 Wpłaty gmin i powiatów na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego oraz związków gmin lub związków powiatów na dofinansowanie zadań bieżących 3.000

§ 3. Wprowadza się załącznik Nr 9 - Wydatki bieżące na programy i projekty realizowane ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz innych źródeł zagranicznych, niepodlegających zwrotowi na 2008 rok do Uchwały Nr 64/X/08 z dnia 29 stycznia 2008 roku

w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Smyków na 2008 rok w wysokości 21.718,00 zł.

§ 4.1. Wprowadza się zmiany do załącznika Nr 3a - Zadania inwestycyjne roczne w 2008 roku do uchwały Nr 64/X/08 z dnia 29 stycznia 2008 roku polegające na zmianie klasyfikacji budżetowej w pozycji 6 przy czym wartość środków na 2008 rok nie ulega zmianie i wynosi 582.323 zł.

2. Wprowadza się zmiany do załącznika Nr 3 - Limity wydatków na wieloletnie programy inwestycyjne w latach 2008-2010 do uchwały Nr 64/X/08 z dnia 29 stycznia 2008 roku w ten sposób, iż ustala się wysokość wydatków w roku 2008 w kwocie 1.042.800 zł

§ 5. Wprowadza się zmiany do Załącznika Nr 7 - Dotacje celowe do uchwały Nr 64/X/08 z dnia 29 stycznia 2008 roku w ten sposób, iż ustala się wysokość dotacji celowych w kwocie 53.000 zł, w tym:

- dotacja na zadania bieżące w kwocie 3.000 zł
- dotacja na zadania majątkowe w kwocie 50.000 zł

§ 6. Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 7. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego.

Przewodniczący Rady Gminy: W. Czapak

Załączniki do uchwały Nr 72/XI/08
Rady Gminy w Smykowie
z dnia 10 kwietnia 2008r.

Załącznik Nr 3

Limity wydatków na wieloletnie programy inwestycyjne w latach 2008-2010

L.p.	Dział	Rozdz.	Nazwa zadania inwestycyjnego i okres realizacji (w latach)	Łączne nakłady finansowe	Wydatki poniesione do 31.12.2007r.	Planowane wydatki							Jednostka org. realizująca zadanie lub koordynująca program	
						Rok budżetowy 2008 (8+9+10+11)	W tym źródła finansowania				2009r.	2010r.		Wydatki do ponies. po 2010r.
							Dochody własne jst	Kredyty i pożyczki	Dotacje i środki pochodzące z innych źr.	Środki wymienione w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 u.f.p.				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1.	600	60014	Budowa chodnika w Kozowie w tym opracowanie dokumentacji (2008-2009)	650.000	0	50.000	50.000				600.000			Urząd Gminy
			Razem dział 600	650.000	0	50.000	50.000				600.000			
2.	750	75023	Wykonanie adaptacji poddasza budynku Ośrodka Zdrowia na cele Urzędu Gminy i innych placówek (2007-2008)	692.173	629.173 w tym śr. niewygas. 616.300	63.000	63.000							Urząd Gminy
3.	750	75095	Adaptacja pomieszczeń budynku wielofunkcyjnego dla potrzeb pełnienia funkcji publicznych, społecznych, kulturalnych (2007-2009)	767.707	517.707 w tym śr. niewygas. 377.063	125.000	125.000				125.000			Urząd Gminy
			Razem dział 750	1.459.880	1.146.880	188.000	188.000				125.000			
4.	754	75495	Budowa pomieszczeń dla OSP Miedziera (2007-2009)	112.500	12.500 śr. niewygas.	70.500	70.000		500		29.500			Urząd Gminy
			Razem dział 754	112.500	12.500	70.500	70.000		500		29.500			
5.	900	90001	Budowa systemu oczyszczania ścieków w gminie (2008-2010)	4.000.000	128.012	139.300	139.300				2.000.000	1.732.688		Urząd Gminy
6.	900	90095	Budowa systemu energetycznego gminy w oparciu o OZE (2007-2010)	13.280.000	5.473	167.000	167.000				6.607.527	6.500.000		Urząd Gminy
			Razem dział 900	17.280.000	133.485	306.300	306.300				8.607.527	8.232.688		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
7.	921	92109	Budowa budynku użyteczności społeczno-kulturalnej w m-ści Królewiec - oprac dokumentacji (2008-2011)	320.000	5.000 śr. niewygas.							100.000	215.000	Urząd Gminy
			Razem dział 926	320.000	5.000							100.000	215.000	
8.	926	92601	Budowa gminnego boiska sportowego (2007-2010)	1.590.000	80.000 w tym śr. niewygas. 43.191	30.000	30.000				1.000.000	480.000		Urząd Gminy
9.	926	92601	Budowa boiska wielofunkcyjnego przyszłokolnego w Miedzierzy (2007-2008)	406.540	8.540	398.000	200.000		198.000 Ministerstwo Sportu W-wa					Urząd Gminy
10.	926	92601	Budowa sali gimnastycznej dla S.P. Królewiec (2007-2010)	4.000.000	79.300 śr. niewygas.	0	0				2.500.000	1.420.700		Urząd Gminy
			Razem dział 926	5.996.540	167.840	428.000	230.000		198.000		3.500.000	1.900.700		
			Razem	25.818.920	1.465.705	1.042.800	844.300	0	198.500	0	12.862.027	10.233.388	215.000	

Załącznik Nr 3a

Zadania inwestycyjne roczne w 2008r.

w złotych

L.p.	Dział	Rozdz.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Planowane wydatki					Jednostka org. realizująca zadanie lub koordynująca program
				Rok budż. 2008	W tym źródła finansowania				
					Dochody własne jst	Kredyty i pożyczki	Dotacje i środki pochodzące z innych źr.	Środki wymienione w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 u.f.p.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	010	01010	Rozbudowa ujęć wody oraz modernizacja stacji uzdatniania wody w m-ści Przyłogi	200.000	200.000				Urząd Gminy
			Razem dział 010	200.000	200.000				
2	600	60011	Montaż słupa fotoradaru przy drodze Krajowej Nr K-74 w miejscowości Smyków	2.000	2.000				Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad
3	600	60016	Budowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w m-ści Miedzierza	40.000	40.000				Urząd Gminy
4	600	60016	Budowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w m-ści Matyniów-Piaski	100.000	100.000				
5	600	60016	Budowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w m-ści Smyków	40.000	40.000				Urząd Gminy
			Razem dział 600	182.000	182.000				
6	750	75095	Udział członkowski Banku Spółdzielczego w Kielcach	3.000	3.000				Urząd Gminy
			Razem dział 750	3.000	3.000				
7	754	75404	Dofinansowanie zakupu nowego sprzętu transportowego dla Komendy Policji w Końskich	2.000	2.000				Komenda Wojewódzka Policji
			Razem dział 754	2.000	2.000				
8	801	80101	Wymiana kotłów centralnego ogrzewania w Sz.P. Królewiec	130.000	130.000				Urząd Gminy
9	801	80101	Budowa placu zabaw przy S. P. Miedzierza	10.000	10.000				
			Razem dział 801	140.000	140.000				Urząd Gminy
10	900	90015	Rozbudowa oświetlenia drogowego w Gminie	30.000	30.000				
			Razem dział 900	30.000	30.000				Urząd Gminy
11	921	92195	Budowa placu zabaw przy S.P. w Królewcu p.n. „Królewski Plac Zabaw”	25.323	0		25.323		
			Razem dział 921	25.323	0		25.323		
			Ogółem	582.323	557.000		25.323		

Załącznik Nr 7

Dotacje celowe

L.p.	Dział	Rozdział	Nazwa zadania	Jednostka otrzymująca dotację	Kwota dotacji na zadania	
					bieżące	majątkowe
1	2	3	4	5	6	7
1.	851	85121	Dotacja celowa na zakup wyposażenia związanego z zagospodarowaniem nowego budynku S.P.Z.O.Z. Gminnego Ośrodka Zdrowia w Smykowie	S.P.Z.O.Z. Gminny Ośrodek Zdrowia w Smykowie		50.000
2.	853	85395	Dotacja celowa na prowadzenie systematycznych działań w zakresie pozyskiwania żywności mających na celu poprawę sytuacji życiowych rodzin zamieszkałych na terenie gminy Smyków	„wyłoniona w drodze konkursu”	3.000	
			Razem 53.000		3.000	50.000

Załącznik Nr 9

Wydatki bieżące na programy i projekty realizowane ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz innych źródeł zagranicznych, niepodlegających zwrotowi na 2008 rok

w zł

L.p.	Projekt	Okres realizacji zadania	Jednostka org. realizująca zadanie lub koordynująca program	Dział	Rozdział	Przewidywane nakłady i źródła finansowania		Wydatki poniesione do 31.12.2007 r.	Wydatki w roku budżetowym 2008	Planowane wydatki budżetowe na realizację zadań programu w latach 2009-2010...		
						źródło	kwota			2009 rok	2010 rok	Po 2010 roku
1.	Sektorowy Program Operacyjny Rozwoju Zasobów Ludzkich 2004-2006. Działanie 2.1 Zwiększenie dostępu do edukacji - promocja kształcenia przez całe życie. Projekt „Ciało i dusza w świat wyrusza”	2007-2008	Szkoła Podstawowa w Królewcu	801	80195	Wartość zadania: - środki z budżetu j.s.t.	108.870 -	87.152 41.690	21.718 -			
						- środki z budżetu krajowego	27.228	11.370	5.432			
						- środki z UE oraz innych źródeł zagranicznych	81.642	34.092	16.286			
	Ogółem wydatki bieżące						108.870	87.152	21.718			
	- środki z budżetu j. s. t.						27.228	11.370	5.432			
	- środki z budżetu krajowego						81.642	34.092	16.286			

Ze względu na nie przekazanie przez Uniwersytet Jagielloński II transzy dotacji realizacja projektu była wspomagana środkami Urzędu Gminy w Smykowie w wysokości 41.690 zł.

1815

UCHWAŁA Nr 74/XI/08 RADY GMINY W SMYKOWIE

z dnia 10 kwietnia 2008r.

w sprawie zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Gminy Smyków

Na podstawie art. 40 ust. 1, art. 42 ustawy z dnia 8 marca 1990 (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007r. Nr 70, poz. 473) Rada Gminy w Smykowie uchwala, co następuje:

§ 1.1. Miejsca sprzedaży i podawania napojów alkoholowych z wyjątkiem napojów alkoholowych do 4,5 % zawartości alkoholu oraz piwa mogą być usytuowane w odległości 30 metrów od punktu sprzedaży i podawania do granicy posesji obiektów:

- szkół i innych placówek oświatowo-wychowawczych i opiekuńczych,
- obiektów kultu religijnego,
- zakładów opieki zdrowotnej i społecznej,
- obiektów sportowych,
- innych miejsc masowych zgromadzeń.

2. Odległość ta mierzona będzie drogą faktycznego dojścia, tj. od wejścia do lokalu punktu

sprzedaży do granicy posesji obiektów o których mowa w ust. 1.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego oraz poprzez rozplakatowanie na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy.

§ 4. Traci moc Uchwała Nr 20/111/02 Rady Gminy w Smykowie z dnia 19 grudnia 2002 roku. W sprawie ustalenia zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie gminy.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego.

Przewodniczący Rady Gminy: W. Cłapak

1816

UCHWAŁA Nr 77/XI/08 RADY GMINY W SMYKOWIE

z dnia 10 kwietnia 2008r.

w sprawie przyjęcia wieloletniego programu współpracy gminy Smyków z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 19 oraz art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001r. Nr. 142, poz. 1591 z późn. zm.) i art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2003r. Nr. 96, poz. 873) uchwala się co następuje:

§ 1. Uchwala się wieloletni program współpracy gminy Smyków z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, stanowiący załącznik do mniejszej uchwały.

§ 2. Wykonywanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Traci moc uchwała Nr 92/XI/04 Rady Gminy w Smykowie z dnia 30 grudnia 2004r. w sprawie uchwalenia programu współpracy gminy Smyków z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia opublikowania w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego.

Przewodniczący Rady Gminy: W. Cłapak

Załącznik do uchwały Nr 77/XI/08
Rady Gminy w Smykowie
z dnia 10 kwietnia 2008r.

**Program wieloletniej współpracy gminy Smyków z organizacjami pozarządowymi
oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.**

§ 1. Program współpracy gminy Smyków z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego stanowi element polityki społeczno-finansowej Gminy, deklaruje wolę współpracy i wyraża intencję realizacji zadań ustawowych gminy przy ich udziale, w zależności od potrzeb, możliwości organizacyjnych i finansowych.

§ 2. Współpraca z podmiotami mogącymi uczestniczyć w programie, obejmuje sferę zadań publicznych, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie i dotyczy zadań własnych gminy ze szczególnym uwzględnieniem:

1. pomocy społecznej, w tym przeciwdziałania patologiom społecznym oraz porządku i bezpieczeństwa publicznego,
2. ochrony i promocji zdrowia,
3. edukacji publicznej, oświaty, wychowania i kultury,
4. upowszechnienie kultury fizycznej, sportu i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych,
5. ekologii, ochrony środowiska i gospodarki wodnej,
6. ratownictwa i ochrony ludności.

§ 3. Zadaniami programu są:

1. wspieranie działań z zakresu opieki społecznej, bezpieczeństwa publicznego i przeciwdziałania patologiom społecznym,
2. wspieranie profilaktyki i działań na rzecz promocji zdrowia,
3. realizowanie programów profilaktyczno-wychowawczych i edukacyjnych,
4. organizowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży,
5. organizowanie zajęć zawodów sportowych oraz imprez sportowo-rekreacyjnych, w tym sportowych zajęć pozalekcyjnych,
6. propagowanie wiedzy ekologicznej,
7. organizowanie konkursów o tematyce przeciwpożarowej, przyrodniczej i środowiskowej,
8. wspieranie inicjatywy z zakresu ochrony środowiska,

9. wsparcie społecznych, lokalnych inicjatyw kulturalnych.

§ 4. Współpraca w celu realizacji zadań programu może przybierać formy:

1. zlecenia realizacji zadań publicznych na zasadach określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego i wolontariacie tj.,
 - 1) powierzenie wykonywania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie ich realizacji,
 - 2) wspieranie zadań publicznych wraz, z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji,
2. wzajemnego informowania się o planowanych kierunkach działalności, współdziałania i konsultowania się,
3. tworzenie wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym.

§ 5. W celu realizacji zadań programowych Wójt Gminy ma prawo tworzenia wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, składających się przedstawicieli organizacji pozarządowych, Rady Gminy i pracowników Urzędów Gminy lub gminnych jednostek organizacyjnych.

§ 6.1. Zlecenie zadań odbywa się po przeprowadzeniu konkursu ofert, ogłoszonego przez Wójta Gminy, chyba że przepisy odrębne przewidują inny tryb zlecenia.

2. Wykonanie zadania odbywa się w zakresie i na zasadach określonych w umowie zawartej między Wójtem Gminy a podmiotem mającym wykonać zadanie.

§ 7. W procedurze zlecenia zadania stosuje się wzory dokumentów określonym rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 grudnia 2005r. w sprawie wzoru oferty realizacji zadania publicznego, ramowego wzoru umowy o wykonanie zadania publicznego i wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania (Dz. U. z 2005r. Nr 264 poz. 2207)

1817

UCHWAŁA Nr 81/XI/08 RADY GMINY W SMYKOWIE

z dnia 10 kwietnia 2008r.

w sprawie zmian w statucie Gminnej Biblioteki Publicznej w Smykowie z siedzibą w Miedzierzy

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 9 lit. h ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 roku Nr 142, poz. 1591, z 2002r. Nr 23 poz. 220, Nr 62 poz. 558, Nr 113 poz. 984, Nr 153 poz. 1271, Nr 214 poz. 1806, z 2003r. Nr 80 poz. 717, Nr 162 poz. 1568, z 2004r. Nr 116 poz. 1203, z 2005r. Nr 172 poz. 1441 oraz z 2006r. Nr 17 poz. 128) - Rada Gminy w Smykowie uchwala co następuje:

§ 1. W statucie Gminnej Biblioteki Publicznej w Smykowie z siedzibą w Miedzierzy, stanowiącym załącznik do uchwały Nr 29/V/07 Rady Gminy w Smykowie z dnia 26 kwietnia 2007r. wprowadza się następujące zmiany:

- 1/ w rozdziale II, do § 4 dodaje się punkt „9) Prowadzenie działalności edukacyjnej”.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się p.o. kierownika Gminnej Biblioteki Publicznej w Smykowie z siedzibą w Miedzierzy pani Sylwii Mogielskiej, a nadzór Wójtowi Gminy.

§ 3. Traci moc uchwała Nr 29/V/07 Rady Gminy w Smykowie z dnia 26 kwietnia 2007 roku.

§ 5. Uchwała obowiązuje po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego z mocą obowiązującą od 1 kwietnia 2008 roku.

Przewodniczący Rady Gminy: W. Cłapak

Załącznik do uchwały Nr 81/XI/08
 Rady Gminy w Smykowie
 z dnia 10 kwietnia 2008r.

Statut Gminnej Biblioteki Publicznej w Smykowie z siedzibą w Miedzierzy

Rozdział I Postanowienia ogólne

§ 1. Gminna Biblioteka Publiczna w Smykowie z siedzibą w Miedzierzy zwana dalej „Biblioteką” działa na podstawie:

1. ustawy z dnia 27 czerwca 1997 roku o bibliotekach /Dz. U. Nr 85 poz. 539 z późniejszymi zmianami/;
2. ustawy z dnia 25 października 1991 roku o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej /Dz. U. z 2001r. Nr 13 poz. 123 z późniejszymi zmianami/;
3. ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym /Dz. U. z 2001 roku Nr 142 poz. 1591 z późniejszymi zmianami/;
4. niniejszego statutu.

§ 2.1. Biblioteka jest samorządową instytucją kultury, której organizatorem jest Gmina Smyków.

2. Siedzibą Biblioteki jest Miedzierza a obszarem jej działania jest Gmina Smyków.

3. Biblioteka prowadzi czytelnię.

4. Przy bibliotece mogą działać koła przyjaciół biblioteki.

5. Biblioteka używa pieczęci podłużnej, zawierającej nazwę w pełnym brzmieniu.

Rozdział II Cele i zadania biblioteki

§ 3. Biblioteka służy zaspokajaniu i rozwijaniu potrzeb czytelniczych społeczeństwa oraz współdziała w upowszechnianiu wiedzy i rozwoju kultury na terenie gminy.

§ 4. Do zadań biblioteki należy w szczególności:

1. gromadzenie, opracowywanie i selekcja księgozbioru;

2. systematyczny zakup nowości wydawniczych zgodnie z potrzebami i możliwościami oraz ochrona materiałów bibliotecznych;
3. inicjowanie i prowadzenie pracy z czytelnikiem, w tym organizowanie konkursów i prowadzenie lekcji bibliotecznych;
4. prowadzenie działalności bibliograficznej, dokumentacyjnej, informacyjnej, popularyzatorskiej i instrukcyjno-metodycznej;
5. popularyzacja książki, czytelnictwa, informacji i wiedzy;
6. doskonalenie form i metod pracy bibliotecznej;
7. współpraca w zakresie upowszechniania kultury z innymi instytucjami kultury przy organizowaniu obchodów świąt państwowych, rocznic i uroczystości patriotycznych oraz imprez służących promocji gminy;
8. organizowanie spotkań tematycznych, konferencji, wykładów i innych przedsięwzięć z zakresu upowszechniania wiedzy i kultury.
9. prowadzenie działalności edukacyjnej.

Rozdział III Organizacja biblioteki

§ 5.1. Biblioteką kieruje kierownik, który jest odpowiedzialny za jej działalność i powierzone mienie.

2. Kierownika biblioteki zatrudnia i zwalnia Wójt Gminy.

3. Nadzór merytoryczny nad biblioteką sprawuje Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Kielcach.

§ 6. Zasady i warunki korzystania z biblioteki określa regulamin nadany przez jej kierownika.

Rozdział IV Gospodarka finansowa biblioteki

§ 7. Biblioteka prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych w ustawie o

organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.

Rozdział V Postanowienia końcowe

§ 8. Zmiany w statucie biblioteki mogą być dokonywane w trybie właściwym dla jego nadania.

1818

UCHWAŁA Nr XX/106/2008 RADY GMINY W SOBKOWIE

z dnia 21 kwietnia 2008r.

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Sobków na lata 2008-2013

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (jednolity tekst: Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 z późniejszymi zmianami) oraz art. 17 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2004r. Nr 64 poz. 593 z późniejszymi zmianami), uchwala się co następuje:

§ 1. Uchwala się Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Sobków na lata 2008-2013 stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Sobków.

§ 3. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie po 14 dni od daty jej ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Gminy: K. Karoń.

Załącznik do uchwały Nr XX/106/2008
Rady Gminy w Sobkowie
z dnia 21 kwietnia 2008r.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Sobków na lata 2008-2013

Spis treści:

1. Wstęp
2. Europejskie uwarunkowania polityki społecznej
 - Europejska Agenda Społeczna
 - Europejski Model Społeczny
 - Europejska Polityka Zatrudnienia
 - Trzy nowe główne cele
 - Agenda Lizbońska
 - Oceny polityk zatrudnienia państw członkowskich
 - Implikacje dla Polski
3. Dokumenty rządowe, ogólnokrajowe
4. Dokumenty regionalne
5. Dokumenty lokalne
6. Założenia Strategii
7. Przebieg procesu planowania strategicznego w Gminie Sobków
8. Metodyka planowania strategicznego w Gminie Sobków
 - Organizacja procesu
 - Obraz środowiska lokalnego - analiza sytuacji społecznej gminy
 - Analiza badania ankietowego: „Faktyczne funkcjonowanie ludzi w Gminie Sobków”
 - Analiza uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych - analiza strategiczna przeprowadzona metodą SWOT
 - Analiza potencjału dialogu i partnerstwa w przezwyciężaniu lokalnych problemów społecznych w Gminie
 - Określenie Misji polityki społecznej Gminy
 - Sformułowanie obszarów priorytetowych polityki społecznej w Gminie
 - Plany operacyjne - cele strategiczne, cele operacyjne, zadania
 - Proces wdrażania
9. Analiza społeczna Gminy Sobków
 - Wprowadzenie
 - Podstawowe informacje o Gminie Sobków
 - Położenie i podział administracyjny
 - Demografia
 - Komunikacja
 - Rozwój gospodarczy i społeczny
 - Rolnictwo
 - Rynek pracy
 - Turystyka
 - Infrastruktura społeczna
 - Kultura
 - Zasoby środowiska przyrodniczego
 - Stan zasobów przyrody

- Sytuacja społeczna w Gminie
- Zasoby mieszkaniowe
- Infrastruktura społeczna
- Pomoc społeczna
- Powody udzielania pomocy społecznej
- Bezpieczeństwo publiczne
- Organizacje pozarządowe w Gminie
- Sytuacja na rynku pracy
- 10. Analiza SWOT
 - Czynniki wewnętrzne
 - Mocne strony (siły)
 - Słabe strony (słabości)
 - Czynniki zewnętrzne
 - Mocne strony (szanse)
 - Słabe strony (zagrożenia)
- 11. Analiza potencjału dialogu i partnerstwa w przezwyciężaniu lokalnych problemów społecznych w Gminie Sobków
 - Wnioski
- 12. Prognoza rozwoju usług pomocy społecznej
- 13. Przyszłość wsi polskiej
- 14. Podsumowanie i wnioski z analiz
- 15. Misja polityki społecznej w Gminie Sobków
- 16. Priorytety, cele strategiczne, cele operacyjne i ich realizacja
 - Edukacja publiczna i wychowanie
 - Cel strategiczny
 - Cele operacyjne:
 - Zdrowie i sprawność
 - Cel strategiczny
 - Cele operacyjne
 - Pomoc społeczna
 - Cel strategiczny
 - Cele operacyjne
 - Priorytet zadaniowy - rodziny z dziećmi
 - Cel strategiczny
 - Cele operacyjne
 - Priorytet zadaniowy - utrwalone bezrobocie
 - Cel strategiczny
 - Cele operacyjne
- 17. Proces aktualizacji Strategii

1. Wstęp

Metodą ograniczania państwa opiekuńczego jest decentralizacja, czyli proces za pomocą, którego świadczenia i usługi socjalne są przenoszone z rządu centralnego do mniejszych, lokalnych jednostek czy władz i agencji, o których sądzi się, że są bliżej obywateli i użytkowników. Decentralizacji przypisuje się kilka zalet m.in. sprawniejsze rządzenie przez przybliżenie władzy społecznościom lokalnym. Ten główny kierunek przemian, wprowadzany pod hasłami potrzeby samorządności, odbiurokratyzowania, deregulacji, budowy społeczeństwa obywatelskiego itp., oznacza stopniowe zdejmowanie z państwa troski o sprawy społeczne. Lokalna polityka społeczna odnosi się do szczebla gminnego, w którym występuje bezpośrednie, naturalne połączenie istniejących potrzeb i środków. Zaletami takiej polityki są m.in. szybkość reakcji podmiotów na ujawniające się problemy społeczne, trafne rozpoznanie sytuacji pojedynczych środowisk, lepsze możliwości wykorzystania lokalnego potencjału społecznego, uwzględnianie lokalnej specyfiki przy formułowaniu diagnozy społecznej, kontrola społeczna sprzyjająca racjonalnej gospodarce środkami materialnymi i zasobami ludzkimi. Dlatego jednym z podstawowych narzędzi realizacji lokalnej polityki społecznej jest przygotowanie strategii rozwiązywania problemów społecznych.

Strategia, termin używany od dawna w naukach o wojsku, wszedł do języka pomocy społecznej jako narzędzie rozwiązywania problemów społecznych.

„Strategia to zaplanowany i często realizowany w praktyce sposób osiągania jakiegoś wyznaczonego celu” ale również „teoria, a także metody i techniki rozwiązywania określonych problemów badawczych”¹.

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej w zasadach określających budowę strategii podaje: „Nie każdy plan jest strategią. Strategia powinna określać cel, jakim jest rozwiązywanie określonych problemów społecznych (czyli np. poprawa sytuacji ludzi starych, niepełnosprawnych lub zmiana na lepsze wybranych obszarów życia społecznego /.../ oraz sposób, w jaki można go osiągnąć...”²

Strategia niniejsza uwzględnia ewolucję instytucji pomocy społecznej, jej przejście od realizacji funkcji ratowniczej do prewencyjno-usługowej oraz malejącą opiekuńczą rolę państwa na rzecz pomocy samorządowej i organizacji pozarządowych. W nowej roli pomoc społeczna będzie instytucją opartą na kapitale społecznym lokalnej społeczności, uwzględniając tym samym nową rolę świadczeniobiorców - od biernego klientyzmu do aktywnej partycypacji w procesie pomocy³.

W głównych założeniach metodycznych Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Sobków składa się

- z diagnozy aktualnego stanu pomocy społecznej w gminie,
- prognozy potrzeb społecznych społeczności lokalnej,
- wizji polityki społecznej w Gminie Sobków,
- celu strategicznego ogólnego i celów szczegółowych (operacyjnych),
- metod realizacji celów,
- harmonogramu,
- określenia systemu monitoringu, ewaluacji i promocji strategii,
- oraz przedstawia całościową wizję polityki społecznej w perspektywie czasowej do 2013 roku.

Projekt związany z opracowaniem Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych gminy Sobków rozpoczęto w listopadzie 2007 roku, zgodnie z umową podpisaną pomiędzy Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Sobkowie, reprezentowanym przez Renatę Brejda - Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sobkowie, a Fundacją Rozwoju Demokracji Lokalnej z Kielc, reprezentowaną przez Dyrektora Agnieszkę Migoń.

Opracowanie niniejszej strategii było wymogiem ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. (Dz. U. z 2004 Nr 64, poz. 593 z p. zm.), która w art. 17 ust. 1. pkt. 1 stanowi, że:

„Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy:

- opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”.

Znowelizowana ustawa o pomocy społecznej stanowi kolejny etap budowy nowego systemu aktywnej polityki społecznej w Polsce mając na celu stworzenie solidnego fundamentu polityki opartej na trzech zasadach:

- po pierwsze, w sposób systematyczny i kompleksowy budowana jest sieć bezpieczeństwa socjalnego i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, oparta na realnych podstawach utrzymania gospodarstw domowych,
- po drugie, tworzy się spójny system wspierający aktywizację osób bezrobotnych na rynku pracy i na polu pomocy społecznej, tak aby każdemu zagwarantować szansę aktywizacji i godnego życia,
- po trzecie, tworzy się skoordynowany system instytucjonalny, jasno prezentujący odpowiedzialność instytucji rządowych i samorządowych, otwierający jednocześnie przestrzeń dla aktywności obywatelskiej organizacji sektora pozarządowego.

Niniejsza Strategia jest także istotną potrzebą i wymogiem nowej sytuacji społeczno-gospodarczej gminy Sobków, regionu świętokrzyskiego i Polski, związanej głównie z wstąpieniem naszego kraju do Unii Europejskiej (maj 2004r.) oraz zupełnie nowymi możliwościami związanymi z pozyskiwaniem funduszy strukturalnych na rozwój lokalny, w tym politykę społeczną. Oparcie funkcjonowania polityki społecznej w gminie na długofalowym planowaniu, na przejrzystych celach o różnym horyzoncie czasowym, pomaga zarządzać sferą polityki społecznej i ułatwia pozyskiwanie funduszy zewnętrznych na realizację zadań tejże polityki. Strategia pomaga także skoordynować działania różnych instytucji działających na polu polityki społecznej w gminie wokół głównego kierunku działań i głównych problemów w tej sferze.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych gminy Sobków nie ogranicza się w swych zapisach tylko do zadań realizowanych bezpośrednio przez instytucje gminy: Urząd Gminy i Ośrodek Pomocy Społecznej. Strategia proponuje przede wszystkim zadania, które stanowią wyzwania dla całej społecz-

¹ Olechnicki K., Załęski P. (red) Słownik socjologiczny, Toruń 1997, s. 205

² Informacje o strategii, MPiPS, Warszawa, 2006, www.mpips.gov.pl

³ Krzyżkowski J. Lokalna polityka wobec biedy (red) Warzywoda Kruszyńska W. Instytut Socjologii UŁ, Łódź, 2003 s. 167-8

ności lokalnej i wszystkich instytucji działających na polu polityki społecznej w gminie Sobków. Taka zasada partnerstwa i współpracy jest jednym z fundamentalnych elementów polityki strukturalnej Unii Europejskiej.

2. Europejskie uwarunkowania polityki społecznej

Członkostwo Polski w Unii Europejskiej od 1 maja 2004r. warunkuje planowanie rozwoju społecznego w szerszym kontekście, europejskiej polityki społecznej. Poniżej zaprezentowano dokumenty, które ją statuuja.

Europejska Agenda Społeczna

Unia Europejska jest rzecznikiem aktywnej polityki społecznej. Ma ona pozwalać na skuteczne radzenie sobie państw członkowskich z najpoważniejszymi bolączkami społecznymi, jak wykluczenie społeczne.

Rada Europejska w grudniu 2000r. w Nicei przyjęła konkretne cele w zakresie zwalczania ubóstwa i wykluczenia społecznego (Agenda Społeczna). Zasadniczym celem przewidzianym w Agendzie jest "bardziej spójne społeczeństwo: równe szanse dla wszystkich". Natomiast podstawowym narzędziem realizacji tego celu jest zastosowanie otwartej metody koordynacji. Ma ona prowadzić do opracowania jednej listy wspólnych celów dla integracji społecznej, emerytur i rent oraz opieki zdrowotnej, włączając w to cele horyzontalne takie jak równość szans i dostęp do rynku pracy.

Otwarta metoda koordynacji to sposób na podejmowanie i realizowanie wspólnych działań w obszarze polityki społecznej. Założenia podstawowe tej metody polegają na wyznaczaniu wspólnych celów na podstawie uzgodnionego metodologicznie opisu zjawisk społecznych. Zarówno dla opisu zjawisk społecznych, jak i wyznaczania celów zdefiniowano i przyjęto szereg wskaźników. Odnoszą się one do całej gospodarki (tzw. wskaźniki strukturalne) oraz do obszarów socjalnych.

W 2005r. przyjęta została przez Komisję Europejską druga faza Agendy Społecznej, obejmująca okres do 2010r. Jej motto stało się sformułowanie: „Społeczna Europa w gospodarce światowej: zatrudnienie i szanse dla wszystkich”.

Europejski Model Społeczny

Agenda Społeczna przewiduje modernizację modelu społecznego w Europie w oparciu o realizację założeń Agendy Lizbońskiej. Nowa Agenda mówi o konieczności gwarancji zatrudnienia i zwiększenia szans na jego osiągnięcie. Wszystko to w oparciu o dynamiczny wzrost gospodarczy Unii, osiągnięty dzięki modernizacji rynku pracy poprzez innowacje i nowe technologie oraz zwiększenie ochrony socjalnej.

Europejski Model Społeczny opiera się na przekonaniu, że możliwe jest pogodzenie wymogów szybkiego rozwoju ekonomicznego z realizacją celów społecznych (bezpieczeństwo zatrudnionych, dostęp do sfery publicznej itp.).

Zdaniem naukowców, typowo europejskie podejście pokazujące europejski model w działaniu widoczne było w latach 90-tych w odrodzeniu paktów społecznych. Godziły one wymagania wolnorynkowej gospodarki z zachowaniem spójności społecznej. Na przykład w Holandii w 1992 roku zawarto porozumienie „Nowy kurs” oraz porozumienie „Flexicurity” z 1996 roku. Główne grupy społeczne uzgodniły w tych porozumieniach pakiety działań, które podjęła Holandia, aby zapobiec nadciągającym kryzysom, a rosło bezrobocie, wzrastała niestabilność. Zdolność do porozumienia między partnerami społecznymi i rządem w kwestii zastosowania środków zaradczych, sprawiły, że kraj mógł nadal rozwijać się gospodarczo. Podobne pakiety zawarto w większości unijnych krajów. Próbowano w nich uzgadniać cele i interesy grup społecznych. Zapewniały one pokój społeczny, co z kolei umożliwiało powstanie warunków do dynamicznego rozwoju biznesu.

Europejski model społeczny wyróżnia tworzenie innowacyjnych rozwiązań godzących efektywność ekonomiczną z równowagą społeczną. Anna Diamantopoulou komisarz UE ds. zatrudnienia i spraw społecznych, wskazywała, że transfery społeczne związane z nakładami na edukację, zdrowie, doskonalenie zawodowe, powinny być traktowane jako inwestycje. Polityka społeczna to nie tylko koszty, ale i korzyści. Eksperti Komisji Europejskiej oceniają, że brak właściwego podejścia w tym zakresie kosztowałoby Unię około dwa biliony euro rocznie (12-20 procent dochodu Unii). Byłby to koszt wynikający z zaniedbań zdrowia pracowników i straconych dni w pracy, koszt utraty konkurencyjności w wyniku słabej edukacji, koszt walki z przestępczością i powstania grupy ludzi zdeklasowanych, która nie jest w stanie uczestniczyć w rynku pracy.

Europejska Polityka Zatrudnienia

Polityka zatrudnienia jest stosunkowo nową polityką, która stara się koordynować Unia Europejska. W listopadzie 1997 roku podczas Szczytu Luksemburskiego przyjęto Traktat Amsterdamski. Tam stworzono podstawę do formułowania Europejskiej Strategii Zatrudnienia (ESZ). Nadano jej też priorytetowy charakter. Miało to oczywiście związek ze wzmagającym się problemem bezrobocia. W krajach ówczesnej „15” było w tamtym czasie 17 mln osób bez pracy.

Strategia określa skalę zadań i działań państw członkowskich na rzecz ograniczenia bezrobocia, redukcji ubóstwa i marginalizacji społecznej.

Europejska Strategia Zatrudnienia opiera się na czterech filarach:

- 1) Zatrudnialność - oznacza starania o to, aby bezrobotni mieli możliwości powrotu do pracy, a także promocję rynku pracy otwartego dla wszystkich. Zadaniem tego filaru jest przeciwdziałanie długoterminowemu bezrobociu, a sposobem na to jest wzmacnianie kształcenia ustawicznego, wspieranie programów szkoleniowych i przekwalifikowań, opracowanie programów doradczych, pomoc w dostosowywaniu programów edukacyjnych do zmieniających się potrzeb rynku pracy.
- 2) Przedsiębiorczość - oznacza dążenie do ułatwiania obywatelom UE zakładania firm, prowadzenia ich oraz zatrudniania innych osób. Jest to traktowane jako wzmacnianie szans na tworzenie nowych miejsc pracy. W tym filarze podkreślana jest także kwestia tworzenia motywacji do samozatrudnienia.
- 3) Zdolność adaptacyjna pracowników i pracodawców - filar ten promuje modernizację organizacji pracy, uelastycznienie czasu pracy, przyjmowanie różnorodnych form zatrudnienia, unowocześnianie kontraktów o pracę, utrzymywanie zdolności dostosowawczych przedsiębiorstw poprzez szkolenia pracowników przeprowadzane w firmach.
- 4) Równość szans - czwarty filar poszukuje dróg pogodzenia życia zawodowego z życiem rodzinnym. Próbuje rozwiązać problem przepaści między zatrudnianiem kobiet i mężczyzn. Chodzi o ułatwianie powrotu na rynek pracy po dłuższej przerwie, tworzenie warunków pracy dla osób niepełnosprawnych.

Trzy nowe główne cele

W styczniu 2003 Komisja Europejska przedstawiła komunikat w sprawie znowelizowanej Europejskiej Strategii pełnego zatrudnienia i lepszych miejsc pracy dla wszystkich. 22 lipca 2003 roku Rada Europejska przyjęła Wytyczne Polityki Zatrudnienia dla państw członkowskich. Decyzją Rady 2003/578/EC (Dz. Urz. WE nr L 197/13 z dn. 5.8.2003) przyjęto trzy nowe główne cele:

- 1) pełne zatrudnienie,
- 2) poprawa jakości i produktywności pracy,
- 3) wzmocnienie spójności społecznej i integracji.

Jednocześnie Rada Europejska zobowiązała się do lepszej realizacji i administrowania Europejską Strategią Zatrudnienia. Rada przyjęła 10 konkretnych Wytycznych polityki zatrudnienia na nowy okres 3 lat.

Nowe Wytyczne obejmują:

1. Aktywne i prewencyjne działania na rzecz bezrobotnych i biernych zawodowo;
2. Tworzenie miejsc pracy i przedsiębiorczość;
3. Promocja adaptacyjności i mobilności na rynku pracy;
4. Promocja rozwoju kapitału ludzkiego i kształcenia ustawicznego;
5. Wzrost podaży pracy i promowanie aktywnego starzenia się;
6. Polityka równości szans dla kobiet i mężczyzn;
7. Wspieranie integracji i zwalczanie dyskryminacji osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy;
8. Rozwijanie finansowych zachęt do podejmowania zatrudnienia;
9. Ograniczenie szarej strefy zatrudnienia;
10. Zmniejszanie regionalnych różnicowań w zatrudnieniu.

Agenda Lizbońska

Europejska Strategia Zatrudnienia odgrywa wiodącą rolę w realizacji celów Agendy Lizbońskiej, której celem jej uczynienie z Unii Europejskiej najbardziej konkurencyjnej ekonomicznie strefy gospodarczej. Strategia zatrudnienia ma zatem silny związek z zadaniami polityki gospodarczej.

Oceny polityk zatrudnienia państw członkowskich

Rada Europejska ocenia sytuację w sferze zatrudnienia we Wspólnocie. W tym celu publikowany jest Wspólny Raport o Zatrudnieniu, gdzie przedstawiane są wytyczne w sprawie zatrudnienia (Employment Guidelines).

Na podstawie tych wytycznych każdy kraj członkowski jest zobowiązany opracować Narodowy Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia (National Action Plan for Employment-NAP). Każdego roku kraj członkowski winien złożyć raport z realizacji polityki zatrudnienia, co jest podstawą przygotowania przez Komisję Europejską kolejnego Wspólnego Raportu o Zatrudnieniu. Rada uzyskała uprawnienia do kierowania do krajów członkowskich zaleceń dotyczących realizowanej przez nie polityki.

Koordynacja narodowych polityk zatrudnienia na poziomie UE wynika z zobowiązania się państw członkowskich do określenia zestawu celów ogólnych i szczegółowych w zakresie polityki zatrudnienia i jest realizowana w oparciu o następujące elementy: Wytyczne Polityki Zatrudnienia, Narodowe Plany Działania, Wspólny Raport w sprawie Zatrudnienia oraz zalecenia adresowane do poszczególnych krajów.

Zintegrowany Pakiet Wytycznych na rzecz wzrostu i zatrudnienia jest dokumentem łączącym dotychczasowe Ogólne Wytyczne Polityki Gospodarczej (Broad Economic Policy Guidelines) oraz Wytyczne dotyczące Zatrudnienia (Employment Guidelines). Pakiet wytycznych podzielony jest na trzy bloki: makroekonomiczny, mikroekonomiczny i zatrudnienia. Wyodrębnienie polityki zatrudnienia z obszarów zagadnień ekonomicznych podkreśla wagę, jaką uzyskała ta problematyka. Wytyczne w sprawie zatrudnienia zostały ostatecznie przyjęte decyzją Rady Unii Europejskiej 12 lipca 2005r. (Council Decision on Guidelines for the employment policies of the Member States, 10205/05).

Krajowy Program Reform na lata 2005-2008

W Polsce przygotowany został Krajowy Program Reform na lata 2005-2008, który 5 października 2005r. został zaakceptowany przez Radę Ministrów.

Unijne wytyczne w zakresie zatrudnienia zostały podzielone na trzy części:

1. Przyciąganie i utrzymanie większej liczby osób w zatrudnieniu oraz zreformowanie systemu opieki społecznej.

Wytyczna (17) prowadzenie polityki zatrudnienia, których celem jest uzyskanie pełnego zatrudnienia, podnoszenie jakości i wydajności pracy oraz wzmocnienie społecznej i terytorialnej spójności;

Kraje członkowskie powinny doprowadzić do uzyskania stopy zatrudnienia na poziomie 70 % (stopa zatrudnienia pokazuje ile osób pracuje w grupie zdolnych do pracy). W przypadku kobiet powinna ona wynosić - 60 %, a w przypadku pracowników w wieku 55-64 lata - 50 %.

Poza zwiększaniem zarówno popytu, jak i podaży pracy kraje członkowskie powinny dążyć do zwiększenia integracji społecznej, zmniejszenia zróżnicowania w regionalnych stopach zatrudniania, bezrobocia i wydajności pracy, przestrzegać zasad równych szans i przeciwdziałania dyskryminacji. Oprócz wskaźników ilościowych, Zintegrowane Wytyczne wskazują również na czynniki jakościowe, jak podnoszenie wydajności i jakości pracy, które są konieczne przy budowaniu gospodarki opartej na wiedzy.

Wytyczna (18) promowanie zatrudnienia zgodnego z cyklem życia człowieka;

Jest to zagadnienie różnic w zatrudnieniu między kobietami i mężczyznami oraz niskie stopy zatrudnienia wśród najstarszych i najmłodszych pracowników. Zaleca się promowanie aktywnego starzenia się oraz reformowanie systemów zabezpieczeń społecznych. Ważną kwestią jest też godzenie życia zawodowego z prywatnym, w czym pomóc może organizacja opieki nad dziećmi i innymi osobami zależnymi od pracownika.

Wytyczna (19) zapewnienie włączenia do rynku pracy osób poszukujących pracy i osób znajdujących się w niekorzystnym położeniu;

Osoby bezrobotne powinny mieć kontakt z rynkiem pracy poprzez pomoc w efektywnym poszukiwaniu pracy, ułatwianie dostępu do szkoleń, jak również podniesienie motywacji do pracy poprzez zagwarantowanie płac na poziomie likwidującym z jednej strony ubóstwo, z drugiej - pułapkę bierności. Szczególnej uwagi wymagają osoby znajdujące się w niekorzystnym położeniu oraz nisko wykwalifikowane. Konieczna jest walka z dyskryminacją niepełnosprawnych, imigrantów i innych mniejszości na rynku pracy.

Aktywne formy rynku pracy powinny zawierać instrumenty służące wczesnej identyfikacji potrzeb, pomocy w poszukiwaniu pracy oraz zindywidualizowane plany działania. Celowi zwiększania atrakcyjności pracy służyć ma także przeprowadzanie okresowych przeglądów systemów podatkowych pod kątem bodźców i barier dla rynku pracy, szczególnie redukcja wysokich krańcowych efektywnych stóp podatkowych.

Wytyczna (20) lepsze dopasowanie do potrzeb rynku pracy;

Aby zwiększać jakość i ilość pracy konieczne jest podnoszenie poziomu infrastruktury rynku pracy na poziomie narodowym i unijnym, w tym sieci EURES. Instytucje rynku pracy, zwłaszcza służby zatrudnienia, powinny być wzmocnione i zreformowane, w tym także w aspekcie zapewnienia do-

stępu do informacji o możliwościach zatrudnienia i szkoleniach na poziomie narodowym i UE. Lepsze dopasowanie do zmian na rynku pracy musi być również wsparte zniesieniem barier w geograficznej mobilności pracowników. W tym kontekście, kraje członkowskie powinny również zwrócić uwagę na imigrację z krajów trzecich.

2. Zwiększenie zdolności przystosowawczych pracowników i przedsiębiorstw oraz elastyczności rynków pracy.

Wytyczna (21) promowanie elastyczności przy równoczesnym zagwarantowaniu pewności zatrudnienia oraz zmniejszenie segmentacji rynku pracy;

Konieczność wprowadzania zmian strukturalnych na rynku pracy jest wynikiem zmieniającego się otoczenia gospodarczego. Procesy globalizacji, czyli otwieranie rynków narodowych na zewnętrzną konkurencję, a także wprowadzanie nowych technologii, wymuszają potrzebę szybkiej adaptacji zarówno na pracownikach, jak i na przedsiębiorstwach. Pracownicy muszą być przygotowani na zróżnicowane formy pracy, kształcenie przez całe życie, wykorzystanie nowoczesnych technologii i mobilność.

Elastyczność pracy powinna być promowana poprzez: ustawodawstwo zaadaptowane do zmian na rynku pracy; wspieranie zmian statusu zatrudnionego (szkolenia, samozatrudnienie, mobilność); promocję innowacyjnych form organizacji pracy (zwiększenie bezpieczeństwa pracy, elastyczne podejście do czasu pracy), przy jednoczesnym zwiększaniu jakości i produktywności pracy, lepsze wykorzystanie nowoczesnych technologii; działania mające na celu przekształcenie pracy w szarej strefie na legalne zatrudnienie.

Wytyczna (22) zagwarantowanie rozwoju płac i innych kosztów pracy, sprzyjającego zatrudnieniu;

Tworzenie miejsc pracy wiąże się również z odpowiednim rozwojem systemu płac - dostosowanym do zmian produktywności pracy, cyklu gospodarczego oraz sytuacji na rynku pracy. Nacisk powinien być kładziony na redukcję kosztów pracy oraz klina podatkowego, zwłaszcza w stosunku do pracy niskopłatnej.

3. Zwiększenie inwestycji w kapitał ludzki poprzez lepszą edukację i umiejętności.

Wytyczna (23) rozwiniecie zakresu i zwiększenie rozmiaru inwestycji w kapitał ludzki;

Inwestycje w kapitał ludzki są niezwykle istotne, ponieważ przyczyniają się do zwiększenia produktywności pracy i lepszego dostępu do rynku pracy. Kraje członkowskie UE są zobowiązane do przygotowania strategii kształcenia ustawicznego do roku 2006.

Zalecane działania w dziedzinie inwestycji w kapitał ludzki to: stworzenie strategii kształcenia ustawicznego, łącznie z ich z odpowiednimi bodźcami i mechanizmami podziału kosztów pomiędzy przedsiębiorstwa, instytucje państwowe i osoby prywatne, ze szczególnym uwzględnieniem zmniejszenia liczby uczniów przedwcześnie opuszczających szkoły; zwiększenie dostępności do kształcenia zawodowego, średniego i wyższego, włącznie ze szkoleniem z zakresu przedsiębiorczości; nacisk na uczestnictwo w szkoleniach i doksztalceniu przez całe życie, zwłaszcza dla nisko wykwalifikowanych i starszych pracowników.

Wytyczna (24) zapewnienie dostosowywania się systemu edukacji i szkoleń do nowych wymagań w zakresie kompetencji i umiejętności;

Ważnym celem jest dopasowanie podaży na rynku pracy do popytu, np. system kształcenia powinien mieć zdolność szybkiego dostosowywania się do gospodarki opartej na wiedzy. W tym celu można wykorzystać technologie informacyjne i komunikacyjne (ICT) oraz zwiększyć mobilność pracowników. W związku z tym należy znieść istniejące bariery swobodnego przemieszczania się, zwłaszcza te związane z uznawalnością wykształcenia i kwalifikacji zawodowych.

Dostosowywanie systemów edukacji i szkoleń do nowych wymagań kompetencyjnych wymaga: lepszej identyfikacji potrzeb w zakresie kompetencji oraz prognozowanie przyszłych wymagań; zwiększanie podaży instrumentów edukacji i szkoleń; rozwijania systemów wzajemnej uznawalności kwalifikacji; zapewniania atrakcyjności, otwarcia i wysokich standardów systemów edukacji i szkoleń.

Implikacje dla Polski

Polska, będąc krajem członkowskim Unii Europejskiej, jest zobligowana do brania pod uwagę w swej polityce gospodarczej wytycznych UE. Wyżej wymienione wytyczne zostały uwzględnione w przygotowywanym Krajowym Programie Reform na lata 2005-2008. Działania w obszarze polityki zatrudnienia zostały skupione na dwóch priorytetach, uznanych za najistotniejsze z punktu widzenia polskich problemów:

1. tworzenie i utrzymanie nowych miejsc pracy oraz zmniejszenie bezrobocia;
2. poprawa zdolności adaptacyjnych pracowników i przedsiębiorstw poprzez inwestowanie w kapitał ludzki.

3. Dokumenty rządowe, ogólnokrajowe

Dokument Strategia Polityki Społecznej na lata 2007-2013 został przyjęty przez Radę Ministrów 13 września 2005r.

W 2000 roku kraje Unii Europejskiej przyjęły do realizacji Strategię Lizbońską, której celem jest uczynienie z UE obszaru o dynamicznie rozwijającej się gospodarce, przy jednoczesnym wzroście zatrudnienia i spójności społecznej oraz z poszanowaniem środowiska naturalnego. W brukselskich konkluzjach Rady Europejskiej z marca 2005r. znalazły się wnioski z oceny pięciolecia realizacji Strategii Lizbońskiej, gdzie potwierdzono, że Europejski Model Społeczny opiera się na realizacji dwóch głównych celów: pełnego zatrudnienia i spójności społecznej. Strategia Polityki Społecznej przedstawiona przez Komisję Europejską w 2000r. i w 2005r. potwierdza te priorytety.

Równie istotne miejsce zajmuje spójność społeczna w dokumentach Rady Europy, a szczególnie w Strategii Spójności Społecznej z 2000r. potwierdzonej i rozbudowanej w Zrewidowanej Strategii Spójności Społecznej z 2004r., która była oparta na raporcie „Dostęp do praw społecznych w Europie”.

We wszystkich wspomnianych dokumentach traktuje się jako oczywistą myśl, że odpowiednio zaprojektowana i wdrożona polityka społeczna stanowi inwestycję, która przynosi korzyści wszystkim obywatelom i całemu społeczeństwu. Działania zmierzające do integracji społecznej zwiększają potencjał rozwoju, a także sprzyjają zwiększaniu aktywności społecznej we wszystkich obszarach, m.in. na rynku pracy.

Kolejne istotne założenia Europejskiego Modelu Społecznego Unii Europejskiej i Rady Europy to:

- odpowiedzialność państwa za poziom i jakość życia wszystkich obywateli wyrażająca się m.in. w aktywnym przeciwdziałaniu rosnącemu ubóstwu i nadmiernemu rozwarstwieniu społecznemu;
- oparcie polityki społecznej na prawach społecznych i socjalnych, których katalog zawiera Zrewidowana Europejska Karta Społeczna - podstawowy dla Europejskiego Modelu Społecznego dokument Rady Europy, jak i Karta Podstawowych Praw Unii Europejskiej włączona w całości do projektu Traktatu Konstytucyjnego;
- wielosektorowość i wielopoziomowość polityki społecznej, w której ważną rolę do odegrania mają sektor obywatelski i rynkowy oraz władze regionalne i lokalne przy aktywnej postawie państwa realizującego interes wspólny i chroniącego najbardziej podatnych na wykluczenie społeczne;
- uznanie znaczenia mocnych i trwałych więzi rodzinnych i społecznych za jeden z istotnych czynników zapobiegających powstawaniu problemów społecznych i gospodarczych;
- uwzględnianie trendów demograficznych w planowaniu polityki społecznej, a szczególnie takich zjawisk, jak zmieniająca się struktura wiekowa społeczeństwa, zmiany wzorów życia rodzinnego oraz migracje.

Odpowiednio zaprojektowana i wdrożona polityka społeczna stanowi inwestycję, która procentuje dla wszystkich obywateli. Działania zmierzające do integracji społecznej zwiększają potencjał rozwoju, a także sprzyjają zwiększaniu aktywności społecznej, także w obszarze rynku pracy.

Ponadto lata 2007-2013 będą okresem wdrażania w życie kolejnych elementów nowego systemu emerytalnego, którego wdrażanie od 1999r. miało za zadanie uchronić system emerytalny przed niewątpliwymi problemami związanymi z postępującym procesem starzenia się ludności. Od stycznia 2008r. wdrażany jest system emerytur pomostowych, a od 2009r. będą wypłacane pierwsze emerytury w ramach nowego systemu - w tym także emerytury z systemu kapitałowego. Oznacza to duże wyzwania dla istniejących i nowych instytucji w ramach tego systemu.

Strategia polityki społecznej w swej treści uwzględnia rekomendacje sformułowane w:

- Strategii Polityki Społecznej na lata 2002-2005. Praca i zabezpieczenie społeczne;
- Narodowej Strategii Integracji Społecznej;
- Założeniach polityki ludnościowej w Polsce;
- Krajowego Planu Działań na rzecz Integracji Społecznej na lata 2004-2006;
- Strategii Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na lata 2007-2013;
- Strategii rozwoju edukacji na lata 2007-2013;
- Strategii Państwa dla Młodzieży na lata 2003-2012;
- Narodowej Strategii Rozwoju Kultury na lata 2004-2013.

Dyskusja nad projektem Strategii Polityki Społecznej 2007-2013 rozpoczęła się 14 stycznia 2005r. Wstępny projekt dokumentu wraz ze specjalnym listem przewodnim został rozesłany do ponad czterystu organizacji pozarządowych zajmujących się kwestiami socjalnymi jak również przedstawicieli związków zawodowych i organizacji pracodawców. Ponadto projekt skierowano do blisko pięćdziesięciu naukowców zajmujących się polityką społeczną. Projekt został także opublikowany na stronie internetowej Mini-

sterstwa Polityki Społecznej. W lipcu 2005r. projekt został ponownie skierowany do konsultacji społecznych oraz uzgodnień międzyresortowych oraz ponownie w sierpniu do konsultacji z organizacjami pozarządowymi. Ostatecznie 13 września 2005 dokument został przyjęty przez Radę Ministrów.

Zadaniem strategii jest wskazanie w diagnozie, na które obszary polityki społecznej należy skierować szczególną uwagę, następnie sformułowanie priorytetów i celów, opisanie zadań, czyli określenie instrumentów polityki społecznej, dzięki którym możliwe będzie zrealizowanie zakładanych celów, a także wskazanie źródeł finansowania. W strategii odnajdujemy następujące priorytety:

1. Poprawa warunków powstawania i funkcjonowania rodzin. Wsparcie rodzin w wychowaniu i edukacji dzieci
2. Wdrożenie aktywnej polityki społecznej
3. Kompleksowa rehabilitacja i aktywizacja osób niepełnosprawnych
4. Budowa systemu wsparcia dla osób w wieku poprodukcyjnym
5. Aktywizacja i mobilizacja partnerów lokalnych
6. Rozwój partnerstwa publiczno-społecznego jako podstawy rozwoju usług społecznych
7. Integracja społeczna i zawodowa imigrantów

4. Dokumenty regionalne

Dokument „Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego” został przyjęty uchwałą Nr XIV/225/2000 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 30 czerwca 2000 roku. Strategia stanowiąc całościową koncepcję rozwoju województwa w kilkunastoletnim horyzoncie czasowym (do roku 2015) wskazała cele oraz zidentyfikowała programy wojewódzkie, poprzez które będzie realizowana. Nadrzędną funkcją strategii rozwoju regionu - misją strategii - jest wspomagający ciąg działań na rzecz wielostronnej poprawy warunków życia ludności na jego obszarze.

Pierwszym celem strategicznym w dokumencie jest rozwój zasobów ludzkich i bezpieczeństwo społeczne. W ramach tego celu określono następujące priorytety: doskonalenia systemu edukacji z uwzględnieniem rynku pracy; przeciwdziałanie bezrobociu, łagodzenie jego skutków i aktywizacja zawodowa bezrobotnych; zapewnienie wysokiej jakości usług publicznych.

Zgodnie z zapisami § 4 Uchwały, Zarząd Województwa zobowiązany został do monitorowania strategii. Można wyróżnić dwie płaszczyzny oceny - pierwszą jest obserwacja strategii jako dokumentu planowania działań wspomagających rozwój, drugą zaś ocena wdrażania w życie programów realizacyjnych. W pierwszej płaszczyźnie prowadzone są obserwacje czy i na ile zmieniające się uwarunkowania zewnętrzne oraz wewnątrzregionalne wywołują potrzebę korekty dokumentu oraz na ile zmiany w ocenie słabych i mocnych stron oraz szans i zagrożeń wywołują konieczność modyfikacji wizji i celów rozwoju regionu. Analiza programów realizacyjnych pozwala na ocenę efektów rzeczowych i skuteczności ich oddziaływania na sytuację społeczno-gospodarczo-przestrzenną regionu oraz trafności zastosowanych instrumentów dla osiągnięcia przyjętych celów.

W okresie od uchwalenia strategii do chwili obecnej bardzo dynamicznie zmieniały się głównie uwarunkowania zewnętrzne (europejskie i krajowe) rozwoju regionu. W związku z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej województwo świętokrzyskie stało się pełnoprawnym regionem europejskim, co otworzyło nowe perspektywy realizacji strategicznych celów rozwojowych. Świętokrzyskie należące do momentu przystąpienia do Unii Europejskiej Bułgarii i Rumunii, do grupy 5 najuboższych regionów Polski a zarazem Unii Europejskiej, rzeczywistych szans na rozwój upatruje w realizacji unijnej polityki spójności i celów nakreślonych w zaktualizowanej Strategii Lizbońskiej. Z uwagi na powyższe Samorząd Województwa Świętokrzyskiego zdecydował się dokonać aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego. Projekt zaktualizowanego dokumentu został przedstawiony do konsultacji społecznych we wrześniu 2005r.

Ważnymi przesłankami aktualizacji strategii jest konieczność dostosowania modelu programowania do nowej formuły planowania działań wspieranych z funduszy UE, konieczność zintegrowania polityk sektorowych na poziomie regionalnym oraz uwzględnienia problemów międzyregionalnych. Wywołuje to potrzebę analizy spójności dokumentu strategii z wszystkimi istotnymi uwarunkowaniami oraz podjęcia ewentualnych działań korygujących.

Samorząd Województwa Świętokrzyskiego włączając się w nurt prac prowadzonych na szczeblu rządowym nad przygotowaniem Narodowej Strategii Rozwoju Regionalnego oraz Narodowego Planu Rozwoju na lata 2007-2013 ma możliwość formułowania oczekiwań naszego regionu odnośnie kierunków rozwoju kraju, z drugiej zaś strony ma szansę uwzględnienia w swoich programach rozwojowych instrumentów zaprogramowanych przez stronę rządową.

Zastąpienie dotychczasowego Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego przez 16 Regionalnych Programów Operacyjnych skłoniła regiony do przyjęcia jednolitych zasad, zakresu oraz trybu prac dotyczących założeń metodycznych oraz struktury przygotowywanych bądź aktualizowanych dokumentów programowych. Uwzględniając dotychczasowe i przyszłe zasady planowania wieloletniego w Unii Europejskiej przyjęto jednolity horyzont czasowy do 2020 roku, aby aktualizowana strategia mogła być podstawowym dokumentem planowania strategicznego w regionie na dwie kolejne perspektywy finansowe.

W analizie stanu obecnego zaktualizowanej Strategii wskazuje się, że według stanu na koniec 2004r. liczba mieszkańców województwa wyniosła 1 291 600 osób, co stanowiło 3,4 % ludności kraju. Gęstość zaludnienia wynosiła 110,5 osób/km² przy średniej krajowej 122,2 osób/km². 54 % ludności województwa zamieszkuje wieś i obszary wiejskie.

Największa liczba ludności zamieszkuje powiaty: kielecki grodzki, kielecki ziemski, ostrowiecki i starachowicki. Wynika to z wielkości tych powiatów oraz z faktu, iż w ich obrębie najliczniej skoncentrowane są zakłady przemysłowe wraz z ich otoczeniem społeczno-instytucjonalnym.

Ogółem w województwie na 100 mężczyzn przypada średnio 103 kobiety. Najwięcej kobiet na 100 mężczyzn przypada w powiatach: kieleckim grodzkim, skarżyskim i ostrowieckim. W dwóch powiatach: staszowskim i kieleckim ziemskim liczba kobiet jest mniejsza niż liczba mężczyzn.

Analiza wskaźników ludnościowych wskazuje na niekorzystne trendy procesów demograficznych. Okres transformacji ustrojowej i społeczno-gospodarczej rozpoczęty z początkiem lat 90-tych charakteryzuje się podobnie jak w całym kraju, spadkiem przyrostu naturalnego, malejącą liczbą zawieranych małżeństw oraz niską mobilnością przestrzenną ludności.

Malejąca liczba mieszkańców województwa od roku 1995 spowodowana była bardzo niskim lub ujemnym przyrostem naturalnym oraz ujemnym saldem migracji. Przyrost naturalny w 2003r. w przeliczeniu na 1000 ludności daje wskaźnik w wysokości (-) 1,6 i od kilku lat wciąż spada. Ujemny przyrost naturalny należy traktować jako zjawisko wynikające przede wszystkim z ogólnokrajowych tendencji demograficznych, których elementem jest sukcesywny spadek liczby urodzeń. Tendencje te w skali kraju wynikają z przyczyn ekonomicznych oraz zmian w sferze obyczajowości społecznej.

Silna migracja następuje ze Starachowic, Ostrowca Świętokrzyskiego i Skarżyska oraz z obszarów wiejskich, na których szansa rentownego rolnictwa jest niska (związana z niską klasą gleb). Procesy migracyjne wiążą się w znacznej mierze z poziomem bezrobocia w województwie i stałą tendencją do utrzymywania się jego wysokiego poziomu.

Ludność w wieku produkcyjnym stanowi 61,3 % ludności województwa (wg danych na koniec 2003r.). Wartość ta jest nieznacznie niższa niż średnia krajowa (62,9 %). Grupa ta zwiększa swą liczebność od początku lat 90-tych. W roku 2003 na każde 1000 osób w wieku produkcyjnym przypadało 630 osób w wieku nieprodukcyjnym - dla porównania: w 1990 - 798 osób, w 1995r. - 754 osoby, w (w kraju odpowiednio: 1990 - 739, 1995 - 705, 2003 - 607).

Systematycznie maleje liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym z 30,2 % w roku 1990 do 21,8 % na koniec 2003 roku. W kraju wskaźniki te wynoszą odpowiednio 29,6 % i 21,8 %. Udział ludności w wieku poprodukcyjnym zwiększył się z 14,8 % w 1990r. do 16,7 % w 2003r. W miastach województwa udział ten wynosi 15 % a na wsi 18,2 %.

Zidentyfikowanymi barierami w rozwoju zasobów ludzkich są głównie:

- niedostosowany system szkolnictwa ponadpodstawowego do potrzeb rynku pracy,
- nierówność szans kształcenia i zatrudnienia osób zamieszkałych na terenach wiejskich i w małych miastach,
- jednostronne postrzeganie zjawisk bezrobocia jako problemu publicznych instytucji rynku pracy (konieczność pozyskania lokalnych partnerów społecznych zaangażowanych w tworzenie nowych miejsc pracy i przeciwdziałanie bezrobociu),
- niedostateczna oferta usług w zakresie poradnictwa zawodowego, pośrednictwa pracy, szkoleń dla rozpoczynających własną działalność gospodarczą.

Diagnoza zaktualizowanej Strategii opisuje także województwo jako region posiadający stosunkowo korzystne w skali kraju warunki przyrodnicze dla rozwoju rolnictwa. Pod względem jakości gruntów, agroklimatu oraz warunków wodnych świętokrzyskie plasuje się na poziomie wyższym niż średnia krajowa. Ogólny wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej wynosi 69,3 przy średniej krajowej 66,6. Wyraźne jest terytorialne zróżnicowanie jakości gleb. Najlepsze gleby tj.: I, II, III klasy bonitacyjnej występują w południowo - wschodniej części województwa, natomiast w gminach północno - zachodnich przeważają gleby słabe. Najwyżej rolniczą przestrzeń produkcyjną ocenia się w powiecie kazimierskim (96,4) sandomierskim (94,1) i opatowskim (86,5), najniżej zaś w powiatach skarżyskim (49,2) i koneckim (49,4).

Obszar użytków rolnych Województwa Świętokrzyskiego wynosi 653 740 ha, co stanowi 55,9 % ogólnej powierzchni województwa. Grunty orne zajmują powierzchnię 494 216 ha (75,6 % użytków rolnych). Pod względem obszaru gruntów ornych województwo zajmuje 13 miejsce w kraju, natomiast pod względem wielkości upraw sadowniczych miejsce 4. Powierzchnia upraw sadowniczych wynosi 26 207 ha (4 % użytków rolnych). Użytki zielone zajmują 133 317 ha (20,4 % użytków rolnych). Wskaźnik lesistości 27,9 % sytuuje województwo na 10 miejscu w kraju. W latach 1998-2003 powierzchnia użytków rolnych zmniejszyła się o 10,7 %, w tym gruntów ornych o 12,3 %. Znacząco, bo o 26,5 % wzrosła natomiast powierzchnia sadów, przy czym o ponad 50 % w powiecie sandomierskim. Niska opłacalność produkcji rolniczej i trudności w zbyciu wytworzonych w gospodarstwach rolnych produktów powodują, że blisko 1/5 gruntów ornych stanowią grunty odłogowane i ugorowane.

Grunty rolne na terenie naszego województwa spełniają wysokie wymagania środowiskowe, oznaczające brak zanieczyszczenia nawozami i pestycydami, metalami ciężkimi i innymi zanieczyszczeniami przemysłowymi. Mimo korzystnych warunków dla rozwoju rolnictwa ekologicznego, nadal ich liczba jest stosunkowo niewielka (382 gospodarstwa o łącznej powierzchni 3422,8 ha). Województwo świętokrzyskie zajmuje drugie (po małopolskim) miejsce w kraju pod względem liczby zarejestrowanych gospodarstw ekologicznych i 6 miejsce pod względem powierzchni użytków rolnych należących do tego typu gospodarstw.

Udział globalnej produkcji rolniczej wytworzonej w roku 2002 na obszarze województwa wynosi 3,7 % produkcji krajowej, w tym produkcji roślinnej 4,6 % a produkcji zwierzęcej 2,8 %. Na obszarze województwa produkuje się ponad 10 % krajowej produkcji warzyw i owoców. Głównymi uprawami rolniczymi w województwie jest uprawa zbóż - 72,2 % w ogólnej powierzchni zasiewów w 2002 roku oraz ziemniaków - 12,1 %. Pod względem produkcji zwierzęcej dominuje chów trzody chlewnej, gdzie ilość na 100 ha wynosi 76,5 sztuki. Pogłowie bydła wynosi 32,9 sztuk na 100 ha, a koni 3,9.

W latach 2000-2003 udział produkcji roślinnej wzrósł z 46,3 % w roku 2000 do 53,3 % w roku 2003, przy czym udział produkcji warzyw i owoców wzrósł analogicznie z 25,5 % do 36,6 %.

W skali kraju zwiększył się udział rolniczej produkcji towarowej w produkcji globalnej z 50,1 % w roku 1995 do 59,8 % w roku 2000 oraz 65 % w roku 2003. Brak analogicznych danych w odniesieniu do województwa świętokrzyskiego, w którym znaczna część rolników, zwłaszcza posiadających małe obszary gospodarstwa, prowadzi produkcję metodami tradycyjnymi, przeznaczając ją przede wszystkim na samozaopatrzenie własnych rodzin. Działalność rolniczą przeznaczoną głównie na rynek prowadzi 56515 gospodarstw rolnych (45 %). W stosunku do roku 1996 liczba takich gospodarstw wzrosła o 3,2 %, podczas gdy w skali kraju ich liczba zmniejszyła się o 1,9 %.

W roku 2003 w województwie funkcjonowało 121,5 tys. gospodarstw rolnych o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych, co stanowi 6,6 % ogólnej liczby gospodarstw indywidualnych w Polsce. Najwięcej, bo 67,7 % stanowią gospodarstwa o powierzchni od 1,01 do 4,99 ha (w kraju 58,8 %). Tylko 2,5 % stanowią gospodarstwa większe niż 15 ha (w kraju 9,6 %).

Wg danych wyszacowanych przez US w Kielcach na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań w 2002r. oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, liczba pracujących w rolnictwie w Województwie Świętokrzyskim na koniec 2003r. stanowi 33,4 % ogólnej liczby pracujących (w skali kraju pracujący w rolnictwie stanowią 17,3 % ogólnej liczby pracujących). Spośród pozostałych województw jedynie lubelskie i podlaskie odnotowują wyższe udziały (odpowiednio: 38,4 % oraz 35,5 %).

W roku 2002 na wsi mieszkało 562,0 tys. osób w wieku 15 lat i więcej, z czego wykształceniem wyższym legitymowało się 24,5 tys. osób tj. 4,4 %. W gospodarstwach domowych z użytkownikiem indywidualnego gospodarstwa rolnego lub działki rolnej wskaźnik ten wynosi 3,7 %. Wykształceniem policealnym i średnim legitymuje się 22,1 % a zawodowym 27,5 %. Największą grupę stanowią osoby z wykształceniem podstawowym i nieukończonym podstawowym 46,7 %. Ponad 27 % ludności mieszkającej na wsi stanowi ludność bezrolna.

W 2002r. na wsi mieszkało 263,2 tys. osób zaliczonych do kategorii „pracujących”, z czego 110,2 tys. osób (41,9 %) to pracownicy najemni, 92,9 tys. osób (35,3 %) pracowało na własny rachunek, natomiast 57,3 tys. osób (21,8 %) to pomagający członkowie rodzin. Spośród pracujących mieszkańców wsi 54,2 % przypada na dział rolnictwo i leśnictwo. Wg wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 liczba bezrobotnych na wsi wynosiła na dzień spisu (20 maja 2002) 58868 osób a stopa bezrobocia (wg BAEL) wynosiła 18,3 % i była niższa od przeciętnej dla województwa wynoszącej 22,2 %. W grupie ludności wiejskiej prowadzącej gospodarstwo domowe z użytkownikiem indywidualnego gospodarstwa rolnego stopa wynosiła 13,6 %. Szczególnie widoczny jest problem bezrobocia w grupie tzw. ludności bezrolnej, gdzie stopa bezrobocia wynosiła w 2002r. 36,2 %. Najbardziej dotyczy on ludności o najniższym wykształceniu - podstawowym i nieukończonym podstawowym (ponad 50 %), niemniej jednak nawet w grupie osób z wyższym wykształceniem blisko 11 % pozostaje bez pracy.

Wg danych WUP na koniec 2002r. na wsi zarejestrowanych było 71466 bezrobotnych, tj. 54,3 % bezrobotnych w województwie.

Młodzi użytkownicy gospodarstw rolnych (do 34 lat) stanowili 26,7 %. Najwyższy odsetek, bo aż 60,7 % użytkowników to osoby w wieku 35-64 lat, natomiast osoby starsze w wieku 65 lat i więcej stanowiły 12,6 % użytkowników gospodarstw rolnych.

Dokument wyraźnie zaznacza, że tworzenie warunków do powstawania na obszarach wiejskich pozarolniczych miejsc pracy, jest jednym z najpoważniejszych wyzwań dla polityki rozwoju województwa. Istotną barierą wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich jest niedostatecznie rozwinięta infrastruktura techniczna i społeczna na wsi. Niedoinwestowane obszary wiejskie nie są atrakcyjne dla potencjalnych inwestorów a standard życia mieszkańców wsi jest znacznie niższy od przeciętnego.

W latach 1999-2003 obserwuje się poprawę sytuacji w zakresie rozwoju infrastruktury komunalnej na wsi, jednakże dysproporcje pomiędzy miastem i wsią są nadal znaczące.

W dokumencie przedstawiono także wyniki analizy SWOT w obszarze:

Zasoby ludzkie, edukacja, zagadnienia społeczne i zdrowie

Mocne strony/Potencjał	Słabe strony/Problemy
<ol style="list-style-type: none"> 1. dobrze rozwinięta sieć placówek szkoleniowych i instytucji kształcenia ustawicznego, 2. posiadanie dobrze wykwalifikowanej kadry dla przemysłu i innych dziedzin gospodarki, 3. dobrze rozwinięte zaplecze naukowe, głównie w dziedzinie nauk technicznych oraz stosunkowo dobrze rozwinięta sieć wyższego szkolnictwa biznesowego, 4. istniejący i stale wzrastający potencjał kadr kwalifikowanych dla przemysłu i innych dziedzin gospodarki rynkowej, kształcony w wyższych uczelniach w regionie, 5. działalność Świętokrzyskiego Centrum Onkologii i Świętokrzyskiego Centrum Kardiologii, 	<ol style="list-style-type: none"> 1. spadek przyrostu naturalnego oraz silna migracja jako niekorzystne trendy demograficzne, 2. malejąca liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym i rosnąca liczba ludności w wieku poprodukcyjnym jako wyraźna oznaka "starzenia się" społeczeństwa, 3. niedostosowany system szkolnictwa ponadpodstawowego do potrzeb rynku pracy, 4. nierówność szans kształcenia i zatrudnienia osób zamieszkujących na terenach wiejskich i w małych miastach, 5. wysoki rozdział między dużym zaludnieniem terenów wiejskich w południowej części województwa a małymi możliwościami migracji ludności do miast tego obszaru, 6. niedostateczna oferta usług w zakresie poradnictwa zawodowego, pośrednictwa pracy, szkoleń dla rozpoczynających własną działalność gospodarczą, 7. niewystarczająca dywersyfikacja kierunków kształcenia, w tym na poziomie magisterskim, 8. niekorzystna struktura wykształcenia ludności, zwłaszcza na wsi, 9. wysokie bezrobocie, zwłaszcza wśród młodzieży na obszarach wiejskich, 10. niewystarczająco rozwinięta baza lokalowa i techniczna szkolnictwa zawodowego, 11. niski poziom dochodów mieszkańców, 12. niewystarczające wyposażenie placówek opieki zdrowotnej w najpotrzebniejszy sprzęt medyczny,
Szanse	Zagrożenia
<ol style="list-style-type: none"> 1. dalszy rozwój sieci jednostek i instytucji badawczo - szkoleniowych kształcących kadry dla regionalnej gospodarki, 2. podnoszenie poziomu wykształcenia mieszkańców województwa, stanowiących zaplecze dla rozwoju lokalnej przedsiębiorczości i ogólnego poziomu rozwoju zasobów ludzkich, 3. podniesienie jakości i dostępności zatrudnienia w regionie, 4. uelastycznienie i zwiększenie poziomu mobilności zawodowej zasobów ludzkich, 5. dobre warunki dla rozwoju lecznictwa uzdrowiskowego i ośrodków leczniczo-wypoczynkowych - źródła wód mineralnych w Busko-Zdroju i Solcu-Zdroju, 	<ol style="list-style-type: none"> 1. połączenie niekorzystnych tendencji demograficznych, związanych ze starzeniem się społeczeństwa z ujemnym saldem migracji i ekonomicznie uwarunkowanym odpływem ludzi młodych poza granice regionu, 2. dalszy wzrost poziomu bezrobocia powodowany niewystarczającym poziomem wykształcenia, umiejętności zawodowych i mobilności mieszkańców,

W Strategii rozwój zasobów ludzkich uznaje się za jeden z najważniejszych celów rozwojowych (drugi w kolejności):

2. Rozwój zasobów ludzkich

W długim horyzoncie czasowym za najważniejszy cel warunkujący wzrost atrakcyjności województwa uznaje się rozwój zasobów ludzkich. Trudno wyobrazić sobie możliwość rozwoju gospodarki opartej na wiedzy bez spójnego systemu kształtowania społeczeństwa obywatelskiego. Warunkiem jest zwiększenie dostępności do edukacji (w tym zmniejszanie dysproporcji edukacyjnych np. miasto - wieś) oraz poprawa jakości kształcenia na wszystkich poziomach edukacji, począwszy od szkolnictwa podsta-

wowego aż do studiów podyplomowych i doktoranckich. Podstawową rolę będą odgrywać szkoły wyższe, które będą tworzyć nową wiedzę, przechowywać ją w bazach danych oraz udostępniać i rozpowszechniać przy wykorzystaniu technologii informatycznych. Oprócz klasycznych systemów edukacji stacjonarnej stosowane będą systemy kształcenia sieciowego - e-Learning.

Lepsze dostosowanie systemu edukacji do potrzeb rynku pracy wiąże się koniecznością wyposażenia młodych ludzi w podstawowe umiejętności z dziedziny gospodarki a także kształtowania postaw przedsiębiorczości, co w przyszłości zaowocuje zwiększeniem liczby pracujących na własny rachunek i tworzących nowe miejsca pracy.

Wzrasta rola edukacji ustawicznej adresowanej do szerokich grup społecznych, umożliwiającej podwyższanie kwalifikacji oraz uzupełnienie wiedzy, która dość szybko się dezaktualizuje w związku z gwałtownym postępem technologicznym i organizacyjnym. Rośnie rola szkoleń adresowanych do grup odbiorców takich jak przedsiębiorcy dbający o konkurencyjność własnych firm i zainteresowanych szkoleniami dla pracowników.

O pozycji konkurencyjnej regionu będzie w najbliższych latach decydowała wiedza i jej wykorzystanie. Staje się ona faktycznie najcenniejszym zasobem mającym wpływ na szybki rozwój gospodarki. Czynnikiem decydującym o sukcesie jest wytworzenie sprawnych mechanizmów współpracy i przepływu wiedzy pomiędzy głównymi podmiotami życia społeczno-gospodarczego, a szczególnie pomiędzy nauką i gospodarką.

Poważnym wyzwaniem dla regionu na najbliższe lata jest zasadnicze obniżenie poziomu bezrobocia i zwiększenie stopy zatrudnienia. Szczególne działania poprzez wykorzystywanie aktywnych form polityki rynku pracy będą prowadzone wobec osób z grup narażonych na wykluczenie z rynku pracy - długotrwale bezrobotnych o niskich kwalifikacjach, młodzieży, absolwentów, niepełnosprawnych, osób społecznie dysfunkcyjnych, osób powyżej 50-go roku życia. Będą także podejmowane działania związane z realizacją zasady równości szans na rynku pracy, zwłaszcza dotyczące zwiększenia dostępu kobiet do zatrudnienia oraz poprawy warunków łączenia przez kobiety ról rodzinnych i zawodowych.

Najważniejsze priorytety i kierunki działań:

1. Doskonalenie systemu szkolnictwa z uwzględnieniem rynku pracy.

kierunki działań:

- a) Wsparcie modernizacji szkolnictwa wyższego oraz rozwoju potencjału ludzkiego w zakresie badań i innowacyjności, dokształcanie pracowników naukowych oraz zachęcanie młodych ludzi do podejmowania studiów doktoranckich i podyplomowych
- b) Pozyskiwanie nowych kadr naukowych poprzez tworzenie sprzyjających warunków do rozwoju kariery
- c) Dostosowywanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy
- d) Promowanie jakości i atrakcyjności kształcenia w zakresie przedsiębiorczości oraz w kierunkach nauk technicznych
- e) Wsparcie ośrodków akademickich w regionie ukierunkowane na zwiększenie ich znaczenia na rynku usług edukacyjnych
- f) Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną i szkoleniową służącą rozwojowi systemu kształcenia w zakresie technologii informatycznych i komunikacyjnych
- g) Zwiększenie różnorodności kierunków kształcenia, wspieranie innowacyjnych form kształcenia (np. e-edukacja)
- h) Wspieranie regionalnych specjalności edukacyjnych i naukowo-badawczych oraz specjalności obejmujących nową technikę i technologię
- i) Zwiększanie dostępu do kształcenia młodzieży pochodzącej z rodzin najuboższych i obszarów wiejskich poprzez stworzenie regionalnego systemu stypendialnego

2. Rozwój form kształcenia ustawicznego.

kierunki działań:

- a) Upowszechnienie, poprawa jakości i zwiększenie różnorodności kierunków kształcenia ustawicznego, w tym inicjowanie i wspieranie programów edukacyjnych dostosowanych do trendów demograficznych i potrzeb rynku pracy
- b) Zwiększenie udziału w szkoleniach i przekwalifikowaniach pracowników o niskich kwalifikacjach, pracowników starszych oraz osób znajdujących się w szczególnie niekorzystnych warunkach na rynku pracy
- c) Promowanie kształcenia przez całe życie, ze szczególnym uwzględnieniem kwalifikacji przydatnych w gospodarce opartej na wiedzy
- d) Zacieśnianie więzi pomiędzy sektorem nauki a działalnością gospodarczą.

3. Zacieśnianie więzi pomiędzy sektorem nauki a działalnością gospodarczą.
kierunki działań:
 - a) Racjonalizacja potencjału kadrowego sektora B+R
 - b) Rozwój przedsiębiorczości akademickiej - Akademickie Inkubatory Przedsiębiorczości dla młodych pracowników nauki i studentów
 - c) Tworzenie regionalnego systemu staży w przedsiębiorstwach i stypendiów dla młodych pracowników nauki i absolwentów
4. Przeciwdziałanie bezrobociu, łagodzenie jego skutków i aktywizacja zawodowa bezrobotnych.
kierunki działań:
 - a) Poprawa zakresu i jakości usług rynku pracy w województwie, w tym poradnictwa zawodowego i systemu informacji o lokalnych rynkach pracy
 - b) Wzrost zatrudnialności poprzez tworzenie nowych miejsc pracy - budowa regionalnego systemu wspierania przedsiębiorców inwestujących w rozwój zasobów ludzkich
 - c) Wyrównywanie szans i promocja integracji społecznej poprzez wsparcie dla osób, które doświadczają dyskryminacji na rynku pracy
 - d) Wzmocnienie adaptacyjności i mobilności zasobów ludzkich na rynku pracy - wdrażanie programów aktywizacji zawodowej dla bezrobotnych
 - e) Wspieranie przedsiębiorczości, promowanie pracy na odległość oraz elastycznych form zatrudnienia, w tym samozatrudnialności.

5. Dokumenty lokalne

W 9 gminach powiatu jędrzejowskiego, w tym w gminie Sobków najważniejszym dokumentem programującym rozwój polityki społecznej jest Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Jędrzejowskim, przyjęta przez Radę Powiatu Jędrzejowskiego w 2006r. uchwałą nr XXXVII/277/2006.

Opracowanie składa się z 4 części tworzących zamknięty cykl elementów etapowych.

Część pierwsza zawiera diagnozę społeczno-gospodarczą powiatu, która sporządzona została w oparciu o informacje uzyskane od pracowników ośrodków pomocy społecznej, służby zdrowia, Powiatowego Urzędu Pracy, policji, Wojewódzkiego Urzędu Statystycznego w Kielcach i innych instytucji.

Część druga zawiera omówienie uwarunkowań społeczno-gospodarczych rozwoju powiatu, stanowiących podstawę tworzenia wizji jego przyszłości w zakresie realizacji polityki społecznej.

Część trzecia określa cele działań strategicznych, wśród których przedstawiony został cel generalny oraz cele wiodące i operacyjne. Cele te wskazują główne kierunki działań w zakresie rozwiązywania problemów społecznych.

Część czwarta zawiera programy działań strategicznych, z których jeden dotyczy zadań na rzecz pomocy dziecku i rodzinie, a drugi przedstawia program na rzecz osób niepełnosprawnych.

Sytuację społeczno-gospodarczą w powiecie obrazuje następująca analiza SWOT:

Mocne strony

1. Zadowalająca infrastruktura pomocowa w powiecie.
2. Profesjonalizm kadry pomocy społecznej i wzrost jej kompetencji.
3. Istnienie organizacji pozarządowych, działających na rzecz osób niepełnosprawnych i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.
4. Dążenie społeczeństwa do zmiany stylu życia i rozwiązania istniejących problemów
5. Dobra identyfikacja problemów i potrzeb społecznych występujących w powiecie.

Słabe strony

1. Ubożenie społeczeństwa.
2. Stosunkowo wysoki poziom bezrobocia i słaby rynek pracy.
3. Niedostateczne środki finansowe na zaspokajanie podstawowych potrzeb życiowych klientów pomocy społecznej.
4. Brak skutecznych systemów profilaktycznych, ukierunkowanych na przeciwdziałanie patologiom społecznym.
5. Brak zintegrowanych działań w zakresie rozwiązywania problemów społecznych.
6. Istniejące bariery architektoniczne, urbanistyczne i w komunikowaniu się, utrudniające osobom niepełnosprawnym funkcjonowanie w społeczeństwie.
7. Brak rozwiniętego systemu wolontariatu.
8. Brak w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Jędrzejowie specjalistów do pracy z rodziną (psychologa oraz pedagoga lub socjoterapeuty).

Szanse

1. Wykorzystanie walorów turystycznych powiatu, zwiększenie liczby miejsc pracy oraz spadek bezrobocia.
2. Wysoka aktywność młodzieży w procesie kształcenia się.
3. Coraz lepsze ustawodawstwo.
4. Dalszy rozwój infrastruktury pomocowej.
5. Struktura pomocy społecznej stwarzająca możliwość większej dostępności usług.
6. Działalność organizacji społecznych w obszarze pomocy społecznej i na rzecz osób niepełnosprawnych.
7. Zwiększająca się świadomość osób niepełnosprawnych o tkwiących w nich możliwościach aktywnego działania w wielu dziedzinach życia społecznego i zawodowego.
8. Rozwój wolontariatu.
9. Wzrost aktywności społecznej mieszkańców.

Zagrożenia

1. Rozmijanie się rozwiązań prawnych z praktyką życia codziennego.
2. Bezrobocie i zubożenie mieszkańców.
3. Niewystarczające środki finansowe na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej.
4. Nie podjęcie zintegrowanych działań w zakresie rozwiązywania problemów społecznych.
5. Brak środków finansowych na poszerzenie infrastruktury pomocowej.
6. Dalszy wzrost przestępczości i patologii społecznej.
7. Istniejące bariery społeczne, w tym kulturowe i mentalnościowe, powodujące ocenę człowieka przez pryzmat jego niepełnosprawności, co negatywnie wpływa na integrację społeczną osób niepełnosprawnych.
8. Niedostateczna aktywność społeczna organizacji pozarządowych, a także ludności, zwłaszcza na terenach wiejskich.

Dokument hierarchizuje problemy społeczne występujące w powiecie jędrzejowskim. Niewątpliwie największym i najtrudniejszym do rozwiązania problemem jest rosnące bezrobocie, które powoduje dramatyczne zmiany w sytuacji życiowej wielu osób i rodzin. W dalszej kolejności wymienić należy takie problemy jak:

- systematyczny wzrost liczby rodzin żyjących w ubóstwie, powodujący zwiększanie się zapotrzebowania na świadczenia pomocy społecznej,
- niedoszacowanie środków na pomoc społeczną i na zaspokajanie niezbędnych potrzeb najuboższych mieszkańców powiatu,
- wysoki udział osób niepełnosprawnych w ogólnej liczbie ludności
- narastanie zjawisk patologii społecznej,
- powiększanie się rzeszy rodzin niewydolnych w zakresie opiekuńczo-wychowawczym,
- niedostateczna sieć placówek wsparcia dziennego w postaci świetlic i klubów środowiskowych,
- brak kompleksowego systemu poradnictwa, edukacji i wspierania rodzin,
- starzenie się ludności i wzrost zapotrzebowania na usługi opiekuńcze.

Nadrzędnym celem długoterminowym strategii rozwiązywania problemów społecznych, jest zapewnienie godnego życia całemu społeczeństwu powiatu poprzez:

- 1) stwarzanie osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, warunków do harmonijnego rozwoju i funkcjonowania w sferze psychicznej, ekonomicznej i społecznej, poprzez umożliwienie im zaspokojenia niezbędnych potrzeb,
- 2) zapewnienie osobom niepełnosprawnym warunków do równoprawnego, samodzielnego, pełnego i czynnego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym.

Dokument wyznacza następujące cele operacyjne:

1. Stworzenie skutecznego systemu pomocy dla osób i rodzin znajdujących się w sytuacjach kryzysowych.
2. Wspieranie rodzin dysfunkcyjnych.
3. Rozwijanie rodzinnych form opieki nad dzieckiem.
4. Umożliwienie uzyskania standardów opieki i wychowania określonych w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 września 2000r. w sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych (Dz. U. z dnia 26 września 2000r.) co w rezultacie pozwoli na prowadzenie efektywnego procesu socjalizacji, oraz poprawi i rozszerzy poziom usług w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.
5. Pomoc pełnoletnim wychowankom rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych.
6. Doskonalenie form opieki nad osobami starymi, chorymi i samotnymi.

7. Ograniczenie negatywnych konsekwencji dysfunkcji zdrowotnej osób niepełnosprawnych i ich rodzin.
8. Wspomaganie i stymulowanie rozwoju osób niepełnosprawnych.
9. Stworzenie optymalnych warunków wychowania, opieki i kształcenia dla dzieci młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
10. Zabezpieczenie usług całodobowych i opiekuńczych dla osób niepełnosprawnych wymagających opieki.
11. Poprawa pozycji społecznej i ekonomicznej osób niepełnosprawnych.
12. Zapewnienie niezbędnych warunków BHP dla osób niepełnosprawnych.
13. Działania na rzecz zatrudnienia osób niepełnosprawnych.
14. Rozpoznanie zjawiska bezrobocia osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy (bezrobotnych i poszukujących pracy).
15. Działania na rzecz zmniejszenia bezrobocia.

6. Założenia Strategii

Okres realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Sobków przyjęto na sześć lat (2008-2013), co ułatwi władzom gminy formułowanie zadań do realizacji w ramach funduszy strukturalnych Unii Europejskiej. Strategia posiada ścisłą korelację z kluczowymi dokumentami planistycznymi na szczeblu lokalnym - Programem Ochrony Środowiska dla Gminy Sobków i Programem Gospodarki Odpadami dla Gminy Sobków.

Ponadto Strategia zgodna jest:

- z тезami Programu Operacyjnego „Rozwój Zasobów Ludzkich”, którego finansowanie odbywa się ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w zakresie przeciwdziałania zjawisku wykluczenia społecznego, promowania aktywnej polityki społecznej poprzez wsparcie grup szczególnego ryzyka, aktywnej polityki rynku pracy i wyrównywania szans kobiet na rynku pracy,
- z działaniami przewidzianymi do realizacji w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w zakresie rozwoju umiejętności powiązanego z potrzebami regionalnego rynku pracy i możliwości kształcenia ustawicznego w regionie,
- Narodowymi Strategicznymi Ramami Odniesienia 2007-2013,
- Programem Operacyjnym Rozwoju Polski Wschodniej 2007-2013, (Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa, 25 lipiec 2006r.),
- Założeniami do reformy systemu integracji społecznej oraz służb społecznych (projekt), Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Warszawa, czerwiec 2006,

co może umożliwić realizację zadań określonych w Strategii z wykorzystaniem dotacji pochodzących ze środków funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

Przed rozpoczęciem procesu planowania strategicznego w gminie Sobków powołano Grupę Roboczą, w skład której weszli przedstawiciele Urzędu Gminy, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, reprezentanci szkół i Policji. Ostateczny kształt strategii został wypracowany z uwzględnieniem zwrotnych uwag i komentarzy reprezentantów społeczności lokalnej, co stanowiło podstawę do wypracowania finalnych rekomendacji dla lokalnej polityki społecznej. Uwagi mieszkańców Gminy Sobków zostały zebrane poprzez badanie ankietowe przeprowadzone w grudniu 2007r. na grupie badawczej 3 % pełnoletnich mieszkańców oraz warsztat rozwoju lokalnego zorganizowany w dniu 11 grudnia 2007r.

Ze strony FRDL prace związane z opracowaniem strategii wykonywali:

Agnieszka Migoń
Dagmara Rutkowska
Dariusz Dąbek

Lista członków Grupy Roboczej pracującej nad Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sobków

Lp.	Imię i nazwisko	Instytucja
1.	Tadeusz Domińczak	Wójt Gminy Sobków
2.	Ryszard Nazimek	Zastępca Wójta Gminy Sobków
3.	Renata Brejda	Kierownik GOPS
4.	Krzysztof Karoń	Przewodniczący Rady Gminy
5.	Janina Szczęsna	Dyplomowany pracownik socjalny GOPS
6.	Krystyna Szmalec	Dyplomowany pracownik socjalny GOPS
7.	Agnieszka Migoń	Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej w Kielcach
8.	Dagmara Rutkowska	Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej w Kielcach
9.	Dariusz Dąbek	Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej w Kielcach

7. Przebieg procesu planowania strategicznego w Gminie Sobków

Organizacja procesu planowania strategicznego i diagnoza sytuacji - listopad, grudzień 2007r.

Proces uspołeczniania

Uspołecznienie procesu planowania strategicznego jest wymogiem Unii Europejskiej i wiąże się w praktyce z zastosowaniem w procesie planowania, co najmniej dwóch z czterech niżej podanych zasad polityki strukturalnej Unii Europejskiej:

- programowanie - obowiązek tworzenia długookresowych strategii i planów rozwoju na poziomie narodowym, wojewódzkim i wszędzie tam, gdzie jest to uzasadnione potrzebami lokalnymi - także na poziomie powiatów i gmin,
- subsydiarność - jasne określenie kompetencji władzy wykonawczej różnych szczebli i upoważnienie (na mocy stosowanych aktów prawnych) samorządów do programowania i realizacji polityki społecznej regionu,
- partnerstwo - statutowy obowiązek konsultowania polityki społecznej z partnerami społecznymi na każdym poziomie programowania polityki społecznej,
- koncentracja - wybór i ustalenie hierarchii priorytetów w ramach programów operacyjnych i systematyczne zwiększanie przydziału środków na te działania w obszarach, na których koncentrują się problemy społeczne i ekonomiczne,

W poniższej strategii zostały uwzględnione wszystkie 4 zasady.

Ponadto strategia zgodna jest z zasadami polityki społecznej do których należą:

- „1. zasada pomocniczości - najpierw radzisz sobie sam, potem liczysz na pomoc rodziny, następnie społeczności lokalnej (organizacje pozarządowe, samorząd), a na końcu państwa. Państwo pojawia się dopiero wtedy, gdy działania na „niższych szczeblach” okazały się niewystarczające.
2. zasada efektów odłożonych w czasie - np. zmiana nauczania przynosi efekty, kiedy nowe pokolenie, inaczej wykształcone, zastępuje poprzedników. Zapowiedź zmian organizacyjnych czy prawnych z reguły powoduje wzrost oczekiwań. „Odkładany w czasie” efekt zmian często wywołuje rozgoryczenie, niepokój, pretensje, odruchy protestu, buntu, nawet rozruchy.
3. zasada szerokiego zasięgu skutków, inaczej zasada promieniowania efektów. Oto przykład: w pierwszej połowie lat 90-tych w Niemczech wprowadzono ubezpieczenia pielęgnacyjne, obowiązkowe i powszechne. Spowodowało to wzrost zatrudnienia niskokwalifikowanych kobiet w średnim wieku, odciążenie rodziny od bezpośredniej opieki nad niepełnosprawnymi członkami rodziny, zwiększyło poczucie bezpieczeństwa socjalnego.
4. zasada akceptacji społecznej - jeżeli działania władz budzą pozytywne emocje społeczne (np. organizowanie wakacji dla dzieci czy rozgrywek sportowych), efekt jest szybki. Jeśli natomiast władza lokalna musi zabiegać o akceptację swoich zamiarów, wówczas należy przygotować plan, który powinien zawierać:
 - wyjaśnienie celu podjętego działania,
 - jawność wszelkich poczynań,
 - poparcie uznanych w środowisku autorytetów,
 - akcję informacyjną poprzedzającą decyzje,
 - zaangażowanie do realizacji celu jak największej liczby osób i instytucji,
 - obserwowanie, wskazywanie i podkreślanie pierwszych sukcesów i wspólnego ich świętowanie,
 - ujawnianie trudności i ewentualnych niepowodzeń.
5. zasada kontroli społecznej - każda zbiorowość lokalna rozwija własny system „miar”, ocen, nakazów i zakazów, sankcji, a także uznania.
6. zasada aktywności, zaangażowania społecznego, polega na włączaniu w lokalne życie społeczne jak największej grupy mieszkańców. Przykładem są np. organizacje pozarządowe, skupiające rodziców dzieci niepełnosprawnych, ale także towarzystwa regionalne i wspólnoty mieszkaniowe.
7. zasada kompleksowości i sprzężenia zwrotnego - zmiany dokonane w jednym obszarze życia zawsze powodują zmiany w innych jego dziedzinach. Np. taki ciąg skutków: brak wykształcenia - brak pracy - brak dochodu - zasilek - utrata poczucia wartości - niechęć do otoczenia - obniżenie poziomu życia, konflikty z rodziną - przestępczość, alkoholizm. Takie „ciągi” zdarzeń to częste schematy biografii podopiecznych pomocy społecznej.
8. zasada pozornego altruizmu (pomoc tzw. osobom wykluczonym w interesie osób niewykluczonych) - wprowadzając jakieś działania społeczne, argumentujemy dobrem powszechnym: musimy pomóc ludziom starym i niepełnosprawnym, bezradnym (dzieciom), bezdomnym. Trzeba mieć na uwadze, że jest także inna strona wyrażająca się w pytaniu: „Co ja z tego będę mieć?”. Obie są ważne. Żadnej nie można ani lekceważyć, ani oceniać jako gorszej⁴”.

⁴ Informacje o strategii...(op. cit. s. 2-4)

1. Cele działań:

- Prezentacja zakresu planowanych prac warsztatowych w gminie Sobków oraz zakresu odpowiedzialności poszczególnych podmiotów biorących udział w projekcie;
- Przedstawienie klucza doboru członków Grupy Roboczej;
- Zebranie danych statystycznych i informacji niezbędnych do opracowania analizy społecznej gminy Sobków oraz opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych;
- Opracowanie analizy społecznej gminy Sobków
- Omówienie metodologii procesu budowania Strategii metodą partnerską oraz znaczenia partycypacji społecznej w planowaniu strategicznym;
- Określenie Misji polityki społecznej w gminie Sobków;
- Identyfikacja obszarów priorytetowych polityki społecznej w gminie Sobków i głównych zagadnień strategicznych w poszczególnych obszarach
- Weryfikacja obszarów priorytetowych polityki społecznej w gminie i zagadnień strategicznych w poszczególnych obszarach;
- Przeprowadzenie analizy silnych i słabych stron polityki społecznej w gminie Sobków oraz identyfikacja szans i zagrożeń - analiza SWOT;
- Przeprowadzenie analizy potencjału wsparcia instytucjonalnego;
- Formułowanie celów strategicznych i celów operacyjnych w poszczególnych obszarach priorytetowych polityki społecznej w gminie;
- Formułowanie zadań w poszczególnych obszarach priorytetowych polityki społecznej w gminie;
- Określenie założeń organizacyjnych dla poszczególnych zadań - instytucja koordynująca, partnerzy, termin realizacji, źródła finansowania.

Ostateczna redakcja strategii - styczeń 2008

- Konsultacje zespołu roboczego z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej;
- Prezentacja ostatecznej wersji Strategii przed Radą Gminy.

8. Metodyka planowania strategicznego w Gminie Sobków

Przyjęta metodyka opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sobków oparta została na partnersko-eksperckim modelu budowy planów strategicznych, w pełni oddającym oczekiwania krajowych oraz unijnych instytucji wspomagających rozwój lokalny w Polsce. Metodyka FRDL uwzględniała szersze, ponadlokalne i długoletnie doświadczenia konsultantów w tworzeniu długofalowych planów rozwoju, zarówno strategii ogólnych, jak również branżowych (polityki społecznej, rozwoju przedsiębiorczości, rynku pracy, oświaty).

Organizacja procesu

Uznano, że planowanie procesu rozwiązywania problemów społecznych w Gminie powinno być wspierane zarówno przez lokalne instytucje i grupy społeczne, jak również przez konsultantów zewnętrznych. Do prac nad Strategią zaproszeni zostali przedstawiciele instytucji publicznych i organizacji społecznych z terenu gminy, którzy diagnozowali sytuację społeczno-gospodarczą w Gminie oraz programowali jej rozwój podczas WARSZTATU ROZWOJU LOKALNEGO. Dodatkowo zebrano opinie reprezentatywnej grupy mieszkańców (3 %) w badaniu ankietowym. Powołana Grupa robocza zebrała wraz z ekspertami FRDL wnioski z diagnozy i programowania rozwoju.

Obraz środowiska lokalnego - analiza sytuacji społecznej gminy

Planowanie strategiczne oparte jest na obiektywnej ocenie społecznego i ekonomicznego charakteru społeczności lokalnej i jej miejsca na mapie regionu. W ramach realizacji tychże działań przeprowadzona została ekspercka analiza struktury społecznej Gminy Sobków w ujęciu dynamicznym (lata 2002-2006) oraz porównawczym (w stosunku do gmin regionu świętokrzyskiego, dysponujących podobnym potencjałem społeczno-ekonomicznym). Potencjał społeczny Gminy Sobków porównano z walorami innych gmin powiatu. W efekcie prac eksperckich powstał opis sytuacji społecznej gminy, będący punktem wyjścia do prac planistycznych i stanowiący element niniejszej Strategii. Praca analityczna ekspertów FRDL prowadzona była w oparciu o materiały i dokumenty uzyskane z Urzędu Gminy w Sobkowie, Ośrodka Pomocy Społecznej w Sobkowie, Powiatowego Urzędu Pracy w Jędrzejowie, Policji, Głównego Urzędu Statystycznego (Bank Danych Regionalnych) oraz Urzędu Statystycznego w Kielcach.

Analiza badania ankietowego: „Faktyczne funkcjonowanie ludzi w Gminie Sobków”

Ankiety za pośrednictwem Urzędu Gminy i przedstawicieli sołectw na terenie gminy, skierowano w ilości ponad 250 egzemplarzy do reprezentatywnej grupy (metodą losowo-warstwową) mieszkańców poszczególnych sołectw. Wypełnione ankiety w ilości 250 egzemplarzy stanowią próbę 3 % populacji Gminy, stały się podstawą do analizy społecznej faktycznego funkcjonowania społeczności w gminie Sobków.

Analiza uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych - analiza strategiczna przeprowadzona metodą SWOT

Wykorzystanie podstawowych informacji Urzędu Gminy i Ośrodka Pomocy Społecznej, w rodzaju ustalenia stosunku liczby mieszkańców gminy ogółem do ilości osób otrzymujących wsparcie z pomocy społecznej - tzw. stopy biedy, pozwoliło na identyfikację zasadniczych problemów społecznych w Gminie, ułatwiając przejście do kolejnego ważnego etapu prac, którą była analiza zasobów wewnętrznych polityki społecznej Gminy (silne i słabe strony polityki społecznej) oraz analiza otoczenia zewnętrznego pod kątem szans i zagrożeń dla dalszego rozwoju polityki społecznej w Gminie. W tym celu przeprowadzono analizę SWOT, która stała się podstawą do sformułowania podstawowych zagadnień strategicznych (warsztat rozwoju lokalnego). W otoczeniu zewnętrznym zidentyfikowano i uszczegółowiono trendy polityczne, ekonomiczne, społeczne, technologiczne, ekologiczne i prawne, rozumiane jako szanse, ale także zagrożenia.

Analiza potencjału dialogu i partnerstwa w przewyżnianiu lokalnych problemów społecznych w Gminie

Polska w ostatnich latach notuje dramatycznie niski poziom zaufania (ostatnie miejsce w UE), co owocuje bardzo niskim poziomem współpracy, tak między jednostkami jak i instytucjami tworząc:

- trudności ze stworzeniem naszej współczesnej tożsamości,
- trudności ze stworzeniem wspólnoty narodowej i obywatelskiej,
- trudności ze stworzeniem własnej drogi modernizacji i rozwoju.

Te nasze specyficzne, polskie słabości nakładają się na trendy globalne:

- osłabienie demokracji liberalnej,
- zmniejszenie roli państw narodowych,
- ryzyka globalizacji politycznej

Analiza systemu wsparcia instytucjonalnego pokazuje jak zorganizować dialog, by przełamać ograniczenia środowiskowo-zawodowych i przestać uznawać znaczenie jedynie pionowych kanałów dialogu w dobie potrzeby dialogu empatycznego i otwartego:

- międzyśrodowiskowego (interdyscyplinarnego),
- międzypokoleniowego,
- międzyregionalnego.

Analiza wskazuje na bariery w tworzeniu dialogu obywatelskiego i horyzontalnego.

Określenie Misji polityki społecznej Gminy

Kluczowym elementem niniejszej Strategii jest Misja - naczelny cel polityki społecznej Gminy, wokół którego powinny koncentrować się działania różnych lokalnych instytucji publicznych, środowisk i organizacji społecznych. Członkowie Grupy Roboczej zaproponowali swoje propozycje misji, które stały się podstawą dla jej końcowej wersji, w pełni oddającej aspiracje mieszkańców i służącej długofalowemu rozwojowi społecznemu Gminy.

Sformułowanie obszarów priorytetowych polityki społecznej w Gminie

Zasadniczą rolą Grupy Roboczej, wspomaganej wynikami warsztatu rozwoju lokalnego, było zidentyfikowanie obszarów priorytetowych (kierunków rozwoju) polityki społecznej w Gminie Sobków, czyli takich obszarów, które odzwierciedlają zasadnicze pola działań w zakresie tej polityki. Wybór obszarów priorytetowych był wynikiem analizy bieżącej sytuacji społecznej w Gminie, analizy otoczenia zewnętrznego oraz wymogów ustawowych. Określanie obszarów priorytetowych dla Gminy Sobków nastąpiło na głównym spotkaniu w grudniu mającym także charakter warsztatowy. Dzięki temu umożliwiono uczestnikom spotkań całościową refleksję nad perspektywami rozwoju polityki społecznej w Gminie. W efekcie zidentyfikowano i przeanalizowano pod kątem zagadnień strategicznych cztery obszary priorytetowe polityki społecznej w Gminie Sobków:

Dzieci i młodzież

Rodziny z dziećmi

Osoby starsze i niepełnosprawne

Utrwalone bezrobocie

Plany operacyjne - cele strategiczne, cele operacyjne, zadania

Kolejną ważną rolą Grupy Roboczej było formułowanie planów operacyjnych dla zidentyfikowanych dwóch obszarów priorytetowych polityki społecznej w Gminie Sobków. Dla ukazania hierarchii i powiązań łączących poszczególne poziomy planów operacyjnych, opisano je w następującym układzie:

- cele strategiczne (odpowiadające na pytanie: co chcemy osiągnąć?)
- cele operacyjne (w jaki sposób to osiągnąć?)
- zadania (co zrobimy?)

W ciągu pracy grupy społecznej Grupy Roboczej, opierającej się na wynikach warsztatu rozwoju lokalnego, w którym brali udział przedstawiciele instytucji publicznych oraz organizacji społecznych z Gminy Sobków, powstały plany operacyjne w trzech zdefiniowanych obszarach priorytetowych, wieńcząc tym samym prace nad Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Sobków. Ostateczna wersja Strategii jest dokumentem perspektywicznym i długofalowym, a jednocześnie zawierającym priorytety i narzędzia realizacji, które na najbliższe lata wydają się stwarzać najwięcej możliwości dla rozwoju społecznego w Gminie Sobków.

Z biegiem czasu, w ciągłym procesie wdrażania, Strategia będzie ulegać modyfikacjom i aktualizacjom tak, aby jej realizacja odpowiadała potrzebom i aspiracjom lokalnej społeczności.

Warsztat z członkami Grupy Roboczej prowadzono metodą moderowanej dyskusji pozwalającej uczestnikom indywidualnie i grupowo identyfikować, następnie analizować i proponować możliwe rozwiązania. Ten sposób pracy traktuje uczestników spotkań jako ekspertów posiadających znaczące doświadczenie, a rolą konsultantów jest prowadzenie procesu budowy strategii oraz proponowanie narzędzi i podawanie przykładów rozwiązań sprawdzonych w innych samorządach.

Proces wdrażania

Proces wdrażania to „przejście” od planowania strategicznego do zarządzania strategicznego, czyli realizacja zapisów Strategii. Konsultanci FRDL określili dla niniejszej Strategii rekomendacje wdrożeniowe, czyli elementy, które powinny zostać spełnione, aby jej realizacja odbywała się efektywnie. Rekomendacje te - zawarte w końcowej części Strategii - dotyczą trzech poziomów:

- organizacyjnego - zarządzanie strategią,
- merytorycznego - ocena i przegląd zapisów strategii,
- społecznego - promocja i pozyskiwanie partnerów.

9. Analiza społeczna Gminy Sobków

Wprowadzenie

W rezultacie zmian ustrojowych wystąpił bardzo wyraźny spadek dochodów gospodarstw domowych powiązanych z rolnictwem i szerzej - mieszkańców wsi. Niekorzystna sytuacja jest konsekwencją kilku nakładających się zjawisk. W latach transformacji zmniejszyła się opłacalność produkcji rolnej wskutek likwidacji dotacji budżetowych do żywności i usług rolniczych. Uwolnienie cen środków niezbędnych do produkcji rolnej: nasion, sadzonek, nawozów, maszyn i usług rolniczych wystąpiło w okresie konkurencji ze strony importerów żywności z innych krajów.

Nastąpiły zmiany na lokalnych wiejskich rynkach pracy zarówno na początku, jak i przez cały okres lat dziewięćdziesiątych wskutek restrukturyzacji i prywatyzacji państwowych zakładów przemysłowych zlokalizowanych w bliskim i dalszym sąsiedztwie obszarów wiejskich. Redukcji uległo zatrudnienie w pozarolniczych zakładach działających w gminie i w sąsiadujących z nią miastach ze względu na niską konkurencyjność produkowanych w nich towarów w porównaniu do produktów zachodnich i wytwarzanych w dużych zakładach w mieście.

Ograniczona została na początku lat dziewięćdziesiątych troska państwa o dziedzictwo kulturowe.

Nastąpiła redukcja zatrudnienia w organizacji transportu na potrzeby mieszkańców wsi - w związku z ograniczeniem liczby kursów PKS na lokalnych liniach ze względu na ograniczenie dojazdów mieszkańców wsi do pracy - w związku z rosnącym bezrobociem na wsi - w okolicznych miejscowościach. W przeszłości miasta: Kielce, Jędrzejów były głównym miejscem zatrudnienia dla znacznej części mieszkańców gminy Sobków.

Tracili zatrudnienie właściciele małych gospodarstw rolnych - dwuzawodowcy: chłoporobotnicy i chłopourzędnicy. Ich zwalniano z pracy w pierwszej kolejności uznając, że mają alternatywne źródło utrzymania. W rezultacie zmian na rynku pracy na wsi powstała kategoria jawnych i ukrytych bezrobotnych. Zarejestrowani bezrobotni rekrutowali się spośród ludności bezrolnej, zatrudnionej w zakładach sektora pozarolniczego i obsługi rolnictwa. Natomiast indywidualne rolnictwo stawało się „przechowalnią” dla osób nie znajdujących pracy poza rolnictwem, a jednocześnie nie uzyskujących statusu bezrobotnych.

Na wsi, podobnie jak w innych rejonach kraju, w związku z wycofaniem się państwa z subsydiowania szeregu dóbr i usług, zasadniczym dla bieżących wydatków rodziny: opału i energii elektrycznej, leków i artykułów szkolnych, nastąpił wzrost kosztów utrzymania.

Nie przestały także oddziaływać historyczne uwarunkowania biedy wiejskiej⁵, do których należy zaliczyć utrzymujące się praktycznie przez cały okres powojenny - z wyjątkiem procesów zapoczątkowanych w ostatniej dekadzie - rozdrobnienie wsi i duży udział małych gospodarstw rolnych oraz niski poziom techniczny⁶.

Dla potrzeb analizy istotny jest fakt nowej strukturyzacji rolnictwa w aspekcie ekonomicznym i społecznym. W Gminie Sobków ukształtowały się obecnie dwa segmenty, które określają i różnicują poziom życia związanej z nimi ludności:

1. segment rolnictwa „socjalnego”, obejmujący gospodarstwa domowe, których podstawę utrzymania stanowią dochody ze świadczeń socjalnych, a ich działalność rolnicza (jeśli jest prowadzona) zorientowana jest wyłącznie na potrzeby żywienia.
2. segment rolnictwa drobnego, tradycyjnego, obejmujący gospodarstwa o niskiej produkcji towarowej przeznaczonej głównie na lokalny rynek.

Z tych sektorów rekrutują się obecnie, ale i w przyszłości, ludzie wymagający wsparcia ze strony instytucji pomocy społecznej. O trzecim sektorze rolnictwa wysokotowarowego rozwiniętego pod względem technicznym i ekonomicznym napiszemy w prognozie rozwoju rolnictwa, a występuje na terenie Gminy w bardzo ograniczonym zakresie.

W analizie przyjęliśmy, stosując ogólnie przyjętą metodologię badań społecznych oraz wzorując się na metodologii Instytutu Socjologii Uniwersytetu Łódzkiego, że:

1. Ludność biedną stanowi ogół członków gospodarstw domowych wspieranych przez pomoc społeczną. Przedmiotem zainteresowania są zatem „zarejestrowani biedni” (klienci pomocy społecznej) wraz z członkami ich rodzin/gospodarstw domowych.
2. Enklawą biedy jest obszar, na którym zamieszkująca ludność w co najmniej 30 % składa się z członków rodzin/gospodarstw domowych wspieranych przez pomoc społeczną, a więc gdzie stopa biedy jest równa lub większa od 30 %⁷. Podstawową jednostką analizy przestrzennej uczyniono sołectwo.
3. Stopą biedy jest procentowy udział ludności biednej wśród ogółu mieszkańców badanego sołectwa.

Ponadto, zgodnie z metodologią stosowaną przez Główny Urząd Statystyczny, przyjęliśmy kryterium ubóstwa subiektywnego ustalone na podstawie określenia przez respondenta własnej sytuacji materialnej jako raczej złej lub bardzo złej.

Podstawowe informacje o Gminie Sobków

Położenie i podział administracyjny

Gmina Sobków położona jest w południowo-zachodniej części województwa świętokrzyskiego, w północno-wschodniej części powiatu jędrzejowskiego.

Sąsiaduje z gminami:

powiatu jędrzejowskiego: Małogoszcz od północnego-zachodu, Jędrzejów od zachodu, Imielno od południa, powiatu kieleckiego: Chęciny od północnego-wschodu, Morawica od wschodu, powiatu pińczowskiego: Kije od południa.

Powierzchnia gminy wynosi 145,5 km². W skład gminy wchodzi 25 wsi sołeckich. Gmina Sobków położona jest w odległości 19-27 km od centrum Kielc. Siedziba gminy znajduje się w Sobkowie, który oddalony jest od Jędrzejowa o 12 km, zaś od Kielc o 22 km.

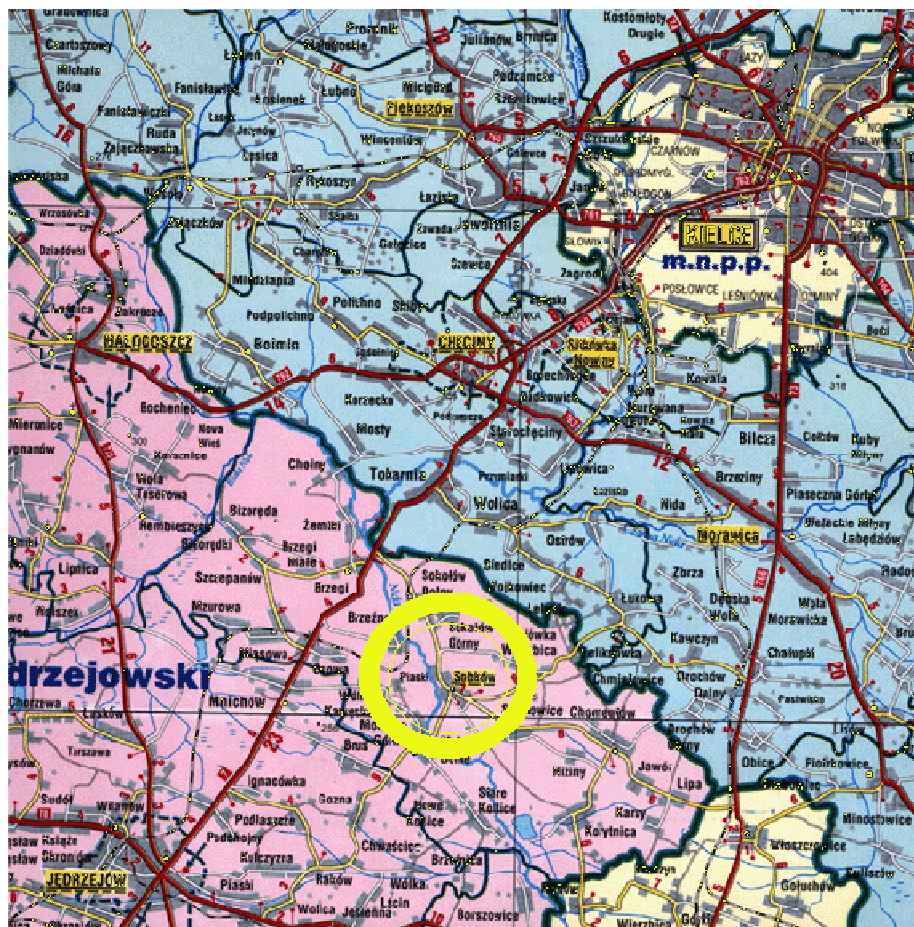
⁵ Przed transformacją 1989 roku socjalistyczne zasady organizacji życia społecznego poprzez gwarancje zatrudnienia i socjalne funkcje realizowane przez zakłady pracy zabezpieczały choć na niskim poziomie, podstawowe potrzeby chłoporobotników. Sytuacja uległa zmianie w ostatnich dwóch dekadach, ale duża część pokolenia zstępującego korzysta z wypracowanych wcześniej dochodów, obecnie w postaci rent i emerytur.

Jeszcze wcześniej, sięgając do czasów zaborów, świętokrzyskie poddane wtedy Rosji cechowało się relatywnie najniższym poziomem rozwoju cywilizacyjnego. Spuścizna porozbiorowa nie została usunięta przez miniony system komunistyczny, a zdaniem wielu socjologów została wręcz utrwalona.

⁶ Warzywoda Kruszyńska W. Bieda poza granicami wielkiego miasta (w:) Lokalna polityka wobec biedy (red) Warzywoda Kruszyńska W. Instytut Socjologii UŁ, Łódź, 2003 s. 13-14.

⁷ Udział biednych wśród mieszkańców terenu na poziomie co najmniej 30 % jako kryterium określające enklawę biedy jest zgodny z metodologią badań zachodnich. W Polsce taka wartość wskaźnika znajduje dodatkowe wzmocnienie w fakcie, że stanowi ona dwukrotność średniej stopy biedy w kraju (15 %) ustalonej na podstawie oficjalnej linii biedy, obliczonej przez GUS (op. cit. s. 19)

Mapa 1. Lokalizacja Gminy w powiecie i województwie

źródło: Internet

Mapa 2. Sieć osadnicza Gminy

Tabela 1. Gmina Sobków w układzie administracyjnym

Sołectwa	Powierzchnia (w km ²)
Sobków	1031,69
Bizorenda	1154,49
Brzegi	957,03
Brzeźno	478,01
Choiny	94,05
Chomentów	862,42
Jawór	307,39
Karsy	326,92
Korytnica	1424,65
Lipa	471,50
Miąsowa	443,62
Mokrsko Dolne	444,27
Mokrsko Górne	407,64
Mzurowa	972,67
Niziny	118,26
Nowe Kotlice	495,57
Osowa	313,49
Sokołów Dolny	479,30
Sokołów Górny	664,56
Staniowice	784,50
Stare Kotlice	482,28
Szczepanów	144,64
Wierzbica	587,83
Wólka Kawęcka	282,57
Żerniki	648,87

Źródło: Dane GUS oraz UG Sobków

Demografia

W gminie zamieszkuje 8 266 osób, z czego około 50,3 % (4 157 osoby) stanowią mężczyźni, natomiast zameldowanych jest 8 303 osób (stan na koniec 2006r.). Najliczniejsze sołectwa pod względem liczby ludności to Sobków i Korytnica, zaś najmniejszym sołectwem są Choiny i Niziny. W gminie zanotowano ujemny przyrost naturalny, który w roku 2006 wyniósł - 34. Wskaźnik ten zachowuje wielkości ujemne od wielu lat. Liczba ludności w wieku produkcyjnym w gminie wg stanu na rok 2006 wynosi 5 116 osób (61,7 % ogółu ludności).

Tabela 2. Stan ludności i ruch naturalny w Gminie

	J.m.	2002	2003	2004	2005	2006
Stan ludności i ruch naturalny						
Ludność wg miejsca zameldowania/zamieszkania i płci						
ogółem						
stałe miejsce zameldowania						
stan na 30 VI						
ogółem	osoba	8 418	8 360	8 335	8 321	8 317
mężczyźni	osoba	4 226	4 196	4 194	4 185	4 173
kobiety	osoba	4 192	4 164	4 141	4 136	4 144
stan na 31 XII						
ogółem	osoba	8 386	8 349	8 321	8 315	8 303
mężczyźni	osoba	4 222	4 202	4 189	4 181	4 158
kobiety	osoba	4 164	4 147	4 132	4 134	4 145
faktyczne miejsce zamieszkania						
stan na 30 VI						
ogółem	osoba	8 300	8 250	8 211	8 243	8 266
mężczyźni	osoba	4 173	4 148	4 144	4 150	4 157
kobiety	osoba	4 127	4 102	4 067	4 093	4 109
stan na 31 XII						
ogółem	osoba	8 276	8 225	8 243	8 264	8 271
mężczyźni	osoba	4 174	4 152	4 154	4 165	4 145
kobiety	osoba	4 102	4 073	4 089	4 099	4 126
na wsi						
stałe miejsce zameldowania						
stan na 30 VI						
ogółem	osoba	8 418	8 360	8 335	8 321	8 317
mężczyźni	osoba	4 226	4 196	4 194	4 185	4 173
kobiety	osoba	4 192	4 164	4 141	4 136	4 144

stan na 31 XII						
ogółem	osoba	8 386	8 349	8 321	8 315	8 303
mężczyźni	osoba	4 222	4 202	4 189	4 181	4 158
kobiety	osoba	4 164	4 147	4 132	4 134	4 145
faktyczne miejsce zamieszkania						
stan na 30 VI						
ogółem	osoba	8 300	8 250	8 211	8 243	8 266
mężczyźni	osoba	4 173	4 148	4 144	4 150	4 157
kobiety	osoba	4 127	4 102	4 067	4 093	4 109
stan na 31 XII						
ogółem	osoba	8 276	8 225	8 243	8 264	8 271
mężczyźni	osoba	4 174	4 152	4 154	4 165	4 145
kobiety	osoba	4 102	4 073	4 089	4 099	4 126
Ruch naturalny wg płci						
Urodzenia żywe						
ogółem	osoba	77	70	63	75	67
mężczyźni	osoba	42	42	37	37	36
kobiety	osoba	35	28	26	38	31
Zgony ogółem						
ogółem	osoba	100	100	105	92	101
mężczyźni	osoba	41	57	55	55	60
kobiety	osoba	59	43	50	37	41
Zgony niemowląt						
ogółem	osoba	2	0	0	2	0
mężczyźni	osoba	1	0	0	1	0
kobiety	osoba	1	0	0	1	0
Przyrost naturalny						
ogółem	osoba	-23	-30	-42	-17	-34
mężczyźni	osoba	1	-15	-18	-18	-24
kobiety	osoba	-24	-15	-24	1	-10
Ludność w wieku mniej niż 20 lat wg płci i wieku						
ogółem						
0	osoba	76	71	64	71	70
1	osoba	95	74	75	67	74
2	osoba	90	98	75	79	67
3	osoba	82	88	99	77	78
4	osoba	95	83	91	98	79
5	osoba	94	97	83	96	94
6	osoba	98	94	100	83	97
7	osoba	106	99	96	103	84
8	osoba	125	103	101	97	104
9	osoba	118	124	107	103	96
10	osoba	121	119	127	105	105
11	osoba	143	123	121	127	105
12	osoba	126	142	125	121	128
13	osoba	103	125	143	126	122
14	osoba	121	103	125	141	128
15	osoba	128	121	104	127	142
16	osoba	132	127	117	104	127
17	osoba	142	133	127	113	102
18	osoba	146	140	132	129	115
19	osoba	165	142	135	131	128
mężczyźni						
0	osoba	42	41	37	36	37
1	osoba	60	42	44	36	36
2	osoba	39	63	43	46	36
3	osoba	39	39	64	43	47
4	osoba	45	39	41	62	44
5	osoba	40	46	40	42	58
6	osoba	52	39	46	42	43
7	osoba	56	51	39	48	42
8	osoba	54	56	53	39	48
9	osoba	67	53	57	54	39
10	osoba	60	67	55	56	56
11	osoba	78	60	68	54	57
12	osoba	67	79	61	67	55
13	osoba	53	67	80	62	67
14	osoba	70	53	66	77	62
15	osoba	62	70	54	68	77
16	osoba	76	63	66	53	69
17	osoba	87	77	62	64	53
18	osoba	77	86	76	64	65
19	osoba	78	74	85	76	64

kobiety						
0	osoba	34	30	27	35	33
1	osoba	35	32	31	31	38
2	osoba	51	35	32	33	31
3	osoba	43	49	35	34	31
4	osoba	50	44	50	36	35
5	osoba	54	51	43	54	36
6	osoba	46	55	54	41	54
7	osoba	50	48	57	55	42
8	osoba	71	47	48	58	56
9	osoba	51	71	50	49	57
10	osoba	61	52	72	49	49
11	osoba	65	63	53	73	48
12	osoba	59	63	64	54	73
13	osoba	50	58	63	64	55
14	osoba	51	50	59	64	66
15	osoba	66	51	50	59	65
16	osoba	56	64	51	51	58
17	osoba	55	56	65	49	49
18	osoba	69	54	56	65	50
19	osoba	87	68	50	55	64
Ludność wg grup wieku i płci						
ogółem						
ogółem	osoba	8 276	8 225	8 243	8 264	8 271
mężczyźni	osoba	4 174	4 152	4 154	4 165	4 145
kobiety	osoba	4 102	4 073	4 089	4 099	4 126
0-4						
ogółem	osoba	438	414	404	392	368
mężczyźni	osoba	225	224	229	223	200
kobiety	osoba	213	190	175	169	168
5-9						
ogółem	osoba	541	517	487	482	475
mężczyźni	osoba	269	245	235	225	230
kobiety	osoba	272	272	252	257	245
10-14						
ogółem	osoba	614	612	641	620	588
mężczyźni	osoba	328	326	330	316	297
kobiety	osoba	286	286	311	304	291
15-19						
ogółem	osoba	713	663	615	604	614
mężczyźni	osoba	380	370	343	325	328
kobiety	osoba	333	293	272	279	286
20-24						
ogółem	osoba	704	731	741	731	724
mężczyźni	osoba	374	397	395	400	390
kobiety	osoba	330	334	346	331	334
25-29						
ogółem	osoba	617	613	635	666	676
mężczyźni	osoba	328	308	317	345	354
kobiety	osoba	289	305	318	321	322
30-34						
ogółem	osoba	545	563	584	614	629
mężczyźni	osoba	295	307	315	330	336
kobiety	osoba	250	256	269	284	293
35-39						
ogółem	osoba	467	486	484	498	526
mężczyźni	osoba	262	259	255	256	274
kobiety	osoba	205	227	229	242	252
40-44						
ogółem	osoba	577	526	498	480	469
mężczyźni	osoba	292	277	277	275	266
kobiety	osoba	285	249	221	205	203
45-49						
ogółem	osoba	595	624	626	607	596
mężczyźni	osoba	339	343	328	317	298
kobiety	osoba	256	281	298	290	298
50-54						
ogółem	osoba	550	539	580	575	584
mężczyźni	osoba	284	279	301	301	318
kobiety	osoba	266	260	279	274	266
55-59						
ogółem	osoba	364	415	449	498	520
mężczyźni	osoba	177	208	236	266	269
kobiety	osoba	187	207	213	232	251

60-64						
ogółem	osoba	302	295	292	281	306
mężczyźni	osoba	154	152	138	131	149
kobiety	osoba	148	143	154	150	157
65-69						
ogółem	osoba	324	324	311	328	326
mężczyźni	osoba	129	133	137	149	142
kobiety	osoba	195	191	174	179	184
70 i więcej						
ogółem	osoba	925	903	896	888	870
mężczyźni	osoba	338	324	318	306	294
kobiety	osoba	587	579	578	582	576
Ludność w wieku przedprodukcyjnym (17 lat i mniej), produkcyjnym i poprodukcyjnym wg płci						
ogółem						
ogółem	osoba	8 276	8 225	8 243	8 264	8 271
mężczyźni	osoba	4 174	4 152	4 154	4 165	4 145
kobiety	osoba	4 102	4 073	4 089	4 099	4 126
w wieku przedprodukcyjnym						
ogółem	osoba	1 995	1 924	1 880	1 838	1 802
mężczyźni	osoba	1 047	1 005	976	949	926
kobiety	osoba	948	919	904	889	876
w wieku produkcyjnym						
ogółem	osoba	4 884	4 931	5 002	5 060	5 116
mężczyźni	osoba	2 660	2 690	2 723	2 761	2 783
kobiety	osoba	2 224	2 241	2 279	2 299	2 333
w wieku poprodukcyjnym						
ogółem	osoba	1 397	1 370	1 361	1 366	1 353
mężczyźni	osoba	467	457	455	455	436
kobiety	osoba	930	913	906	911	917
Ludność w wieku przedprodukcyjnym (14 lat i mniej), produkcyjnym i poprodukcyjnym wg płci						
ogółem						
ogółem	osoba	8 276	8 225	8 243	8 264	8 271
mężczyźni	osoba	4 174	4 152	4 154	4 165	4 145
kobiety	osoba	4 102	4 073	4 089	4 099	4 126
w wieku przedprodukcyjnym - poniżej 15 lat						
ogółem	osoba	1 593	1 543	1 532	1 494	1 431
mężczyźni	osoba	822	795	794	764	727
kobiety	osoba	771	748	738	730	704
w wieku produkcyjnym: 15-59 lat kobiety, 15-64 lata mężczyźni						
ogółem	osoba	5 286	5 312	5 350	5 404	5 487
mężczyźni	osoba	2 885	2 900	2 905	2 946	2 982
kobiety	osoba	2 401	2 412	2 445	2 458	2 505
w wieku poprodukcyjnym						
ogółem	osoba	1 397	1 370	1 361	1 366	1 353
mężczyźni	osoba	467	457	455	455	436
kobiety	osoba	930	913	906	911	917
Małżeństwa						
ogółem	para	36	44	51	55	59
Wskaźnik obciążenia demograficznego						
ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	osoba	69,5	66,8	64,8	63,3	61,7
ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	osoba	70,0	71,2	72,4	74,3	75,1
ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	osoba	28,6	27,8	27,2	27,0	26,4
Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem						
w wieku przedprodukcyjnym	%	24,1	23,4	22,8	22,2	21,8
w wieku produkcyjnym	%	59,0	60,0	60,7	61,2	61,9
w wieku poprodukcyjnym	%	16,9	16,7	16,5	16,5	16,4
Ludność wskaźniki modułu gminnego						
ludność na 1 km ²	osoba	57	57	57	57	57
kobiety na 100 mężczyzn	osoba	98	98	98	98	100
małżeństwa na 1000 ludności	para	4,3	5,3	6,1	6,6	7,1
urodzenia żywe na 1000 ludności	osoba	9,1	8,4	7,6	9,0	8,1
zgon na 1000 ludności	osoba	11,9	12,0	12,6	11,1	12,1
przyrost naturalny na 1000 ludności	osoba	-2,7	-3,6	-5,0	-2,0	-4,1
Migracje wewnętrzne i zagraniczne						
Migracje na pobyt stały gminne wg typu, kierunku i płci migrantów zameldowania						
w ruchu wewnętrznym						
ogółem	osoba	68	66	79	87	98
mężczyźni	osoba	36	32	36	42	41
kobiety	osoba	32	34	43	45	57

zagranica						
ogółem	osoba	0	0	2	0	0
mężczyźni	osoba	0	0	0	0	0
kobiety	osoba	0	0	2	0	0
wymeldowania						
w ruchu wewnętrznym						
ogółem	osoba	90	73	67	76	72
mężczyźni	osoba	43	37	31	32	36
kobiety	osoba	47	36	36	44	36
zagranica						
ogółem	osoba	0	0	0	0	4
mężczyźni	osoba	0	0	0	0	4
kobiety	osoba	0	0	0	0	0
saldo migracji w ruchu wewnętrznym						
ogółem	osoba	-22	-7	12	11	26
mężczyźni	osoba	-7	-5	5	10	5
kobiety	osoba	-15	-2	7	1	21
zagranica						
ogółem	osoba	0	0	2	0	-4
mężczyźni	osoba	0	0	0	0	-4
kobiety	osoba	0	0	2	0	0
Migracje na pobyt stały gminne wg typu i kierunku zameldowania						
ogółem	osoba	68	66	81	87	98
miasta	osoba	42	37	38	44	61
wieś	osoba	26	29	41	43	37
zagranica	osoba	0	0	2	0	0
wymeldowania						
ogółem	osoba	90	73	67	76	76
miasta	osoba	46	36	29	40	42
wieś	osoba	44	37	38	36	30
zagranica	osoba	0	0	0	0	4

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS, www.stat.gov.pl

Zuważalna jest kilkuletnia tendencja do zwiększenia udziału osób w wieku produkcyjnym w ogólnej liczbie ludności. W roku 2006 Gmina po raz pierwszy odnotowała ujemny wskaźnik w migracji za granicę (4). Od kilku lat jednak odnotowuje się dodatni wskaźnik migracji krajowej. Statystyki nie obejmują jednak czasowych wyjazdów do pracy, np. do Irlandii, Wielkiej Brytanii czy Niemiec.

Na podstawie prognozy rozwoju demograficznego województwa w latach 1998-2020 i 1998-2030, przewiduje się spadek liczby mieszkańców w województwie świętokrzyskim - odpowiednio o 5,1 % i 9,9 % (68,0 i 131,6 tys. osób), zaś w powiecie jędrzejowskim prognozowany jest jeden z największych ubytków liczby mieszkańców w całym regionie świętokrzyskim. Prognozowana liczba mieszkańców powiatu jędrzejowskiego na rok 2010 wyniesie 87 013 osób, w roku 2020 - 83 427 osób, zaś w roku 2030 - 79 186.

Komunikacja

Przez gminę z północy na południe przebiega szlak komunikacyjny o znaczeniu międzynarodowym E-77 Gdańsk-Warszawa-Kraków-Wiedeń (długość na terenie gminy 5,4 km). Na terenie gminy znajdują się również drogi powiatowe (o łącznej długości 73,0 km) oraz drogi gminne (o długości 61,7 km). Przez centralną część gminy z północy na południe przebiega linia kolejowa Warszawa-Kraków.

Rozwój gospodarczy i społeczny

Gmina posiada charakter rolniczy. Wśród form użytkowania terenu w gminie dominują użytki rolne (69,7 % powierzchni). Lasy i grunty leśne zajmują 20,7 % powierzchni gminy, natomiast na pozostałe grunty, w tym tereny zurbanizowane i nieużytki, przypada 9,6 %.

Na podstawie danych GUS na 2006r. liczba ludności w wieku produkcyjnym wynosi 5 116 osób. Bezrobocie na terenie gminy jest dość wysokie, co uwarunkowane jest brakiem miejsc pracy na terenie gminy, słabą kondycją rozdrobnionego rolnictwa i radykalnym ograniczeniem liczby miejsc pracy w przemyśle.

Baza ekonomiczna jest silnie zróżnicowana przestrzennie. Dobrze rozwinięta jest obecnie mała i średnia przedsiębiorczość pozarolnicza, skupiona w sektorze gospodarki prywatnej. Działalność gospodarcza w zakresie handlu i usług prowadzona jest na potrzeby rolnictwa i własne mieszkańców. W gminie w roku 2006 zarejestrowano 492 podmiotów gospodarczych. Wysoką pozycję w gospodarce regionu zajmuje rolnictwo. Atutem gminy są duże możliwości intensyfikacji produkcji ekologicznej, rozwijanej równolegle z agroturystyką i ekoturystyką. Dotyczy to w szczególności obszarów, objętych prawną ochroną przyrody.

Rolnictwo

Rolnictwo stanowi znaczący sektor w gospodarce gminy. Użytki rolne stanowią 69,7 % powierzchni terenu, tj. 10 145 ha. W strukturze jakościowej gleb dominują grunty średniej i niskiej klasy bonitacyjnej. Prawie 36 % gruntów ornych to gleby IV klasy bonitacyjnej, a gleby V i VI klasy stanowią 54 %. Przeważają indywidualne gospodarstwa rolne o średniej powierzchni 5,8 ha, w których działalność rolnicza stanowi podstawowe źródło utrzymania. Niska bonitacja gleb powoduje dominację w produkcji roślinnej, głównie zbóż i ziemniaków, natomiast w produkcji zwierzęcej chów trzody chlewnej i bydła.

Rynek pracy

Podstawowym rynkiem pracy dla ludności gminnej jest miasto Kielce i Jędrzejów sąsiadujące bezpośrednio z gminą oraz Cementownia „Małogoszcz” i inne zakłady na terenie powiatu.

W gminie w 2006 roku zarejestrowano 492 podmiotów gospodarczych. Działalność gospodarcza w zakresie handlu i usług prowadzona jest na potrzeby rolnictwa i własne mieszkańców. Na omawianym obszarze brak jest większych zakładów produkcyjnych.

Do największych zakładów działających na terenie gminy należą:

- Zakład Produkcyjno-Handlowy PROFAR w Staniowicach
- P.P.U.H METALBET w Osowej
- EGM Kraków Sp. z o.o. Kopalnia wapieni „Wierzbica”

W ostatnim okresie powstały głównie sklepy (80 obiektów), stacje paliw (2 obiekty), zakłady odzysku i zbierania odpadów, fermy.

Turystyka

Na terenie gminy znajduje się Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy wraz z otuliną oraz Włoszczowsko-Jędrzejowski Obszar Chronionego Krajobrazu z cennymi obiektami przyrodniczymi, urozmaiconym krajobrazem, kompleksami leśnymi i wodami. Obszary chronione stwarzają korzystne warunki do rozwoju turystyki i rekreacji. Rosnącą szansą dla rozwoju turystyki i wypoczynku jest bezcenna przyrodniczo dolina Nidy. Obszar ten stwarza korzystne warunki do rozwoju turystyki i rekreacji. Bazę turystyczną posiada miejscowość Sobków w dawnej fortalicii, w której znajduje się stadnina koni i restauracja. W miejscowości Bizoręda znajduje się kompleks domków rekreacyjnych, które były budowane na potrzeby projektowanego zbiornika wodnego. Na terenie gminy znajdują się szlaki turystyczne oraz atrakcyjne tereny wycieczek rowerowych.

Infrastruktura społeczna

W 9 szkołach podstawowych na terenie gminy uczy się ok. 600 dzieci. We wrześniu 1999r. utworzono 2 szkoły gimnazjalne, do których uczęszcza ok. 400 uczniów. Odnotowuje się szybki spadek liczby uczniów w szkołach prowadzonych przez Gminę. Na terenie Gminy nie funkcjonują placówki oświatowe realizujące proces edukacyjny na poziomie ponadgimnazjalnym. Takie placówki znajdują się w Jędrzejowie i Kielcach. Na terenie Gminy znajduje się również 5 przedszkoli. Opiekę zdrowotną zapewniają 2 ośrodki zdrowia, 2 apteki oraz 2 pielęgniarki środowiskowe.

Kultura

Na omawianym obszarze znajdują się obszary i obiekty chronione na podstawie ustawy o ochronie dóbr kultury i objęte są ewidencją oraz rejestrem konserwatorskim. W wykazie konserwatorskim znajduje się 27 obiektów. Dominują obiekty mieszkalne - domy i zagrody z przełomu XIX i XX wieku. Ochroną konserwatorską objęte są również zespoły dworskie w Brzegach, Kotlicach, Lipie, Mokrsku Dolnym oraz kapliczki i zespoły kościelne p.w. Św. Mikołaja w Brzegach, Św. Marii Magdaleny w Chomentowie, Św. Floriana w Korytnicy, Wniebowzięcia NMP w Mokrsku Dolnym, Św. Stanisława Biskupa w Sobkowie. W Sobkowie znajduje się Zespół Fortalicii składający się z murów obronnych z 3 basztami (ok. 1560-1570r.), ruiny pałacu Szaniawskich (ok. 1770r.), pozostałości zabudowań gospodarczych (XVIII w.), ogrodzenia zwierzyńca i ogrodu (XVIII w.). Na uwagę zasługuje również układ urbanistyczny Sobkowa z XVIII-XIX wieku.

Oprócz obiektów zabytkowych dziedzictwo kulturowe gminy stanowią: cmentarz parafialny w Mokrsku Dolnym oraz cmentarz żydowski w Sobkowie. Znajdują się tu również cmentarze wojenne, pomniki i mogiły z okresu I i II wojny światowej.

Na obszarze gminy Sobków znajduje się 15 stanowisk archeologicznych z okresu neolitu, brązu oraz średniowiecza wpisane do Rejestru Zabytków Archeologicznych chronionych przepisami szczególnymi. Na uwagę zasługują dwa obiekty w Mokrsku Dolnym: grodzisko datowane na XIII w. oraz ruiny zamku obronno-rezydencjonalnego z XIV w. Na terenie gminy znajduje się również szereg stanowisk archeologicznych objętych częściową ochroną, zlokalizowanych głównie w dolinach rzecznych.

Działalność kulturalną prowadzi samorządowa instytucja kultury - Gminna Biblioteka Publiczna w Sobkowie, która posiada sieć filii. Na terenie Gminy nie funkcjonuje ośrodek kultury. Pozycję biblioteki określa poniższa tabela:

Tabela 3. Biblioteki w Gminie

	J.m.	2002	2003	2004	2005	2006
Biblioteki						
Placówki biblioteczne						
Biblioteki i filie	ob.	4	4	4	4	4
pracownicy bibliotek	osoba	5	5	5	5	7
księgozbiór	wol.	34 315	34 510	34 383	34 214	33 145
czytelnicy w ciągu roku	osoba	1 356	1 327	1 371	1 328	1 295
wypożyczenia księgozbioru na zewnątrz	wol.	22 785	22 107	20 852	19 304	20 014
punkty biblioteczne w mieście	ob.	0	0	0	0	0
punkty biblioteczne na wsi	ob.	0	0	0	0	0
obiekty przystosowane dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich	ob.	0	0	0	0	0
Placówki biblioteczne wg organu prowadzącego						
ogółem						
biblioteki i filie	ob.	4	4	4	4	4
pracownicy bibliotek	osoba	5	5	5	5	7
księgozbiór	wol.	34 315	34 510	34 383	34 214	33 145
czytelnicy w ciągu roku	osoba	1 356	1 327	1 371	1 328	1 295
wypożyczenia księgozbioru na zewnątrz	wol.	22 785	22 107	20 852	19 304	20 014
punkty biblioteczne w mieście	ob.	0	0	0	0	0
punkty biblioteczne na wsi	ob.	0	0	0	0	0
obiekty przystosowane dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich	ob.	0	0	0	0	0
prowadzone przez gminę						
biblioteki i filie	ob.	4	4	4	4	4
pracownicy bibliotek	osoba	5	5	5	5	7
księgozbiór	wol.	34 315	34 510	34 383	34 214	33 145
czytelnicy w ciągu roku	osoba	1 356	1 327	1 371	1 328	1 295
wypożyczenia księgozbioru na zewnątrz	wol.	22 785	22 107	20 852	19 304	20 014
punkty biblioteczne w mieście	ob.	0	0	0	0	0
punkty biblioteczne na wsi	ob.	0	0	0	0	0
obiekty przystosowane dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich	ob.	0	0	0	0	0
prowadzone przez powiat						
biblioteki i filie	ob.	0	0	0	0	0
pracownicy bibliotek	osoba	0	0	0	0	0
księgozbiór	wol.	0	0	0	0	0
czytelnicy w ciągu roku	osoba	0	0	0	0	0
wypożyczenia księgozbioru na zewnątrz	wol.	0	0	0	0	0
punkty biblioteczne w mieście	ob.	0	0	0	0	0
punkty biblioteczne na wsi	ob.	0	0	0	0	0
obiekty przystosowane dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich	ob.	0	0	0	0	0
prowadzone przez miasto na prawach powiatu						
biblioteki i filie	ob.	0	0	0	0	0
pracownicy bibliotek	osoba	0	0	0	0	0
księgozbiór	wol.	0	0	0	0	0
czytelnicy w ciągu roku	osoba	0	0	0	0	0
wypożyczenia księgozbioru na zewnątrz	wol.	0	0	0	0	0
punkty biblioteczne w mieście	ob.	0	0	0	0	0
punkty biblioteczne na wsi	ob.	0	0	0	0	0
obiekty przystosowane dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich	ob.	0	0	0	0	0
prowadzone przez województwo						
biblioteki i filie	ob.	0	0	0	0	0
pracownicy bibliotek	osoba	0	0	0	0	0
księgozbiór	wol.	0	0	0	0	0
czytelnicy w ciągu roku	osoba	0	0	0	0	0
wypożyczenia księgozbioru na zewnątrz	wol.	0	0	0	0	0
punkty biblioteczne w mieście	ob.	0	0	0	0	0
punkty biblioteczne na wsi	ob.	0	0	0	0	0
obiekty przystosowane dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich	ob.	0	0	0	0	0

Biblioteki - wskaźniki		2	2	2	2	2
ludność na 1 placówkę biblioteczną	osoba	069,00	056,25	060,75	066,00	067,75
		4	4	4	4	4
księgozbiór bibliotek na 1000 ludności	wol.	146,33	195,74	171,18	140,13	009,80
czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności	osoba	163,37	160,85	166,97	160,70	156,67
wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach	wol.	16,80	16,66	15,21	14,54	15,45

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS, www.stat.gov.pl

Zasoby środowiska przyrodniczego

Ukształtowanie terenu

Pod względem fizyczno-geograficznym gmina Sobków leży w obrębie dwóch makroregionów podprovincji Wyżyny Małopolskiej (342). Są to: Niecka Nidziańska (342.2) oraz Wyżyna Kielecka (342.3) (wg podziału J. Kondracki, 1998r.).

Mezoregionami Niecki Nidziańskiej w granicach gminy Sobków są:

- Płaskowyż Jędrzejowski (342.21),
- Dolina Nidy (342.25).

Mezoregionem Wyżyny Kieleckiej w granicach gminy jest Pogórze Szydłowskie (342.32).

Płaskowyż Jędrzejowski jest wyraźnie ograniczony dolinami rzeczny: Pilicy na zachodzie, Białej Nidy na północy, Nidy na Wschodzie i Mierzawy na południu i obejmuje północno-zachodni i zachodni teren gminy Sobków. Region stanowi łagodnie sfałdowaną wyżynę, zbudowaną z margli kredowych, na których w dolinach zalegają czwartorzędowe piaski i gliny. W widłach Czarnej Nidy i Białej Nidy występują wzniesienia zbudowane z lekko sfałdowanych warstw jury i kredy, stanowiące przedłużenie Pasma Przedborsko-Malogoskiego i dochodzące do wysokości 281,5 m n.p.m.. Rzędne terenu występujących wzniesień wynoszą od 245 do 281,5 m n.p.m.. Lasy zajmują nieznaczną powierzchnię, na zwymionych piaskach w dolinie Białej Nidy występują bory sosnowe. Na płaskowyżu przeważają urodzajne gleby i jest to rejon upraw rolnych.

Dolina Nidy ma szerokość 1,5-6 km a jej płaskie dno podlega zalewom, w granicach gminy Sobków dolina Nidy ma ok. 1,5 km szerokości. Pokrywają ją mady, na których wykształciły się łąki i pastwiska. Nad tarasem zalewowym miejscami zachowały się fragmenty tarasów piaszczystych o wysokości względnej 12-15 m. Średni przepływ w Nidzie wynosi 16-20 m³/s. Dno doliny od Brzegów poniżej połączenia Białej i Czarnej Nidy do granic gminy Sobków obniża się od 206,5 m n.p.m. do 199 m n.p.m..

Warunki klimatyczne

Obszar gminy Sobków należy do Małopolskiego Regionu Klimatycznego (wg klimatycznego podziału Polski). Średnia roczna temperatura powietrza wynosi tu ok. 7,5°C, natomiast średnia data pierwszego przymrozku przypada na 15 października, a średnia data ostatniego - na 3 maja. Średnia temperatura stycznia wynosi - 3,5°C, natomiast lipca 18°C.

Na terenie gminy przeważają wiatry zachodnie i południowo-wschodnie.

Jest to klimat korzystny dla rozwoju rolnictwa. Długość okresu wegetacyjnego wynosi 210-220 dni. Różnice w długości tego okresu związane są między innymi z ukształtowaniem terenu.

Dzielnica klimatyczna częstochowsko-kielecka jest stosunkowo ciepła i niezbyt wilgotna. Średnia roczna suma opadów wynosi 626 mm. Maksimum opadów atmosferycznych przypada na lipiec i czerwiec, najmniej zaś na październik i marzec. Pokrywa śnieżna zalega tu przez 80-100 dni w ciągu roku, a parowanie terenowe wynosi 400-450 mm.

Zasoby i jakość wód

Wody podziemne

Bezpośredni związek z budową geologiczną ma występowanie wód podziemnych. Na terenie gminy wody podziemne występują w utworach jurajskich, kredowych i lokalnie czwartorzędowych.

Teren gminy Sobków jest obszarem zasobnym w wodę podziemną, która jest głównym źródłem zaopatrzenia ludności w wodę do picia i na potrzeby gospodarcze. Częściowo poziomy te nie są izolowane od powierzchni terenu warstwą utworów nieprzepuszczalnych, utwory wodonośne stanowią wychodnie na powierzchni terenu. Istnieje zatem duże ryzyko narażenia tych wód na wpływy zanieczyszczenia antropogenicznego. Niezmiernie istotnym ogniskiem zanieczyszczeń, które może prowadzić do degradacji wód podziemnych, są składowiska odpadów komunalnych i przemysłowych, zlokalizowane na powierzchni terenu, zakłady przemysłowe, oczyszczalnie ścieków, wody powierzchniowe. Częściowo również zasoby wód w gminie związane są z dolinami, a przez to narażone na kontakty z zanieczyszczonymi wodami rzek.

Na terenie całej gminy poziomy wodonośne występujące w utworach jury i kredy stanowią Główne Zbiorniki Wód Podziemnych GZWP. Ochrona GZWP wynika na tych obszarach z istniejących i obowiązujących przepisów (Ustawa z dnia 18 lipca 2001 roku Prawo wodne, Dz. U. Nr 115, poz. 1229).

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w obrębie gminy to:

GZWP 409 - Niecka Miechowska SE (Cr3)

GZWP 416 - „Małogoszcz” (J3)

Poziom wodonośny górnourajski (J3) związany jest z wapieniami oolitowymi, pelitycznymi i kredowymi oraz marglami występującymi w północno-wschodniej i środkowej części gminy. Zwierciadło wody występuje na głębokości 15-50 m i może występować pod niewielkim napięciem hydrostatycznym. Wydajności potencjalne studni wierconych są zróżnicowane i najczęściej wynoszą 10-30 m³/h i 30-50 m³/h, lokalnie wydajności studni dochodzą do 100 m³/h. Poziom ten jest słabo izolowany od powierzchni terenu, miejscami utwory te wychodzą na powierzchnię terenu, w związku z tym narażony jest na zanieczyszczenia. Jakość wody podziemnej w większości badanych studniach wierconych wykazuje Ib klasę czystości, odpowiadającą wymaganiom stawianym wodzie do spożycia przez ludzi. Lokalnie mogą zawierać podwyższoną zawartość żelaza i manganu wymagającą prostego uzdatniania. Poziom ten podlega ochronie w granicach GZWP nr 416 „Małogoszcz” o charakterze szczelinowo-krasowym.

Poziom wodonośny w utworach kredy górnej (Cr3) związany jest z występowaniem margli i wapieni. Zwierciadło wody występuje na głębokości 15-50 m pod napięciem hydrostatycznym, lokalnie zwierciadło jest swobodne i występuje na głębokości kilku metrów. Wydajności potencjalne studni wierconych są zróżnicowane i wynoszą 10-30 m³/h, lokalnie wydajności studni przekraczają 100 m³/h. Poziom ten jest słabo izolowany od powierzchni terenu, miejscami utwory te wychodzą na powierzchnię terenu, w związku z tym narażony jest na zanieczyszczenia z powierzchni. Jakość wody podziemnej w większości badanych studniach wierconych wykazuje Ib klasę czystości, odpowiadającą wymaganiom stawianym wodzie do spożycia przez ludzi. Lokalnie mogą zawierać podwyższoną zawartość żelaza i manganu, wymagającą prostego uzdatniania. Poziom ten podlega ochronie w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych o charakterze porowo-szczelinowym GZWP nr 409 Niecka Miechowska SE.

Czwartorzędowe (Q) piętro wodonośne tworzą poziomy dolin rzecznych. Poziom ten występuje na całym terenie gminy lecz nie stanowi ciągłej warstwy wodonośnej. Ujmowany jest on studniami kopanymi na potrzeby lokalne indywidualnych gospodarstw rolnych. Zwierciadło wody jest przeważnie swobodne i występuje na głębokości kilku-kilkunastu metrów. Poziom ten nie jest izolowany od powierzchni terenu, w związku z tym narażony jest na zanieczyszczenia. Jakość wody podziemnej wykazuje podwyższoną zawartość żelaza i manganu.

Wody podziemne wymagają ochrony jakości przede wszystkim z uwagi na fakt wykorzystywania ich na szeroką skalę jako podstawowe źródło dla celów zaopatrzenia ludności w wodę oraz jako uzupełnienie wykorzystywanych wód powierzchniowych o niższej jakości. Ponadto stanowią rezerwę wody pitnej dla przyszłych pokoleń.

Monitoring wód podziemnych, którego głównym zadaniem jest rozpoznawanie oraz stała kontrola jakości zbiorników wód o znaczeniu regionalnym, posiada szczególne znaczenie, bowiem przedmiotem badań są wody przeznaczone do spożycia przez ludzi i na potrzeby gospodarcze. Pozwala on na bieżącą ocenę stanu jakości tych wód oraz na poznanie kierunków zachodzących zmian, powodowanych przez zanieczyszczenia antropogeniczne. Badania terenowe i opróbowania prowadzone są przez Państwowy Instytut Geologiczny, a analizy chemiczne pobranych próbek wody wykonuje Centralne Laboratorium Chemiczne PiG w Warszawie.

Monitoring wód podziemnych na terenie gminy Sobków nie jest prowadzony. Najbliższe punkty znajdują się w gm. Jędrzejów (nr punktu 84, 85, 86), gdzie prowadzone są obserwacje w ramach monitoringu regionalnego poziomu górnokredowego oraz w gm. Małogoszcz (nr punktu 62 w Bocheńcu) i w gm. Chęciny (nr punktu 63 w Tokarni), gdzie obserwowane są studnie głębinowe ujmujące poziom górnourajski.

Studnie te obserwowane są od 1996r. przez Państwowy Instytut Geologiczny, Oddział Świętokrzyski w Kielcach. Początkowo badania prowadzono dwa razy w roku, a od 1997r. - raz w roku. Badania przeprowadzone od początku wykazały wysoką jakość wód podziemnych poziomu kredowego - klasa Ib, nie ma przekroczeń żadnego wskaźnika. Woda poziomu jurajskiego w Bocheńcu wykazuje również wysoką jakość - klasa Ib, natomiast w Tokarni niską jakość - klasa III ze względu na związki azotu. Badania przeprowadzone w 2003r. również potwierdziły wysoką jakość wody do spożycia przez ludzi.

Wody powierzchniowe

Główną rzeką gminy jest Nida, w początkowym odcinku Biała Nida płynąca w północnej części gminy, gdzie stanowi północno-zachodnią i północno-wschodnią granicę gminy. W północno-wschodniej części płynie rzeka Czarna Nida, która łączy się z Białą Nidą w miejscowości Żerniki, co daje początek Nidzie. Na terenie gminy długość rzeki Białej Nidy i Nidy wynosi ok. 34 km, zaś Czarnej Nidy - 1,5 km.

Rzeka Nida jest typową rzeką niziną, płynącą na piaszczystym podłożu po szerokiej terasie zalewowej pokrytej łąkami. Najbardziej charakterystyczną cechą Białej i Czarnej Nidy oraz Nidy jest ich naturalny układ hydrologiczny, a najważniejszym elementem jest meandrowanie rzeki z licznymi zakolami i starorzeczami.

Rzeki gminy wykazują w ciągu roku wahania stanu wód powodowane zmiennością zasilania. Wyssokie stany wód towarzyszą wezbraniom wiosennym (roztopa) i letnim (deszcze nawalne), a niskie stany występują w czerwcu, na początku lipca oraz jesienią.

Znaczna część gminy pokryta jest okresowo prowadzącymi wodę rowami melioracyjnymi założonymi w różnych okresach.

W systemie zarządzania gospodarką wodną obszar gminy należy do Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie.

Stan czystości wód powierzchniowych, na terenie województwa świętokrzyskiego, oceniany jest corocznie w oparciu o analityczne pomiary kontrolne realizowane w ramach monitoringu środowiska dla wód powierzchniowych płynących (sieć podstawowa i regionalna) oraz zbiorników zaporowych (sieć regionalna). Badania te wykonuje Laboratorium Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Kielcach. Podstawowym celem monitoringu jest dostarczenie informacji o stanie czystości wód powierzchniowych, niezbędnych dla ich ochrony i wspomagania procesów zarządzania zasobami wodnymi.

Na terenie gminy Sobków monitoringiem regionalnym wód powierzchniowych objęta jest rzeka Biała Nida (p.p.k. Mniszek gm. Małogoszcz i Żerniki gm. Sobków), Czarna Nida (Tokarnia gm. Chęciny) oraz Nida (p.p.k. Brzegi).

Badania wody rzeki Białej Nidy prowadzone w roku 2001 wykazały na całej długości III klasę czystości ze względu na ChZT-Mn i m. Coli. Badania prowadzone w 2002r. wykazały na odcinku od źródeł do 7,2 km (połączenie z Łososią) III klasę czystości ze względu na zawiesinę i azotyny, natomiast pozostały odcinek do połączenia z Czarną Nidą - II klasę czystości ze względu na fosfor, azotyny, ChZT-Mn i m. Coli. W roku 2003 rzeka na terenie gminy Sobków prowadziła wody III klasy czystości ze względu na azotyny i fosfor ogólny do połączenia z rz. Łososią. Dalej woda do 0,2 km biegu rzeki (p.p.k. w Żernikach) wykazywała II klasę czystości ze względu na azotyny, fosfor ogólny, miano Coli. Ujściowy odcinek ponownie wykazywał III klasę czystości, lecz tylko ze względów bakteriologicznych - miano Coli.

Rzeka Czarna Nida w latach 2001-2003 prowadziła wody nie odpowiadające normom (non) ze względu na miano Coli, fosfor og., azotyny, amoniak, fosforany.

Podstawowe źródła zanieczyszczenia wód powierzchniowych to ścieki (surowe lub niedostatecznie oczyszczone) komunalne z jednostek osadniczych.

W ostatnim czasie na terenie województwa można zaobserwować stopniową poprawę jakości wód powierzchniowych. Poprawa stanu czystości wód powierzchniowych jest wynikiem restrukturyzacji wielu gałęzi przemysłu, rezygnacji z technologii uciążliwych dla środowiska, regresu gospodarczego, większej (z roku na rok) ilości oczyszczalni ścieków oraz rozwoju technologii pozwalających na wyższą efektywność (wysoki stopień) redukcji zanieczyszczeń.

Podstawowymi źródłami antropogenicznego zanieczyszczenia wód powierzchniowych są odprowadzane do wód (surowe lub niedostatecznie oczyszczone) ścieki:

- komunalne z jednostek osadniczych,
- przemysłowe,
- wody opadowe z terenów zurbanizowanych,
- spływy powierzchniowe z terenów rolniczych (głównie związków biogenych) i komunikacyjnych.

Melioracje wodne i obiekty małej retencji

Woda w środowisku przyrodniczym spełnia wiele funkcji - jako środek produkcji rolniczej wpływa na wysokość i jakość plonów, kształtuje różnicowanie elementów biologicznych, jest niezbędnym czynnikiem zachowania walorów przyrodniczych, stanowi podstawowy czynnik rozwoju gospodarczego i cywilizacyjnego.

Retencja umożliwia zmagazynowanie części odpływu wody w okresach jej nadmiaru oraz wykorzystanie nagromadzonej wody w okresach posusznych. Jest to równoznaczne ze zwiększeniem zasobów wodnych (poprawą struktury bilansu wodnego).

Na omawianym obszarze brak jest zbiorników zaporowych, istnieją natomiast stawy i niewielkie oczka wodne pochodzenia naturalnego i sztucznego. Największe stawy rybne znajdują się we wsi Korytnica o łącznej powierzchni 61,72 ha - 7 stawów, w Korytnicy znajduje się również staw rybny o powierzchni 1,43 ha, natomiast we wsi Osowa stawy o powierzchni 1 ha.

Na terenie gminy realizowane są również zadania z zakresu melioracji podstawowej, polegające na konserwacji rzek oraz prace związane z odwodnieniem gruntów za pomocą rowów melioracyjnych.

Gospodarka wodno-ściekowa

Głównym przepisem prawa, odnoszącym się do zagadnień gospodarki wodnej jest ustawa z dn. 18 lipca 2001 roku - Prawo wodne. Ustawa ta reguluje gospodarowanie wodą w nawiązaniu do Dyrektywy Wodnej 2000/60/EC. Przepisy te przewidują prowadzenie zintegrowanej gospodarki wodnej, realizowanej zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Zakładają też zlewniowe kształtowanie i ochronę zasobów wodnych. Taki system gospodarowania oznacza całościowe spojrzenie na tworzenie się zasobów wodnych, możliwość ich wykorzystania i wszelkie procesy zachodzące w zlewni. Sprzyjać temu winna polityka ekologiczna państwa, która będzie ukierunkowana na przywracanie wodom podziemnym i powierzchniowym właściwego stanu ekologicznego, a przez to zapewnienie między innymi odpowiednich źródeł poboru wody. Zgodnie z ustawą Prawo wodne korzystanie z zasobów wodnych nie może powodować pogorszenia stanu ekologicznego wód i ekosystemów od nich zależnych, a także marnotrawstwa wody, marnotrawstwa energii wody, ani wyrządzania szkód.

Teren gminy Sobków jest obszarem zasobnym w wodę podziemną, która stanowi główne źródło zaopatrzenia ludności w wodę do picia i na potrzeby gospodarcze. Do zbiorowego zaopatrzenia wykorzystywane są wody poziomu jurajskiego i kredowego. Wody poziomu czwartorzędowego wykorzystywane są w znacznie mniejszej ilości przez indywidualnych odbiorców.

Poza ujęciami do zbiorowego zaopatrzenia w wodę mieszkańców gminy, wody podziemne eksploatowane są przez podmioty gospodarcze posiadające własne ujęcia oraz indywidualne ujęcia na własne potrzeby mieszkańców gminy.

Wg danych z 31.12. 2007r. na terenie gminy Sobków eksploatowanych jest dziewięć ujęć komunalnych, gdzie wielkość poboru wody podziemnej wyniosła 158,3 tys. m³/rok. Gmina zwodociągowana jest w 96 %. Długość sieci wodociągowej wynosi 93,73 km, a liczba przyłączy - 1 994. Woda z ujęć jest wysokiej jakości nie wymagającej uzdatniania.

Na terenie gminy Sobków istnieje oczyszczalnia ścieków komunalnych. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej wynosi 22,7 km, liczba czynnych przyłączy kanalizacyjnych wynosi 525.

Gleby

Gmina Sobków zalicza się do gmin o średnio-słabych warunkach przyrodniczo-glebowych. Potencjalne możliwości rolnictwa są niewielkie. Gleby ulegają ciągłej degradacji w wyniku działalności przemysłu wydobywczego i przetwórczego.

Wśród form użytkowania terenu na obszarze gminy dominują użytki rolne, które zajmują 69,7 % jej powierzchni (10 191 ha), z czego na grunty orne przypada 7 973 ha, na sady - 55 ha, łąki - 1 461 ha i pastwiska - 702 ha. Obszar gminy wykazuje zróżnicowanie pod względem klas bonitacyjnych gleb od III do VI.

W strukturze jakościowej gleb dominują grunty średniej i niskiej klasy bonitacyjnej. Prawie 36 % gruntów ornych to gleby IV klasy bonitacyjnej, a gleby V i VI klasy stanowią 54 %. Niska bonitacja gleb powoduje dominację w produkcji roślinnej, głównie zbóż i ziemniaków, natomiast w produkcji zwierzęcej chów trzody chlewnej i bydła.

W północno-wschodniej i wschodniej części omawianego obszaru dominują przepuszczalne i suche gleby piaskowe o niskiej i bardzo niskiej przydatności rolniczej, natomiast na wychodniach utworów wapiennych wykształciły się rędziny gorszej jakości z dużą ilością części szkieletowych w warstwie górnej. W dolinie Nidy przeważają użytki zielone o niskiej wartości rolniczej ze względu na nadmierne uwilgotnienie - mady, oraz gleby torfowe i murszowe.

Dobre warunki glebowe występują w rejonie wsi Kotlice Nowe, Kotlice, Mokrsko Dolne oraz na południe od wsi Osowa, Mięsowa i Mzurowa. Są to rędziny brunatne wykształcone ze skał kredowych oraz rędziny czarnoziemne. W dolinach rzecznych spotyka się rędziny deluwialne.

Pod wpływem czynników naturalnych oraz antropogenicznych zachodzi pogorszenie właściwości użytkowych gleby, czyli ich degradacja. Głównymi przyczynami, które powodują obniżenie właściwości produkcyjnych gleb są: górnictwo, niewłaściwe użytkowanie rolnicze gleb, błędne stosowanie środków ochrony roślin i nawozów sztucznych oraz oddziaływanie przemysłu, transportu i gospodarki komunalnej. Z punktu widzenia ochrony środowiska najważniejsze jest zapobieganie zanieczyszczeniom metalami ciężkimi. Tego typu zanieczyszczenia występują na terenach i w otoczeniu zakładów przemysłowych, elektrowni, na terenach miast i aglomeracji, w pobliżu tras komunikacyjnych oraz w obszarach objętych oddziaływaniem składowisk odpadów komunalnych i przemysłowych. Na terenie gminy Sobków WIOŚ prowadzi monitoring regionalny gleb w rejonie trasy E-7. Punkt taki zlokalizowany jest w Brzegach, a próbki gleb do badań pobierane są w odległości 10 i 50 m od drogi. Badania przeprowadzone w roku 1997 oraz 2002 - pH oraz metale ciężkie - nie wykazały przekroczeń wartości dopuszczalnych.

Zagrożenie erozją gleb jest niewielkie, pojawia się ono w strefach krawędziowych dolin i obniżen morfologicznych. Spowodowane jest wzrostem spadków i wysokości względnych.

Zgodnie z ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych wyróżnia się podstawowe kierunki ochrony gruntów rolnych i leśnych:

- ochronę ilościową polegającą na ograniczaniu przeznaczenia tych gruntów na inne cele,
- ochronę jakościową polegającą na zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji, szkodom powstającym w wyniku działalności nierolniczej i nieleśnej, przywracaniu i poprawianiu ich wartości,
- zachowanie torfowisk i oczek wodnych jako naturalnych zbiorników wodnych,
- poprawianie wartości użytkowej gruntów leśnych oraz zapobieganie obniżaniu ich produktywności.

Na cele nierolnicze i nieleśne można przeznaczać przede wszystkim grunty oznaczone w ewidencji gruntów jako nieużytki, a w razie ich braku - inne grunty o najniższej przydatności rolniczej. Przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne można dokonać jedynie w planach zagospodarowania przestrzennego.

Szczegółowej ochronie podlegają użytki rolne o wysokiej bonitacji, tzn. klas I-III, wytworzone z gleb pochodzenia mineralnego oraz użytki rolne klas IV-VI - jeśli zostały wytworzone z gleb pochodzenia organicznego oraz lasy. W tych przypadkach zagospodarowanie gruntów na cele nierolnicze i nieleśne łączy się z uzyskaniem zgody na wyłączenie ich z produkcji rolniczej i leśnej.

Surowce mineralne

Obszar gminy Sobków charakteryzuje się budową geologiczną sprzyjającą występowaniu surowców mineralnych. W „Bilansie zasobów kopalin” znajduje się siedem złóż⁸.

Udokumentowane jest jedno złóż kamieni drogowych „Chomentów”, które składa się z dwóch pól A i B.

Gmina posiada także złoża wapieni przydatnych dla przemysłu wapienniczego. Spośród złóż tego surowca eksploatowane dorywczo było złóż „Sobków 84” (eksploatowane przez Zakłady Przemysłu Wapienniczego „Trzuskawica” S.A. w kopalni „Wierzbica”). Obecnie koncesja wygasła, a złóż nie jest eksploatowane. Złóż to posiada dwa wyrobiska „Sobków I” i „Sobków II”. Wyrobisko „Sobków I” jest rekultywowane.

W bilansie zasobów naturalnych ujęte jest jedno złóż kruszywa naturalnego (Sobków). Są to piaski przydatne dla budownictwa.

Na terenie gminy Sobków znajduje się także rozpoznane szczegółowo (kat. A+B+C1) złóż surowców bentonitowych „Jawor”. Nie jest ono eksploatowane.

Tabela 4. Zestawienie zasobów kopalin w gminie Sobków

L. p.	Nazwa złoża	Zagospodarowanie	Zasoby	Uwagi:
1.	2.	3.	4.	5.
kruszywo naturalne				
1.	Sobków	nieeksploatowane	26476 tys. t	złóż rozpoznane wstępnie (kat C2)
kamienie drogowe i budowlane				
2.	Chomentów	nieeksploatowane	308190 tys. t	złóż rozpoznane wstępnie (kat C2)
3.	Kowala-Sobków	nieeksploatowane	2011 tys. t	złóż rozpoznane szczegółowo
wapienie dla przemysłu wapienniczego				
4.	Lipa	nieeksploatowane	311125 tys. t	złóż rozpoznane wstępnie (kat C2)
5.	Sobków 84	eksploatowane	82447 tys. t	wydobycie 2 tys. t/2002r.
6.	Sokołów Górny	nieeksploatowane	54455 tys. t	złóż rozpoznane szczegółowo
surowce bentonitowe				
7.	Jawor	nieeksploatowane	360 tys. t	złóż rozpoznane szczegółowo

Dane: Bilans zasobów kopalin w Polsce - stan na koniec 2002r.

Oprócz złóż znajdujących się w „Bilansie zasobów ...” na terenie gminy Sobków znajduje się kilka miejsc, gdzie prowadzono prace poszukiwawcze. Znajdują się tu rozpoznane złoża wapieni, glin, itów, torfów i piasków, lecz ze względu na zbyt małe zasoby lub złą jakość złóż nie zostały one ujęte w bilansie.

Teren gminy jest obszarem niekorzystnym do prowadzenia eksploatacji surowców mineralnych ze względu na położenie całego obszaru w obrębie GZWP oraz znacznej powierzchni na terenach chronionych z mocy prawa o ochronie przyrody (park krajobrazowy i jego otulina oraz obszar chronionego krajobrazu).

⁸ Uchwała Nr XXIII/148/2005 Rady Gminy W Sobkowie z dnia 14 lutego 2005r. w sprawie uchwalenia „Programu ochrony środowiska dla Gminy Sobków”

W ostatnich latach podjęte zostały działania zmierzające do ukrócenia tzw. „dzikiej” eksploatacji kopalni oraz eliminowania jej z terenów rolniczych i leśnych. W wyniku takiej eksploatacji następuje dewastacja powierzchni ziemi, wynikająca z nieuporządkowanej eksploatacji na potrzeby lokalne. Wyrobiska te najczęściej są niewielkie, lecz stanowią duże zagrożenie środowiska. Są one często miejscem tworzenia się nielegalnych wysypisk śmieci.

Obecnie eksploatowane tereny powinny posiadać opracowany kierunek rekultywacji po zakończeniu eksploatacji. Pozwoli to zminimalizować ujemne skutki wydobywania na środowisko naturalne.

Powietrze

Powietrze jest nie tylko niezbędnym do życia zasobnikiem tlenu, ale również ma decydujący wpływ na zdrowie człowieka. Wprowadzanie do powietrza substancji stałych, ciekłych lub gazowych w ilościach, które mogą ujemnie wpłynąć na zdrowie ludzi, klimat, przyrodę, glebę, wodę lub spowodować inne szkody w środowisku określane jest jako zanieczyszczenie powietrza. Liczba rodzajów zanieczyszczeń, jaka może występować w powietrzu, jest niezmiernie duża. Ze względu na tę mnogość wyodrębniono grupę zanieczyszczeń nazywanych charakterystycznymi zanieczyszczeniami powietrza.

Najczęściej występującymi charakterystycznymi zanieczyszczeniami powietrza są: pyły, dwutlenek siarki, tlenki azotu, tlenek i dwutlenek węgla. Największym antropogenicznym źródłem emisji różnych substancji jest proces spalania paliw. W strukturze emitowanych zanieczyszczeń przeważają zanieczyszczenia gazowe, a wśród nich: dwutlenek węgla, dwutlenek siarki, tlenki azotu i tlenek węgla. Wielkość emisji zanieczyszczeń z terenu powiatu jędrzejowskiego przedstawiono w tabeli 3.

Tabela 5. Wielkość emisji zanieczyszczeń do powietrza w roku 2002 z terenu powiatu jędrzejowskiego

Zanieczyszczenie	Emisja [Mg/rok]
Pył ogółem	318,0
Dwutlenek siarki	405,0
Tlenki azotu	2 115,0
Tlenek węgla	201,0
Dwutlenek węgla	804 855,0

Na podstawie informacji z WIOŚ w Kielcach

Największy udział w emisji związków gazowych ma dwutlenek węgla. W emisji gazów, bez dwutlenku węgla - największy udział mają tlenki azotu i dwutlenek siarki.

Na stan czystości powietrza w gminie Sobków, oprócz źródeł lokalnych wpływają również ponadregionalne zanieczyszczenia gazowe i pyłowe pochodzące z dużych ośrodków przemysłowych (głównie z aglomeracji krakowskiej i śląskiej).

Teren gminy Sobków jest terenem typowo rolniczym, brak tu jest większych zakładów przemysłowych czy przetwórczych, które mogą być źródłem zanieczyszczeń powietrza.

Największymi emitentami zanieczyszczeń do powietrza zlokalizowanymi na terenie gminy są:

- kotłownie indywidualne w gospodarstwach domowych, szklarniach,
- stacje paliw,
- komunikacja.

Większość tych obiektów emituje do atmosfery zanieczyszczenia powstające podczas spalania paliw zarówno do celów energetycznych, jak i technologicznych, dla których nie jest wymagane pozwolenie na emisję.

Ważnym zagadnieniem są zanieczyszczenia pochodzące od komunikacji drogowej (jedna ze składowych niskiej emisji). Dużą przeszkodą w omówieniu tej kwestii jest brak stosownych pomiarów wykonywanych na terenie gminy. W przypadku ulic o zwiększonym natężeniu ruchu należy liczyć się z okresowo podwyższonymi, ale prawdopodobnie nie przekraczającymi norm, stężeniami węglowodorów, tlenku węgla, tlenków azotu, ozonu, aldehydów, pyłów i metali, w tym zwłaszcza ołowiu. Istotne znaczenie ma również zapylenie powstające na skutek ścierania się opon i nawierzchni dróg.

Emisja komunikacyjna stwarza zagrożenie w pobliżu dróg o dużym natężeniu ruchu kołowego, oddziaływując niekorzystnie na uprawy polowe.

Duży wpływ na stan czystości powietrza ma także emisja niska pochodząca z palenisk domowych. Piece domowe i lokalne systemy grzewcze praktycznie nie posiadają jakichkolwiek urządzeń ochrony powietrza. Wielkość emisji z tych źródeł jest trudna do oszacowania, choć może być nawet 2-krotnie większa niż emisja z wszystkich kotłowni i wykazuje zmienność sezonową związaną z okresem grzewczym.

W niekorzystnych warunkach meteorologicznych, w warunkach tzw. inwersji temperaturowej mogącej występować w okresie zimowym - tj. w okresie zwiększonej produkcji ciepła, emisja z tego rodzaju źródeł może prowadzić do występowania lokalnie wysokich stężeń substancji zanieczyszczających. Niekorzystne warunki meteorologiczne mogą pojawiać się także jesienią lub wczesną wiosną, w czasie występowania mgieł.

Zgodnie z Ustawą Prawo Ochrony Środowiska oceny jakości powietrza dokonuje się w poszczególnych strefach, którymi są aglomeracje powyżej 250 tys. mieszkańców oraz obszary powiatu nie wchodzące w skład aglomeracji. W województwie świętokrzyskim opracowano wstępną ocenę jakości powietrza w strefach i klasyfikację stref, według kryteriów:

- Ochrona zdrowia ludzi (SO_2 , NO_2 , pył zawieszony, Pb, Co, benzen i O_3),
- Ochrona roślin (SO_2 , Nox, O_3).

Na podstawie wstępnej oceny jakości powietrza powiat jędrzejowski zakwalifikowano do klasy B, ze względu na ochronę zdrowia (poziom stężeń jest powyżej wartości dopuszczalnej, ale nie przekracza wartości dopuszczalnej powiększonej o margines tolerancji) oraz do klasy A, ze względu na ochronę roślin (poziom stężeń nie przekracza wartości dopuszczalnej).

Gospodarowanie energią

Głównym antropogenicznym źródłem emisji dwutlenku węgla, dwutlenku siarki, tlenków azotu jest spalanie paliw, głównie dla celów energetycznych. Wzrost emisji tych gazów powoduje niekorzystne i zbyt szybkie zmiany klimatu, zakwaszenie opadów atmosferycznych oraz degradację chemiczną gleb.

Poziom zużycia energii jest stymulowany przez przemysł i gospodarstwa domowe. Relatywnie wysoki udział Polski w emisji gazów cieplarnianych ma swoje źródło w strukturze wykorzystywanych nośników energii. Mimo, że w ostatnich latach uległa ona istotnej poprawie, to jednak wciąż jeszcze dominującym pierwotnym źródłem energii jest węgiel kamienny.

Biorąc pod uwagę niepokojące informacje naukowców na temat zmian klimatu, ważne jest, aby podejmować działania mające na celu zwiększenie efektywności wykorzystywania surowców energetycznych, głównie poprzez zmniejszenie energochłonności procesów produkcyjnych, zmianę struktury zużywanych paliw i przyjazne środowisku zachowanie konsumenckie (poprawa efektywności energetycznej, stosowanie źródeł energii przyjaznych środowisku). Pożądanym jest także wzrost produkcji energii ze źródeł odnawialnych oraz bezemisyjnych.

Problemy te charakterystyczne są także dla gminy Sobków, gdzie zanieczyszczenia pochodzą z sąsiadującej z gminą Cementowni Małogoszcz oraz Cementowni Sitkówka Nowiny i zakładów przemysłowych z Kielc. Nakłada się na nie jeszcze problem emisji zanieczyszczeń z procesów spalania w sektorze komunalno-bytowym, gdzie głównie ze względu na wysokie ceny oleju opałowego i brak dostępności do sieci gazowej w ogrzewaniu przeważa jako paliwo węgiel kamienny. W efekcie w sezonie grzewczym następuje wzrost emisji pyłowo-gazowej. Na terenie gminy Sobków nie istnieje żaden zorganizowany system ciepłowniczy. Funkcjonują tu pojedyncze kotłownie przy budynkach mieszkalnych, szkołach oraz budynkach administracyjnych i usługowych.

Sporą wagę przywiązuje się do technologii energooszczędnych w przemyśle i sektorze komunalnym. Dotyczy to nowoczesnych technologii produkcyjnych, w budownictwie i gospodarce komunalnej. Coraz bardziej popularna staje się termomodernizacja budynków wykonanych w latach poprzednich.

Na terenie gminy występują dość dogodne warunki do produkcji energii cieplnej z wykorzystaniem małych elektrowni wodnych oraz wykorzystania promieniowania słonecznego przez kolektory cieczowe lub próżniowe. Kolektory słoneczne mogą być wykorzystywane do podgrzewania wody i powietrza w domkach jednorodzinnych i gospodarstwach rolnych.

Energia może być pozyskiwana również z innych niekonwencjonalnych źródeł. Stwarza to szansę eliminacji paliw kopalnych, destabilizujących klimat poprzez emisję CO_2 i niszczących lokalne ekosystemy.

Teren gminy posiada duże obszary upraw rolnych i hodowli, które są potencjalnym źródłem energii z biomasy. Ponadto istnieją dogodne warunki uprawiania roślin do celów energetycznych (wydajne gatunki wierzb i topoli).

Nadal na terenie gminy nie jest wykorzystywana energia wiatru oraz nie ma sieci gazowej, która ułatwiłaby przechodzenie na opalanie gazem ziemnym.

Stan zasobów przyrody

Lasy

Na terenie gminy Sobków lasy i grunty leśne zajmują powierzchnię 3008 ha, co stanowi 20,7 % powierzchni gminy, (dla powiatu jędrzejowskiego 19,9 %). Same lasy zajmują powierzchnię 2974 ha, z czego 1941 ha lasów to lasy państwowe.

W strukturze własnościowej dominują lasy, stanowiące własność Skarbu Państwa i znajdujące się w zarządzie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Radomiu. W gminie Sobków lasy znajdują się w zarządzie Nadleśnictw Jędrzejów, obręb Jędrzejów. W strukturze wiekowej dominują lasy klasy III i IV. Przeważającym typem siedliskowym lasu jest bór świeży. Głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna zwyczajna, porastająca ponad 70 % powierzchni leśnej, z licznym udziałem brzozy. Wynika to z dużego areалу gruntów niskich klas bonitacyjnych. Ważnymi gatunkami lasotwórczymi są też: dąb szypułkowy i bezszypułkowy oraz olsza czarna. Przeciętny wiek drzewostanów wynosi ponad 40 lat.

Prywatne kompleksy leśne są zazwyczaj rozdrobnione i mieszczą się w przedziałach: 0,10-1,0 ha oraz 1,01 ha - 5,00 ha. W przewadze stanowią je drzewostany rozdzielone polami uprawnymi i łączące się w kilku do kilkudziesięciohektarowe kompleksy. Lasy prywatne na terenie gminy Sobków zajmują powierzchnię 1067 ha i koncentrują się w północnej i wschodniej części gminy.

Lasy pełnią wielorakie funkcje: ochronną - polegającą na dodatnim oddziaływaniu na środowisko przyrodnicze, produkcyjną - dostarczającą surowca drzewnego, owoców leśnych, ziół oraz społeczną - przede wszystkim jako teren dla rekreacji i turystyki. Lasy korzystnie oddziałują na klimat, powietrze, wodę, glebę, warunki życia człowieka oraz na równowagę przyrodniczą.

W Nadleśnictwie Jędrzejów powierzchnia lasów ochronnych wynosiła około: 3760,56 ha, z czego w obrębie leśnym Jędrzejów:

- lasy glebochronne o pow. 203,23 ha,
- lasy glebochronne uszkodzone przez przemysł o pow. 42,5 ha,
- wodochronne uszkodzone przez przemysł o pow. 57,56 ha,
- lasy uszkodzone przez przemysł o pow. 593,66 ha,
- lasy wodochronne o pow. 1872,66 ha.

Podstawą gospodarki leśnej w lasach prywatnych są uproszczone plany urządzenia lasów. Plany te warunkują prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej.

Potrzeby zalesieniowe gminy Sobków określa gminny program zwiększenia lesistości do roku 2020, w którym do zalesienia przewiduje się 1048 ha gruntów. Według GUS w roku 2003 zalesionych zostało 39,1 ha gruntów prywatnych.

Ważnym elementem przyrody są zasoby zwierzyny łownej. Podstawową zwierzyną łowną w powiecie jędrzejowskim jest zwierzyna drobna, którą reprezentują: lis, zając, bażant, kuropatwa, dzika kaczka. Zmniejszają się obszary występowania pospolitych wcześniej gatunków, a zwierzyna drobna podlega coraz silniejszej presji drapieżników, zwłaszcza lisów. Zwierzyna gruba (łoś, jeleń, sarna, dzik) jest mało liczna.

Ważnym elementem szaty roślinnej na terenach ubogich w lasy są zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne, przydrożne, rosnące na placach, skwerach i nieruchomościach. Pieczę prawną nad utrzymaniem tej roślinności sprawują gminy. Niemal każde wycięcie drzewa i krzewów wymaga zezwolenia, a także rekompensaty dla środowiska przyrodniczego w postaci nowych nasadzeń w innych miejscach. Mimo zasady równoważenia strat w lokalnym środowisku przyrodniczym, nadal aktualna jest potrzeba zwiększenia zadrzewień i zakrzewień na terenach wiejskich. Do tego celu nadaje się praktycznie każdy wolny fragment terenu użyteczności publicznej lub nieruchomości prywatnych. Zauważa się jeszcze wiele obszarów w gminie nie użytkowanych, szpecących chwastami, zaśmieceniem. Zagospodarowanie ich z wykorzystaniem drzew, krzewów, a nawet kwiatów, poprawiłoby niewątpliwie estetykę otoczenia, wzbogaciło środowisko przyrodnicze i urozmaiciło krajobraz. Działania w tej mierze zależą jednak od inicjatywy społeczności lokalnej.

W przypadku obszarów leśnych daje się zaobserwować utratę naturalnego charakteru drzewostanu na rzecz szybciej rosnących monokultur sosnowych. Może skutkować to obniżeniem odporności drzewostanów oraz zwiększeniem ich podatności na czynniki chorobotwórcze.

W lasach prywatnych zagrożeniem jest rozdrobnienie kompleksów. Powoduje to przerwanie ciągłości naturalnych ekosystemów i ograniczenie liczby nisz ekologicznych, stanowiących ostoje zwierząt. Nadzór nad tymi lasami sprawuje starosta a podstawą gospodarki leśnej są uproszczone plany urządzenia lasów. Plany te warunkują prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej.

Dla lasów ogólnymi zagrożeniami są: pożary, kradzieże drewna, zaśmiecanie ich w pobliżu terenów mieszkaniowych i dróg. Niewystarczająca jest także ilość i jakość infrastruktury turystycznej i komunalnej w sąsiedztwie lasów. Według informacji nadleśnictw ogólny stan drzewostanów na terenie powiatu jędrzejowskiego jest dobry, nie obserwuje się w ostatnich latach pojawów szkodliwych owadów leśnych. Nie rejestruje się tu także uszkodzeń drzewostanu w wyniku zanieczyszczenia powietrza.

Zagadnienia związane z gospodarką leśną są bardzo ważne, gdyż zwiększanie powierzchni leśnej prowadzi do:

- poprawy bilansu wodnego danego obszaru,
- przeciwdziałania erozji wodnej i wietrznej gleby,

- zwiększania bioróżnorodności terenów rolnych,
- tworzenia korytarzy ekologicznych,
- podnoszenia efektywności krajobrazu,
- poprawa turystycznej atrakcyjności obszarów rolnych,
- zwiększenia produkcji surowca drzewnego i innych odnawialnych surowców leśnych,
- zmniejszania efektu cieplarnianego.

W obecnym czasie zalesienia gruntów rolnych realizowane będą jako jedno z działań Planu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Formy ochrony przyrody

Gmina Sobków położona jest w obszarze szczególnie atrakcyjnym pod względem ukształtowania terenu i walorów krajobrazowych. Obszar gminy posiada znaczne walory przyrodnicze w krajowym i regionalnym układzie przestrzennym oraz pełni ważne funkcje ekologiczne poprzez funkcjonowanie tu doliny rzeki Nidy.

Krajowa sieć ekologiczna ECONET-Polska jest wieloprzestrzennym systemem obszarów węzłowych najlepiej zachowanych pod względem przyrodniczym i reprezentatywnych dla różnych regionów przyrodniczych kraju, wzajemnie ze sobą powiązanych korytarzami ekologicznymi, które zapewniają ciągłość więzi przyrodniczych w obrębie tego systemu. Funkcje takich korytarzy i ciągów pełnią mało przekształcone przez człowieka doliny rzek i cieków, strefy zadrzewień i zakrzewień śródpolnych lub wydłużone kompleksy leśne. Na teren gminy Sobków wchodzi fragment korytarza ekologicznego o znaczeniu krajowym - Dolina Nidy.

Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000 to sieć obszarów chronionych na terenie państw członkowskich Unii Europejskiej. Celem wyznaczania tych obszarów jest ochrona cennych pod względem przyrodniczym i zagrożonych składników różnorodności biologicznej w państwach Unii Europejskiej. W skład sieci Natura 2000 wchodzi:

- obszary specjalnej ochrony (OSO) - wyznaczone na podstawie Dyrektywy Rady 79/409/EWG w sprawie ochrony dzikich ptaków, tzw. „Ptasiej”, dla gatunków ptaków wymienionych w załączniku I do Dyrektywy
- specjalne obszary ochrony (SOO) - wyznaczone na podstawie Dyrektywy Rady 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, tzw. „Siedliskowej”, dla siedlisk przyrodniczych wymienionych w załączniku I oraz siedlisk gatunków zwierząt i roślin wymienionych w załączniku II do Dyrektywy.

W projektowanej sieci ekologicznej NATURA 2000, projektuje się powstanie na terenie gminy Sobków jednego Specjalnego Obszaru Ochrony (SOO) o nazwie Wzgórza Chęcińsko-Kieleckie, który obejmuje fragment gminy o powierzchni 574,2 ha.

Jednym z głównych walorów ostoi w ramach zaproponowanych obszarów są lasy oraz roślinność bagienna, torfowa. Dobrze wykształcone i zachowane są także zbiorowiska łąkowe i torfowiskowe, oraz lasy łąkowe. Ostoje stanowią miejsce lęgowe wielu gatunków ptaków, zwłaszcza wodno-błotnych i ważny punkt na ich szlaku wędrówkowym.

Na terenie gminy wieloprzestrzenny system ochrony przyrody obejmuje fragment Chęcińsko-Kieleckiego Parku Krajobrazowego wraz z otuliną (północny i północno-wschodni fragment gminy) oraz fragment Włoszczowsko-Jędrzejowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (południowo-zachodnia część gminy).

Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy - powołany został rozporządzeniem nr 17/96 Wojewody Kieleckiego z dnia 02.12.1996 r. Został utworzony w celu ochrony dziedzictwa geologicznego Gór Świętokrzyskich - na powierzchni około 205 km² występują na powierzchni skały prawie wszystkich okresów geologicznych od kambru do holocenu. Strefa ochronna parku zajmuje powierzchnię ponad 111 km². Ch-KPK zajmuje północną część gminy Sobków o powierzchni 2 197 ha, natomiast otulina - 1 949,7 ha powierzchni gminy.

Dla obszaru parku charakterystyczna jest różnorodność warunków siedliskowych, powodująca wielkie zróżnicowanie i bogactwo szaty roślinnej. W strukturze obszaru dominują grzbiety i garby denudacyjne. Na powierzchni występują liczne naturalne i sztuczne wychodnie skał, często bogate w szczątki kopalne zwierząt i roślin, w tym wiele skamieniałości przewodnich.

Największe powierzchnie zajmują tu półnaturalne i antropogeniczne zbiorowiska łąkowe i pastwiska na zabagnionych glebach mineralnych i organiczno-mineralnych oraz zespoły i zbiorowiska muraw bliźniczkowych. Występują tu również bardzo ciekawe florystycznie, ciepłolubne murawy kserotermiczne. Poza łąkami charakterystycznym typem siedlisk są lasy, pokrywające 37,7 % powierzchni Parku.

Na terenie parku spośród 1000 gatunków flory - około 69 gatunków podlega ochronie całkowitej, a 12 częściowej. Również świat zwierzęcy obfituje w bogactwo gatunków, również objętych ochroną prawną. Najciekawsze przyrodniczo i najlepiej zachowane fragmenty parku zostały objęte ochroną rezerwatową. Ch-KPK posiada plan ochrony zatwierdzony Rozp. Nr 25/98 Wojewody Kieleckiego z dn. 19.12.1998r.; ponadto dla Zespołu Parków Krajobrazowych Gór Świętokrzyskich (w skład którego wchodzi Ch-KPK) opracowano „Plan ochrony Zespołu Parków Krajobrazowych Gór Świętokrzyskich”. Mozaikowość ekosystemów zdecydowała o uznaniu Parku jako węzła ekologicznego o znaczeniu międzynarodowym.

Włoszczowsko-Jędrzejowski Obszar Chronionego Krajobrazu - (pow. całkowita 69090 ha), położony w południowo-zachodniej części gminy Sobków, gdzie zajmuje 8 242 ha jej powierzchni. Został on powołany rozporządzeniem nr 12/95 Wojewody Kieleckiego z dnia 29.09.1995r. Najważniejszą funkcją obszaru jest ochrona wód zlewni Pilicy i Nidy oraz ochrona Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP Niecka Miechowska. Prawie 1/3 powierzchni obszaru zajmują kompleksy leśne z różnorodnością siedlisk. Zbiorowiska leśne, torfowiskowe, wodne i szuwarowe oraz łąkowe stanowią tu harmonijną całość o dużych wartościach wodochronnych i klimatycznych.

Uzupełnieniem wielkoobszarowych form ochrony przyrody na terenie gminy jest użytek ekologiczny o powierzchni 2,22 ha znajdujący się na północny wschód od Sobkowa. Ochroną objęty jest obszar terenów skalnych z murawami kserotermicznymi.

Na terenie gminy nie występują natomiast pomniki przyrody.

Ważnym zadaniem jest objęcie ochroną parków podworskich. Na terenie gminy Sobków ochroną konserwatorską objęto:

- park i ogród Zespołu Dworskiego w Brzegach z 1 poł. XIX w., przekomponowany na początku XX w.;
- park Zespołu Dworskiego w Kotlicach z końca XVIII w., przekomponowany na początku XX w.;
- pozostałość parku Zespołu Dworskiego w Lipie z XIX w.;
- pozostałość parku Zespołu Dworskiego w Mokrsku Dolnym z XVIII w., powiększony w drugiej połowie XIX w.;
- pozostałość parku dworskiego w Osowej z XIX w.;

Zadanie to należy realizować we współdziałaniu z Wojewódzkim Konserwatorem Przyrody oraz w porozumieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. W pierwszej kolejności należy dokonać oceny stanu tych obiektów.

Jednym z charakterystycznych walorów środowiska w gminie jest istnienie tu niewielkich, naturalnych zbiorników retencyjnych (terenów podmokłych, oczek wodnych, nieuregulowanych odcinków rzek). W niektórych przypadkach konieczna wydaje się renaturyzacja części ekosystemów (dolin rzecznych, łąk, zbiorowisk zaroślowych).

W celu ochrony cennych walorów środowiska na terenie gminy Sobków wytypowano następujące obiekty:

- rezerwat przyrody „Wilkomija” obejmujący kompleks leśny;
- rezerwat ornitologiczny „Stawy Korytnickie” - obejmować ma kompleks stawów rybnych o pow. 61,72 ha oraz przylegające do nich fragmenty łąk, pastwisk i zadrzewień (całkowita pow. 85,13 ha). Celem ochrony jest zachowanie stanowisk lęgowych rzadkich gatunków ptaków oraz ochrona ich żerowisk w okresie lęgowym. Stwierdzono istnienie tu 101 gatunków ptaków. Na terenie tym gniazduje ponad 30 gatunków ptaków wodno-błotnych. Najbardziej cenne gatunki to: gęś gęgawa, błotniak łąkowy, sieweczka rzeczna, brodziec krwawodzioby. Są to ptaki wpisane do „Czerwonej Księgi” silnie zagrożone. Ponadto występują gatunki zagrożone wyginięciem, np.: perkoz rdzawoszyi, bąk, bączek, łabędź niemy, cyranka, płaskonos, błotniak stawowy i inne;
- rezerwat geologiczny na obszarze między Korytnicą, Jaworem, Karsami i Chomentowem w celu ochrony występujących w iłach korytnickich na powierzchni terenu skamieniałości mioceńskich mięczaków;
- rezerwat leśny „Międzygórze” w Sobkowie;
- rezerwat leśny „Łysa Góra” w Korytnicy.

W wyniku zagospodarowywania przez ludzi nowych, dotychczas otwartych terenów, następuje ich fragmentaryzacja i przerwanie ciągłości istniejących układów, decydujących o zachowaniu równowagi przyrodniczej. Szczególnie dobrze to widać w przypadku budowy nowych ciągów komunikacyjnych, napowietrznych linii energetycznych wysokiego napięcia oraz tworzenia obszarów zwartej zabudowy.

Sytuacja społeczna w Gminie Zasoby mieszkaniowe

Sytuacja mieszkaniowa w gminie Sobków nie odbiega zasadniczo od zasobów mieszkaniowych powiatu i jest ogólnie dobra, brakuje jednak mieszkań o charakterze socjalnym.

Tabela 7. Zasoby mieszkaniowe w Gminie

Zasoby mieszkaniowe						
Zasoby mieszkaniowe wg form własności						
ogółem						
mieszkania	miesz.	2 063	2 409	2 414	2 417	2 420
izby	izba	8 680	10 150	10 171	10 187	10 200
		193	225	226	226	226
powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	399	578	087	371	723
zasoby gmin (komunalne)						
mieszkania	miesz.	36	21	21	22	22
izby	izba	108	59	59	68	68
powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	1 945	1 003	1 003	1 115	1 115
zasoby spółdzielni mieszkaniowych						
mieszkania	miesz.	18	18	20	19	19
izby	izba	66	60	65	61	61
powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	1 128	1 125	1 198	1 130	1 130
zasoby zakładów pracy						
mieszkania	miesz.	7	7	7	7	7
izby	izba	21	21	21	21	21
powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	478	478	478	478	478
zasoby osób fizycznych						
mieszkania	miesz.	2 312	2 358	2 361	2 368	2 371
izby	izba	9 731	9 981	9 997	10 023	10 036
		218	222	222	223	223
powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	077	442	878	352	704
zasoby Towarzystw Budownictwa Społecznego (TBS)						
mieszkania	miesz.	0	0	0	0	0
izby	izba	0	0	0	0	0
powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	0	0	0	0	0
zasoby pozostałych podmiotów						
mieszkania	miesz.	5	5	5	1	1
izby	izba	29	29	29	14	14
powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	530	530	530	296	296
Zasoby mieszkaniowe wg lokalizacji						
ogółem						
mieszkania	miesz.	2 063	2 409	2 414	2 417	2 420
izby	izba	8 680	10 150	10 171	10 187	10 200
		193	225	226	226	226
powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	399	578	087	371	723
w miastach						
mieszkania	miesz.	0	0	0	0	0
izby	izba	0	0	0	0	0
powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	0	0	0	0	0
na wsi						
mieszkania	miesz.	2 063	2 409	2 414	2 417	2 420
izby	izba	8 680	10 150	10 171	10 187	10 200
		193	225	226	226	226
powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	399	578	087	371	723
Mieszkania w budynkach mieszkalnych sprzedanych osobom fizycznym						
ogółem						
mieszkania	miesz.	-	3	-	4	-
powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	-	88	-	177	-
budynki wielorodzinne						
mieszkania	miesz.	-	0	-	0	-
powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	-	0	-	0	-
Mieszkania w budynkach mieszkalnych zwrócone dawnym indywidualnym właścicielom bądź spadkobiercom						
mieszkania	miesz.	-	0	-	0	-
powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	-	0	-	0	-
Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne						
ogółem						
wodociąg	miesz.	1 770	1 807	1 812	1 815	1 818
ustęp splukiwany	miesz.	1 461	1 504	1 509	1 512	1 515
łazienka	miesz.	1 485	1 527	1 532	1 535	1 538
centralne ogrzewanie	miesz.	1 389	1 437	1 442	1 445	1 448
gaz sieciowy	miesz.	0	0	0	0	0
w miastach						
wodociąg	miesz.	0	0	0	0	0
ustęp splukiwany	miesz.	0	0	0	0	0
łazienka	miesz.	0	0	0	0	0
centralne ogrzewanie	miesz.	0	0	0	0	0
gaz sieciowy	miesz.	0	0	0	0	0

na wsi						
wodociąg	miesz.	1 770	1 807	1 812	1 815	1 818
ustęp splukiwany	miesz.	1 461	1 504	1 509	1 512	1 515
łazienka	miesz.	1 485	1 527	1 532	1 535	1 538
centralne ogrzewanie	miesz.	1 389	1 437	1 442	1 445	1 448
gaz sieciowy	miesz.	0	0	0	0	0
Mieszkania wyposażone w instalacje - w % ogółu mieszkań						
w miastach						
wodociąg	%	-	0	0	0	0
łazienka	%	-	0	0	0	0
centralne ogrzewanie	%	-	0	0	0	0
na wsi						
wodociąg	%	-	75,0	75,1	75,1	75,1
łazienka	%	-	63,4	63,5	63,5	63,6
centralne ogrzewanie	%	-	59,7	59,7	59,8	59,8
Zaległości w opłatach za mieszkanie w zasobach gminnych						
ogółem						
mieszkania	miesz.	-	1	-	0	-
wysokość zaległości	tys. zł	-	1,0	-	0	-
ponad 3 miesiące						
mieszkania	miesz.	-	1	-	0	-
wysokość zaległości	tys. zł	-	1,0	-	0	-
Postępowania eksmisyjne i eksmisje z lokali mieszkalnych						
toczące się w sądzie postępowania eksmisyjne						
ogółem	jed.	-	0	-	0	-
z powodu zaległości w opłatach za mieszkanie	jed.	-	0	-	0	-
orzeczone przez sąd eksmisje						
ogółem	jed.	-	0	-	0	-
z powodu zaległości w opłatach za mieszkanie	jed.	-	0	-	0	-
wykonane eksmisje						
ogółem	jed.	-	0	-	0	-
z powodu zaległości w opłatach za mieszkanie	jed.	-	0	-	0	-
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań						
1 mieszkania	m ²	93,7	93,6	93,7	93,7	93,7
na 1 osobę	m ²	23,4	27,4	27,4	27,4	27,4
Remonty i modernizacje komunalnych zasobów mieszkaniowych						
Remonty kapitalne i roboty remontowe mieszkań						
remonty kapitalne						
mieszkania	miesz.	-	0	-	-	-
mieszkania w budynkach wyremontowanych	miesz.	-	-	-	0	-
mieszkania, których remont bezpośrednio dotyczył	miesz.	-	0	-	0	-
roboty remontowe - wymiana instalacji						
mieszkania	miesz.	-	0	-	4	-
mieszkania, których remont bezpośrednio dotyczył	miesz.	-	0	-	4	-
roboty remontowe - remont dachu						
mieszkania	miesz.	-	0	-	2	-
mieszkania, których remont bezpośrednio dotyczył	miesz.	-	0	-	2	-
roboty remontowe - wymiana stolarki budowlanej						
mieszkania	miesz.	-	0	-	4	-
mieszkania, których remont bezpośrednio dotyczył	miesz.	-	0	-	4	-
Instalacje nowo doprowadzone do mieszkań						
mieszkania						
ogółem	miesz.	-	0	-	0	-
wodociąg	miesz.	-	0	-	0	-
kanalizacja	miesz.	-	0	-	0	-
centralne ogrzewanie	miesz.	-	0	-	0	-
ciepła woda	miesz.	-	0	-	0	-
gaz sieciowy	miesz.	-	0	-	0	-
mieszkania, których remont bezpośrednio dotyczył						
ogółem	miesz.	-	0	-	0	-
wodociąg	miesz.	-	0	-	0	-
kanalizacja	miesz.	-	0	-	0	-
centralne ogrzewanie	miesz.	-	0	-	0	-
ciepła woda	miesz.	-	0	-	0	-
gaz sieciowy	miesz.	-	0	-	0	-
Ocieplenie budynków						
mieszkania w budynkach wyremontowanych	miesz.	-	0	-	4	-
mieszkania, których remont bezpośrednio dotyczył	miesz.	-	0	-	4	-

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS, www.stat.gov.pl

Ogółem w gminie Sobków w 2006r. było 2 420 mieszkań zamieszkałych z 10 200 izbami, w tym 22 mieszkań komunalnych, 19 spółdzielni mieszkaniowych i 7 zakładów pracy. $\frac{3}{4}$ mieszkań posiada przyłącze do sieci wodociągowej, jedynie niecałe $\frac{2}{3}$ mieszkań posiada łazienkę. Podobny wskaźnik mieszkań

może poszczycić się centralnym ogrzewaniem. Na 1 osobę w mieszkaniu przypada 27,4 m², co jest wskaźnikiem dobrym.

Infrastruktura społeczna

Oświata i wychowanie

Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym do jego obowiązków należy zapewnienie edukacji na szczeblu przedszkolnym, podstawowym i gimnazjalnym. Samorząd powiatowy jest organem prowadzącym dla szkół ponadgimnazjalnych oraz szkół specjalnych stopnia podstawowego i gimnazjalnego. Na terenie Gminy funkcjonuje obecnie: 5 przedszkoli, 9 szkół podstawowych i 2 gimnazja.

Tabela 8. Współczynnik skolaryzacji w Gminie (stan na 31.12.2006r.)

współczynnik skolaryzacji brutto		
szkoły podstawowe	%	100,48
gimnazja	%	106,38
współczynnik skolaryzacji netto		
szkoły podstawowe	%	100,16
gimnazja	%	105,10

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Regionalnych (BDR)

Tabela 9. Gminne placówki oświatowe

Lp. Nazwa placówki	Liczba nauczycieli (etaty)		Liczba uczniów		% ogółu uczniów	
	2001	2006	2001	2006	2001	2006
1 Przedszkole Samorządowe Miąsowa	3,09	3,09	28	46	2 %	4 %
2 Przedszkole Samorządowe Sobków	4,0	4,04	32	31	2 %	3 %
3 Zespół Placówek Oświatowych Brzegi	12,55	12,62	153	108	11 %	9 %
4 Szkoła Podstawowa Chomentów	8,0	10,07	52	67	4 %	5 %
5 Zespół Placówek Oświatowych Korytnica	9,8	8,79	89	52	7 %	4 %
6 Szkoła Podstawowa Lipa	7,27	8,45	50	42	4 %	3 %
7 Zespół Placówek Oświatowych Miąsowa	21,88	27,71	292	341	22 %	28 %
8 Zespół Placówek Oświatowych Mokrsko	10,0	11,13	130	127	10 %	10 %
9 Szkoła Podstawowa Sokołów Dolny	11,33	11,25	100	74	7 %	6 %
10 Szkoła Podstawowa Sobków	12,0	11,19	81	85	6 %	7 %
11 Szkoła Podstawowa Sobków Filia Staniowice	5,13	6,22	31	24	2 %	2 %
12 Gimnazjum Publiczne Sobków	18,61	21,44	276	232	21 %	19 %
13 Szkoła Podstawowa Mzurowa	4,22	-	28	-	2 %	-
Ogółem	127,88	136,0	1342	1229	100	100

Źródło: opracowanie na podstawie informacji UG Sobków

W stosunku do 2001r. zwiększyła się w Gminie nieznacznie (o 8,12) liczba etatów nauczycieli, a zmniejszyła i to w dużym stopniu liczba uczniów (o 113), co związane jest ze systematycznym spadkiem liczby urodzeń w gminie we wcześniejszych latach. Proporcja etatów nauczycielskich do liczby uczniów jest obecnie korzystniejsza.

Szkoły są dobrze wyposażone w komputery. Gimnazja posiadają pracownie komputerowe. ¾ szkół podstawowych dysponuje podobnym wyposażeniem.

Mieszkańcy wskazują na niedostateczną liczbę świetlic socjoterapeutycznych, gdzie dzieci i młodzież mogliby po lekcjach w szkole przebywać pod fachową opieką pedagogów i psychologów. Ponadto doskwiera brak kawiarenek internetowych ułatwiających dostęp do Internetu osobom mniej zamożnym.

Zdrowie

Opiekę zdrowotną na terenie Gminy zapewniają 2 ośrodki zdrowia oraz 2 apteki. Z roku na rok wzrasta liczba porad udzielonych w ośrodkach zdrowia. Przekroczyła ona w roku 2006 wielkość 35,5 tys., a 5 lat wcześniej była mniejsza niż 30 tys. Na terenie Gminy nie jest zlokalizowany żaden szpital, żłobek czy dom pomocy społecznej. Takie usługi świadczą placówki w Jędrzejowie.

Tabela 10. Opieka zdrowotna na terenie Gminy

	J.m.	2002	2003	2004	2005	2006
Szpital						
Szpital ogólny						
Szpital ogółem	ob.	0	0	-	-	-
szpital publiczny	ob.	0	0	-	-	-
szpital niepubliczny	ob.	0	0	-	-	-
inne oddziały	oddział	0	0	-	-	-
łóżka ogółem	łóżko	0	0	-	-	-
leczeni (bez ruchu międzyoddziałowego)	osoba	0	0	-	-	-
osobodni leczenia	os. dzień	0	0	-	-	-

Lecznictwo uzdrowiskowe						
Szpital uzdrowiskowy, sanatorium uzdrowiskowe						
ogółem	ob.	0	0	0	-	-
średnia liczba łóżek czynnych	łóżko	0	0	0	-	-
leczeni/kuracjusze stacjonarnie	osoba	0	0	0	-	-
leczeni/kuracjusze stacjonarnie dzieci w wieku 0-18 lat	osoba	-	-	0	-	-
osobodni leczenia	os. dzień	0	0	0	-	-
Uzdrowiskowy zakład przyrodoleczniczy, przychodnia uzdrowiskowa						
ogółem	ob.	0	0	0	-	-
kuracjusze leczenia ambulatoryjnego	osoba	0	0	0	-	-
Sanatorium rehabilitacyjne						
ogółem	ob.	0	0	0	-	-
łóżka	łóżko	0	0	0	-	-
leczeni/kuracjusze stacjonarnie	osoba	0	0	0	-	-
leczeni/kuracjusze stacjonarnie dzieci w wieku 0-18 lat	osoba	-	-	0	-	-
osobodni leczenia	os. dzień	0	0	0	-	-
Prewentorium uzdrowiskowe						
ogółem	ob.	0	0	0	-	-
łóżka	łóżko	0	0	0	-	-
leczeni/kuracjusze stacjonarnie	osoba	0	0	0	-	-
osobodni leczenia	os. dzień	0	0	0	-	-
Placówki ambulatoryjnej opieki zdrowotnej						
Przychodnie ogółem						
ogółem	ob.	0	3	-	-	-
Przychodnie wg form organizacyjnych						
ogółem	ob.	0	3	-	-	-
publiczne	ob.	0	2	-	-	-
niepubliczne	ob.	0	1	-	-	-
Przychodnie, ośrodki zdrowia						
przychodnie ogółem	ob.	0	3	-	-	-
przychodnie służby medycyny pracy	ob.	0	0	-	-	-
ośrodki zdrowia ogółem	ob.	2	-	-	-	-
Zakłady opieki zdrowotnej						
ogółem	ob.	-	-	2	3	2
publiczne	ob.	-	-	2	2	2
niepubliczne	ob.	-	-	0	1	0
służby medycyny pracy	ob.	-	-	0	0	0
praktyki lekarskie w miastach	osoba	0	0	0	0	0
praktyki lekarskie na wsi	osoba	0	0	0	0	0
Placówki podległe samorządowi terytorialnemu						
przychodnie ogółem	ob.	0	-	-	-	-
przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie	ob.	-	2	2	2	2
ośrodki zdrowia ogółem	ob.	2	-	-	-	-
Porady ogólnodostępne						
porady ogółem						
ogółem	jed.	-	29 470	32 496	33 822	35 520
podległa samorządowi terytorialnemu	jed.	-	29 470	32 496	33 822	35 520
porady lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej						
ogółem	jed.	-	22 391	23 144	25 085	-
podległa samorządowi terytorialnemu	jed.	-	22 391	23 144	25 085	-
porady w poradniach stomatologicznych						
ogółem	jed.	-	0	1 928	-	-
podległa samorządowi terytorialnemu	jed.	-	0	1 928	-	-
Apteki i punkty apteczne						
Apteki						
ogółem						
apteki	ob.	1	1	1	1	1
farmaceuci	osoba	2	2	-	-	-
mgr farmacji	osoba	-	-	2	2	2
prywatne						
apteki	ob.	1	-	-	-	-
farmaceuci	osoba	2	-	-	-	-
Punkty apteczne						
punkty apteczne	ob.	1	2	2	2	1
farmaceuci	osoba	0	0	-	-	-
mgr farmacji	osoba	-	-	0	0	0
Apteki - wskaźniki						
ludność na aptekę ogólnodostępną	osoba	8 276	8 225	8 243	8 264	8 271
Żłobki						
Żłobki						
żłobki	ob.	0	0	0	0	0
oddziały żłobkowe	oddział	0	0	0	0	0
miejsca rzeczywiste (łącznie z oddziałami)	miejsce	0	0	0	0	0
dzieci przebywające w ciągu roku (łącznie z oddziałami)	osoba	0	0	0	0	0

dzieci wypisane (łącznie z oddziałami)	osoba	0	0	0	-	-
dzieci (łącznie z oddziałami)	osoba	-	0	0	0	0
Żłobki podległe samorządowi terytorialnemu						
żłobki	ob.	0	0	0	0	0
oddziały żłobkowe	oddział	0	0	0	0	0
miejsca rzeczywiste (łącznie z oddziałami)	miejsce	0	0	0	0	0
dzieci przebywające w ciągu roku (łącznie z oddziałami)	osoba	0	0	0	0	0
dzieci wypisane (łącznie z oddziałami)	osoba	0	0	0	-	-
dzieci (łącznie z oddziałami)	osoba	-	0	0	0	0
Placówki stacjonarnej pomocy społecznej						
Domy lub zakłady pomocy społecznej						
dom lub zakład	ob.	0	-	-	-	-
oddział lub filia	oddział	0	-	-	-	-
miejsca (łącznie z filiami)	miejsce	0	-	-	-	-
pacjenci	osoba	0	-	-	-	-
Placówki stacjonarnej pomocy społecznej						
placówki pomocy społecznej	ob.	-	0	0	0	0
domy pomocy społecznej	ob.	-	0	0	0	0
filie	oddział	-	0	0	0	0
miejsca (łącznie z filiami)	miejsce	-	0	0	0	0
mieszkańcy (łącznie z filiami)	osoba	-	0	0	0	0
Stacjonarne zakłady opieki zdrowotnej						
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze						
zakład	ob.	0	0	-	-	-
oddział lub filia	oddział	0	0	-	-	-
miejsca (łącznie z filiami)	miejsce	0	0	-	-	-
pacjenci (łącznie z filiami)	osoba	0	0	-	-	-
pacjenci w ciągu roku (łącznie z filiami)	osoba	0	0	-	-	-
Hospicja						
zakład	ob.	0	0	-	-	-
oddział lub filia	oddział	0	0	-	-	-
miejsca (łącznie z filiami)	miejsce	0	0	-	-	-
pacjenci w ciągu roku (łącznie z filiami)	osoba	0	0	-	-	-

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS, www.stat.gov.pl

Kultura

Gmina prowadzi 4 placówki biblioteczne w ramach Gminnej Biblioteki Publicznej w Sobkowie (w tym 3 filie). Nie funkcjonuje ośrodek kultury.

Pomoc społeczna

W języku potocznym - pomoc społeczna to katalog dóbr (zasiłki finansowe, rzeczowe) i usług świadczonych przez odpowiednie organizacje potrzebującym pomocy

W sensie ustawowym - pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia.

Pomoc społeczna pełni funkcję domykającą w systemie zabezpieczenia społecznego w naszym kraju. Jednocześnie działalność pomocy społecznej obejmuje wstępne rozeznanie potrzeb i inicjowanie sposobów ich zaspokajania, co w konsekwencji sprowadza się do przygotowywania podstawy do nowych, doskonalszych rozwiązań organizacyjno-prawnych w tym zakresie. Przedmiotem pomocy społecznej w ostatnich latach są działania ukierunkowane na łagodzenie skutków głębokich przemian w innych obszarach życia społecznego. Wychodząc naprzeciw nowym potrzebom, 1 maja 2004r. weszła w życie nowa ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. zastępując ustawę o pomocy społecznej z 29 listopada 1990r. Obszernym aktem prawnym (161 artykułów) na nowo określono system wsparcia dla osób najbardziej potrzebujących. Ustawodawca pozostawił w nim trzy podstawowe formy zasiłków: zasiłek stały, zasiłek okresowy i zasiłek celowy.

Działaniami z zakresu pomocy społecznej w gminie Sobków zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, utworzony w 1990r. Ośrodek jest jednostką organizacyjną gminy, realizującą zadania własne gminy w zakresie pomocy społecznej, jak również zadania zlecone gminie z zakresu administracji rządowej.

Celem pomocy społecznej jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej pomoc udzielana jest osobom i rodzinom, w szczególności z powodu:

- ubóstwa,
- sieroctwa,
- bezdomności,
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- bezrobocia,

- niepełnosprawności,
- długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- przemocy w rodzinie,
- bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze,
- trudności w integracji osób, które uzyskały status uchodźcy,
- alkoholizmu lub narkomanii,
- trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego,
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom, których dochód nie przekracza⁹:

- osobie samotnie gospodarującej - 477 zł
- na osobę w rodzinie - 351 zł

Kwoty te podlegają waloryzacji i ogłaszane są w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej.

Do zadań własnych gminy należy m.in. (zgodnie z art. 17 ustawy o pomocy społecznej):

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych i celowych specjalnych,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych,
- udzielanie schronienia, posiłku osobom tego potrzebującym,
- praca socjalna,
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania,
- prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach wsparcia dziennego i mieszkaniach chronionych,
- dożywianie dzieci,
- sprawienie pogrzebu,
- kierowanie do domów pomocy społecznej i ponoszenie kosztów utrzymania mieszkańca gminy.

Do zadań zleconych gminie należy m.in. (zgodnie z art. 18 ustawy o pomocy społecznej):

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych,
- opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym,
- świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- udzielanie zasiłku celowego na pokrycie wydatków powstałych w wyniku klęski żywiołowej lub ekologicznej, inne zadania z pomocy społecznej wynikające z rozpoznanych potrzeb gminy.

Zasiłki

Wszystkie wypłacone zasiłki poprzedzone są wywiadem środowiskowym przeprowadzonym przez pracownika socjalnego, na podstawie którego wydawane są decyzje administracyjne. Pomimo, że w ostatnich latach ilość wypłacanych świadczeń systematycznie wzrastała jeszcze do ubiegłego roku, to i tak w ocenie mieszkańców wysokość środków na ten cel jest stanowczo za małą.

Różny jest okres korzystania z pomocy GOPS i wynosi (wg stanu na 31 grudnia 2006r.):

do jednego roku - 30

powyżej 1 roku - 200 (bieda długotrwała)

powyżej 5 lat - 70 (bieda chroniczna)

Tabela 11. Sołectwa wg. wskaźnika pauperyzacji (WP)

l.p.	Sołectwa	Ilość środowisk	Ilość osób w środowiskach OPS			
			Ilość osób w środowiskach ogółem	w tym do 17 lat	Liczba mieszk. (2006r)	% osób korzystających z pomocy społecznej
1	Bizorenda	11	39	17	228	17,1 %
2	Brzegi	17	63	33	470	13,4 %
3	Brzeźno	8	20	9	187	10,7 %

⁹ art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. Nr 64, poz. 593 z 2004 roku) oraz Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 lipca 2006r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodów oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. 2006 Nr 135, poz. 950)

4	Choiny	2	5	0	18	27,8 %
5	Chomentów	22	83	25	389	21,3 %
6	Jawór	12	49	21	159	30,8 %
7	Karsy	5	24	16	117	20,5 %
8	Lipa	15	52	25	253	20,6 %
9	Nowe Kotlice	14	57	24	209	27,3 %
10	Niziny	5	20	10	68	29,4 %
11	Osowa	16	49	19	538	9,1 %
12	Korytnica	36	131	33	785	16,7 %
13	Miąsowa	14	37	23	649	5,7 %
14	Mzurowa	12	45	21	554	8,1 %
15	Mokrsko Dolne	7	19	13	259	7,3 %
16	Mokrsko Górne	5	14	5	193	7,3 %
17	Stare Kotlice	10	41	19	181	22,7 %
18	Sokołów Dolny	13	44	18	508	8,7 %
19	Sokołów Górny	10	36	13	406	8,9 %
20	Sobków	25	94	36	958	9,8 %
21	Staniowice	16	46	24	444	10,4 %
22	Szczepanów	2	7	3	135	5,2 %
23	Wierzbica	11	41	17	159	25,8 %
24	Wólka Kawęcka	2	8	2	130	6,2 %
25	Żerniki	10	39	16	289	13,5 %
Ogółem ilość osób w środowiskach OPS: 1063					8286	WP 12,8 %

- sołectwa zagrożone pauperyzacją (16-29,99 %)
- strefy biedy (od 30 %)

Źródło: opracowanie na podstawie informacji GOPS Sobków

Wydatki Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Struktura wydatków Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sobkowie przedstawia się następująco:

Tabela 12. Wydatki GOPS w Sobkowie (2006r.)

Formy pomocy	Liczba rodzin objętych pomocą	Wartość udzielonych świadczeń w zł	% ogółu udzielonych świadczeń
I. Zadania zlecone gminy	25	82.902	
Ogółem, w tym:			
- zasiłki stałe	25	77.630	93,6 %
- specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	-	-	-
- składki zdrowotne	15	5.272	6,4 %
- składki emerytalno-rentowe	-	-	-
II. Zadania własne gminy			
Ogółem, w tym:		165.442	
- zasiłki celowe	179	68.399	41,3 %
- zasiłki okresowe	24	17.818	10,8 %
- posiłki	108	56.239	34,0 %
- usługi opiekuńcze	10	22.686	13,7 %
- pokrywanie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym i bez dochodu i tytułu ubezpieczenia	-	-	-
- schronienie	-	-	-
- zasiłek celowy (zdarzenie losowe)	1	300	0,2 %

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sobkowie

Tabela 13. Zestawienie wydatków Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w gminie Sobków w latach 2002-2006

Formy pomocy	Liczba rodzin objętych pomocą	Wartość udzielonych świadczeń w zł	% ogółu udzielonych świadczeń
2002			
Zadania zlecone	161	436.238	86 %
Zadania własne gminy	230	69.926	14 %
Ogółem 2002r.	391	506.164	100 %
2003			

Zadania zlecone	163	375.682	83 %
Zadania własne gminy	262	74.714	17 %
Ogółem 2003r.	425	450.396	100 %
2004			
Zadania zlecone	21	69.682	47 %
Zadania własne gminy	260	77.968	53 %
Ogółem 2004r.	281	147.650	100 %
2005			
Zadania zlecone	25	68.196	31 %
Zadania własne gminy	271	150.404	69 %
Ogółem 2005r.	296	218.600	100 %
2006			
Zadania zlecone	25	77.630	32 %
Zadania własne gminy	315	165.442	68 %
Ogółem 2006r.	340	243.072	100 %

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sobkowie

Tabela 14. Świadczenia niepieniężne udzielane rodzinom w gminie Sobków w latach 2002-2006

Powody udzielenia pomocy	Liczba rodzin korzystających z pomocy				
	2002	2003	2004	2005	2006
Pomoc w załatwianiu spraw urzędowych	23	26	Wyłącznie praca socjalna	Wyłącznie praca socjalna	Wyłącznie praca socjalna
Praca socjalna	40	33	50	80	40
Razem					

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sobkowie

Należy zwrócić uwagę na stały wzrost ilości i wartości wypłaconych świadczeń. Nie pominąć także ograniczenie świadczeń niepieniężnych z pomocy społecznej jedynie do pracy socjalnej, co ma miejsce od 2004r.

Powody udzielania pomocy społecznej

Tabela 16. Przyczyny udzielania pomocy społecznej w Gminie w latach 2001-2006

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin korzystających z pomocy						
Lata	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Ubóstwo	-	11	14	13	37	27	37
Bezrobocie	-	56	74	86	93	81	95
Niepelnosprawność	-	63	81	100	34	46	37
Rodzina niepełna	-	10	15	22	18	6	18
Długotrwała choroba	-	72	96	96	89	64	89
Rodzina wielodzietna	-	7	13	15	26	18	26
Potrzeba ochrony macierzyństwa	-	47	32	41	7	-	-
Bezradność w spr. opiek. wych.	-	35	48	46	29	24	22
Bezdomność	-	-	-	-	-	-	2
Alkoholizm	-	9	3	4	31	23	30
Trud. w przyst. do życia po opuszczeniu zakładu karnego	-	-	-	3	3	5	1

* jedna rodzina może korzystać z pomocy z kilku różnych powodów

Źródła: opracowanie własne GOPS

Najczęstszym powodem udzielania świadczeń z pomocy społecznej było bezrobocie (95). Na drugim miejscu znalazła się długotrwała choroba (89). Warto zaznaczyć, że jedna rodzina mogła korzystać z pomocy z kilku różnych powodów. Należy podkreślić, że ubóstwo jest z reguły efektem długotrwałego utrzymywania się w strefie niskich dochodów i nie może być traktowane równoważnie z innymi „typowymi” powodami przyznawania pomocy, lecz jako powód współwystępujący. Trzecie miejsce na liście powodów udzielania pomocy społecznej zajmuje niepełnosprawność - z tego powodu pomoc w 2006r. uzyskało 37 rodzin..

W najmniejszym stopniu dysfunkcje dotyczą problemów rodzin niepełnych (18), trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego (1) oraz problemów bezdomności - 2 przypadki. Odnotowano 1 przypadek problemów związanych z trudnościami po opuszczeniu zakładu karnego.

W stosunku do 2001r. liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w gminie Sobków w zasadzie nie uległa znaczącej zmianie, z wyjątkiem lat 2002-2004, co wiąże się z głównej mierze z przeniesieniem w 2003. wypłat rent socjalnych z Ośrodków Pomocy Społecznej do Zakładów Ubezpieczeń Społecznych.

Bezpieczeństwo publiczne

Komenda Powiatowa Policji w Jędrzejowie obejmuje zasięgiem swojego działania 9 gmin, w tym Gminę Sobków, gdzie zlokalizowany jest Komisariat Policji. W gminie Sobków odnotowano w 2006r. ogółem 195 wykroczeń i przestępstw. Wśród stwierdzonych w gminie Sobków zdarzeń dominują zjawiska przemocy w rodzinie - 75 stwierdzonych przypadków w 2006r., o 23 % więcej niż w roku poprzednim. Dużo jest także przypadków kierowania pojazdami mechanicznymi w stanie nietrzeźwym (59). Narasta problem kradzieży z domów, niewiele jest przypadków bójek, pobić czy kradzieży pojazdów. Duży spadek w 2006r. nastąpił w odniesieniu do przestępstw gospodarczych. Mieszkańcy pozytywnie oceniają pracę w terenie dzielnicowych i współpracę Policji ze szkołami (bezpieczeństwo na drogach, przeciwdziałanie patologiom i zagrożeniom z nimi związanymi). Potrzeby lokalnej Policji są też dostrzegane ze strony władz samorządowych Gminy.

Tabela 15. Wykroczenia i przestępstwa na terenie Gminy

Wyszczególnienie	2005	2006	% wzrostu w latach* 2005-2006
Kradzież cudzej rzeczy	12	16	33 %
Kradzież z włamaniem	9	11	22 %
Przestępstwa rozbójnicze	2	-	-100 %
Kradzieże pojazdów	-	1	100 %
Bójki i pobicia	1	-	-100 %
Przestępstwa gospod.	4	1	-75 %
Nietrzeźwi kierujący	70	59	-16 %
Kolizje drogowe	32	27	-16 %
Wypadki drogowe	-	5	500 %
Przemoc w rodzinie	61	75	23 %
Inne	-	-	-

Źródło: Komisariat Policji

Organizacje pozarządowe w Gminie

Przedmiotem współpracy władz gminy Sobków z organizacjami pozarządowymi jest: realizacja zadań własnych gminy, określonych w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym, a w szczególności zadań własnych gminy obejmujących następujące obszary:

- kultury fizycznej i turystyki,
- kultury,
- pomocy społecznej,
- edukacji i oświaty,
- określenia potrzeb społecznych i najlepszego sposobu ich zaspakajania,
- budowania programów rozwiązywania ważnych problemów społecznych.

Na terenie Gminy siedzibę statutową posiada 12 organizacji społecznych. Jednak największą grupę wśród nich stanowią ochotnicze straże pożarne, prowadzące głównie działalność ratowniczą.

Większość organizacji jest mało aktywna, nie pozyskiwała nigdy środków finansowych z zewnątrz. Mieszkańcy nie wykazują zainteresowania aktywnym udziałem w ich działalności. Działalność wolontarystyczna skupiona jest wokół miejscowych parafii oraz szkół. Poświęcona jest głównie działalności charytatywnej. Mieszkańcy wskazują na potrzebę stworzenia gminnego centrum wolontariatu i prowadzenia działań z zakresu rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.

Sytuacja na rynku pracy

Liczba osób pracujących

Wartościami charakteryzującymi rynek pracy, obok stopy bezrobocia, jest także liczba osób pracujących. To one (przynajmniej teoretycznie, gdyż dane te nie uwzględniają „szarej strefy”) biorą na swoje barki ciężar utrzymania pozostałych mieszkańców, a więc dzieci, uczącą się młodzież, studentów, bezrobotnych, rencistów i emerytów. Do grona osób pracujących zalicza się:

- osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór),
- pracodawców i pracujących na własny rachunek, czyli:
- właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin) oraz indywidualnych właścicieli zwierząt gospodarskich nie posiadających użytków rolnych,
- właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie,
- inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody,
- osoby wykonujące pracę nakładczą,
- agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów),
- członków spółdzielni produkcji rolniczej,
- duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

Wg stanu na 31.12.2007r. na terenie Gminy Sobków pracowało jedynie 424 osób, w tym 121 mężczyzn i 269 kobiet.

Bezrobocie

Tabela 16. Bezrobotni w poszczególnych gminach powiatu jędrzejowskiego (stan na 31.12.2007r.)

Powiatowy Urząd Pracy	Miasto lub gmina	liczba bezrobotnych ogółem	w tym kobiety	zwolnieni z przyczyn dot. zakładu pracy	z prawem do zasiłku	w wieku 18-44 lat	pozostający bez pracy >12 m-cy
Jędrzejów	Imielno	222	129	11	17	179	124
	Jędrzejów	1633	979	122	136	1130	884
	Małogoszcz	647	454	49	55	471	357
	Nagłowice	270	147	13	26	219	112
	Oksa	196	121	9	16	155	103
	Sędziszów	680	483	58	35	487	397
	Ślupia Jędrz.	177	117	6	11	145	88
	Sobków	381	235	38	36	270	219
	Wodzisław	326	185	18	25	254	175
	Razem	4532	2850	324	357	3310	2459

Źródło: PUP Jędrzejów

W dniu 31.12.2007r. na terenie Gminy Sobków zamieszkiwały 381 osób zarejestrowanych jako bezrobotne, aż 219 z nich pozostawały bez pracy dłużej niż 12 miesięcy (57,5 %), co wyróżnia Gminę na tle innych gmin Powiatu. Wśród bezrobotnych więcej jest kobiet - 61,7 % ogółem liczby zarejestrowanych bezrobotnych.

Tabela 17. Stopa bezrobocia w powiecie jędrzejowskim na tle średniej w województwie i w kraju na przestrzeni lat 2003-2007

Lata / miesiące		Stopa bezrobocia w %		
		Polska	Województwo Świętokrzyskie	Powiat Jędrzejowski
Rok 2003	Styczeń	18,6	19,0	14,8
	Luty	18,7	19,1	15,0
	Marzec	18,6	19,0	15,0
	Kwiecień	18,3	18,5	14,7
	Maj	17,9	18,1	14,3
	Czerwiec	17,7	17,8	14,0
	Lipiec	17,7	17,9	13,8
	Sierpień	17,6	17,7	13,6
	Wrzesień	17,5	17,5	13,3
	Październik	17,4	17,4	13,3
	Listopad	17,6	17,7	13,5
	Grudzień	18,0	18,1	13,6
Rok 2004	Styczeń	20,6	22,7	18,9
	Luty	20,6	22,8	19,3
	Marzec	20,5	22,8	19,4
	Kwiecień	20,0	22,4	19,0
	Maj	19,6	22,0	18,6
	Czerwiec	19,5	21,9	18,5
	Lipiec	19,3	21,8	18,3
	Sierpień	19,1	21,7	18,3
	Wrzesień	18,9	21,4	18,1
	Październik	18,7	21,1	17,8
	Listopad	18,7	21,4	17,8
	Grudzień	19,0	22,0	18,2

Rok 2005	Styczeń	19,4	22,2	18,5
	Luty	19,4	22,2	18,6
	Marzec	19,2	22,0	18,5
	Kwiecień	18,7	21,4	18,4
	Maj	18,2	20,9	18,0
	Czerwiec	18,0	20,6	17,7
	Lipiec	17,9	20,4	17,6
	Sierpień	17,7	20,4	17,5
	Wrzesień	17,6	20,3	17,5
	Październik	17,3	19,9	17,3
	Listopad	17,3	20,1	17,3
	Grudzień	17,6	20,6	18,0
Rok 2006	Styczeń	18,0	21,0	18,2
	Luty	18,0	20,9	18,3
	Marzec	17,8	20,7	18,1
	Kwiecień	17,2	19,9	17,3
	Maj	16,5	19,3	16,8
	Czerwiec	16,0	18,7	16,4
	Lipiec	15,7	18,4	16,0
	Sierpień	15,5	18,3	15,5
	Wrzesień	15,2	18,0	15,4
	październik	14,9	17,6	15,1
	Listopad	14,8	17,5	15,0
	Grudzień	14,8	17,7	15,2
Rok 2007	Styczeń	15,1	17,9	15,3
	Luty	14,8	17,8	15,2
	Marzec	14,3	17,2	14,8
	Kwiecień	13,6	16,5	14,1
	Maj	12,9	15,8	13,6
	Czerwiec	12,3	15,4	12,9
	Lipiec	12,1	15,2	12,6
	Sierpień	11,9	15,1	12,4
	Wrzesień	11,6	14,9	11,8
	Październik	11,3	14,6	11,7
	Listopad	11,2	14,6	11,7
	Grudzień	11,4	15,1	12,3

Źródło: PUP Jędrzejów

Na przestrzeni kilku ostatnich lat utrzymuje się tendencja, z której wynika, że stopa bezrobocia w Powiecie zbliżona jest do średniej wartości karjowej, a jednocześnie jest niższa o kilka punktów procentowych od średniej w Województwie.

Tabela 18. Podstawowe dane o bezrobociu w powiecie jędrzejowskim (stan na 31.12.2007r.)

Wyszczególnienie	Ogółem	Kobiety
Liczba zarejestrowanych ogółem (w tym):	4637	2899
- z prawem do zasiłku	386	161
- zamieszkali na wsi	2881	1783
- posiadający gospodarstwo rolne	417	256
- niepełnosprawni	88	45
Zarejestrowani w miesiącu (w tym):	389	183
- po raz pierwszy	81	43
- po raz kolejny	308	140
- z prawem do zasiłku	73	33
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w m-cu sprawozdawczym (z tego z przyczyn):	284	134
- podjęcia pracy (w tym):	129	67
praca niesubsydiowana	124	64
praca subsydiowana (w tym):	5	3
prace interwencyjne	3	1
roboty publiczne	0	0
- rozpoczęcie szkolenia	1	0
- rozpoczęcie stażu	5	2
- rozpoczęcia przygotowania zawodowego w miejscu pracy	5	5
- rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	0	0
- niepotwierdzenia gotowości do pracy	105	37
- dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	9	8
- podjęcia nauki	1	1
- ukończenia 60/65 lat	3	2
- nabycia praw emerytalnych lub rentowych	2	1
- nabycia uprawnień do świadczenia przedemerytalnego	4	4
- innych	20	7

Bezrobotni, będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy		
Liczba zarejestrowanych ogółem:		
- do 25 roku życia	1134	706
- które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia	81	53
- długotrwale bezrobotni	3195	2157
- kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	-	1151
- powyżej 50 roku życia	811	391
- bez kwalifikacji zawodowych	1172	774
- bez doświadczenia zawodowego	2049	1382
- bez wykształcenia średniego	2398	1274
- samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia	247	213
- które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	77	3
Zarejestrowani w miesiącu sprawozdawczym:		
- do 25 roku życia	142	84
- które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia	28	16
- długotrwale bezrobotni	136	76
- kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	-	34
- powyżej 50 roku życia	47	20
- bez kwalifikacji zawodowych	91	41
- bez doświadczenia zawodowego	165	87
- bez wykształcenia średniego	153	51
- samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia	10	5
- które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	9	0
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w miesiącu sprawozdawczym:	107	49
- do 25 roku życia	43	21
- powyżej 50 roku życia	143	78
- długotrwale bezrobotni		
Oferty pracy zgłoszone w miesiącu sprawozdawczym ogółem (z tego):	43	
- dla niepełnosprawnych	6	
- staże	8	
- miejsca przygotowania zawodowego	5	
- prace społecznie użyteczne	0	

Źródło: PUP Jędrzejów

Ubóstwo

„Bieda to brak możliwości i umiejętności niezbędnych do funkcjonowania w społeczeństwie”

(A. Sen, Nagroda Nobla 1998)

Istnieją dwa podejścia do zagadnienia ubóstwa. Jedno, stare, związane z doktrynalnym liberalizmem, mówiące, że człowiek ubogi jest sam sobie winien własnego losu. Każda pomoc państwa w tym zakresie jest szkodliwa, gdyż zwalnia beneficjenta potencjalnych korzyści socjalnych od własnej samozaradności i przezorności.

Drugie podejście wiąże się ze świadomością, że ubóstwo i bieda stanowią zagrożenie dla społecznego bytu (zwłaszcza bogatych) zbiorowości i wymagają przeciwdziałania. Bieda rodzi procesy dezintegracji i marginalizacji społecznej, a te bezpośrednio rzutują na efektywność ekonomiczną gospodarki. Ludzie ubodzy, najbardziej upraszczając, są to osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej.

Ubóstwo w Polsce to w przeważającej mierze stan nabyty w ciągu ostatnich lat. Przez dziesięciolecie okresu przed transformacją skupiska biedy obejmowały tylko znaczną część klasycznego marginesu społecznego oraz w niewielkiej liczbie ludzi starych. Teraz bieda wtargnęła szeroko do gospodarstw domowych utrzymujących się dotychczas na poziomie umiarkowanym, ale wystarczającym do godnego życia o własnych siłach. Większość przypadków degradacji materialnej dokonała się szybko i niespodziewanie.

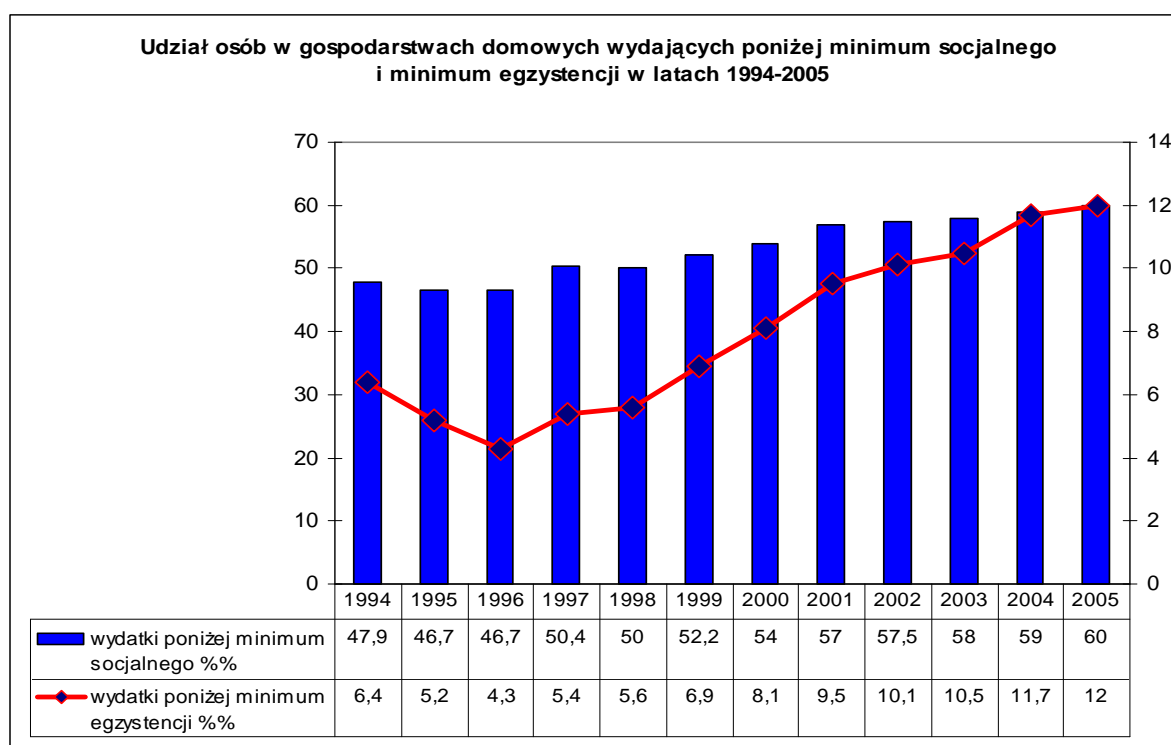
Ubóstwo to coś o wiele więcej niż niski dochód, nie występuje wyłącznie w wymiarze materialnym i majątkowym, a tym samym tylko w kategoriach minimów np. socjalnego czy egzystencji. Bieda odzwierciedla również niedostateczne zdrowie i edukację, depryzację pod względem wiedzy i komunikacji społecznej, niezdolność do cieszenia się ludzkimi i politycznymi prawami i niski poziom zaufania i szacunku do samego siebie.

Profesor Wielisława Warzywoda-Kruszyńska, autorytet naukowy w europejskich i polskich badaniach ubóstwa, mówi: „To, że wzrost gospodarczy zmniejszy problem biedy jest oczywistym mitem. Od 1992r. w Polsce mamy do czynienia ze stałym wzrostem gospodarczym, a jednocześnie wzrasta procent ludzi ubogich (wykres poniżej) dlatego, jest to problem przede wszystkim polityczny. To politycy decydują o tworzeniu polityki edukacyjnej, zatrudnienia, mieszkaniowej itd. Kolejny mit to ten, że powstawanie nowoczesnych zakładów pracy na terenie powiatu czy gminy przyczyni się do zmniejszenia biedy. Nowo-

czesne firmy zatrudniają lepiej wykształconych, a biedni nie mają odpowiednich kwalifikacji i cech poszukiwanych przez pracodawców”¹⁰.

W roku 2005 około 60 % mieszkańców Polski (a więc ponad połowa ludności) żyło w gospodarstwach domowych, w których poziom wydatków był niższy od minimum socjalnego. W miastach było to ok. 51 % osób, a na wsi - ponad 70 %.

Wykres 1. Udział osób w gospodarstwach domowych wydających poniżej poziomu minimum socjalnego i minimum egzystencji w latach 1994-2005

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań IPISS-GUS /www.ipiss.com.pl/

Wydatki rodzin żyjących w sferze niedostatku były średnio o 34 % niższe od poziomu minimum socjalnego. Zasięg ubóstwa skrajnego oszacowano w 2002 roku na około 11 % (około 7 % w miastach, 17 % - na wsi), a co druga z osób w takiej sytuacji pozostawała w sferze ubóstwa skrajnego przynajmniej od roku 2001. Wskaźnik średniej luki wydatkowej, obliczony dla gospodarstw pozostających w latach 2001-2002 poniżej granicy ubóstwa skrajnego, wynosił 24 %, co oznacza, że ubóstwo trwałe jest głębsze niż przeciętne w danym roku. Poziom wydatków gospodarstw domowych ze sfery ubóstwa skrajnego był w 2002 roku niższy średnio o 20 % od minimum egzystencji.

Według W. Toczyńskiego i A. Zielińskiej¹¹ ubóstwo to:

brak dostatecznych środków materialnych do życia, bieda i niedostatek, stan poniżej pewnego zmiennego w czasie progu dochodowego lub progu realizacji potrzeb w odniesieniu do jednostki rodzinnej lub grupy społecznej.

Definicje te wyraźnie wskazują na funkcjonowanie w społeczeństwie uznawanego poziomu potrzeb, do których odnosi się osiągany przez jednostkę, rodzinę dochód. Rozróżniamy dwa ujęcia rozumienia ubóstwa. Ubóstwo absolutne dotyczy stanu niezaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, uznanych za minimalne w danym społeczeństwie i czasie. Jest to taki „stan warunków bytowych (...), który uniemożliwia lub w istotnym stopniu utrudnia realizację podstawowych funkcji życiowych”. Podstawowym kryterium przyjętym dla takiego rozumienia ubóstwa jest poziom egzystencji biologicznej człowieka lub grupy społecznej.

¹⁰ Wywiad dla Gazety Wyborczej z dn. 14.11.2005r.

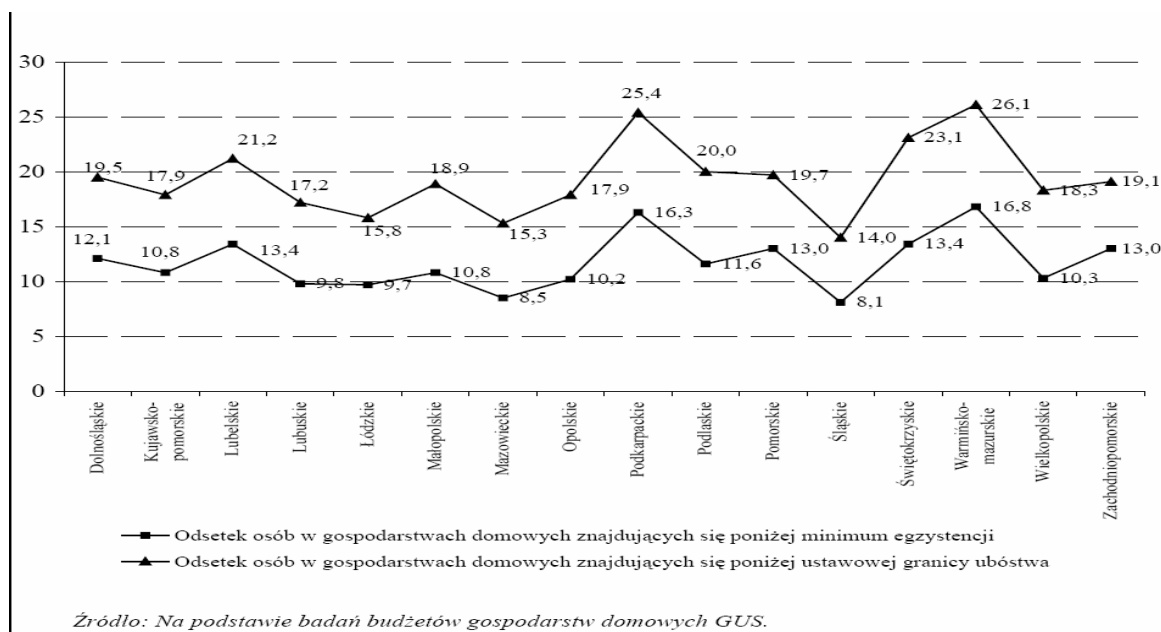
Z kolei w ujęciu względnym, ubóstwo rozumiane jest jako naruszenie zasad sprawiedliwości społecznej przez istnienie nadmiernego dystansu pomiędzy poziomem życia poszczególnych grup ludności - „ludzie są dotknięci ubóstwem, kiedy ich dochód - nawet jeśli jest wystarczający na to by przeżyć - spada istotnie poniżej tego, który przeciętnie dostępny jest w danej społeczności”.

W podejściu klasycznym ustalenie kryteriów ubóstwa odbywa się poprzez ocenę poziomu zaspokojenia potrzeb wyłącznie przez pryzmat dochodów-wydatków. Innymi aspektami pomiaru ubóstwa są: sposoby ustalenia progu ubóstwa (linii ubóstwa), który oddziela ubogich od reszty społeczeństwa; sposób pomiaru zasięgu i głębokości ubóstwa; rozstrzygnięcie czy za ubogie uznać należy osoby, które tylko chwilowo znalazły się w tej sferze, czy jedynie takie, u których zjawisko to ma charakter przewlekły.

Ze względu na przyczyny, można wyróżnić trzy kategorie ubóstwa:

- losowe - spowodowane zdarzeniami niezależnymi od woli człowieka (wypadki, choroby, klęski żywiołowe),
- subiektywne - powstałe na skutek małej aktywności i zaradności lub całkowitej bezradności ludzi, niskich kwalifikacji, słabego wykształcenia, niechęci do wykonywania pracy czy uzależnienia od zasiłków z pomocy społecznej, a także z powodu różnych patologii: alkoholizmu, narkomanii itp.,
- strukturalne - wynikające z zewnętrznych przyczyn gospodarczych, przede wszystkim bezrobocia, niskich wynagrodzeń, polaryzacji dochodów, wysokich cen.

Wykres 2. Odsetek osób w gospodarstwach domowych znajdujących się na poniżej minimum egzystencji i minimum socjalnego w odniesieniu do województw w 2006r.

Źródło: na podstawie badań budżetów domowych GUS.

Do czynników, które mają wpływ na ubóstwo polskiego społeczeństwa należą ponadto: niepełnosprawność lub długotrwała choroba, sieroctwo, wielodzietność lub niepełność rodziny, trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu placówki opiekuńczo-wychowawczej czy zakładu karnego, podeszły wiek. Według ekspertów EWG¹² przyczynami ubóstwa są: bezrobocie, bezdomność, brak wykształcenia, brak komunikacji społecznej, niewłaściwa i niewystarczająca ochrona socjalna, nadmierne zadłużenie rodzin, odrzucenie pozytywnego modelu rodziny, nieodpowiednie i niewystarczające środki przeznaczone dla ludzi starych. Linie ubóstwa w Polsce wyznacza minimum egzystencji (biologiczne) jako dolną jego granicę, zaś minimum socjalne - górną. Odsetek osób żyjących w gospodarstwach domowych, w których poziom wydatków był niższy od minimum socjalnego, a więc poniżej granicy określającej sferę niedostatku i ostrzegającej przed ubóstwem, kształtował się w 2005r. na poziomie ponad 60 %.

¹² op. cit. s. 61.

Jak alarmują eksperci, główne skutki ubóstwa to:

- ograniczenie perspektyw życiowych dzieci,
- powstawanie sytuacji konfliktowych w rodzinie,
- zagrożenie bezpieczeństwa publicznego,
- konflikty między ludźmi.

Sytuacja sobkowskich rodzin wskazuje na szereg zagrożeń w obliczu, których stają obecnie polskie rodziny. Wiele z tych problemów domaga się rozwiązań w skali makro, na poziomie polityki społecznej państwa. Wiele jest jednak i takich, którymi można i należy zajmować się na szczeblu lokalnym.

Znaczący wpływ na warunki życia i sposób funkcjonowania rodziny ma wysokość dochodów, niewydolność opiekuńczo-wychowawcza, istniejące patologie (zwłaszcza uzależnienia), konflikty z prawem oraz przemoc w rodzinie. Rodzina dysfunkcyjna nie spełnia podstawowych zadań, które przynależą do jej istoty: nie zapewnia odpowiedniego klimatu emocjonalnego, nie zaspokaja potrzeb materialnych i duchowych, nie daje zaplecza dla zaspokojenia potrzeb psychicznych czy choćby warunków realizacji podstawowego obowiązku szkolnego. Według sprawozdania GOPS za 2006 rok, ze względu na niewydolność opiekuńczo-wychowawczą objętych były 22 rodzin.

Jak wynika z obserwacji pracowników GOPS, niektóre rodziny dotknięte bezrobociem mają problem patologiczny - alkoholizm. Brak pracy i niemożność utrzymania rodziny wywołuje frustrację topioną w alkoholu dotykając często obojga małżonków, w przypadku Gminy Sobków problem ten jest sporadyczny.

Problemy związane z zapewnieniem opieki nad dzieckiem przekładają się bezpośrednio na efekty procesów transformacji ekonomiczno-politycznej. To powoduje, że zjawisko rosnącej dwubiegowości społeczeństwa polskiego zaczyna się już na etapie edukacji szkolnej. Szkoła nie jest jedynym miejscem pobierania instrukcji dydaktycznej, w procesie tym bierze udział przede wszystkim rodzina. Niestety wzrasta liczba dzieci pozbawionych podstawowej opieki, następuje brutalizacja życia rodzinnego i społecznego. Coraz częściej rodziny dotknięte ubóstwem, bezrobociem, patologiami, tracąc perspektywy życiowe, degradują się i podlegają wykluczeniu społecznemu. Pauperyzacja większości społeczeństwa w Polsce (ponad 60% ludzi żyje na granicy minimum socjalnego) powoduje konieczność włączenia się w proces socjalizacji instytucji powołanych do łagodzenia skutków restrukturyzacji gospodarki.

Zjawisko dziedziczenia biedy i bieda dzieci

Według informacji uzyskanych od Kierownika GOPS w Sobkowie, już kolejne pokolenie kilkudziesięciu rodzin zasiłkobiorców zgłasza się po pomoc i jest to zjawisko rosnące. Ponadto, jak wynika z analizy opartej na wskaźniku pauperyzacji (WP) w gminie Sobków, co druga osoba ze środowisk objętych pomocą społeczną nie przekroczyła 18 lat. Ponadto w sołectwie Jawór 3 na 10 mieszkańców objętych jest pomocą GOPS. W kilku następnych wskaźnik ten przeracza 20 % populacji.

Zjawisko dziedziczenia biedy może stać się bardzo ważnym czynnikiem hamującym rozwój gminy. Dlatego należy skoncentrować się na dzieciach. Z dwóch powodów - bieda dziecka nie jest jego winą. Dziecko niczego przecież nie zaniedbało, nie dokonało złego wyboru, nie zaprzepaściło żadnej szansy. Po drugie - szanse na wyrwanie z biedy dziecka są większe niż dorosłego, choćby dlatego, że dziecko stoi na początku drogi życiowej. Dorosłym pomóc trudniej. Nawet jeśli po ukończeniu iluś tam kursów znajdą wreszcie pracę, to raczej nie tak dobrze płatną i nie na tak długo, by zapomnieli o biedzie. Oni stracili swoją szansę wtedy, gdy byli dziećmi.

Bieda dzieci jest niedostrzegana - dzieje się tak z kilku przyczyn:

- ideologicznych
 - Istnienie ideologicznego sporu dotyczącego zakresu autonomii rodziny i ingerencji państwa w jej funkcjonowanie
 - Traktowanie rodziny jako niezróżnicowanej całości, w której interesy członków są niesprzeczne a zasoby są dzielone według potrzeb
- politycznych
 - Koncentracja zainteresowań elit politycznych na reakcjach potencjalnego elektoratu, a dzieci nie głosują
 - Koncentracja na sprawach „pilnych”, a nie na sprawach „ważnych”
 - Drażliwość tematu, ponieważ dzieciom nie można przypisać odpowiedzialności za swój los
- poznawczych
 - Koncentracja uwagi na „biedzie przez dzieci”, a nie na „biedzie dzieci”
 - Brak uświadomienia faktu, że bieda dzieci jest jakościowo bardziej znacząca, ponieważ dotyczy rozwijających się podmiotów
 - Brak uświadomienia faktu, że bieda dzieci ma konsekwencje ekonomiczne i społeczne dla całego społeczeństwa, ponieważ ogranicza kapitał ludzki

- technicznych
 - Brak narzędzi do monitorowania biedy na szczeblu samorządowym i rządowym
 - Koncentracja w badaniach warunków życia na strukturach (typach gospodarstw domowych) a nie na grupach ryzyka
 - Brak wiedzy lokalnych elit politycznych o rozmiarach biedy i obowiązku jej przeciwdziałania

Członkostwo Polski w UE stwarza szansę na takie działania, gdyż UE: inicjuje i wspiera badania naukowe służące wyjaśnieniu społecznych mechanizmów transmisji nierówności. Ponadto fundusze strukturalne służą wyrównywaniu różnic i eliminowaniu dyskryminacji.

Międzypokoleniowe dziedziczenie nierówności społecznych i biedy zagraża realizacji strategicznego celu Unii, jakim jest zbudowanie najbardziej konkurencyjnego na świecie społeczeństwa opartego na wiedzy, stwarzającego dobre miejsca pracy i godziwe warunki życia. Uważa się, że konieczne jest: wyjaśnienie mechanizmów dziedziczenia biedy, i wymiana praktyk przeciwdziałających transmisji nierówności społecznych¹³.

Niepełnosprawność

Osoby niepełnosprawne stanowią dużą i dość zróżnicowaną część polskiego społeczeństwa. W 2001r. liczba osób niepełnosprawnych w Polsce wynosiła prawie 4,5 mln osób. Szacuje się, że liczba ta podwoiła się w porównaniu z danymi spisu ludności z 1988r. Według prognoz Głównego Urzędu Statystycznego, w 2010r. liczba osób niepełnosprawnych w Polsce wzrośnie do 6 mln osób.

Zbiorowość osób niepełnosprawnych dzieli się na 2 podstawowe grupy:

- osoby niepełnosprawne prawnie, tj. takie, które posiadały odpowiednie, aktualne orzeczenie wydane przez organ do tego uprawniony,
- osoby niepełnosprawne tylko biologicznie, tj. takie, które nie posiadały orzeczenia, ale miały (odczuwały) całkowicie lub poważnie ograniczoną zdolności wykonywania czynności podstawowych.

W Gminie Sobków 37 rodzin korzysta ze świadczeń pomocy społecznej ze względu na niepełnosprawność. Dla około 60 rodzin źródłem dochodu w przypadku niepełnosprawności jest renta socjalna z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Warto zauważyć, że większość budynków użyteczności publicznej na terenie Gminy nie jest dostosowana dla osób niepełnosprawnych. Bariery architektoniczne wzmacniają tylko negatywne skutki złej sytuacji finansowej osób niepełnosprawnych.

Z danych Powszechnego Spisu Ludności z 2002r. wynika, że w powiecie jędrzejowskim zamieszkują 13.394 osoby niepełnosprawne, co stanowi 10,3 % ogółu ludności.

Struktura niepełnosprawnych według wieku:

- osoby dorosłe - 9.831 osób (9,1 %)
- dzieci - 295 osób (1,2 %)

Struktura niepełnosprawnych według płci:

- niepełnosprawne kobiety - 7.062 osoby (5,4 %)
- niepełnosprawni mężczyźni - 6.332 osoby (4,9 %).

Struktura niepełnosprawnych według miejsca zamieszkania:

- osoby niepełnosprawne zamieszkujące wieś: - 9.721 osób (7,4 %)

w tym:

- niepełnosprawne kobiety zamieszkujące wieś - 5.162 osoby (4,0 %)
- niepełnosprawni mężczyźni zamieszkujący wieś - 4.559 osób (3,4 %)
- osoby niepełnosprawne zamieszkujące miasta - 3.673 osoby (2,9 %)

w tym:

- niepełnosprawne kobiety zamieszkujące miasta - 1.900 osób (1,6 %)
- niepełnosprawni mężczyźni zamieszkujący miasta - 1.773 osoby (1,3 %).

Sytuacja socjalno-bytowa niepełnosprawnych, utrzymujących się głównie z renty inwalidzkiej jest często bardzo trudna, tym bardziej, że zmuszeni są oni niejednokrotnie ponosić wysokie koszty leczenia. Niepełnosprawni mieszkańcy mają również duże problemy ze swobodnym poruszaniem się i załatwianiem niezbędnych potrzeb życiowych, co spowodowane jest istniejącymi barierami architektonicznymi, urbanistycznymi i w komunikowaniu się. Z przeprowadzonego rozeznania wynika, że budynki mieszkalne oraz obiekty użyteczności publicznej są często niedostępne dla osób dotkniętych inwalidztwem.

¹³ J. Grotowska-Leder, Oblicza współczesnego polskiego ubóstwa, Instytut Socjologii Uniwersytet Łódzki, Konferencja z okazji Międzynarodowego Dnia Walki z Ubóstwem, Kielce 17.10.2007.

Osoby niepełnosprawne, w większym stopniu niż pełnosprawni mieszkańcy, czują się wyobcowane z normalnego życia i dlatego w celu pełnej integracji ze społecznością lokalną potrzebują większej pomocy i wsparcia, zarówno ze strony rodziny, grup lokalnych, jak również odpowiednich służb samorządowych.

Poprawie warunków życia niepełnosprawnych, a tym samym zapewnienia im pełniejszej integracji ze społecznością lokalną ma służyć program działań na rzecz osób niepełnosprawnych, stanowiący integralną część Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Jędrzejowskim. Na terenie powiatu jędrzejowskiego zawiązano partnerstwa na rzecz osób niepełnosprawnych skupiające jednostki samorządu terytorialnego, instytucje kultury i oświaty, placówki pomocy społecznej, organizacje społeczne oraz pracodawców. To innowacyjne rozwiązanie zostało wypracowane w ramach partnerskiego projektu „W partnerstwie siła” realizowanego przez Świętokrzyskie Centrum Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej w Kielcach i Starostwo Powiatowe w Jędrzejowie, a finansowanego ze źródeł Europejskiego Funduszu Społecznego (SPO RZL 2004-2006). Gmina Sobków jest uczestnikiem ww. partnerstwa.

10. Analiza SWOT

Analiza SWOT¹⁴ to metoda zainspirowana koncepcją pola Kurta Lewina używana powszechnie w gospodarce do analizy strategicznej. Oparta jest na podziale wszystkich czynników wpływających na obecną i przyszłą pozycję organizacji na czynniki zewnętrzne i wewnętrzne negatywnie i pozytywnie oddziałujące na (w tym wypadku) rozwój polityki społecznej w gminie. Ze skrzyżowania tych podziałów powstają cztery kategorie, tj. szanse i zagrożenia zewnętrzne, słabe i mocne strony wewnętrzne badanego obszaru. Analiza SWOT jest ważnym elementem analizy zasobów gminy i podstawą do określenia priorytetów rozwoju. Opracowana została przez uczestników warsztatów rozwoju lokalnego w grudniu 2007r., wykorzystane zostały również wyniki badania ankietowego.

Czynniki wewnętrzne

Wewnętrzne pozytywne - mocne strony, czyli atuty gminy. Mocne strony, to walory gminy, które w pozytywny sposób ją wyróżniają.

Mocne strony (siły)

1. Rosnący poziom wykształcenia i kwalifikacji społeczności lokalnej.
2. Funkcjonowanie punktów opieki i aktywizacji dzieci i młodzieży - świetlice szkolne, świetlice wiejskie.
3. Dobre wyposażenie szkół w pomoce naukowe, w tym w sprzęt komputerowy.
4. Wzrost zainteresowania tworzeniem organizacji pozarządowych.
5. Korzystna atmosfera współpracy podczas akcji społecznych pomiędzy różnymi instytucjami: samorząd - organizacje pozarządowe.
6. Dobry odbiór przez mieszkańców instytucji społecznych na terenie gminy: pomocy społecznej, oświaty, służby zdrowia.
7. Dogodne połączenia komunikacyjne z miejscowości Gminy do Kielc i Jędrzejowa.
8. Czyste powietrze, woda, niewielkie zanieczyszczenie gleb.
9. Duży potencjał turystyczny pod względem dziedzictwa kulturowego.
10. Bogactwa spożywcze lasów.
11. Malowniczy krajobraz, wysokie walory turystyczne i przyrodnicze krajobrazu rolniczego
12. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - wykwalifikowana kadra, dobrze sprawująca swoje obowiązki
13. Ochotnicze Straże Pożarne aktywnie współpracujące i angażujące się w działania lokalne oraz pomoc w sytuacjach kryzysowych
14. Stowarzyszenia działające w zakresie kultury, sportu, promocji gminy.
15. Wykwalifikowana kadra zajmująca się osobami starszymi, osobami niepełnosprawnymi, dziećmi i młodzieżą
16. Pomoc prawna, w głównej części tylko dla urzędu.
17. Pomoc pedagogiczno-psychologiczna w szkołach.
18. Aktywnie współpracujące z oświatą Rady Rodziców.
19. Inicjatywy społeczne podejmowane przez mieszkańców.

¹⁴ Nazwa techniki pochodzi od pierwszych liter angielskich słów:

[zasoby gminy] **S**trengths - silne strony, atuty, **W**eaknesses - wady, słabe strony,

[otoczenie gminy] **O**pportunities - okazje, możliwości, szanse, **T**hreats - trudności, zagrożenia.

20. Dobrze wykwalifikowana kadra nauczycielska gwarantująca wysoki poziom nauczania powyżej średniej wojewódzkiej i krajowej.
21. Strona WWW gminy
22. Imprezy lokalne, folklor, tradycje
23. Walory historyczne

Słabe strony (słabości)

Wewnętrzne negatywne - słabe strony. Słabe strony, to konsekwencja ograniczeń zasobów i niedostatecznych kwalifikacji.

1. Mała ilość organizacji pozarządowych.
2. Brak strategii rozwiązywania problemów społecznych.
3. Niewystarczające doposażenie do realizacji zadań z zakresu polityki społecznej.
4. Ograniczone możliwości udzielania pomocy niefinansowej - mała sieć świetlic dla dzieci i młodzieży oraz miejsc aktywnego spędzania wolnego czasu dla ludzi starszych (np. Kluby Seniora).
5. Wysoki odsetek osób długotrwale bezrobotnych w gminie.
6. Niewystarczająca ilość aktywnych (m.in. pozyskiwanie środków zewnętrznych) organizacji pozarządowych działających na terenie gminy w zakresie pomocy społecznej.
7. Niewystarczające zrozumienie zasad funkcjonowania systemu polityki społecznej wśród lokalnej społeczności.
8. Brak aktywności własnej osób korzystających z pomocy społecznej.
9. Mały prestiż osób pracujących w polityce społecznej wśród społeczności lokalnej.
10. Mała liczba placówek rozrywkowych (dyskoteki, puby, kawiarenki internetowe).
11. Słaby poziom wykształcenia mieszkańców gminy.
12. Mała aktywność mieszkańców w zakresie pomocy społecznej oraz organizacji pozarządowych.
13. Bariery architektoniczne dla osób niepełnosprawnych w instytucjach publicznych.
14. Brak poradnictwa zawodowego dla młodzieży.
15. Migracje zarobkowe młodych ludzi, którzy już nie powrócą, żeby ulokować tutaj swoje środki finansowe.
16. Niewystarczająca baza wyposażenia i infrastruktury przedszkoli i szkół (sale gimnastyczne, place zabaw, boiska sportowe, pomoce dydaktyczne).
17. Niedostosowana oferta szkolnictwa zawodowego do potrzeb działających na terenie gminy przedsiębiorców.
18. Niewystarczająca i niedostosowana do potrzeb oferta świetlic środowiskowych (kadra, program zajęć, grupa odbiorców).
19. Mała aktywność wolontariuszy.
20. Osłabienie więzi rodzinnych (rozłąki z rodzicami pracującymi poza Gminą Sobków)
21. Brak lokali socjalnych i mieszkań chronionych.
22. Niedostatecznie rozwinięta sieć świetlic wiejskich i kawiarenek internetowych.

Czynniki zewnętrzne

Zewnętrzne pozytywne - szanse. Szanse to zjawiska i tendencje w otoczeniu, które gdy odpowiednio wykorzystamy staną się impulsem rozwoju oraz osłabią zagrożenia.

Mocne strony (szanse)

1. Otwarcie rynków Unii Europejskiej.
2. Wykorzystanie efektów globalizacji dla rozwoju rynku usług.
3. Wzrost popytu na polskie produkty rolne na Jednolitym Rynku Europejskim.
4. Rosnąca otwartość gospodarki, coraz mocniejsze powiązania z UE.
5. Przyspieszenie modernizacji gospodarki poprzez usprawnienia i promocję transferu nowoczesnych technik i technologii.
6. Możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych na realizację programów z zakresu polityki społecznej - środki Unii Europejskiej, środki rządowe, inne.
7. Decentralizacja finansów publicznych, co może spowodować skierowanie większych środków finansowych na realizację polityki społecznej.
8. Rozwój technologii ułatwiających przepływ informacji - Internet, telefonia komórkowa, etc., upowszechnienie na terenach wiejskich.
9. Rosnący poziom wykształcenia młodzieży i kadr zarządzających.
10. Możliwość współpracy z organizacjami pożytku publicznego, rosnące znaczenie wolontariatu.

11. Tworzenie atrakcyjnych miejsc pracy - aktywizacja bezrobotnych.
12. Wzrost kwalifikacji młodych / poradnictwo zawodowe dla młodzieży, szkolenia.
13. Wzrastający popyt na usługi turystyki wiejskiej.
14. Współpraca międzynarodowa - nawiązanie współpracy z miejscowościami w UE.
15. Rozwój agroturystyki i gospodarstw ekologicznych.
16. Wzrost zainteresowania dziedzictwem kulturowym w Polsce i regionie.
17. Wspieranie i rozwijanie działalności organizacji pozarządowych.
18. Rozwój nowych gałęzi produkcji w rolnictwie np.: zielarstwo.
19. Liczne oferty nauki i pracy za granicą.
- 20.1 Jednolitość kulturowa społeczeństwa polskiego, ugruntowana historycznie.
21. Powstanie zakładów pracy dających zatrudnienie miejscowej ludności.
22. Zmniejszający się poziom bezrobocia w Polsce.

Słabe strony (zagrożenia)

Zewnętrzne negatywne - zagrożenia. Zagrożenia to wszystkie czynniki zewnętrzne, które są postrzegane jako bariery dla rozwoju, utrudnienia, dodatkowe koszty działania. Istnienie zagrożeń ma destrukcyjny wpływ na rozwój organizacji gminy lub powodzenie inwestycji. Jednocześnie nie pozwala na pełne wykorzystanie szans i mocnych stron.

1. Niespójność przepisów prawa i trudności w jego interpretacji.
2. Niekorzystne tendencje demograficzne - starzenie się społeczeństwa - wzrost problemów związanych z polityką społeczną.
3. Niewystarczające środki finansowe przeznaczane w kraju na zadania z zakresu polityki społecznej i edukacyjnej, przy jednocześnie rosnącej skali potrzeb.
4. Wysoki poziom bezrobocia w Polsce powodujący coraz silniejsze ubożenie i rozwarstwienie społeczeństwa - wzrost wydatków na pomoc społeczną.
5. Występowanie zjawiska przejmowania negatywnych wzorów i dziedziczenia biedy.
6. Brak miejsc pracy dla ludzi powyżej 45 roku życia.
7. Wzrost liczby osób niepełnosprawnych.
8. Wysoki odsetek ludzi młodych, wykształconych wyjeżdżających za granicę.
9. Ustawodawstwo utrudniające powstawanie i rozwój podmiotów gospodarczych.
10. Brak przekształceń struktury społeczno-gospodarczej dla polepszenia konkurencyjności regionów, szczególnie na obszarach najbardziej niekorzystnych.
11. Brak możliwości dywersyfikacji zatrudnienia osób odchodzących z rolnictwa.
12. Polityka społeczna skierowana na „rozdawnictwo”, a nie na pomoc w zmianie sytuacji życiowej - uzależnienie od pomocy społecznej.
13. Negatywny wpływ mediów na dzieci i młodzież.
14. Niedostateczne wsparcie państwa dla rozwoju budownictwa mieszkaniowego.
15. Kryzys wartości rodzinnych, patriotycznych i religijnych - relatywizm moralny.
16. „Ucieczka” młodzieży, brak wykształconych ludzi, płatna nauka.
17. Bezrobocie; brak perspektyw rozwoju dla młodzieży.
18. Słabe wykorzystanie środków z UE w zakresie rozwoju zasobów ludzkich.
19. Ograniczony dostęp do Internetu.
20. Niewystarczający poziom aktywności społeczeństwa.
21. Brak tradycji edukacyjnych, nawyku uczenia się przez całe życie oraz korzystania z dóbr kultury.
22. Patologie: alkoholizm, przemoc, narkomania.
23. Ucieczka młodych wykształconych ludzi zagranicę, którzy już nie powrócą.
24. Bierność, apatia wśród bezrobotnych.
25. Większy nacisk kładziony na pozyskiwanie środków z UE na infrastrukturę, a nie na zasoby ludzkie.
26. Zatrudnianie w szarej strefie.
27. Słaby dostęp do specjalistycznej opieki medycznej.
28. Duża i zwiększająca się ilość mieszkańców bez możliwości uzyskania świadczeń emerytalno-rentowych.
29. Wzrastająca liczba osób starych wymagających opieki.
30. Niejasne przepisy prawne odnośnie dofinansowania podopiecznych domów pomocy społecznej.

11. Analiza potencjału dialogu i partnerstwa w przewyżnianiu lokalnych problemów społecznych w Gminie Sobków

W czasie warsztatu rozwoju lokalnego (w grudniu 2007r.) obecni przedstawiciele instytucji i organizacji wskazywali na wiele czynników pozwalających na ocenę potencjału dialogu i partnerstwa w przewyżnianiu lokalnych problemów społecznych w gminie Sobków.

W odpowiedziach najczęściej wskazywany był brak zaangażowania i bierność mieszkańców Gminy dla podejmowanych inicjatyw, problemy związane z komunikacją (przepływem informacji) między instytucjami rzutujące na słabą współpracę. Wskazywane były również problemy techniczne, np. brak powszechnego dostępu do Internetu. Zdecydowana większość przedstawicieli lokalnych instytucji wskazuje na Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jako główny podmiot zajmujący się rozwiązywaniem problemów społecznych. Jedynie kilku uczestników dyskusji uważało, że najbardziej można liczyć pomoc sąsiedzką. Podobnie wskazywano na organizacje charytatywne związane z kościołem rzymsko-katolickim. Pomoc sąsiedzka w wypowiedziach jest także najczęściej wymieniana jako ta, na którą najmniej można liczyć w przypadku potrzeby wspomoczenia materialnego. Wśród innych wymienianych negatywnie znalazły się: państwo, rząd, stowarzyszenia OSP. W sytuacjach zagrożenia na bezpośrednią fizyczną pomoc mieszkańcy gminy mogą liczyć - zdaniem lokalnych liderów - na: GOPS, policję, rodzinę, sąsiadów, znajomych, wójta, i urząd gminy. Wśród instytucji na które najmniej można liczyć, najczęściej wymieniane były organizacje społeczne. Reprezentanci władz gminy, sołectw, OSP, innych stowarzyszeń, pracowników pomocy społecznej, wskazywali na potrzebę współpracy najczęściej z urzędem gminy, samorządem lokalnym, placówkami oświatowymi, przedsiębiorcami, stowarzyszeniami. Najważniejsze dla dobrej współpracy różnych organizacji/instytucji/stowarzyszeń są, zdaniem pytaných:

- dobro lokalnej społeczności, wspólne cele, współdziałanie w rozwiązywaniu problemów,
- dobra atmosfera, życzliwość i zgoda, życzliwość, wzajemne zrozumienie, wzajemne zaufanie,
- kapitał, zwiększenie dostępu do funduszy unijnych, dobra organizacja.

W dobrej współpracy pomiędzy różnymi instytucjami/organizacjami/stowarzyszeniami, które na terenie gminy zajmują się problemami społecznymi mieszkańców, najbardziej przeszkadza respondentom:

- brak zrozumienia i zainteresowania większości mieszkańców Gminy sprawami społecznymi,
- brak finansów, ubóstwo,
- zazdrość, zawiść, posądzenie, apatia mieszkańców i klientów pomocy społecznej,
- brak liderów, wolontariuszy,
- brak chęci do prac społecznych,
- upadek autorytetów.

Wnioski

Polska w ostatnich latach notuje dramatycznie niski poziom zaufania do instytucji publicznych (ostatnie miejsce w UE), co owocuje bardzo niskim poziomem współpracy, tak między podmiotami publicznymi jak i społecznymi, tworząc: trudności ze stworzeniem naszej współczesnej tożsamości, trudności ze stworzeniem wspólnoty narodowej (lokalnej) i obywatelskiej, trudności ze stworzeniem własnej drogi modernizacji i rozwoju. Odpowiedzi w dyskusji ukazują wprost liczne bariery w tworzeniu lokalnego partnerstwa złożonego z wielu podmiotów działających w bliskich lub tych samych problemowych obszarach¹⁵. Postulatem zatem pierwszej ważności, kierowanym do wszystkich instytucji gminy i społeczności, jest wypracowanie modelu partycypacyjnego. Nie rozwiąże on problemów gminy, pozwoli jednak w dłuższej perspektywie na wyzwolenie aktywności wielu grup interesu, zbudowanie procedur decyzyjnych, poprawę komunikacji społecznej a także podwyższenie stopnia identyfikacji ze zbiorowością. Akceptacja wspólnie przyjętych rozwiązań przyczyni się do odpowiedzialności za wyniki, pozwoli także na korektę projektów w trakcie ich realizacji¹⁶.

¹⁵ Warunkiem rozwoju jest stan subtelnej, miękkiej tkanki społecznej: sieci więzi moralnych łączących po pierwsze obywateli wzajemnie ze sobą, po drugie obywateli ze swoimi wybranymi reprezentantami, i po trzecie - reprezentantów, czyli ich organizacje, partie polityczne między sobą

¹⁶ PPWOW, Podręcznik realizacji programu integracji społecznej, Warszawa listopad 2007 s. 71.

12. Prognoza rozwoju usług pomocy społecznej

Przyszłości nie można przewidzieć, można natomiast wskazać na trendy, czyli rzutować zachowania społeczne (które, utrwaliły się w ostatnich latach) w przyszłość, zakładając trafność prognozy od stabilności warunków, w których będzie się ona realizować. W prognozach bierze się również pod uwagę potencjalne skutki decyzji politycznych lub administracyjnych, które mogą wpłynąć na życie społeczne w przyszłości. Stąd wariantów prognoz jest tym więcej im dalej sięgamy w przyszłość. Te warianty, tendencje, brane są pod uwagę przy opracowaniu strategii, czyli zaplanowanych działań w oparciu o to, czym dysponujemy dzisiaj. Strategia musi być stale korygowana, ponieważ nie zawsze zamierzenia są realizowane zgodnie z oczekiwaniami. Podstawą jest jednak dążenie do osiągnięcia założonych celów. Skuteczna realizacja zaplanowanych działań daje zwrotnie podstawy do następnych wizji dnia jutrzejszego¹⁷.

Do końca lat 80. (zgodnie z Traktatem Rzymskim) kwestie socjalne i służby społeczne, nie były dziedziną wchodzącą w zakres kompetencji i odpowiedzialności Unii Europejskiej, pozostając domeną państw narodowych. W latach 90. rozpoczął się proces europeizacji polityki społecznej, decydujące znaczenie miało przyjęcie Traktatu Amsterdamskiego¹⁸ (1997) oraz nowelizacja Europejskiej Karty Społecznej¹⁹ (1996).

Praktyczne powody zainteresowania pomocą społeczną w UE wynikają z faktu członkostwa Polski i przewidywanego rozwoju transgranicznych działań służb społecznych, jako części wolnego przepływu usług, pracy i kapitału. To stwarza szerszą perspektywę na rozwiązywanie problemów społecznych: starzenia się społeczeństwa i rosnący popyt na usługi opiekuńcze, problem bezrobocia, pauperyzacji i wykluczenia społecznego, przekładając się bezpośrednio na przyszłą lokalną politykę społeczną - w naszym przypadku na wieś świętokrzyską.

Stoimy przed faktem osłabienia naturalnych systemów wsparcia (rodziny, sąsiedztwa) oraz tradycyjnego państwa opiekuńczego - polityki konkurencyjności i deregulacji w ubezpieczeniach wpływająca na finansowanie, zyski i straty dostawców usług socjalnych. Wpisując się w strategię zrównoważonego rozwoju UE, nową rolą służb społecznych jest ich udział w strategii zrównoważonego rozwoju społecznego poprzez:

- walkę z biedą
- promocję zatrudnienia
- zwalczanie wszelkich form dyskryminacji
- rozwój społeczeństwa obywatelskiego
- partnerstwo i upodmiotowienie klientów

Wydatki na świadczenia rodzinne i pomoc społeczną są prognozowane według zasad przyjętych w ustawie o świadczeniach rodzinnych z 28 listopada 2003r. oraz ustawie o pomocy społecznej z 12 marca 2004r.

Według prognozy, wysokość wydatków na świadczenia rodzinne oraz pomoc społeczną w relacji do PKB spadną dwukrotnie - z obecnego poziomu 2 % PKB do poniżej 1 % PKB. Przy czym, relatywnie największy spadek będzie odnotowany w przypadku świadczeń z pomocy społecznej.

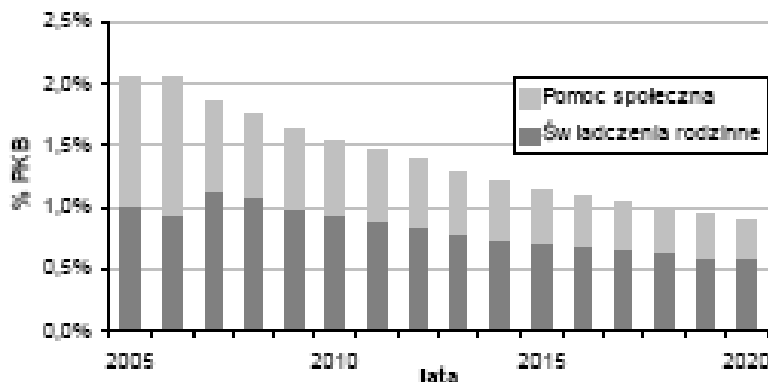
¹⁷ Skuza Z, *Kielecka bieda*, Akademia Świętokrzyska, MOPR Kielce, 2005, s. 34

¹⁸ Traktat Amsterdamski (artykuł 137) Zasada subsydiarności - kraje członkowskie pozostają głównymi aktorami w sferze pomocy społecznej, ale podporządkowują się prawu i nadzorowi UE. Utworzono Komisję Europejską, której rolą jest m.in. monitoring służb społecznych w krajach członkowskich

¹⁹ Europejska Karta Społeczna (art. 14) zobowiązuje kraje członkowskie do stworzenia sieci służb opieki społecznej dla pomocy w rozwiązywaniu problemów społecznych związanych z dostosowaniem się do środowiska społecznego:

- opieka dla wszystkich grup narażonych na najwyższe ryzyko
- efektywny dostęp do usług opieki społecznej
- odpowiednie zasoby opieki społecznej
- zachęta do uczestnictwa w ustanawianiu i utrzymaniu służb opieki społecznej poprzez wsparcie organizacji dobroczynnych, osób fizycznych i organizacji świadczących usługi socjalne

Wykres 3. Projektacja budżetu na lata 2005-2020 w zakresie wydatków społecznych.

Źródło: Obliczenia MPS na podstawie Modelu Budżetu Polityki Społecznej IBnGR²⁰

13. Przyszłość wsi polskiej

Zbyt wiele osób długotrwale bezrobotnych i wspieranych przez pomoc społeczną w gminie Sobków stwarza problem, z którym wiąże się z konieczność aktywizacji zawodowej i stworzenia dużej ilości miejsc pracy w najbliższych latach realizacji strategii. Gmina dysponuje relatywnie dużym potencjałem budynków mieszkalnych i rolniczo-produkcyjnych. Ten potencjał jest możliwy do wykorzystania dla różnych form aktywności gospodarczej. Może stanowić czynnik przyciągający kapitał. Skierowanie uwagi na rozwój agroturystyki wydaje się tu właściwym postulatem, to atut, który nie może nie być niewykorzystany. Stwarzanie w tej sytuacji odpowiednich zachęt jest obowiązkiem przede wszystkim regionalnych i lokalnych władz samorządowych, które winny starać się dobrze „sprzedać” istniejące zasoby infrastrukturalne na swoim terenie.

Wskazać można na cztery obszary warunkujące strategię rozwoju terenów wiejskich w Polsce. Stanowią je:

- a) strategia rozwoju gospodarki narodowej, systemu społeczno-gospodarczego i organizacji życia społeczeństwa polskiego;
- b) strategia „alokacji” polskiej gospodarki narodowej, rolnictwa polskiego w systemie światowej gospodarki, światowego systemu rolnictwa;
- c) strategia rozwoju rolnictwa jako działu gospodarki narodowej, rolnictwa, które w istotnym stopniu rozstrzygnie o rozwoju gospodarki narodowej i jej miejscu w gospodarce światowej;
- d) strategia funkcjonowania gospodarstwa rolnego, wiejskiej społeczności lokalnej, regionu rolniczego²¹.

Gminę najbardziej interesuje czwarty obszar, ale w dobie globalizacji (kompresji czasu i przestrzeni) nie można zapominać (w obszarze drugim), o strategii działania wielkich ponadnarodowych korporacji, funkcjonowania międzynarodowych organizmów politycznych oraz pojawienia się centrów i peryferii w światowym rozwoju społeczno-gospodarczym.

Z kolei w obszarze trzecim interesujące są społeczne reakcje na politykę wobec wsi i rolnictwa, przeobrażenia struktur własności czy zmiany w wykorzystaniu siły roboczej. Wreszcie w obszarze czwartym zwracają uwagę strategię działania poszczególnych podmiotów gospodarczych, ich bezpośrednie społeczne zaplecze oraz infrastruktura charakteryzująca społeczność lokalną. Z tego zestawu wybieramy jedno, rodzinne prywatne rolnictwo dominujące w gminie Sobków.

Mimo głoszenia od 16 lat przez liderów organizacji rolniczych niezmiennych poglądów, że zniszczenie drobnej rodzinnej gospodarki rolnej, które nie udało się - przynajmniej w Polsce - komunistom, może stać się udziałem zwolenników gospodarki rynkowej i liberalnej polityki ekonomicznej, gospodarstwa te wciąż trwają. Według koncepcji Czajanowa²² gospodarka małych gospodarstw wcale nie jest skazana na marginalizację w systemie kapitalistycznym ani w bliższej, ani w dalszej perspektywie. Wręcz przeciwnie, z racji swojej niepowtarzalnej logiki jest zdolna do aktywnego trwania i koegzystencji z kapitalistycznymi formami zarówno w rolnictwie, jak i innych działach gospodarki. Otóż produkcja rolna w dużej mierze (mimo postępu technologicznego) pozostaje uzależniona od przyrody, wymaga zatem zamrożenia kapita-

²⁰ Narodowy Plan Rozwoju 2007-2013 Prognozy, s. 108, Warszawa 2004, Projektacja wydatków społecznych w latach 2004-2020, opracowana w oparciu o Model Budżetu Polityki Społecznej. Projektacja oparta jest o aktualizację modelu z 2004r. i została przygotowana w Departamencie Analiz Ekonomicznych i Prognoz Ministerstwa Polityki Społecznej.

²¹ Gorlach K, Seręga Z. Wieś polska w procesie transformacji ustrojowej, Uniwersytet Jagielloński, Kraków 1993, s. 12.

²² op. cit. s. 16

tu na długi czas, zwiększając jednocześnie ryzyko związane nietrwałością produktów rolnych. Można stwierdzić, że inwazja kapitalistycznych przedsiębiorstw jest relatywnie nieopłacalna. Właściciele małych gospodarstw rolnych traktują swoje gospodarstwa nie jak dochodowe przedsiębiorstwa, ale jako własność rodzinną, umożliwiającą kontynuację tradycji minionych pokoleń, dającą poczucie bycia na swoim. Niemniej jednak idea niezależności jest prawdziwa jedynie w niewielkim odsetku gospodarstw. Utrata niezależności dokonuje się w wyniku zadłużenia gospodarstw w bankach, wchodzenia z przedstawicielami agrobiznesu w system kontraktacyjny itp.

Kończąc tą krótką charakterystykę indywidualnych gospodarstw rolnych, zauważmy, że choć gospodarstwa rodzinne stanowią elastyczny i zdolny do funkcjonowania element wśród konkurujących form produkcji, to jedynie wielkie gospodarstwa produkcyjne, dysponujące olbrzymim kapitałem są w stanie sprostać wymogom współczesnego, niesłuchanie kosztownego wyścigu technologicznego. Pojawiają się dwie odmienne wizje państwa, z jednej strony państwa opiekuńczego chroniącego drobnych rolników poprzez systemy preferencyjnych kredytów, cen minimalnych, dopłat unijnych czy powstrzymywania importu żywności; z drugiej strony zaś - państwa pozwalającego na nieskrępowaną konkurencję rynkową, która w dłuższej perspektywie może okazać się zabójcza dla relatywnie niewielkich gospodarstw rodzinnych. W efekcie precyzyjna odpowiedź na pytanie o przyszłość małych gospodarstw rodzinnych nie jest możliwa.

Wśród wielu opcji rozwoju wsi polskiej wymienimy trzy podstawowe²³:

- Pierwsza z nich to farmeryzacja polskiego rolnictwa. Zasadniczy rys tej strategii polega na działaniach części producentów rolnych wykorzystujących wszelkie rodzaje sił adaptacyjnych; zdolności do wykorzystania posiadanego potencjału produkcyjnego przy pełnej świadomości rynkowych reguł gry, maksymalnym wykorzystaniu wszelkich dopłat i subwencji. Eliminacja znacznej liczby gospodarstw mniejszych, bardziej tradycyjnych, powoduje procesy koncentracji ziemi (a z pewnością ich drogę dzierżawną) na rzecz gospodarstw farmerskich, przy założeniu zachowania istotnych dla rolników norm prawnych, obyczajowych. Strategia oznacza bardziej umiejętność ograniczania konsumpcji na rzecz produkcji aniżeli skłonność do minimalizacji poziomu zaspokajanych potrzeb w imię utrzymania gospodarstwa. W strategii tej odpowiedzią na wymogi gry rynkowej i ekonomiczne naciski musi być intensyfikacja nakładów pracy, jednak nie w postaci prostej pracy fizycznej wywołującej oczywiste stany niezadowolenia z jej uciążliwości, ale pracy koncepcyjnej, w której przeważają elementy ekonomicznej kalkulacji, skłonność do ryzyka oraz szersze i aktywne otwarcie się na wpływy otoczenia zewnętrznego (uwarunkowania regionalne i lokalne). Realizacja tej strategii musi wymagać poszukiwania nowych form integracji z instytucjami ponadlokalnymi, zarówno produkcyjnymi jak i handlowymi. Z tego m.in. względu strategia farmeryzacji wymagać będzie oparcia takich form na schemacie działalności zrzeszeniowej. Rodzinne gospodarstwa rolne, wykorzystując szanse powiększania czynników wytwórczych (duży areal ziemi uprawnej, wysoki stopień mechanizacji, znaczny udział kapitału uzyskany w systemie kredytowym, elastyczność w wykorzystaniu pracy własnej i pracy najemnej) będą stanowiły rzeczywiste ramy do realizacji „ducha przedsiębiorczości”, ich podstawowym celem będzie zarówno wzrost efektywności gospodarowania, jak i wzrost produkcji.
- Druga opcja to „skansenizacja” polskiego rolnictwa rodzinnego. Podstawowym celem tej strategii jest obrona dotychczasowego posiadania, a wśród pewnej części gospodarstw rolnych - nawet za wszelką cenę, bez oglądania się na wymogi ekonomicznej racjonalności. Swoista forma rytualizacji charakterystyczna dla tych gospodarstw (np. ojciec siał zboże, to i ja będę siał) jest podporządkowana myśleniu w kategoriach „ducha przetrwania”. U podstaw działania zaznacza się silna orientacja na wartości nieekonomiczne. Wzrastające poczucie uzależnienia będzie kształtowało mocno artykułowaną potrzebę interwencji państwa za wszelką cenę i w odniesieniu do wszystkich, za pomocą szerokiego asortymentu środków (tanie kredyty, umorzenie zadłużenia, utrzymanie cen preferencyjnych, opieka socjalna, itp.) Ograniczenie źródeł dochodów rolniczych może być rekompensowane poszukiwaniem zatrudnienia w sektorze pozarolniczym. Jednak wobec trudności z zagospodarowaniem wolnej siły roboczej oraz znaczącej siły oddziaływania „ducha przetrwania”, strategię taką charakteryzować będzie tradycyjne pojęcie pracowitości, opartej na wysiłku fizycznym i niechętnym stosunku do nierolniczego wykorzystywania poszczególnych czynników wytwórczych. Opcja „skansenizacji” u podstaw, której leżeć będzie wiara w istnienie „sił adaptacyjnych” (w tym wiara w opatrność boską), utrwali w bliższej, a w dalszej perspektywie ograniczy poziom wytwórczy wielu gospodarstw rodzinnych. W efekcie doprowadzi do rezygnacji z takiej formy aktywności zawodowej i likwidacji części gospodarstw bądź - kreując postawy przetrwania - wzmocni naturalne i stagnacyjne formy produkcji.

²³ op. cit. s. 22-26

- Opcja trzecia to próba podejmowania wyzwań konsumentów i wybór drogi budowania rodzinnego rolnictwa ekologicznego. Opcja ta wymagałaby, zwłaszcza w najbliższej perspektywie czasowej, podejmowania działań zwiększających dostęp do informacji o zasadach funkcjonowania takich gospodarstw, wiedzy o wymogach reżimu technologicznego i stosowania odmiennych technik produkcji²⁴. Wymagałaby przełamania obaw przed wprowadzeniem zasadniczych innowacji, czy rzeczywiście można sprostać wysokim wymaganiom, co do jakości produktu, a także niejasności co do ostatecznych rezultatów finansowych takiego przedsięwzięcia. Zwiększone ryzyko i koszty pracy w podjęciu produkcji z zachowaniem walorów naturalnych musi być podporządkowane myśleniu w kategoriach „ducha przedsiębiorczości”. Niewielkie gospodarstwa byłyby w stanie wytwarzać produkty wysokiej jakości stanowiące konkurencję dla masowej i standardowej produkcji. Ta strategia wymaga porzucenia dotychczasowych standardów gospodarowania i istotnej reorientacji wzorów postępowania. Wymogi rodzinnego gospodarstwa ekologicznego prowadzą do funkcjonalnego wykorzystania niektórych właściwości gospodarki rodzinnej, w szczególności zasobów siły roboczej, a odmiennosć kryteriów oceny efektywności gospodarowania (parametry jakości, a nie ilości) utrwaląc winny postawy odpowiedzialności, zasad moralnych i etyki pracy. Opcja ta pozwalałaby nie tylko na uniknięcie masowego zjawiska bezrobocia na wsi oraz związanych z tym napięć socjalnych, ale przede wszystkim na uniknięcie tego poziomu industrializacji i komercjalizacji, jaki cechuje rolnictwo krajów zachodnich. Można tę wersję rozwoju nazwać jako swoistą koncepcję „trzeciej drogi”.

Która opcja się sprawdzi? W perspektywie najbliższych sześciu lat realizowania strategii dla gminy Sobków, pewnie będzie trochę tak, trochę tak. To, który ze scenariuszy bardziej będzie realizowany w gminie, zależeć będzie od wielu czynników, wśród których istotną rolę odegrają nie tylko obiektywne, ekonomiczne uwarunkowania i możliwości, jak decyzje polityczne, ale także wola samych mieszkańców gminy i ich rodzin. Odzwierciedli się ona nie tylko w najbliższych wyborach samorządowych, ale przede wszystkim w codziennych czynnościach związanych z prowadzeniem gospodarstw. Tym niemniej, następna część dotycząca już budowy strategii dla gminy Sobków zawierać będzie zarysowane teraz, trzy potencjalne scenariusze rozwoju.

Od polityki społecznej prowadzonej przez samorząd w gminie Sobków zależeć będzie tempo rozwoju. To czy osoby znaczące w gminie, zarówno od strony formalnej jak i nie formalnej, będą w stanie zaktywizować lokalną społeczność w kierunku podnoszenia kwalifikacji lub zmiany, od tego współcześnie w dobie społeczeństwa opartego na wiedzy zależeć będzie przyszłość gminy. Podkreślić należy, że to ludzie tworzą rzeczywistość społeczną i zwłaszcza dzisiaj i jutro, o tym jak będzie ona wyglądać, decydować będzie kapitał ludzki - wiedza i kwalifikacje.

Byłoby nadmiernym uproszczeniem traktować rozwój gminy Sobków jedynie pod względem jej agrarności. Z danych, m.in. z wyników badania ankietowego wynika, że większość mieszkańców gminy stanowi ludność nierolnicza i pararolnicza choć z pewnością o rolniczym rodowodzie. Mamy tu postać często rodziny 3-pokoleniowej, w której pokolenie starsze, tj. dziadków, zajmuje się z reguły gospodarką rolną, zaś pokolenie młodsze przede wszystkim wykonywaniem pracy zarobkowej lub pozostawianiem na bezrobociu już według kryteriów miejskich. Świadczy o tym także badanie aktywności zawodowej, gdzie wśród młodszej kategorii wiekowej do 35 lat dominują zawody nierolnicze np. pracownik w prywatnej firmie, w instytucji publicznej, przedsiębiorca czy nawet - zatrudniony w „szarej strefie”. Można mówić również o nowej kategorii rolników np. rolników-kupców i handlowców, rolników- rzemieślników prowadzących zakłady usługowe²⁵.

Mimo zróżnicowania wszystkie kategorie uznają wspólnotę interesów, wynikającą z posiadania i prowadzenia w większości gospodarstw rolnych.

14. Podsumowanie i wnioski z analiz

Do dziś zachowała się w gminie Sobków specyficzna chłopska mentalność charakteryzująca się pewną zamkniętością, nadrzędnością własnego interesu oraz samowystarczalnością. Silne więzi społeczne mieszkańców wiejskiej gminy paradoksalnie stały hamulcem w rozwoju. W sytuacji, gdy niemal co szósty mieszkaniec gminy jest klientem pomocy społecznej można już właściwie mówić o niebezpieczeństwie tworzenia się specyficznej subkultury ubóstwa na wielu obszarach gminy.

²⁴ Polska posiada duże tradycje rolnictwa ekologicznego, niestety nieomal zapomniane. Chodzi tu szczególnie o pionierskie prace nad kompostami i próchnicą prof. S. Niklewskiego z lat 1928-1933, czy też praktyczne wprowadzenie rolnictwa ekologicznego (biodynamicznego) przez S. Karłowskiego w Szelejewie już w latach trzydziestych 20. wieku.

²⁵ Wśród zawodów wymienionych w ankiecie są zawody: pedagog, różni technicy, pracownik administracji, wykształceni licencjackie - ekonomista, pielęgniarstwo, politolog, socjolog, wykształceni magisterskie w zakresie prawa, ekonomii, zarządzania i marketingu, bankowości i finansów

Podstawowe cechy takiego zjawiska ujawniły się tak podczas badania ankietowego, jak i wypowiedzi samych mieszkańców gminy w czasie konsultacji/warsztatów.

- Należy do nich ujawniająca się coraz częściej postawa roszczeniowa klientów pomocy społecznej wyrażająca się biernością zawodową i oczekiwaniem na załatwienie wielu spraw życiowych przez pracownika socjalnego.
- Bezrobotni mężczyźni czasu mają nadmiar i żyjąc w związkach rodzinnych, nie spędzają go jednak w domu. W gminie trwała jest tradycja męskiej aktywności poza domem, nie jest to aktywność zawodowa, ale pewnie jej substytut. Brak jest jakichkolwiek długofalowych planów zapewniających stabilność zaopatrzenia, dlatego gdy pojawią się trudności, „niemęską” rzeczą jest udanie się do pomocy społecznej - mężczyźni wysyłają wtedy swoje żony.
- Patologiczną formą spędzania czasu, a ta dotyczy głównie samotnych mężczyzn nadużywających alkoholu, jest wystawanie pod sklepami często od wczesnej pory dnia. Pejoratywnie nazywani są żu-lami, chlorami, kucantami, menelami a najłagodniej pijaczkami i staczami.

Innym czynnikiem strukturalnym według określenia Maxa Schelera jest pojęcie polskiego resentymentu (duchowego zatrucia). To zjawisko powstaje wtedy, gdy określone odruchy społeczne ulegają systematycznie tłumieniu (zaborcy, komunistyczny system totalitarny), powodując sublimację wyrażającą się w uczuciach mściwości, nienawiści, zazdrości i szyderstwa. Zjawisko to w gminie Sobków przejawiało się w wielu wypowiedziach mieszkańców podkreślających tłumienie, wyszydzanie przez innych członków społeczności, wszelkich społecznych czy gospodarczych inicjatyw.

Mając już sporą liczbę danych z inwentarza zasobów gminy, badania ankietowego, analizy SWOT i zarysowania możliwych potencjalnych strategii rozwoju gminy, możemy skrótowo podsumować i wyciągnąć wnioski potrzebne dla określenia priorytetów strategii, a także dla sformułowania misji rozwoju społecznego gminy.

Można narazić się na zarzut odrywania spraw dzieci i młodzieży od problemów rodzin, z których pochodzą. Należy jednak stwierdzić, że na reedukację starszego pokolenia (np. w kwestii konieczności zdobywania wykształcenia), jest już za późno. Zresztą w ostatnich latach na wsi, generalnie nie obserwuje się już postaw niechętnych wykształceniu. Znacznie częściej mamy raczej do czynienia z bezradnością rodziców, których z powodów materialnych po prostu nie stać na posyłanie dzieci do szkół.

Uzasadnione wydaje się prowadzenie polityki przyciągającej kapitał na obszar gminy, aniżeli sprzyjanie migracjom młodych wykształconych ludzi, które nie przyczyniają się z pewnością do jej rozwoju. Współcześnie o rozwoju ekonomicznym decyduje kapitał ludzki (wiedza i kwalifikacje), a nie trzymanie się „na siłę” starych metod gospodarowania. Uznać zatem należy, że pierwszym priorytetem powinien być nacisk na kształcenie młodzieży. Realizacja tego priorytetu nie pozwoli na marginalizację i frustrację ludzi młodych, wchodzących na rynek pracy. Jedną z metod przeciwdziałania musi być stymulowanie jak najdłuższego kształcenia (np. przez system stypendialny), co spełniałoby cel podwójny: dawało lepsze przygotowanie oraz „przetrzymywałoby” część młodych w szkołach zamiast na zasiłku dla bezrobotnych²⁶.

Potencjalny rozwój gospodarstw produkcyjnych, farmerskich dotyczyć będzie prawdopodobnie końca okresu 6-letniej strategii, a związany będzie z możliwością koncentracji ziemi po upadku gospodarstw małych. Dlatego warto wykorzystać naturalne walory gminy predestynujące je w kierunku rozwoju rolnictwa ekologicznego. Tym bardziej, że w połączeniu z rozwojem agroturystyki traktowanej także priorytetowo, stworzyć można szansę na uznanie gminy Sobków za obszar nie tylko czysty ekologicznie, ale wykorzystując unikalne walory gminy, za atrakcyjny turystycznie. To stanowiłoby podstawę przyciągnięcia kapitału z zewnątrz.

Realnie oceniając trzeba stwierdzić, że wielu bezrobotnych, zwłaszcza ludzi starszych do końca życia pozostanie klientami opieki społecznej, chyba że zorganizowana praca przyjdzie do nich (np. w gospodarstwach ekologicznych). Roboty publiczne nie są rozwiązaniem, gdyż najczęściej nie służą trwałej aktywizacji zawodowej, rotacyjnemu rozkładowi kosztów utrzymania tych osób między roboty publiczne a zasiłek dla bezrobotnych. W programie pomocy dla gospodarstw należy szczególny nacisk położyć na doradztwo, jednak ukierunkowane zupełnie inaczej. Wielu współczesnym mieszkańcom gminy brak przede wszystkim wiadomości na temat zachowań na rynku, dopasowania swojej produkcji, usług do jego potrzeb, najbardziej racjonalnego zarządzania zasobami gospodarstwa, prowadzenia rachunkowości, od czego zależą przecież wspólnotowe subwencje.

²⁶ Halamska M. Obecne i przyszłe zróżnicowanie regionalne wsi (w:) Kolarska-Bobińska L, Rosner A, Wilkin J, Przyszłość wsi polskiej. Wizje, strategie, koncepcje., Warszawa 2001 s. 57

Przeciwdziałanie międzygeneracyjnej transmisji biedy jest bezwzględną koniecznością dla polityki społecznej w gminie. Strategia, w tym aspekcie musi być realizowana już od momentu przyjścia na świat dziecka w ubogiej rodzinie, poprzez system wspierania rzeczowego i usługowego dla dzieci (bezpłatny dostęp do przedszkola, dożywianie w szkole i dostęp do opieki zdrowotnej za pośrednictwem szkoły), wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów w wyniku wczesnego diagnozowania deficytów rozwojowych, wprowadzenie obowiązkowych lekcji wyrównawczych dla dzieci z deficytami edukacyjnymi. Pracownicy oświaty, służby zdrowia, policji, pomocy społecznej muszą przyjąć obowiązek - działając w ramach zespołów interdyscyplinarnych - identyfikowania zagrożeń dotyczących dzieci i młodzieży w gminie i natychmiastowego reagowania na nie.

Należy zwrócić uwagę na skutki społeczne długotrwałego braku pracy i związanej z tym biedy. Jednym z tych skutków jest odwrócenie ról związanych z płcią; zmiana pozycji głowy rodziny - z tradycyjnie męskiej na kobiecą. W kategoriach biedy chronicznej to kobieta staje się de facto głową rodziny, zapewnia jej byt, zdobywa niezbędne pieniądze (niekiedy wraz z dziećmi, rzadziej z niepracującymi mężami) podejmują sezonowe prace, stanowiące niekiedy podstawę bytu rodziny: zbierają grzyby, jagody, zioła na sprzedaż, podejmują się każdej dorywczej pracy. Do kobiet należą inne sposoby zdobywania potrzebnych środków: pożyczanie pieniędzy, gdy ich zabraknie, kupowanie na kredyt i negocjowanie spłaty długu, zwracanie się o pomoc do ośrodka pomocy społecznej czy organizacji charytatywnych. Do nich też należy takie gospodarowanie ograniczonymi zasobami, aby zaspokoić bieżące potrzeby rodziny. Kobiety najczęściej „trzymają kasę” dysponują pieniędzmi, co jednak w warunkach niedostatku nie tyle jest świadectwem władzy, co trudnym odpowiedzialnym i wyczerpującym obowiązkiem. W zmaganiu się z biedą kobiety są często osamotnione. Ich mężowie pracują gdzieś dorywczo bądź szukają pracy, albo też nie pracują i nie szukają pracy, tylko piją. Nadużywanie alkoholu, a w ślad za tym przemoc i złe stosunki rodzinne to niewątpliwie korelaty biedy, zwłaszcza długotrwałej, chronicznej²⁷.

Kolejny problem to zmiana relacji między pokoleniami: ludzie starsi ze swych rent i emerytur utrzymują niekiedy całe rodziny dorosłych już dzieci, świadczą pomoc finansową dorosłym, niepracującym synom i wnukom, nie licząc na wzajemność w jakiegokolwiek postaci. To zjawisko finansowego wykorzystywania wręcz ludzi starych wydaje się coraz bardziej wyraźne i świadczy o zmieniających się wzorach kulturowych i przewartościowaniu takich zasad jak pomoc starszym i słabszym²⁸.

Trudno przewidzieć, jakie dalsze konsekwencje społeczne w sferze wzajemnych stosunków między członkami rodzin, ale i w społeczności gminy, będą miały sygnalizowane tutaj problemy. Należy jednak mieć świadomość, że rozwiązywanie problemów społecznych w dużej mierze zależy i zależeć będzie jednak od samych mieszkańców gminy Sobków.

15. Misja polityki społecznej w Gminie Sobków

Misja polityki społecznej

Misja wskazuje naczelny cel polityki społecznej w gminie Sobków, wokół którego powinny koncentrować się działania lokalnych instytucji publicznych, środowisk i organizacji społecznych. Misja powinna w pełni oddawać aspiracje mieszkańców i stanowić czynnik integracji lokalnej społeczności wokół zasadniczych spraw służących długofalowemu rozwojowi społecznemu gminy. Misja to przesłanie będące podstawą podtrzymywania istniejących i tworzenia nowych, silnych więzi społecznych pomiędzy mieszkańcami gminy oraz ich różnymi reprezentacjami. W wyniku prac warsztatowych w gminie Sobków wypracowano następującą Misję polityki społecznej:

Kształcenie młodzieży, wzmacnianie rodzin i wspólnot lokalnych dla stworzenia równych szans rozwoju wszystkim mieszkańcom, w czystej ekologicznie i atrakcyjnej turystycznie gminie.

16. Priorytety, cele strategiczne, cele operacyjne i ich realizacja

Po uzyskaniu akceptacji społecznej wizji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sobków, do której będzie dążyć społeczność lokalna w wyniku wdrażania strategii, oraz po przeprowadzeniu diagnozy przystąpiono do ustalenia priorytetów, celów operacyjnych i kierunków działań strategicznych (zadań).

Sytuacja gospodarcza, globalizacja kultury, spadek aktywności społecznej, narastanie problemów wśród dzieci i młodzieży oraz problemy wychowawcze rodziny wywołane trudnościami adaptacyjnymi młodego pokolenia nakazują przyjęcie jako priorytetu strategicznego gminnej polityki społecznej:

Dzieci i młodzież

²⁷ Tarkowska E. Co się dzieje z moralnością w warunkach ubóstwa, Instytut Filozofii i Socjologii PAN, 2005. s. 3

²⁸ Op. cit s. 4

Z kolei zjawiska społeczne:

- kryzys rodzin, przejawiający się rozluźnieniem lub rozpadem więzi, zwiększająca się liczba rodzin niewydolnych wychowawczo, patologizacja życia rodzinnego i demograficzne;
- starzenie się społeczeństwa, ujemny przyrost naturalny, spadek umieralności i wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym przemawiają za przyjęciem kolejnych dwóch priorytetów zadaniowych:

Rodziny z dziećmi

Osoby starsze

Uwzględniając natomiast dokonaną diagnozę problemów społecznych w gminie oraz w oparciu o analizę SWOT zidentyfikowano dominujący w gminie problem, jakim jest:

Utrwalone bezrobocie

Cele strategiczne, operacyjne i kierunki działań strategicznych (zadania) w odniesieniu do priorytetu strategicznego oraz priorytetów zadaniowych określono dla trzech obszarów:

1. Edukacja publiczna i wychowanie.
2. Zdrowie i sprawność.
3. Pomoc społeczna.

Uwzględniając wyniki analizy SWOT wyznaczono następujące cele strategiczne dla obszarów:

Edukacja publiczna i wychowanie

Tworzenie warunków rozwoju kapitału ludzkiego opartego na wiedzy

Zdrowie i sprawność

Tworzenie warunków sprzyjających zdrowiu.

Pomoc społeczna

Profesjonalna pomoc społeczna, wzmacniająca świadomość społeczną, wspierająca jakość życia lokalnej społeczności, integrująca mieszkańców.

Osiąganie tych celów odbywać się będzie poprzez realizację celów operacyjnych w poszczególnych latach.

Edukacja publiczna i wychowanie

Cel strategiczny

Tworzenie warunków rozwoju kapitału ludzkiego opartego na wiedzy.

Cele operacyjne:

- nowoczesny system oświaty,
- dostępność bogatej oferty edukacyjnej,
- wyrównywanie szans rozwojowych.

Problem

Społeczność lokalna słabo zmotywowana do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, słaby dostęp do edukacji multimedialnej, niewysytarczająco rozwinięta pomoc psychologiczna i pedagogiczna, brak oferty dla osób starszych.

Dzieci i młodzież

Zadania:

1. Stała modernizacja bazy oświatowej i placówek kulturotwórczych.
2. Dopuszczenie szkół w nowoczesny sprzęt i środki dydaktyczne.
3. Rozwijanie/wspieranie bazy materialnej, intelektualnej i organizacyjnej służącej wdrażaniu idei społeczeństwa informacyjnego, w tym przede wszystkim wprowadzania/wykorzystywania technik informatycznych i INTERNETU w dydaktyce.
4. Opracowanie i wdrożenie zasad dostępu do usług edukacyjnych różnych grup społecznych.
5. Uruchomienie klasy na poziomie szkoły podstawowej dla dzieci z problemami emocjonalnymi jako alternatywy dla nauczania indywidualnego.
6. Zapewnienie dostępu do informacji o możliwościach kształcenia ogólnego i zawodowego.
7. Wczesna diagnoza uczniów z problemami w nauce połączona z tworzeniem grup edukacyjno-rozwojowych.
8. Wprowadzenie w placówkach oświatowych korepetycji w formie wolontariatu nauczycielskiego i uczniowskiego.
9. Organizowanie zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży.
10. Rozwój sieci świetlic środowiskowych - w każdej wsi.
11. Realizacja systemu wsparcia uzdolnień dzieci i młodzieży. Promocja i wspieranie uzdolnionych uczniów.
12. Inicjowanie/premiowanie/wspieranie projektów dydaktycznych kształcących umiejętności samodzielnego rozwiązywania problemów, budowania kreatywności, otwartości przedsiębiorczości.

13. Poradnictwo/informacja na temat oczekiwań pracodawców, potrzeb i możliwości rynku pracy.
14. Warsztaty służące nabywaniu umiejętności autoprezentacji i technik poszukiwania pracy oraz uruchamiania własnych przedsięwzięć gospodarczych.
15. Inicjowanie/organizowanie/promocja różnorodnych form działań sprzyjających kształtowaniu u dzieci i młodzieży postaw patriotycznych oraz poszanowania dla tradycji, historii oraz dorobku gminy i regionu.
16. Organizowanie/wspieranie przedsięwzięć przybliżających dzieciom i młodzieży kulturę wysoką (teatr, filharmonia, klub interesującej książki itp.).
17. Promocja prac młodych twórców (np. konkursy twórczości dziecięcej).
18. Promocja/wspieranie form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież, które sprzyjają rozwojowi zainteresowań i przeciwdziałają nudzie.
19. Przygotowywanie corocznie oferty aktywnego spędzania ferii i wakacji.
20. Edukacja ekologiczna młodego pokolenia.
21. Doskonalenie kadry pedagogicznej uwzględniające nowoczesne techniki i potrzeby rozwojowe społeczności lokalnej.
22. Prowadzenie efektywnych programów profilaktycznych i edukacyjnych wspierających wychowanie dzieci i młodzieży.
23. Organizowanie warsztatów psychologicznych dla dzieci i młodzieży oraz rodziców z zakresu komunikacji, twórczego radzenia sobie ze stresem, rozwiązywania problemów.
24. Włączenie w proces edukacji i wychowania lokalnych autorytetów moralnych.
25. Propagowanie idei wolontariatu.
26. Pobudzanie zainteresowania dzieci i młodzieży pracą władz lokalnych i administracji gminnej, np. organizowanie Dnia Otwartego Urzędu Gminy.
27. Zorganizowanie, adaptacja infrastruktury szkolnej dla stołówek w każdej szkole w gminie.

Osoby starsze

Zadania:

1. Promocja kształcenia ustawicznego - przygotowanie i realizacja oferty edukacyjnej dla osób starszych.
2. Organizowanie pokazów/konkursów umiejętności zawodowych seniorów.
3. Wspieranie różnorodnych form twórczości i ruchu artystycznego osób starszych.
4. Organizowanie imprez kulturalnych dla osób starszych i wspólnie dla wszystkich grup wiekowych.

Dzieci i młodzież

Lp.	Działania / zadania	Harmonogram realizacji	Nakłady	Wskaźniki osiągnięcia celu \ minimum realizacyjne	Źródła danych
1	Stąła modernizacja bazy oświatowej i placówek kulturowych.	2008-2013	Budżet gminy, fundusze pomocowe, budżet państwa	Funkcjonalna baza oświatowa	Oświata
2	Doposażenie szkół w nowoczesny sprzęt i środki dydaktyczne.	2008-2013	Budżet gminy, fundusze pomocowe, budżet państwa	Wykształcone społeczeństwo	Urząd Gminy, Oświata
3	Rozwijanie/wspieranie bazy materialnej, intelektualnej i organizacyjnej służącej wdrażaniu idei społeczeństwa informacyjnego, w tym przede wszystkim wprowadzania/wykorzystywania technik informatycznych i INTERNETU w dydaktyce.	2008-2013	Budżet gminy, fundusze pomocowe, budżet państwa	Wykształcone społeczeństwo	Urząd Gminy, Oświata
4	Opracowanie i wdrożenie zasad dostępu do usług edukacyjnych różnych grup społecznych.	2008-2009	Bezinwestycyjne	Wykształcone społeczeństwo	Urząd Gminy, Oświata
5	Uruchomienie klasy na poziomie szkoły podstawowej dla dzieci z problemami emocjonalnymi jako alternatywy dla nauczania indywidualnego.	2010-2013	Budżet gminy, fundusze pomocowe	Większy dostęp do oświaty Wykształcone społeczeństwo	Urząd Gminy, Oświata
6	Zapewnienie dostępu do informacji o możliwościach kształcenia ogólnego i zawodowego.	2008-2013	Bezinwestycyjne	Wykształcone społeczeństwo	Urząd Gminy, Oświata
7	Wczesna diagnoza uczniów z problemami w nauce połączona z tworzeniem grup edukacyjno-rozwojowych	2008-2013	Budżet gminy, fundusze pomocowe, budżet państwa	Większy dostęp do oświaty	Urząd Gminy, Oświata

8	Wprowadzenie w placówkach oświatowych korepetycji w formie wolontariatu nauczycielskiego, uczniowskiego	2008-2013	Bezinwestycyjne	Wykształcone społeczeństwo	Urząd Gminy, Oświata
9	Organizowanie zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży.	2008-2013	Budżet gminy, fundusze pomocowe,	Wykształcone społeczeństwo	Urząd Gminy, Oświata
10	Rozwój sieci świetlic środowiskowych.	2007-2013	Budżet gminy, fundusze pomocowe, fundusze organizacji pozarządowych	Wykształcone społeczeństwo, mniej problemów edukacyjnych i wychowawczych dzieci	Urząd Gminy, Pomoc społeczna
11	Realizacja systemu wsparcia uzdolnień dzieci i młodzieży. Promocja i wspieranie uzdolnionych uczniów.	2008-2013	Budżet gminy, fundusze pomocowe, Fundusze organizacji ozarządowych	Wykształcone społeczeństwo	Urząd Gminy, Oświata
12	Inicjowanie/premiowanie/wspieranie projektów dydaktycznych kształcących umiejętności samodzielne rozwiązywania problemów, budowania kreatywności, otwartości i przedsiębiorczości.	2008-2013	Budżet gminy, fundusze pomocowe	Wykształcone społeczeństwo	Urząd Gminy, Oświata
13	Poradnictwo/informacja na temat oczekiwań pracodawców, potrzeb i możliwości rynku pracy.	2008-2013	Budżet Gminy, Powiatowy Urząd Pracy fundusze pomocowe	Wykształcone społeczeństwo	
14	Inicjowanie/organizowanie/promocja różnorodnych form działań sprzyjających kształtowaniu u dzieci i młodzieży postaw patriotycznych oraz poszanowania dla tradycji, historii oraz dorobku gminy i regionu.	2008-2013	Budżet gminy, Fundusze zewnętrzne	Wykształcone społeczeństwo	Urząd Gminy, Oświata Placówki kulturalne
15	Promocja prac młodych twórców (np. konkursy twórczości dziecięcej).	2008-2013	Budżet gminy	Wykształcone społeczeństwo	Urząd Gminy, Oświata
16	Promocja/wspieranie form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież, które sprzyjają rozwojowi zainteresowań i przeciwdziałają nudzie.	2008-2013	Budżet gminy, Fundusze organizacji pozarządowych	Wykształcone społeczeństwo, Mniej problemów opiekuńczo-wychowawczych w rodzinach	Urząd Gminy, Oświata Pomoc społeczna
17	Przygotowywanie corocznie oferty aktywnego spędzania ferii i wakacji.	2008-2013	Budżet gminy, Fundusze organizacji pozarządowych	Pełna realizacja zadania	Urząd Gminy, Pomoc społeczna, Organizacje pozarządowe
18	Edukacja ekologiczna młodego pokolenia.	2008-2013	Budżet gminy, fundusze pomocowe	Wzrost świadomości ekologicznej społeczeństwa	Urząd Gminy, Oświata
19	Doskonalenie kadry pedagogicznej uwzględniające nowoczesne techniki i potrzeby rozwojowe społeczności lokalnej.	2008-2013	Budżet gminy, fundusze pomocowe	Pełna realizacja zadania	Urząd Gminy, Oświata
20	Prowadzenie efektywnych programów profilaktycznych i edukacyjnych wspierających wychowanie dzieci i młodzieży	2008-2013	Budżet gminy, fundusze pomocowe	Poprawa kondycji fizycznej i psychicznej dzieci, młodzieży i dorosłych	Urząd Gminy, Oświata
21	Prowadzenie efektywnych programów profilaktycznych i edukacyjnych wspierających wychowanie dzieci i młodzieży.	2008-2013	Budżet gminy, fundusze pomocowe	Poprawa kondycji psychicznej dzieci, młodzieży	Urząd Gminy, Oświata
22	Organizowanie warsztatów psychologicznych dla dzieci i młodzieży oraz rodziców z zakresu komunikacji, twórczego radzenia sobie ze stresem, rozwiązywania problemów.	2008-2013	Budżet gminy, fundusze pomocowe	Poprawa kondycji fizycznej i psychicznej dzieci, młodzieży i dorosłych, przeciwdziałanie patologizacji i marginalizacji	Urząd Gminy, Pomoc społeczna, Oświata
23	Włączenie w proces edukacji i wychowania lokalnych autorytetów moralnych	2008-2013	Bezinwestycyjne	Pełna realizacja zadania	Oświata
24	Propagowanie idei wolontariatu.	2008-2013	Bezinwestycyjne	Wzrost liczby wolontariuszy	Urząd Gminy, Pomoc społeczna, Oświata
25	Pobudzanie zainteresowania dzieci i młodzieży pracą władz lokalnych i administracji gminnej, np. organizowanie Dnia Otwartego Urzędu Gminy.	2008-2013	Bezinwestycyjne	Pełna realizacja zadania	Urząd Gminy, Oświata

Osoby starsze

Lp.	Działania / zadania	Harmonogram realizacji	Nakłady	Wskaźniki osiągnięcia celu \ minimum realizacyjne	Źródła danych
1	Promocja kształcenia ustawicznego - przygotowanie i realizacja oferty edukacyjnej dla osób starszych.	2008-2013	Budżet gminy, fundusze pomocowe, budżet państwa	Wykształcone, aktywne, zdrowe społeczeństwo	Oświata, Organizacje pozarządowe
2	Organizowanie pokazów/konkursów umiejętności zawodowych seniorów.	2008-2013	Budżet gminy, fundusze pomocowe,	Wykształcone społeczeństwo	Urząd Gminy, Pomoc społeczna, Organizacje pozarządowe
3	Wspieranie różnorodnych form twórczości i ruchu artystycznego osób starszych.	2008-2013	Budżet gminy, fundusze pomocowe, środki własne organizacji pozarządowych	Aktywne, zdrowe społeczeństwo	Urząd Gminy, Pomoc społeczna, Organizacje pozarządowe
4	Organizowanie imprez kulturalnych dla osób starszych i wspólnie dla wszystkich grup wiekowych.	2008-2013	Budżet gminy, fundusze pomocowe, środki własne organizacji pozarządowych	Aktywne, zdrowe społeczeństwo	Urząd Gminy, Pomoc społeczna, Organizacje pozarządowe

Zdrowie i sprawność

Cel strategiczny

Tworzenie warunków sprzyjających zdrowiu.

Cele operacyjne

- dobra opieka medyczna,
- dostępne specjalistyczne leczenie,
- profesjonalna profilaktyka.

Problem

Niedostateczna oferta profilaktyczno-korekcyjna, niedostateczna świadomość mieszkańców.

Wszyscy mieszkańcy

Zadania:

1. Współuczestniczenie gminy w koordynowaniu usługami medycznymi w celu zwiększenia ich dostępności.
2. Diagnoza potrzeb zdrowotnych i opracowanie programu ich realizacji.
3. Promocja zdrowego stylu życia.
4. Realizacja programów pomocy osobom uzależnionym.

Dzieci i młodzież

Zadania:

1. Monitorowanie stanu zdrowia, sprawności oraz zachowań zdrowotnych młodego pokolenia.
2. Opracowanie kierunków i programów ochrony zdrowia dzieci i młodzieży.
3. Realizacja zadań z zakresu ochrony zdrowia publicznego (higiena, szczepienia ochronne, epidemiologia, promocja zdrowia itp.)
4. Realizacja programów z zakresu edukacji zdrowotnej dla dzieci i młodzieży.
5. Wspieranie działań promujących zdrowy styl życia.
6. Realizacja programów promocji zdrowia dla uczniów - preferencja dla wad postawy, wzroku, uzależnień, prawidłowego żywienia.
7. Promocja/realizacja programów propagujących zasady bezpiecznego zachowania dzieci i młodzieży na ulicy/drodro, w domu, podczas zabawy, na wakacjach, w kontaktach z innymi ludźmi (atrakcyjne zabawowo-konkursowe formy realizacji).
8. Tworzenie/realizacja programów profilaktyki próchnicy dla dzieci i młodzieży.
9. Monitorowanie problemów uzależnień (alkohol, nikotyna, narkotyki) wśród dzieci i młodzieży.
10. Kontrola zakazu sprzedaży papierosów i alkoholu nieletnim.
11. Ochrona dzieci i młodzieży przed uzależnieniami w rodzinie.
12. Prowadzenie pomiaru zasięgu i rodzaju niepełnosprawności wśród dzieci i młodzieży oraz diagnoza dostępności młodego pokolenia do świadczeń i usług rehabilitacyjnych.
13. Opracowanie gminnej bazy danych dzieci niepełnosprawnych.
14. Wspieranie grup samopomocowych działających na rzecz dzieci niepełnosprawnych.
15. Podejmowanie działań sprzyjających budowaniu tolerancji i dzieci i młodzieży wobec niepełnosprawności fizycznej i intelektualnej rówieśników.

Osoby starsze

Zadania:

1. Organizowanie zajęć gimnastycznych dla osób starszych.
2. Udostępnianie seniorom obiektów rekreacyjnych.
3. Utworzenie Klubu Seniora.
4. Wspieranie procesu rehabilitacji zdrowotnej i społecznej osób starszych (np. pomoc w wypełnianiu wniosków o dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych, współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie i organizacjami pozarządowymi (fundacjami) w zakupie urządzeń rehabilitacyjnych dla osób potrzebujących, organizacja systemu usług opiekuńczych dla osób starszych - pomoc sąsiedzka, wolontariat, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych.
5. Dostosowywanie obiektów użyteczności publicznej i miejsc publicznych dla poruszania się osób starszych i niepełnosprawnych.
6. Rozwój integracji międzypokoleniowej (regularne kontakty osób starszych z młodszym pokoleniem jako jedna z najbardziej efektywnych form integracji społecznej. Osoby starsze, posiadające dużą wiedzę i doświadczenie życiowe mogą być ważnym partnerem, a ich wskazówki cennym drogowskazem na ścieżce życiowej młodych ludzi - prowadzenie zajęć pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży przez emerytowanych nauczycieli, organizowanie i uczestnictwo dzieci i młodzieży w spotkaniach okolicznościowych dla osób starszych).

Wszyscy mieszkańcy

Lp.	Działania / zadania	Harmonogram realizacji	Nakłady	Wskaźniki osiągnięcia celu \ minimum realizacyjne	Źródła danych
1	Współuczestniczenie Gminy w koordynowaniu usługami medycznymi w celu zwiększenia ich dostępności.	2008-2013	Bezinwestycyjne	Pełna realizacja zadania	Urząd Gminy, Służba Zdrowia
2	Diagnoza potrzeb zdrowotnych i opracowanie programu ich realizacji.	2008-2008	Budżet gminy, budżet państwa	Pełna realizacja zadania	Urząd Gminy, Służba Zdrowia
3	Promocja zdrowego stylu życia.	2008-2013	Budżet gminy, fundusze pomocowe	Poprawa zdrowia mieszkańców	Urząd Gminy, Służba Zdrowia.
4	Realizacja programów pomocy osobom uzależnionym (program wczesnej interwencji).	2008-2013	Budżet gminy, budżet państwa	Wiecej osób wychodzących z uzależnienia	Urząd Gminy

Dzieci i młodzież

Lp.	Działania / zadania	Harmonogram realizacji	Nakłady	Wskaźniki osiągnięcia celu \ minimum realizacyjne	Źródła danych
1	Monitorowanie stanu zdrowia, sprawności oraz zachowań zdrowotnych młodego pokolenia.	2008-2013	Bezinwestycyjne	Pełna realizacja zadania	Urząd Gminy, Służba Zdrowia
2	Opracowanie kierunków i programów ochrony zdrowia dzieci i młodzieży.	2008-2008	Budżet gminy, budżet państwa	Pełna realizacja zadania	Urząd Gminy, Służba Zdrowia
3	Realizacja zadań z zakresu ochrony zdrowia publicznego (higiena, szczepienia ochronne, epidemiologia, promocja zdrowia itp.)	2008-2013	Budżet gminy, fundusze pomocowe	Poprawa zdrowia mieszkańców	Służba Zdrowia
4	Realizacja programów z zakresu edukacji zdrowotnej dla dzieci i młodzieży.	2008-2013	Budżet gminy, budżet państwa	Większa świadomość zdrowotna	Urząd Gminy, Służba Zdrowia
5	Promocja zdrowego stylu życia.	2008-2013	Budżet gminy, fundusze pomocowe	Poprawa zdrowia mieszkańców	Urząd Gminy, Służba Zdrowia. Oświata
6	Realizacja programów promocji zdrowia dla uczniów - preferencja dla wad postawy, wzroku, uzależnień, prawidłowego żywienia	2008-2013	Budżet gminy, budżet państwa	Poprawa zdrowia mieszkańców	Urząd Gminy, Służba Zdrowia. Oświata
7	Promocja/realizacja programów propagujących zasady bezpiecznego zachowania dzieci i młodzieży na ulicy/drodroże, w domu, podczas zabawy, na wakacjach, w kontaktach z innymi ludźmi (atrakcyjne zabawowo-konkursowe formy realizacji).	2008-2013	Budżet gminy, fundusze pomocowe	Wzrost świadomości mieszkańców	Urząd Gminy, Policja, Oświata

8	Tworzenie/realizacja programów profilaktyki próchnicy dla dzieci i młodzieży	2008-2013	Budżet gminy, budżet państwa	Poprawa zdrowia mieszkańców	Urząd Gminy, Policja, Oświata, Pomoc społeczna
9	Monitorowanie problemów uzależnień (alkohol, nikotyna, narkotyki) wśród dzieci i młodzieży	2008-2013	Budżet gminy, fundusze pomocowe	Pełna realizacja zadania	
10	Kontrola zakazu sprzedaży papierosów i alkoholu nieletnim.	2008-2013	Budżet gminy	Pełna realizacja zadania	Urząd Gminy, Policja
11	Ochrona dzieci i młodzieży przed uzależnieniami w rodzinie.	2008-2013	Budżet gminy, fundusze pomocowe	Poprawa kondycji fizycznej i psychicznej dzieci, młodzieży i dorosłych, przeciwdziałanie przemocy i demoralizacji w rodzinie	Policja, Oświata, Służba zdrowia, Pomoc społeczna
12	Prowadzenie pomiaru zasięgu i rodzaju niepełnosprawności wśród dzieci i młodzieży oraz diagnoza dostępności młodego pokolenia do świadczeń i usług rehabilitacyjnych.	2008-2013	Budżet gminy, fundusze pomocowe	Pełna realizacja zadania	Urząd Gminy, Oświata, Służba zdrowia, Pomoc społeczna, Organizacje pozarządowe
13	Opracowanie gminnej bazy danych dzieci niepełnosprawnych.	2008-2013	Budżet gminy, fundusze pomocowe	Pełna realizacja zadania	Urząd Gminy, Oświata, Służba zdrowia, Pomoc społeczna, Organizacje pozarządowe
14	Wspieranie grup samopomocowych działających na rzecz dzieci niepełnosprawnych.	2008-2013	Budżet gminy, fundusze pomocowe	Powstanie i działalność grup samopomocowych	Urząd Gminy, Oświata, Służba zdrowia, Pomoc społeczna, Organizacje pozarządowe
15	Podjęmowanie działań sprzyjających budowaniu tolerancji u dzieci i młodzieży wobec niepełnosprawności fizycznej i intelektualnej rówieśników.	2008-2013	Budżet gminy, fundusze pomocowe	Zwiększenie tolerancji	Urząd Gminy, Oświata, Służba zdrowia, Pomoc społeczna, Organizacje pozarządowe

Osoby starsze

Lp.	Działania / zadania	Harmonogram realizacji	Nakłady	Wskaźniki osiągnięcia celu \ minimum realizacyjne	Źródła danych
1	Organizowanie zajęć gimnastycznych dla osób starszych.	2008-2013	Budżet gminy, fundusze pomocowe	Pełna realizacja zadania	Urząd Gminy, Oświata
2	Udostępnianie seniorom obiektów rekreacyjnych.	2008-2013	Budżet gminy, budżet państwa	Pełna realizacja zadania	Urząd Gminy,
3	Utworzenie Klubu Seniora.	2008-2013	Budżet gminy, fundusze zewnętrzne, fundusze pomocowe	Poprawa zdrowia mieszkańców	Urząd Gminy, Pomoc społeczna, organizacje pozarządowe
4	Wspieranie procesu rehabilitacji zdrowotnej i społecznej osób starszych (np. pomoc w wypełnianiu wniosków o dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych, współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie i organizacjami pozarządowymi (fundacjami) w zakupie urządzeń rehabilitacyjnych dla osób potrzebujących, organizacja systemu usług opiekuńczych dla osób starszych - pomoc sąsiedzka, wolontariat, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych.	2008-2013	Budżet gminy, budżet państwa, fundusze zewnętrzne	Poprawa zdrowia i jakości życia mieszkańców	Urząd Gminy, Pomoc społeczna
5	Dostosowywanie obiektów użyteczności publicznej i miejsc publicznych dla poruszania się osób starszych i niepełnosprawnych.	2008-2013	Budżet gminy, budżet państwa, fundusze pomocowe	Lepsze funkcjonowanie w środowisku osób starszych i niepełnosprawnych	Urząd Gminy, Pomoc społeczna

6	Rozwój integracji międzypokoleniowej (regularne kontakty osób starszych z młodszym pokoleniem jako jedna z najbardziej efektywnych form integracji społecznej. Osoby starsze, posiadające dużą wiedzę i doświadczenie życiowe mogą być ważnym partnerem, a ich wskazówki cennym drogowskazem na ścieżce życiowej młodych ludzi - prowadzenie zajęć pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży przez emerytowanych nauczycieli, organizowanie i uczestnictwo dzieci i młodzieży w spotkaniach okolicznościowych dla osób starszych).	2008-2013	Budżet gminy, fundusze pomocowe	Integracja społeczna osób starszych	Urząd Gminy, Pomoc społeczna
---	---	-----------	---------------------------------	-------------------------------------	------------------------------

Pomoc społeczna

Cel strategiczny

Profesjonalna pomoc społeczna, wzmacniająca świadomość społeczną, wspierająca jakość życia lokalnej społeczności.

Cele operacyjne

- diagnozowanie i monitorowanie problemów społecznych,
- budowa systemu wsparcia na rzecz osób bezrobotnych,
- włączenie pracowników pomocy społecznej w system wsparcia dla osób uzależnionych,
- rozwijanie systemu wsparcia na rzecz osób starszych,
- rozwijanie systemu wsparcia na rzecz osób niepełnosprawnych,
- budowa systemu pomocy rodzinom żyjącym w trudnych warunkach materialnych i rodzinom dysfunkcyjnym,
- wspieranie rodzin zagrożonych ubóstwem, wykluczeniem i marginalizacją społeczną.
- rozwój zasobów osobowych i instytucjonalnych Ośrodka Pomocy Społecznej.

Problem

Roszczeniowość klientów, niski poziom wykształcenia, bezradność w rozwiązywaniu własnych problemów, wysokie bezrobocie.

Zadania:

1. Monitorowanie problemów społecznych w celu podejmowania działań/tworzenia programów odpowiadających na potrzeby osób i rodzin.
2. Utworzenie Klubu Integracji Społecznej dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, zwłaszcza długotrwale bezrobotnych.
3. Dążenie do pełniejszego zaspokajania potrzeb usługowych osób starszych.
4. Utworzenie Klubu Seniora.
5. Inicjowanie powstania i wspieranie rozwoju grup samopomocowych osób niepełnosprawnych i członków ich rodzin.
6. Prowadzenie poradnictwa dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin, np. pomoc w pozyskiwaniu środków PFRON, ułatwianie kontaktu z organizacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych itp.
7. Świadczenie pracy socjalnej rodzinom problemowym z wykorzystaniem kontraktów socjalnych - priorytet dla rodzin z dziećmi.
8. Dostarczanie usług i świadczeń pomocy społecznej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej - priorytet dla rodzin z dziećmi, w tym wielodzietnych.
9. Zapewnienie dzieciom i młodzieży z rodzin ubogich posiłków w szkole, wyposażenia w podręczniki i przybory szkolne oraz wypoczynku letniego.
10. Budowanie systemu oparcia społecznego dla rodzin żyjących w ubóstwie.
11. Współpraca z instytucjami, organizacjami pozarządowymi, Bankiem Żywności, związkami wyznaniowymi, Kościołem w zakresie wspierania rodzin żyjących w trudnych warunkach materialnych.
12. Współtworzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży.
13. Przygotowanie i realizacja programów pomocowych i interwencyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
14. Prowadzenie akcji promocyjnych i informacyjnych, uświadamiających mieszkańcom rolę i zasady funkcjonowania pomocy społecznej w gminie - przełamywanie wizerunku „zapomogowego” na rzecz wizerunku instytucji wspierającej, zajmującej się poradnictwem i profesjonalną pomocą (psychologiczną, edukacyjną, prawną itp.).
15. Doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej w gminie.
16. Pomoc mieszkańcom w poprawie warunków zamieszkania (doradztwo, dofinansowanie)

Lp.	Działania / zadania	Harmonogram realizacji	Nakłady	Wskaźniki osiągnięcia celu \ minimum realizacyjne	Źródła danych
1.	Monitorowanie problemów społecznych w celu podejmowania działań/tworzenia programów odpowiadających na potrzeby osób i rodzin.	2008-2013	Bezinwestycyjne	Pełna realizacja zadania	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
2.	Utworzenie Klubu Integracji Społecznej.	2008-2009	Budżet Gminy, fundusze pomocowe, fundusze organizacji pozarządowych	Pełna realizacja zadania	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
3	Dążenie do pełniejszego zaspokajania potrzeb usługowych osób starszych.	2008-2013	Budżet gminy	Poprawa funkcjonowania osób starszych w środowisku	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
4	Utworzenie Klubu Seniora.	2008-2009	Budżet gminy	Poprawa aktywności społecznej i zawodowej osób starszych	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
5	Inicjowanie powstania i wspieranie rozwoju grup samopomocowych osób niepełnosprawnych i członków ich rodzin.	2008-2013	Bezinwestycyjne	Powstanie i działanie grup samopomocowych	Urząd Gminy
6	Prowadzenie poradnictwa dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin, np. pomoc w pozyskiwaniu środków PFRON, ułatwianie kontaktu z organizacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych itp.	2008-2013	Bezinwestycyjne	Poprawa warunków mieszkaniowych osób niepełnosprawnych; Poprawa funkcjonowania społecznego osób niepełnosprawnych	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe
7	Świadczenie pracy socjalnej rodzinom problemowym z wykorzystaniem kontraktów socjalnych - priorytet dla rodzin z dziećmi.	2008-2013	Bezinwestycyjne	Zwiększenie aktywności, poziomu samodzielności oraz kompetencji wychowawczych rodziców	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
8	Dostarczanie usług i świadczeń pomocy społecznej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej - priorytet dla rodzin z dziećmi, w tym wielodzietnych.	2008-2013	Budżet gminy	Pełniejsze zaspokojenie potrzeb rodzin	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
9	Zapewnienie dzieciom i młodzieży z rodzin ubogich posiłków w szkole, wyposażenia w podręczniki i przybory szkolne oraz wypoczynku letniego.	2008-2013	Budżet gminy, budżet państwa	Pełniejsze zaspokojenie potrzeb rodzin	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
10	Budowanie systemu oparcia społecznego dla rodzin żyjących w ubóstwie.	2008-2013	Bezinwestycyjne	Pełniejsze zaspokojenie potrzeb rodzin	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
11	Współpraca z instytucjami, organizacjami pozarządowymi, Bankiem Żywności, związkami wyznaniowymi, Kościołem w zakresie wspierania rodzin żyjących w trudnych warunkach materialnych.	2008-2013	Bezinwestycyjne	Pełniejsze zaspokojenie potrzeb rodzin	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
12	Współtworzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży.	2008-2013	Budżet Gminy, fundusze pomocowe, fundusze organizacji pozarządowych	Zwiększenie liczby placówek	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
13	Przygotowanie i realizacja programów pomocowych i interwencyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	2008-2013	Budżet Gminy, fundusze pomocowe, fundusze organizacji pozarządowych	Pełna realizacja zadania	Urząd Gminy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
15	Pomoc mieszkańcom w poprawie warunków zamieszkania (doradztwo, dofinansowanie).	2008-2013	Budżet gminy, Budżet państwa, fundusze pomocowe	Poprawa warunków zamieszkania mieszkańców	Urząd Gminy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
16	Prowadzenie akcji promocyjnych i informacyjnych, uświadamiających mieszkańcom rolę i zasady funkcjonowania pomocy społecznej w gminie - przełamywanie wizerunku „zapomogowego” na rzecz wizerunku instytucji wspierającej, zajmującej się poradnictwem i profesjonalną pomocą (psychologiczną, edukacyjną, prawną itp.).	2008-2013	Budżet Gminy, środki zewnętrzne	Zmiana w postrzeganiu pomocy społecznej	Ankieta
17	Doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej w gminie.	2008-2013	Budżet Gminy, fundusze pomocowe	Podniesienie kwalifikacji zawodowych pracowników	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Priorytet zadaniowy - rodziny z dziećmi

Cel strategiczny

Tworzenie warunków sprzyjających umacnianiu rodziny.

Cele operacyjne

- wspieranie rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- promocja idei integracji i solidarności międzypokoleniowej,
- tworzenie warunków do organizowania aktywnego wypoczynku rodzinnego,
- tworzenie systemu pomocy rodzinom wielodzietnym

Problem

Niska aktywność rodzin w zaspokajaniu własnych potrzeb, rosnąca liczba rodzin, szczególnie wielodzietnych, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Zadania:

1. Diagnoza i monitorowanie warunków i jakości życia rodzin w gminie.
2. Organizowanie zajęć szkoleniowo-warsztatowych pogłębiających wiedzę rodziców na temat rozwoju dzieci i młodzieży.
3. Tworzenie i realizacja programów skierowanych do rodzin w kryzysie psychicznym, emocjonalnym i wychowawczym.
4. Budowanie systemu wsparcia dla rodzin zagrożonych uzależnieniami i przemocą.
5. Wzmacnianie potencjału tkwiącego w rodzinie poprzez działania mające na celu pogłębianie więzi wewnątrzrodzinnych.
6. Wspieranie działań służących propagowaniu idei pomocy w rodzinie, sprawiedliwego podziału zadań, zwłaszcza opieki nad potrzebującymi wsparcia.
7. Organizowanie/wspieranie otwartych, plenerowych imprez kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych o charakterze rodzinnym i integracyjnym.
8. Opracowanie i realizacja programów szkoleń z zakresu planowania budżetu domowego skierowanego do rodzin wielodzietnych.
9. Preferencje w przyjmowaniu dzieci pochodzących z rodzin wielodzietnych na obozy, kolonie organizowane przez parafie, organizacje pozarządowe itp.
10. Inicjowania powstawania grup samopomocowych rodziców rodzin wielodzietnych.

Rodziny z dziećmi

Cele operacyjne

Lp.	Działania / zadania	Harmonogram realizacji	Nakłady	Wskaźniki osiągnięcia celu \ minimum realizacyjne	Źródła danych
1.	Diagnoza i monitorowanie warunków i jakości życia rodzin w gminie.	2008-2013	Budżet gminy, fundusze zewnętrzne	Opracowanie raportu	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
2.	Organizowanie zajęć szkoleniowo-warsztatowych pogłębiających wiedzę rodziców na temat rozwoju dzieci i młodzieży.	2008-2009	Budżet Gminy, fundusze pomocowe, fundusze organizacji pozarządowych	Pełna realizacja zadania	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Oświata
3	Tworzenie i realizacja programów skierowanych do rodzin w kryzysie psychicznym, emocjonalnym i wychowawczym	2008-2013	Budżet gminy	Pełna realizacja zadania	Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
4	Budowanie systemu wsparcia dla rodzin zagrożonych uzależnieniami i przemocą.	2008-2013	Budżet gminy, fundusze pomocowe	Pełna realizacja zadania	Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
	Wzmacnianie potencjału tkwiącego w rodzinie poprzez działania mające na celu pogłębianie więzi wewnątrzrodzinnych.	2008-2013	Budżet gminy, fundusze pomocowe	Pełna realizacja zadania	
6	Wspieranie działań służących propagowaniu idei pomocy w rodzinie, sprawiedliwego podziału zadań, zwłaszcza opieki nad potrzebującymi wsparcia.	2008-2013	Budżet gminy, fundusze pomocowe	Pełna realizacja zadania	Urząd Gminy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe
7	Organizowanie/wspieranie otwartych, plenerowych imprez kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych o charakterze rodzinnym i integracyjnym.	2008-2013	Budżet gminy, fundusze pomocowe	Pełna realizacja zadania	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe

8	Opracowanie i realizacja programów szkoleń z zakresu planowania budżetu domowego skierowanego do rodzin wielodzietnych.	2008-2013	Budżet gminy, fundusze pomocowe	Zwiększenie aktywności, poziomu samodzielności oraz kompetencji wychowawczych rodziców	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
9	Preferencje w przyjmowaniu dzieci pochodzących z rodzin wielodzietnych na obozy, kolonie organizowane przez parafie, organizacje pozarządowe itp.	2008-2013	Budżet gminy	Pełniejsze zaspokojenie potrzeb rodzin	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
10	Inicjowanie powstawania grup samopomocowych rodziców rodzin wielodzietnych.	2008-2013	Bezinwestycyjne	Powstanie i działanie grup samopomocowych	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Priorytet zadaniowy - utrwalone bezrobocie

Cel strategiczny

Promowanie zatrudnienia i przedsiębiorczości.

Cele operacyjne

- tworzenie warunków dla powstawania nowych miejsc pracy
- zmniejszenie poziomu i społecznych skutków bezrobocia w gminie

Problem

Wysokie bezrobocie, niski poziom wykształcenia mieszkańców gminy, mała aktywność zawodowa.

Zadania:

1. Opracowanie i regularne aktualizowanie przez samorząd gminnego „Przewodnika dla osoby rozpoczynającej działalność gospodarczą”.
2. Organizacja corocznych konkursów na najlepsze przedsiębiorstwo oraz najlepszy produkt gminy z nadawaniem tytułu przez wójta gminy.
3. Organizacja szkoleń i doradztwa dotyczącego zakładania własnego biznesu.
4. Wprowadzenie ulg w opłatach za wpis do ewidencji działalności gospodarczej dla osób, które wcześniej były bezrobotne.
5. Wspieranie wprowadzania do gimnazjum i szkoły podstawowej autorskich programów z zakresu kształtowania cech przedsiębiorczych realizowanych w formie różnorodnych zabaw, konkursów, gier symulacyjnych i warsztatów.
6. Monitorowanie wykształcenia i kwalifikacji młodych ludzi z terenu gminy.
7. Propagowanie działań opierających się na wolontariacie.
8. Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie organizowania umów pomiędzy młodymi mieszkańcami gminy a pracodawcami - zdobywanie doświadczenia zawodowego.
9. Organizowanie pracy i edukacji osób młodocianych, np. przy współpracy z instytucjami kultury i placówkami oświatowymi z Gminy i powiatu jędrzejowskiego.
10. Wspieranie kobiet w godzeniu życia zawodowego i rodzinnego, np. poprzez współfinansowanie systemu opieki na dzieckiem, organizacji pomocy domowej etc.
11. Organizacja spotkań integracyjnych i motywacyjnych dla kobiet z pracodawcami i kobietami-przedsiębiorcami oraz prowadzenie warsztatów aktywizujących.
12. Systematyczne badanie potrzeb szkoleniowych osób bezrobotnych.
13. Wdrażanie umów w zakresie szkoleń pomiędzy Powiatowym Urzędem Pracy, bezrobotnym i pracodawcą jako efektywnej formy współpracy, umożliwiającej zaspokojenie potrzeb osób poszukujących pracy oraz firm poszukujących odpowiednio przeszkolonego pracownika.
14. Organizacja kierunkowych kursów zawodowych (w tym z zakresu rolnictwa ekologicznego)
15. Organizacja we współpracy z pracodawcami prac krótkoterminowych (np. na zastępstwo, wolontariat) dla osób z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, bezrobotnych i poszukujących pracy.
16. Organizacja warsztatów i szkoleń aktywizujących dla osób z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.
17. Realizacja programu prac społecznie użytecznych.

Lp.	Działania / zadania	Harmonogram realizacji	Nakłady	Wskaźniki osiągnięcia celu \ minimum realizacyjne	Źródła danych
1.	Opracowanie i regularne aktualizowanie przez samorząd gminnego „Przewodnika dla osoby rozpoczynającej działalność gospodarczą”.	2008-2013	Budżet gminy	Pełna realizacja zadania	Urząd Gminy organizacje otoczenia biznesu, pracodawcy i organizacje

2.	Organizacja corocznych konkursów na najlepsze przedsiębiorstwo oraz najlepszy produkt gminy z nadawaniem tytułu przez wójta gminy.	2008-2013	Budżet gminy, sponsorzy	Pełna realizacja zadania	Urząd Gminy
3	Organizacja szkoleń i doradztwa dotyczącego zakładania własnego biznesu.	Działania w miarę zidentyfikowanych potrzeb	Budżet gminy, Fundusz Pracy, fundusze pomocowe	Realizacja zadania	Urząd Gminy, PUP, przedsiębiorcy i organizacje przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, Urząd Skarbowy, Urząd Gminy
4	Wprowadzenie ulg w opłatach za wpis do ewidencji działalności gospodarczej dla osób, które wcześniej były bezrobotne	Działania w miarę zidentyfikowanych potrzeb	Budżet gminy	Liczba osób rozpoczynających działalność	Urząd Gminy, Powiatowy Urząd Pracy, pracodawcy i organizacje
5	Wspieranie wprowadzania do gimnazjum i szkoły podstawowej autorskich programów z zakresu kształtowania cech przedsiębiorczych realizowanych w formie różnorodnych zabaw, konkursów, gier symulacyjnych i warsztatów.	2008-2013	Budżet gminy, sponsorzy	Pełna realizacja zadania	Urząd Gminy, Powiatowy Urząd Pracy, pracodawcy i organizacje
6	Monitorowanie wykształcenia i kwalifikacji młodych ludzi z terenu gminy.	2008- 2013	Budżet gminy	Opracowanie raportu	Urząd Gminy, PUP, pracodawcy i organizacje pracodawców
7	Propagowanie działań opierających się na wolontariacie.	2008-2013	Środki zewnętrzne	Wzrost liczby wolontariuszy	Urząd Gminy, PUP, przedsiębiorcy, Powiatowy Urząd Pracy, Urząd Gminy
8	Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie organizowania umów pomiędzy młodymi mieszkańcami gminy a pracodawcami - zdobywanie doświadczenia zawodowego.	2008-2013	Fundusz pracy, fundusze pomocowe	Liczba zawartych umów	Urząd Gminy, PUP, przedsiębiorcy, Powiatowy Urząd Pracy, Urząd Gminy
9	Organizowanie pracy i edukacji osób młodocianych np. przy współpracy z instytucjami kultury i placówkami oświatowymi z Gminy i powiatu jędrzejowskiego.	Działania w miarę zidentyfikowanych możliwości	Środki własne przedsiębiorców, Fundusz Pracy,	Liczba osób podejmujących pracę i kontynuujących edukację	PUP, przedsiębiorcy, Ośrodek Pomocy Społecznej
10	Wspieranie kobiet w godzeniu życia zawodowego i rodzinnego, np. poprzez współfinansowanie systemu opieki na dzieckiem, organizacji pomocy domowej etc.	2008-2013	Fundusz Pracy, fundusze pomocowe	Liczba zatrudnionych kobiet	Urząd Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje kobiece, Urząd Gminy
11	Organizacja spotkań integracyjnych i motywacyjnych dla kobiet z pracodawcami i kobietami-przedsiębiorcami oraz prowadzenie warsztatów aktywizujących.	2008-2013	Fundusz Pracy, Fundusze pomocowe	Pełna realizacja zadania	Powiatowy Urząd Pracy, pracodawcy i organizacje pracodawców, organizacje
12	Systematyczne badanie potrzeb szkoleniowych osób bezrobotnych.	2008-2013	Fundusz Pracy, Fundusze pomocowe,	Opracowywanie raportów	Urząd Gminy, PUP, firmy szkoleniowe, pracodawcy
13	Wdrażanie umów w zakresie szkoleń pomiędzy Powiatowym Urzędem Pracy, bezrobotnym i pracodawcą jako efektywnej formy współpracy, umożliwiającej zaspokojenie potrzeb osób poszukujących pracy oraz firm poszukujących odpowiednio przeszkolonego pracownika.	2008-2013	Fundusz Pracy, fundusze pomocowe	Liczba zawartych i zrealizowanych umów	Urząd Gminy Powiatowy Urząd Pracy
14	Organizacja kierunkowych kursów zawodowych.	2008-2013	Fundusz Pracy, fundusze pomocowe	Liczba uczestników kursów	PUP Urząd Gminy, jednostki szkoleniowe
15	Organizacja we współpracy z pracodawcami prac krótkoterminowych (np. na zastępstwo, wolontariat) dla osób z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, bezrobotnych i poszukujących pracy.	Działania w miarę zidentyfikowanych potrzeb	Fundusz Pracy, Fundusze pomocowe	Liczba osób podejmujących prace	Powiatowy Urząd Pracy
16	Organizacja warsztatów i szkoleń aktywizujących dla osób z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.	Działania w miarę zidentyfikowanych potrzeb	Fundusz Pracy, fundusze pomocowe	Liczba uczestników warsztatów	Ośrodek Pomocy Społecznej, pracodawcy i organizacje
17	Realizacja programu prac społecznie użytecznych.	2007-2013	Fundusz Pracy Budżet gminy	Pełna realizacja zadania	Urząd Gminy Powiatowy Urząd Pracy, Ośrodek Pomocy

17. Proces aktualizacji Strategii

Strategia jest dokumentem „żywym” i wprowadzanie zmian w jej zapisach jest nie tylko możliwe, lecz w niektórych sytuacjach wręcz konieczne. Pamiętać jednak należy, że zmiany te nie powinny dotyczyć zasadniczych kierunków strategii.

Ze względu na zmieniające się - czasem trudne do przewidzenia - uwarunkowania zarówno wewnątrz gminy, jak i w jej otoczeniu, modyfikacjom poddaje się zapisy w części operacyjnej strategii. Najlepszą metodą wydaje się być weryfikacja dokonywana w procesie społecznym dwukrotnie podczas okresu jej funkcjonowania. Pamiętać jednak należy o konsekwentnym dążeniu do realizacji priorytetów oraz celów strategicznych, te bowiem elementy strategii zmianom i modyfikacjom nie powinny być poddawane.

Podstawowym warunkiem realizacji strategii jest stworzenie odpowiednich form i mechanizmów zarządzania tym dokumentem. Celowe jest więc powołanie przez wójta gminy Zespołu Koordynacyjnego ds. Wdrażania i Realizacji Strategii.

Oceny realizacji strategii dokonywać winna Rada Gminy na podstawie corocznego sprawozdania przygotowanego przez Zespół.

- Harmonogram

Harmonogram musi uwzględniać preferencje partnerów oraz wszystkie bariery, których pokonanie może odwlekać zakończenie działań.

1. pierwszy etap przygotowawczy - mobilizacja sił i środków, operacjonalizacja celów, ustalenie zasad współpracy z partnerami, ustalenie liderów i osób odpowiedzialnych,
2. drugi etap działanie - bezpośrednia realizacja celu,
3. trzeci etap - porównanie działania i jego celu z osiągniętymi rezultatami według wcześniej przewidzianych i przyjętych wskaźników.

- Preliminarz

Każde działanie pociąga za sobą wydatki. Sposoby finansowania strategii pochodzą albo ze środków na statutową, ustawową działalność instytucji lub ze środków dodatkowych, przeznaczonych na konkretny program.

Ocena efektu końcowego i jego promocja Ocena, czy osiągnięto cel i w jakim stopniu, jest potrzebna i tym, którzy realizowali strategię, i otoczeniu. Efekt działań musi być porównany z sytuacją wyjściową. Osiągnięcie celu operacyjnego pociągać powinno za sobą pytanie: co dalej? Jak utrzymać stan, który się osiągnęło? Jak go umacniać i rozwijać? Niezbędne więc w ostatnim etapie oceny strategii jest określenie rekomendacji na przyszłość. Osiągnięciu celu powinna towarzyszyć jego promocja. Gdy jej nie ma, społeczność nie wie, że cel został osiągnięty, a to wywołuje wyraziste, negatywne skutki.

- Profilaktyka

Problem biedy nie może być traktowany jako zadanie administracyjne, do wykonania którego powołany jest wyłącznie Gminny Ośrodek Pomocy. W gminie Sobków ludzie nauczyli się żyć biedą i bezrobociem i wszystkie służby społeczne w Gminie muszą przyjąć do wiadomości fakt, że bieda w ogóle, a wśród dzieci i młodzieży w szczególności, jest nie dającym się zbagatelizować złem, ponieważ zagraża rozwojowi, a przez to ogranicza kapitał ludzki.

Profilaktyka - eliminowanie społecznego wykluczenia dzieci i młodzieży i stwarzanie im wszelkich możliwości do społecznej integracji, a więc niedopuszczenie do kulturowego dziedziczenia biedy, musi być traktowane jako wyzwanie dla elit samorządowych gminy.

Prenumerata roczna Dziennika Urzędowego Województwa Świętokrzyskiego wynosi 2.900,00 zł.
Nr konta Bank Pekao S.A. O/Kielce, Nr 47124044161111000049541542
Dziennik w Internecie – <http://www.kielce.uw.gov.pl/dziennik.htm>

Zbiory Dzienników Urzędowych wraz ze skorowidzami wyłożone są do powszechnego wglądu w siedzibie Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, Al. IX Wieków Kielc 3, pok. 426 w godzinach pracy Urzędu

Wydawca: Wojewoda Świętokrzyski

Redakcja: Zakład Obsługi i Informatyki
Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach
Al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce
tel. 0 (prefix) 41 3421673, e-mail: org07@kielce.uw.gov.pl

Skład, druk i rozpowszechnianie: Zakład Obsługi i Informatyki
Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach,
25-516 Kielce, Al. IX Wieków Kielc 3
tel. 0 (prefix) 41 3421807, 3421249

Tłoczono z polecenia Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 24 czerwca 2008r.
